

COPERTA. COLECŢIEI DE ION STATE
Grafica: ¡coiatí Sû bu. ilustrares – Dan Stoneiu
J.J. Armas Marcelo, *Estado de coma*, Plaza & Janes, S.A., Editores, Barcelona, 1976 (GJ 1976, J.J. Armas Marcelo

GLOBUS
J.J. Armas Marcelo în româneşte de AL. CALCI li – SAMHARADZE
Cuvârst înainte de DARIE MOVĂCEANU
1982

J.J. ARMAŞ MARCELO aparţine celei mai tinere vârste a romanului spaniol şi, după publicarea *Stării de comă*, a început să fie considerat drept unul dintre cei mai înzestraţi componenţi ai acesteia. Situaţie privilegiată dar incomodă în Spania, unde, de câţiva ani buni, în teritoriul acestui gen par să funcţioneze doar două mari direcţii: una, pe care solitari şi cu multă dificultate înaintează romancierii cu vocaţie recunoscută, aplicaţi exigenţelor dintotdeauna şi încercând o reînnoire a formulelor din interiorul aceloraşi rigori; o a doua, deschisă facilului şi de aceea mult mai încăpătoare, pe care circulă în devălmăşie tot felul de produse şi subproduse epice, promovate îndeosebi de manevra comercială a unor editori care le asigură o masivă difuziune în rândul cititorilor, alterând ierarhii şi criterii şi antrenând uneori în curgerea lor chiar şi nume cu prestigiu consolidat, afirmate în cadrul primei direcţii.

Explicaţiile unei astfel de stări, ca întotdeauna, abundă, dar nu de explicaţii se simte nevoia: cei aproape patruzeci de ani de supraveghere a cuvântului – atât cât a durat regimul franchist – nu puteau să nu marcheze şi evoluţia literaturii. Obligaţi acestei servituţi, romancierii

din această lungă şi disperată perioadă – nu ne referim şi la cei plecaţi în exil – au codificat şi încifrat la nesfârşit realitatea, sprijinindu-se mai ales pe metaforă şi simbol şi ajungând, din acest motiv, destul de greu la înţelegerea cititorului mediu. Esenţial însă rămâne faptul că în cele patru decenii s-au publicat suficient de multe romane cu valoare sancţionată de timp – ne gândim la titlurile semnate de José Camilo Cela, Miguel Delibes, Rafael Sánchez Ferlosio, Carmen Laforet, Juan García Hortelano, Juan Benet, Carmen Martín Gaite, Caballero Bonald, Juan Marsé, fraţii Goytisolo, Grosso, Ana María Matute etc. etc. – în vreme ce în aceşti din urmă ani numărul unor astfel de opere a scăzut brusc. Ca şi când, odată cu revenirea Spaniei la un regim democratic, sursele inspiraţiei ar fi secat, iar scriitorii nu mai ştiu ce trebuie să facă.

Un critic tânăr foarte avizat (José Antonio Gabriel y Galán, în *El escritor español en el actual proceso político*, eseu scurt, publicat în 1979) şi-a îngăduit în legătură cu această stare o afirmaţie mult mai categorică: „Instrumentul numit libertate se află în mâinile creatorului care-l priveşte, îl repriveşte, dar nu-l recunoaşte, ca şi când i s-ar părea ceva străin, îl lasă unde l-a găsit şi-şi continuă drumul”. Şi observaţia nu-i departe de adevăr: avalanşa de romane facile, dar cu succes sigur, romane cu pretinsă tentă de actualitate – de obicei, consemnează situaţii şi personaje politice spaniole arhicunoscute –, acoperă cărţile de valoare şi ţinută estetică neîndoielnică, punându-i pe autorii lor în acea poziţie privilegiată şi incomodă.

Nu considerăm totuşi că se poate vorbi – cum o face autorul eseului mai sus menţionat – de un scepticism – deliberat şi agresiv, nici măcar de o situaţie de indiferenţă. Romanul spaniol a mai trecut prin astfel de momente şi a ştiut să le depăşească. Să ne amintim că pe vremea când îşi publicau marile lor opere un Pérez Galdós, Pío Earoja sau Azorin, secondaţi de nume la el de prestigioase – Pardo Bazán, Palacio Valdés, Gabriel Miró, Ramón Pérez de Ayala etc. – popularitatea nu era de partea lor, ci de cea a

autorilor frivoli – Pedro Mata, Retana, Benjamín Jarnés –, trataţi mai apoi de un Eugenio de Nora (în la *novela española contemporánea*, Gredos, 1963) la capitolul „literatura galantă şi romanul erotic”, alături de nume şi mai citite – Blasco íbañez, Felipe Trigo sau Eduardo Zamocios –, azi aproape uitate.

Fenomenul pare să se repete, chiar dacă la un alt nivel şi, probabil, se va stinge foarte curând. Nu vor rămâne, să zicem, romanele lui Francisco Umbral (*EI Giocondo*, între altele), dedicate existenţei crepusculare a nobilimii sau politicienilor franchişti, nici cele ale lui Manuel Vázquez Montalbán (*Los mares del Sur* şi, mai ales, *Asesinato en el Comité Central*), scriitor de certă valoare, de altfel, nici chiar la *muchacha de las bragas de oro*, romanul „avort”, semnat de un mare prozator, Juan Marsé, şi a cărui simplă traducere de titlu (*Fata cu chiloţi de aur*) rămâne edificatoare în ceea ce priveşte conţinutul său, dedicat unui falangist care îşi redactează la bătrâneţe memoriile nu aşa cum i-a fost viaţa, ci aşa cum îşi imaginează că ar fi trebuit să şi-o trăiască. Vor rămâne mai degrabă cărţile despre care azi nici nu se vorbeşte şi poate nici nu sunt citite. Şi vor rămâne în mod sigur, alături de operele numelor citate mai înainte, cele afirmate în ultimele patru decenii, operele celei mai tinere vârste – José Maria Guelbenzu, Carlos Trias, Ana Maria Moix, Baltazar Porcex, Concha Alós, Juan Pedro Quiñonero, Quiñones, *J.J.* Armas Marcelo etc. etc. – în marea lor majoritate născuţi după 1940.

Situaţia privilegiată de care se bucură ultimul dintre numele citate se explică prin aceea că, după apariţia *Stării de comă* (1978), critica literară a început să vorbească de o certă înviorare a romanului iberic, în replică şi dialog fertil cu romanul hispanoamerican, cel ce s-a anticipat în interiorul limbii spaniole, devenind poate cel mai bun din lume la ora actuală. Ne gândim, fireşte, la contribuţia unor nume foarte cunoscute, azi, pretutindeni: Gabriel García Márquez, Ernesto Sábato, Lezama Lima, Mario Vargas Llosa, Alejandro Carpentier, Carlos Fuentes, Juan Rulfo

sau Julio Cortázar.

Prin formula narativă şi substanţa epică mânuită, *Starea de comă* poate i considerată o astfel de replică. Nu într-atât de viguroasă cum este cea reuşită de un mai vârstnic – J.M. Caballero Bonald cu *Agata ochi de pisică*, cunoscut la noi – dar în măsură s-o consolideze şi s-o nuanţeze sub două aspecte: cel al limbajului, uimitor de bogat şi deosebit de plastic, şi cel al structurii romaneşti, îndeajuns de temerară. Pentru că şi în Spania, ca şi în alte părţi, structurile romaneşti mai vechi, când nu sunt atacate de amintitele valuri zgomotoase de novatori nu întotdeauna cu vocaţie însă cu eficienţă, chiar temporară, nu mai au adepţi de suprafaţă. Armas Marcelo este partizanul declarat al unei structuri baroce. El nu realizează însă o reabilitare a unei atari formule, ci invită la un fel de „pace", dovedind că în interiorul acesteia virtuţile formelor de altă dată pot căpăta lumina nouă a căutărilor de azi şi pot îmbogăţi imens de mult. Însăşi aceste căutări.

Acesta este, după limbaj, cel de-al doilea mare merit al cărţii şi poate cel mai important, căci *Starea de comă* rămâne un roman de excepţie. Un roman în a cărui lectură se intră cu dificultate, dar care subjugă imediat interesul cititorului pus pe nepregătite în faţa unui peisaj insolit, de umbre calcinate peste pământuri de funingine, aproape lunare; natură tratată ca un personaj.

Este şi acesta tot un merit, poate mai mult sentimental, dar foarte important şi, într-un fel, determinant pentru cele amintite mai înainte: Armas Marcelo s-a născut (1946) şi format în lumea plină de miraje şi tragice singurătăţi fertile a Insulelor Canare. Lume a mitologiilor – aici vine Hercule pentru a duce la bun sfârşit una din cele douăsprezece munci – a primelor călătorii departe de ţărmuri – fenicieni, cartaginezi, greci, romani, italieni, spanioli –, a bănuielii istorice – consemnate de Plutarh, Ptolemeu sau Plinius –, legate de pământuri scufundate şi, în sfârşit, a ultimului popas pe care Columb îl va face în drumul lui spre Indii – din

Gomera va ridica ancora la 6 septembrie 1492.

Spaţiu şi lume cu un destin aparte – punte care uneşte, din mijlocul Atlanticului, Europa de Africa şi America –, Insulele Canare au cunoscut o evoluţie culturală dintre cele mai inedite, structurând trăiri şi atitudini din cele mai îndepărtate geografii şi încorporându-se destul de târziu spiritualităţii hispane.

E adevărat, aici s-a născut cel mai mare romancier spaniol de la începutul acestui secol (Benito Pérez Galdós, 1843 – 1920), dar acesta, printr-un amănunt biografic din prima tinereţe – o afâşietoare dragoste neîmpărtăşită – a rupt definitiv cu arhipelagul, absent aproape cu desăvârşire din imensa sa operă, devenind cel mai perfect madrilen.

Armas Marcelo, mutat şi el între timp la Madrid, îşi are rădăcinile înfipte definitiv în Canare şi aceasta înseamnă foarte mult, romanul său fiind *canarian* în primul rând, şi abia după aceea spaniol. Pentru că literatura canariană, ca parte a celei hispane, a evoluat lent, nedesprinzându-se dintr-un anume sentiment al provincialismului decât prin poezia lui Tomas Morales şi prin alte câteva nume de romancieri, precum Agustín Espinosa (m. 1938), foarte puţine.

Armas Marcelo nu are niciun fel de timiditate geografică. Pentru el nu există provincia. Există, în schimb, avantajul explorării destinului uman din această geografie. Şi mai există avantajul unei limbi deosebit de colorate, o limbă care abia în epoca actuală, cea a unei comunicări mult mai eficiente, cunoaşte o evoluţie integrată celei din Spania. Pentru că mult timp, secole, aflat la aproape două mii de kilometri departe de Castilia, cuvântul spaniol din Canare a avut o viaţă a sa, nu diferită întru totul de cea din peninsulă, dar cu flexiuni particulare şi, de multe ori, mai apropiată de cea din Hispanoamérica, în special Venezuela şi Cuba.

Stăpân pe viaţa canariană a cuvântului spaniol şi pe natura insulelor, Armas Marcelo era între puţinii în măsură să suavizeze, în dialogul dintre romanul iberic şi cel

hispanoamerican, inerentele asperităţi impuse de natura umană şi cea fizică. Şi, mai mult decât în primul roman (*Cameleonul de pe covor*), el reuşeşte un astfel de proces în *Starea de comă*, zguduitoare metaforă a singurătăţii umane, dacă ne referim la personajul central al cărţii, Siaka García, şi uimitor rechizitoriu adus societăţii violente, corupte şi birocratizate, dacă avem în vedere toate celelalte personaje.

În fapt, *Starea de comă* porneşte de la un adevăr istoric ignorat în mod deliberat: în iulie 1936, de aici, din Canare, un galician, ajuns comandant militar al arhipelagului, va lansa manifestul său de ridicare a armatei spaniole împotriva Republicii, semnând astfel începutul Războiului Civil, cel care avea să coste poporul spaniol viaţa a peste un milion de bărbaţi. Timp de patruzeci de ani, acest personaj, care nu-i altul decât Francisco Franco, a fost stăpânul atotputernic al ţării, schimbând destinul tuturor, obligând însăşi istoria la neprevăzutul schimbărilor. Dar dacă în acea zi nefastă din istoria Spaniei, ziua de 18 iulie 1936, Siaka García şi micul grup de sub comanda sa ar fi reuşit să oprească ascensiunea spre putere a „generalismului”, dacă atentatul plănuit de el ar fi izbutit, atunci cei patruzeci de ani de istorie atât de zbuciumată s-ar fi scris altfel.

Armas Marcelo, spre deosebire de ceea ce fac azi romancierii direcţiei senzaţionaliste, nu avansează în *Starea de comă* o astfel de ipoteză, lăsând-o în seama cititorului. Mai mult, el nu narează nici desfăşurarea atentatului eşuat. Ar fi fost prea simplu şi nu ar mai fi făcut apel la imaginaţie. Cât de important, în definitiv, ar fi fost pentru roman amănuntul că Franco, în loc să plece spre aeroport pe şosea, unde îl aştepta Siaka García, a pornit-o într-o şalupă? De altfel, un iezuit stabilit pentru o scurtă perioadă în Canare, Carlos Muniz Romero, a scris o carte – *Llanto de los buitres* (*Plânsul vulturilor*) – tiranic legată de datele istoriei, cu toate amănuntele atentatului, povestind integral viaţa reală a lui Juan García Corredera, organizatorul atentatului şi personaj principal pentru

Armas Marcelo. Nu s-a bucurat de prea mult succes. Chiar dacă acest nereuşit atentator, singurul rămas în viaţă din toţi cei implicaţi, şi hăituit tot timpul de poliţie, a devenit, pe măsură ce creştea faima şi puterea generalului, un mit al insulelor, o fiinţă care nu putea să moară nici ciuruită de gloanţe, pentru că speranţa oamenilor nu poate îngădui dispariţia unui astfel de erou.

Pe autorul *Stării de comă* nu l-au ispitit nici astfel de amănunte, decât în mod pasager. Şi este interesant, poate, de reţinut faptul că, la numai doi ani după apariţia romanului său, doi foarte buni ziarişti spanioli, Jesús Torbado şi Manuel Leguineehe, au făcut să circule, într-un singur an în douăsprezece ediţii, o carte zguduitoare (*Los topos*, *Cârtiţele*) narând, după banda de magnetofon, viaţa a nu mai puţin de optsprezece destine asemănătoare destinului lui Siaka García, oameni care după victoria lui Francisco Franco s-au zidit în case, în poduri, subsoluri sau peşteri şi arbori, trăind ca nişte adevărate cârtiţe, peste treizeci de ani, până la dispariţia generalului. Carte în afara imaginaţiei literare, *Los topos* a făcut (şi mai face) senzaţie, dar ea nu reprezintă decât materia epică brută şi de aceea nu poate aspira la demnitatea romanului. Armas Marcelo, după cum el însuşi a declarat, s-a documentat îndelung în ceea ce priveşte viaţa reală a lui Corredera, obligat să trăiască ascuns toţi anii vieţii sale, departe de familie, de prieteni, de societate, dar nu a reţinut astfel de date decât în măsura în care acestea i-au slujit construcţiei cărţii şi, în primul rând, imaginaţiei, transfigurării unui atare adevăr. Coborât la regn animal, de aici poreclele *ei Jabalí* („Mistreţul”), Siaka e un personaj scos în u afara lumii, chiar în afara timpului cu care nu mai păstrează decât o singură legătură: permanenta sa urmărire de către Chicho Guerreiro zis „Galoşul”, poliţaiul cu destin definitiv legat de destinul urmăritului…

Acest insolit şi teribil cuplu unit prin spaimă şi durere şi acţionând uneori ca un personaj de sine stătător reprezintă substanţa fundamentală a romanului de faţă. Dincolo de ea, viaţa obişnuită transfigurată prin Alejandro

Minardos, avocatul educat în Germania hitleristă şi devenit celebru prin apărarea fără izbândă a lui Siaka, Minardos care antrenează în acţiune alte trei personaje: Gracia Fontân, amanta sa de o viaţă, Luisa, soţia resemnată, şi Vicente Díaz, doctorul a cărui faimă şi reputaţie ajung să fie compromise printr-o înscenare diabolică a aceluiaşi poliţist, „Galoşul”, plictisit de destinul său de urmăritor.

Stăpân pe subtilităţile tehnicii romaneşti şi înzestrat cu o sensibilitate aparte, Armas Marcelo urmăreşte imperturbabil starea reală a personajelor, psihologia lor, neacceptând niciun fel de divagaţie sau facilitate. Ritmul sincopat, simultaneitatea de situaţii şi planuri temporare – ca elemente ale subtilităţii amintite – converg de fiecare dată la sublinierea uneia şi aceleiaşi idei, niciodată mărturisită, dar atotprezentă: oamenii par să aibă din naştere vocaţia singurătăţii, dar nu şi înzestrarea psihică pentru a o suporta. Din această pricină, ei săvârşesc uneori gesturi necugetate, îşi unesc singurătăţile, fac compromisuri, înşală, corup sau se lasă corupţi, sunt nostalgici şi violenţi, sentimentali sau laşi. Pe deasupra acestei singurătăţi, singurătatea lui Siaka García, o singurătate pură, decantată de istorie, fără niciun contact cu singurătăţile celorlalţi, dar întreţinându-le, provocându-le şi subliniindu-le.

Armas Marcelo ignoră, prin aceasta, în mod deliberat, rigorile clasice şi moderne ale romanului. Înaintând în naraţie el lasă impresia unei îndepărtări treptate, dar definitive, de cotidian, creând cotidianul său, excepţională demonstraţie a ceea ce poate şi trebuie să fie pentru un romancier transfigurarea literară a adevărului. El are o vădită voluptate a ficţiunii şi o imensă plăcere estetică de a complica lucrurile. Brutalitatea barocă a limbajului e şi ea tot o plăcere estetică, uneori chiar exagerată, dar salvată mereu prin sugestie metaforică şi alternanţă de planuri. Cel mai ilustrativ capitol în acest sens mi se pare cel de-al patrusprezecelea, unde avocatul Minardos se află înconjurat de familia sa, de Luisa şi Minardito, fiul, antrenat într-o partidă de tenis. Scenă

absolut domestică, dacă nu ar fi vorba de amintita voluptate barocă a romancierului. Căci Minardos vorbeşte cu Luisa, dar de fapt se află, undeva, pe nisipul fierbinte al ţărmului, într-un timp măcinat de mult, alături de Gracia Fontân. În acelaşi timp, Minardito, decupat pe gazonul verde al terenului de tenis, nu-i decât autorul accidentului de Mercedes, cel ce a costat viaţa – escapadă juvenilă întreţinută prin drog, inconştienţă şi pâlpâire a sângelui – a doua tinere blonde care vorbesc nemţeşte şi au venit să se bucure de binefacerile turismului canarian. Accident camuflat de doctorul Díaz, cel care scurtează agonia victimelor dându-le apă, dar a cărui reputaţie nu poate fi salvată de înţelepciunea vicleană a avocatului Minardos aflat în faţa poliţistului cu destin semnat de urmărirea lui Siaka García.

Toate acestea în faţa unei partide de tenis care, pe cât de reală (se revine asupra ei trei capitole mai târziu), devine ireală, se transformă într-o altfel de partidă, o partidă a psihologiilor şi amintirilor, unde nu mai există nimic material, nici mingi, nici fileu, nici rachete, ci doar replici, idei, gânduri, toate într-un schimb ameţitor. Ceva foarte aproape de ceea ce a reuşit cândva argentinianul Julio Cortázar.

Dar nu numai limbajul acestei cărţi este baroc, ci, aşa cum spuneam, însăşi structura ei, modalitatea estetică de tratare a personajelor şi de imaginare a situaţiilor, cele ce duc, în final, la prăbuşirea întregului edificiu, ca un epilog, nemărturisit nici acesta, la toată această lungă şi zbuciumată epocă spaniolă, cea care, neîndoielnic, ar fi fost alta dacă personajul cărţii ar fi izbutit acel act din 1938.

În agonia lui Chicho Guerreiro, cel ce se stinge ca un înecat în propriul lui sânge, în timp ce Siaka García devine legendă, Armas Marcelo definitivează acest epilog, lăsând doar marea şi soarele să se reverse peste ţărmurile canariene. Ţărmuri pe care le iubeşte atât de mult.

DARIE NOVĂCEANU

Lui Porfirio Rodríguez Artiles, lui Guillermo García-

Alcalde şi lui Luis Artiles Guides, care înţeleg prietenia cm pe un sentiment străin de orice critică, nepotrivit pentru a judeca defecte sau virtuţi.

Când sunt singur, nu sunt singur: sunt cu mine însumi: să stai separat nu înseamnă să fii rupt: întregul eşti chiar tu; şi în întregul meu stau de unul singur. Să te eliberezi nu înseamnă doar sfârşitul celorlalţi, sfârşitul restului lumii ei şi sfârşitul eului.

OCTAVIO PAZ

De-acum deci, voi putea neprihănit a mă considera, de viclenie să mă folosesc şi astfel să dobândesc da, uşuratica puritate, a celor de dincolo, din cetate, zadarnică din clipa când, pe ţărmul solitar trecând, de voi toţi mă voi desparte.

JORGE RODRÍGUEZ PADRÓN

UNU

În ZARE, făcându-şi ioc printre golurile din covorul şerpuitor şi translucid al norilor, ca o prelungire, în depărtare, a ondulaţiilor sale leneşe, se întinde, neaşteptat de brusc, somnoroasă – uscată şi crăpată – imaginea contrastantă a pământurilor negre; o adevărată umbră calcinată pe care repetată încercare de a scoate rod din rădăcinile plăpânde n-a reuşit decât să dezvirgineze superficial cenuşiul uniform al pustiului, punctat ici-colo de pete verzui – măcinate de distanţă şi de timp – sau de pietre şubrede de hotar care marchează haturile inutile de pe terasele lăsate în voia sorţii, unde, cândva, se afundau mâinile bătătorite şi iluzia renăscută a trudei sterpe; nălucire devenită ca un ritual obligatoriu de-a lungul unor moşteniri prost orânduite şi al unor generaţii schilodite de sentimentul, monoton şi searbăd, al frustrării; cum ai dormit, prietene? îşi întrebă câinele, un ogar formidabil care dă din coadă de bucurie, deschizându-şi fălcile şi întinzându-şi corpul cenuşiu făcut să se piardă pe nesimţite printre pământurile calcinate.

Începe şi el să-şi dezmorţească oasele înţepenite de atâta vreme în singurătatea nopţilor calde şi de senzaţia că e asediat de grilaje invizibile, însă reale, palpabile la

fiecare pas pe care îndrăzneşte să-l facă; după primii paşi din ziua aceea, străbate ridicătura de pământ care leagă coliba (ascunşi printre vegetaţia golaşă, patru pereţi care nu se ridică de la pământ mai mult de un metru şi jumătate; pereţi roşi, acoperiţi cu plăci de uralit, care de multe ori, cu vântul neaşteptat din sud, urlă şi ameninţă că se vor prăbuşi peste trupul învineţit de frig al lui Siaka García) de prăpastia care se deschide în faţa lui – o văgăună adâncă şi întunecoasă, atât de abruptă încât nimeni nu-i trece pragul – şi Iasă după el urmele rotunde ale ţintelor de la bocancii care se mânjesc de noroiul cafeniu stropit de roua dimineţii, iar ogarul scoate limba (cu capul plecat până la pământ, merge în urma stăpânului, dintr-o parte într-alta) şi aproape că şterge urmele lăsate de ţinte; îşi pune, între timp, vestonul său vechi, de culoare gri, şi aşteaptă ca dimineaţa să pătrundă printre nori şi pământurile negre.

Uneori, pe când discul soarelui luminează din acelaşi loc, când timpul permite asemenea libertăţi şi nu se dezlănţuie torentele nestăpânite ale trecutului isteric peste realitatea misterioasă sau nu a existenţei sale ascunse printre coclaurile din sudul insulei, ci mai degrabă dă impresia vagă că totul s-a şters pe neaşteptate, că timpul – ca un complice voluntar al *isprăvilor* sale trecute – încearcă să risipească umbrele întunecate ale istoriei sale, să spargă conturul neclar al mitului ridicol pe care toţi i l-au pus în spinare; timpul complice, gata să înăbuşe, fără multă greutate, cântecele populare şi poemele care se întrec slăvind numele şi isprăvile sale de vitejie; timpul, secretând în jurul poreclei sale atât de hăituite seva adormitoare a uitării, ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic, iar totul n-ar fi fost decât dovada palpabilă a unui coşmar care încă se mai mişcă în jurul lui, hrănindu-i temerile şi tăindu-i respiraţia; ca şi cum nu s-ar mai lega de numele său toată reţeaua asta complicată amintind de epoci nu prea îndepărtate, „Mistreţul” Siaka García se aventurează să coboare încet şi încrezător până în fundul prăpastiei, trecând pe scurtături care-ţi îngheaţă inima, construite de

el însuşi vreme de mulţi ani, la adăpostul captivităţii sale precaute şi sălbatice, pentru cazul unei fugi spre mare; numai el este capabil să se lege la ochi şi să meargă ca un echilibrist pe drumurile astea ascunse, pe care se află urmele sale, care păstrează căldura paşilor săi şi-l apără, crede el, de ceilalţi (ar cădea ca o zdreanţă pe fundul de piatră şi sânge al văgăunii sau, ceea ce ar putea fi şi mai rău, ar rămâne răniţi şi zdrobiţi în vreo cursă a labirintului pe care el a camuflat-o în desişul rocii negre unde strigătele şi ecourile sunt zadarnice).

Atunci, Siaka García coboară din coliba sa, de pe stâncile piscurilor golaşe care se înşiră dezordonat la marginea ţinutului sărăcăcios pierdut în negura irealului, ascuns într-un colţ unde timpul a fost oprit de tradiţiile şi superstiţiile oamenilor, un ţinut apărat de tăcerea de nepătruns a umbrelor putregăite ale mizeriei, lezate şi perturbate acum – în ultimii ani – de febra comunicaţiilor, de invazia de vizitatori, de noua obligaţie, peremptorie, de a-ţi frânge spinarea în faţa stemei imperiale a progresului indestructibil, irezistibil, care deschide şosele acolo unde nu existau decât ecoul şi singurătatea solemnă şi stearpă, acolo unde nu domnea decât vântul şuierând peste stratul gros de nisip negru care acoperă ogoarele până la orizont, materie obscură, groaznică, care şi-a vârât mâinile în pământ iar acum se ascunde la rădăcini, în adânc, sub oblăduirea anonimatului complice

— Oamenii aşezaţi pe prispele caselor de lut trăiesc într-o tăcere plină de teamă, aşteptare şi simpatie –, Siaka García se pierde în forfota zilelor de târg, cu mâinile bătătorite mângâindu-şi coapsele prin buzunarele pantalonilor de stofă aspră, cu ogarul care merge încet alături de stăpânul lui: se bucură de o libertate consimţită pe un teren care, altă dată, tremura la auzul poreclei sale; totul se schimbă aşa de repede, se gândeşte; cercul care strânge treptat gâtul uscat ai mitului făcând să-i trosnească vertebrele; totul, îşi zice, a intrat în zodia distrugătoare a progresului inuman şi pustiitor; îşi pipăie acum pieptul dezgolit care, după cum observă, îşi pierde

tăria mitului, măcinat de timpul complice, de progres, de el însuşi, de captivitate şi de tăcerea tuturor; atât el cât şi „Galoşul”, se convinge acum mergând prin piaţa zgomotoasă, asurzitoare, sunt doi pribegi care trăiesc într-o hăitui ăla neîncetată, având, bineînţeles, ocupaţii contrarii, îşi zice: „Galoşul” aleargă după el de îndată ce-i bănuieşte prezenţa în vreun ioc, pe când „Mistreţul”, el simte mirosul hainelor „Galoşului” de la o poştă, un instinct care cu timpul i-a intrat în sânge, şi se gândeşte de câte ori a trebuit să-şi întrerupă plimbarea agale pe care o savurează acum şi s-o apuce de-a valma în sus spre stâncile acelea pierdute, pe cărările cele mai pieptişe, ca după aceea, se gândeşte el, lumea să spună o vreme că l-a înghiţit văgăuna, că nu se ştie nimic despre el, că nici nu ştiau că se afla pe-aici, sau că nu, că toţi sunt siguri că e vorba de-o greşeală, reînviind iarăşi mitul cântat de popor, atribuindu-i copii mai noi şi mai vechi, după cum o cere cântarea stridentă şi repetată (*din trei copii ce-avea / două fete mai* trăia’ / *iar pe hâia, t / oftica l-o mâncat*), când realitatea e alta, se gândeşte că de fiecare dată când s-a putut apropia de o femeie în aceşti cincisprezece ani l-au ajutat vrăjitoarele mute, codoaşe care refuzau să-l vadă aşa cum era el – un om simplu, din carne şi oase, dornic de tovărăşie – şi-l considerau un *suflet rătăcitor* şi aveau o teribilă plăcere drăcească *să-l ajute să-i aducă pe lume pe fiii Necuratului*, pentru că pentru ele „Mistreţul” e un mort care rătăceşte printre coline şi văgăuni, printre mormintele rasei sale învinse, supuse, respinse, ascunse într-o grămadă de maţe de porc şi de sânge de om; tăcerea acţionează atunci ca un detonator şi nimeni nu îndrăzneşte să rupă crusta care s-a lipit

— Întocmai ca o coajă de migdală de fructul putrezit – de mitul lui Siaka Carcia, *obosit, fugit, scăpat, iarăşi scăpat, ascuns, mort, urmărit, urât, temut, iubit, mitizat, zeificat, arestat, rănit, îngropat, dezgropat, uitat, văzut, zăpăcit, greşit, îndepărtat, încercuit, suportat,* închistat în pământ şi în roci. de mii de ori categorisit de glasurile ţinutului, de generaţiile care încă n-au existat după

„*isprăvile*” sale şi de cele care au existat înaintea lor şi ştiu că nu, că el e unul în plus, un simplu nume, purtat dintr-o parte într-alta, deoarece pentru ele, pentru „vrăjitoare”, el este reîncarnarea aşteptată a tribului reînviat, formulă magică care astupă gurile, risipeşte zvonurile şi împlineşte ritualul celui mai strict secret; Siaka ştie acest lucru, poate se gândeşte că toate favorurile îşi au obârşia în teamă şi că tăcerea în jurul persoanei sale învăluie acest mit şi nu trupul său, îl obligă să fugă şi să fie de acord cu ceea ce – sfatul „vrăjitoarelor” – ceilalţi pun în joc prin această linişte teribilă, riscantă, prin credinţa în supravieţuirea unei rase care niciodată n-a existat, a rasei care a murit în clipa în care s-a născut aşteptând în fiecare clipă a scurtei sale existenţe venirea „eliberatorului”, sosirea „venerabilului salvator” al poporului care-şi leapădă giulgiul scârbos şi se aruncă ca un vampir să sugă sângele, lichidele şi umorile De care „vrăjitoarele” le-au elaborat de-a lungul acestor vremuri complice; dar Siaka nu, el ştie că nu este un „eliberator”, ci doar o iluzie a altora, un simplu rahat aruncat în păienjenişul ascunzătorii sale, transformat în zeu de „vrăjitoarele” care l-au înălţat pe altarul cel mare, rezervat idolului suprem, pentru a ţine trează, neclintită, superstiţia, precum şi plata zeciuielilor şi a prinosurilor aduse ritualului, vindecări miraculoase, sacrificii, cânturi şi cântări ce se rotesc în jurul singurătăţii sărmanei sale persoane, care mântuie întreg trecutul de multe ori reamintit şi uitat, de cele mai multe ori denaturat, respins acum de el ca ceva de care întotdeauna o să fugă.

Printre feţele acestea cunoscute care nici nu-l salută, care nici măcar nu se tulbură văzându-l lângă ele, ca şi cum prezenţa lui ar fi doar un presentiment de o valoare incalculabilă, ca şi cum ar fi doar o întâmplare, o născocire a tuturor, „Mistreţul” Garda intră întotdeauna în acelaşi local, îşi pune coatele obosite pe aceeaşi tejghea din tablă putrezită şi este servit fără ca el să trebuiască se ceară ceva (cârciumarul îl priveşte numai cât e nevoie, cu simpatie şi cu teamă, pune în faţa lui paharul cu rom şi îşi

serveşte mai departe clienţii care îl recunosc şi ei pe „Mistreţ", singurul care a scăpat din „*Văgăună*" în noaptea întunecoasă când l-au arestat, cel care fugise în Cuba de sub nasul urmăritorilor neputincioşi, care are acum curajul să se plimbe ziua-n amiaza mare pe uliţi, printre hăitaşii cei mai ageri, înconjurat de tăcerea tuturor); este, în acelaşi timp, o garanţie şi un pericol, îşi spune ducând la gură paharul cu rom, pentru că oricând, chiar aici, mă pot lăsa lat cu un pat de puşcă, şi apoi o să fie şi mai rău cu noile poveşti pe care nimeni nu le va născoci, dar pe care toţi le vor şti peste noapte pe de rost; romul îi arde gâtul, coboară repede ca focul şi i se înfige în stomacul care a început să sufere de pe urma atâtori ani irosiţi în singurătatea muntelui *său*; totul e o încercuire, cu anii, se gândeşte, îşi repetă; romul îi aduce aproape cele mai îndepărtate amintiri ale mitului: singurul om care a scăpat din „*Văgăună*", parcă a fost aievea, la numai doi paşi de temuta „*Văgăună*", neagră şi înnegrită de întâmplări şi de morţi; el nu-şi explică dar simte că e o chestie de noroc să supravieţuieşti după noaptea aceea îngrozitoare, după furia „Galoşului"; tu să rămâi la urmă, spunea „Galoşul"; era s-o dea de dracu', zău, îşi aminteşte cum Guerreiro spunea ţanţoş că „*pe ăsta o să-l împing chiar eu cu mâinile astea*", iar el îl priveşte în tăcere, îşi face curaj: studiază terenul pe măsură ce ascultă ordinele date de „Galoş" oamenilor lui, să i se scoată legăturile „*ca să omor un rahat n-am nevoie să fie legat cu mâinile la spate*", şi Siaka vede mirarea celuilalt care ştie că Chicho Guerreiro încalcă ordine stricte; acum trebuie să faci ceva; să fugi dacă ai curaj, „Mistreţule", priveşte cât de întunecoasă e „*Văgăuna*", numai bună ca să jugăneşti nişte pui de căţea ca tine, vino-ncoa', măi rahat, arată-mi dinţii, ouăle, unde ţi-ai lăsat ouăle alea mari, bă? ia scoate-le, râde „Galoşul", să mărturiseşti că *ţi-e frică de el*, să ceri iertare, îi zice, şi atunci teama şi toate amintirile existenţei tale s-au concentrat în fiorul acela rece care îţi fugea pe piele ca o şopârlă, Siaka; tu simţi o ameţeală care creşte şi creşte în faţa întunericului nopţii în care ai să mori tu şi neputinţa

ta, şi senzaţia asta plăcută de a scăpa de toate; mama mă-sii, zice, că eu de-acum am obosit, spune odată cum îi cheamă pe ceilalţi, *hai că n-am niciun minut de pierdut cu un hoit*", tu te învălui în tăcerea cea mai adâncă, de-atingi cu tâmplele îngheţate amintirile fidele ale vieţii tale care se mai agaţă încă de speranţă, un trup care peste câteva minute o să fie prăvălit de mâinile „Galoşului", fricos ca o găină, zice, ai făcut pe tine de frică, îţi strigă, în timp ce-i vezi pe ceilalţi din grup împinşi, aruncaţi în prăpastie, în hăul văgăunii, fără altă vorbă, ţipete ce devin de îndată un ecou oarecare pierdut în adânc, atâta tot; tu eşti la urmă, ca să vezi spectacolul, spune, nu-i aşa că-ţi place, „Mistreţule"? te întreabă, cum să nu, mă, mama mă-sii, cum să nu, răspunde el la tăcerea ta, pregăteşte-ţi pielea de rac, hai, îşi bate joc, cum îi cheamă pe ceilalţi? nu mă face să-mi pierd răbdarea, strigă, ce mai aştepţi?: ai aşteptat să-l ai aproape, ţi-aduci aminte, ai aşteptat să-i crească beţia cu fiecare urlet de groază cu fiecare rugăminte de îndurare a celor care urmau să fie aruncaţi, o secundă mai târziu, ai aşteptat ca întunericul să se mai risipească puţin ca să poţi vedea pupilele acelea parcă scoase din orbite de triumful de a te fi prins; îţi place cum ţipă sau să le cer să ţipe mai tare? te întreabă, şi este o întrebare de plăcere, îl simţi cuprins de beţia ţipetelor şi gesturilor de groază ale celor învinşi, ei, tot nu răspunzi? zice, era lângă tine, ochii lui te fulgerau şi atunci, în clipa cea mai hotărâtă a vieţii tale ţi-ai strâns laolaltă victoriile şi înfrângerile în acel ultim efort ca să-l scuipi cu putere în faţă şi-ţi aminteşti clar cum s-a zbârcit o clipă, cum „Galoşul" şi-a dus mâna la faţă, la obrazul pângărit de ultima ejaculare a vieţii tale; tu îl priveşti sec; el nu spune nimic, te priveşte, te apucă în tăcere şi simţi cum ameţeala te sugrumă, cum gravitatea pierdută se strânge toată pe pielea testiculelor: zburai, deja inconştient, spre hăul întunecos al „*Văgăunii*"; cârciumarul îţi vede paharul gol, tu eşti dus pe gânduri, cu privirea pierdută pe rafturile pline cu sticle, el caută iar sticla eu rom din trestie de zahăr şi te serveşte din nou; simţi o oarecare simpatie în

gestul lui; stomacul a început să se încălzească în liniştea tribului; pe podea, ogarul se odihneşte, respirând tăcerea complice a tribului.

DOI

La DREPT VORBIND, nu era o imagine sfioasă şi nedesluşită – de toamnă leneşă şi urduroasă – perlată cu florile îmbobocite târziu, la tropicul fericit, izolat, univers absurd şi fără anotimpuri care să readucă pe pământurile semideşertice şi alte nuanţe decât cenuşiul mâlului de la suprafaţă; nu era nici măcar suflarea capricioasă, nestatornică şi vremelnică a vântului de seară care încearcă să modifice acuarela peisajului, nemişcată ca o navă părăsită în mijlocul unei mări înmărmurite, o atmosferă plicticoasă şi înăbuşitoare; ci doar începutul ruginiu şi mizerabil al unei ploi trecătoare dar gelatinoase, lipicioase, aparent delicate dacă o priveşti la adăpostul geamurilor umede ale ferestrelor duble.

Însăşi duşmănia asta atmosferică, punctată de preludii plicticoase, de notele false ale unei promiscuităţi prefăcute şi dereglate, încearcă să legene pe nesimţite rămăşiţele unei singurătăţi posomorâte care scânteiază ca un foc mocnit în cenuşă, în nedumerirea oprită pe umbrele camerei, amintind de Goya, goliciune care lasă să se întrevadă – chiar prin geamurile aburite ale ferestrei – secvenţe neterminate, concluzii neclare şi lepădate înainte de a fi terminate, siluete ce se sprijină pe o himeră încolţită de evenimente care niciodată, cu excepţia lor, n-ar figura în anale sau în biografii supuse eroziunii, dinamice, neîncetate şi implacabile a unei orografii zgâlţâite din ţâţânile ei de apatie şi descurajare, cu circulaţia blocată de trombi neclintiţi şi care ar folosi, până la urmă, aceleaşi cuvinte alese, intercalate de tact şi de politeţe; poate că lăsându-se purtaţi de ardoarea desfrâului stârnit chiar de umbrele acelea, trăgând fermoarele egoismului fiecăruia, se strecoară, după bunul său plac – între ei, ca şi cum ar mânui numai pe jumătate maşinăria electrodinamică şi plângăreaţă a umbrelor lor, eşafodaj părăsit pe vârfurile ascuţite ale unor dorinţi care-şi pierd încet-încet

strălucirea, sensul şi raţiunea lor de a fi –, primul semnal clar şi semnificativ al neaşteptatei epoci în care refuzurile ajung să fie puncte de sutură, fuziune fosilizată în îndepărtarea tot mai evidentă a doua trupuri deja izolate în răceală, potolite după ce au cunoscut o pasiune tumultuoasă şi obsesivă, vrăjitoare care s-a jucat cu pielea şi măruntaiele lor, care a răscolit incandescenţa pulverizată în porii acestor trupuri cuprinse de spasm, devenite acum o carapace de broască ţestoasă care se închide în faţa oricărei comunicări, substanţă contradictorie şi plasticizată a unei rupturi hibride, biforme, crescute din afiuentele sale sentimentale.

— Gracia, dă-mi voie, cel puţin, să te însoţesc până găseşti un taxi, spuse Minardos.

Erau formule sofisticate menite să ascundă dorinţa sordidă, cuvinte dezlânate – fără să capete măreţia unei fraze –, rugăminte neputincioasă, rostită aproape fără să ridice glasul, încercând să alunge, măcar pentru o clipă, refuzul Graciei Fontân, un fel de secreţie obscură şi aţâţată de apropierea unei despărţiri definitive spre care aluneca deja perechea, ca un clopoţel care sună fără încetare în pulsul răvăşit al avocatului Minardos, burete fleşcăit şi topit de duritatea sclerotică a trăsăturilor femeii ce presupun o neînduplecare în refuzul ei, reafirm încl – trăsăturile acelea aspre care tivesc muşchii feţei palide şi ovale, şi mai întunecate încă de reflexele unui amurg care jin duieşte o altă ambianţă; trăsături care astăzi resping slăbiciuni şi supuneri care odinioară ar fi reprezentat amabilităţi, efluvii trecute de la un corp la altul, umori şi sudori care transplantau fuziunea buzelor, a pleoapelor care se închideau printre gemete, îmbrăţişări şi întunericuri, căutări de rotunjimi ce-ntotdeauna păreau noi, atrăgătoare, sărutări care pătrundeau în adevăratul foişor al perechii – lipsa ei totală de interes faţă de el, gruncând peste bordul navei care se scufundă fără scăpare povara oarbă şi grea a tuturor senzaţiilor trecute, veştejite, reduse acum la clipa cuplărilor serbede, stângace, a mişcărilor necoordonate şi zadarnice, legături marcate de

retorica găunoasă a gesturilor şi cuvintelor ofilite de vreme, funcţia lor eternă fiind năruită de rutina cea mai decepţionantă, de senzaţia cleioasă de plictiseală; ea însăşi plictiseală întruchipată, la urma urmei ignorând patetic prezenţa disperată a lui Minardos lângă ea, iar Minardos ca un echilibrist cu încrederea spulberată în alte legături care ar putea începe, ca şi cum trupurile lor nu s-ar fi pătruns niciodată, ca şi cum niciodată nu s-ar fi rostogolit pe covoarele a mii de case ascunse în minţile lor; ea însăşi plictiseală întruchipată, strângând ultimele lucruri ale micului ei trusou şi, potolind setea cea nouă a lui Minardos cu acelaşi refuz, împachetând bagajul ei uşor de două zile, în vreme ce cu fiecare rugăminte, cu fiecare întrebare a lui Minardos se aaânceşte şi mai mult prăpastia, se întinde şi mai tare coarda, iar Gracia marşează şi mai tare, foloseşte semnul limpede al celui mai ferm şi încăpăţânat refuz – o mişcare orizontală, uşoară a căpşorului ei oval, unind extremităţile, începutul şi sfârşitul, acestui refuz neprefăcut, zdrobitor – ca un pact rupt al unui armistiţiu consumat sub un calm aparent; pentru a împrăştia tăciunii călduţi ai voinţei neclintite a lui Minardos, pentru a da jos laurii de învingător ai lui Minardos, crispat, aproape paralizat, acum, între pereţii cu lambriuri maro deschis – nodurile dau o senzaţie de confort şi de siguranţă – cufăr creat pentru ea, graţie banilor şi personalităţii remarcabile a avocatului Minardos, în exclusivitate pentru ea, pentru Gracia Fontân.

Sub umbrele mângâietoare care se întind discret prin cameră, formând nişte nouraşi care

— În orice caz – nu vor mai face niciodată act de prezenţă pentru a-i unge – ca până acum – cu miere şi a-i preschimba în limbi ce ling culori şi mirosuri care au fost – înainte vreme – propria lor esenţă, confirmarea lor cea mai fermă, doar o uşoară şi abia observată schimbare în respiraţia femeii, epitaf mut alături de care nu vor mai fi gravate vreodată inscripţii mai surâzătoare, ci bisturiul reteza celălalt izvor de viziuni din *venele* amintirii, reclamând o urgentă curăţire a drumurilor unei legături

lâncezite de conspirativitate, de triunghiurile trasate în prealabil, cercuri concentrice care şi-au făcut datoria de a se lăfăi printre cearşafuri ude de transpiraţie şi păr lăsat în încleştarea pasiunii, geometrie incapabilă de a fi mulată în ipsos, de a fi sudată minuţios de marele avocat Minardos, scăpându-i printre degete această *cealaltă viaţă* cu care el însuşi se mai mândreşte, cea mai sigură cucerire a lui, făcută, de necrezut, chiar în biroul său, venită parcă din mare, din *cealaltă viaţă*, interzisă de poziţia lui socială, de familie, de tradiţia unui pământ şi a unei laşităţi ajunse până la stele, sondând adânc de atunci procesul de divorţ al Graciei Fontán, încredinţat avocatului Minardos.

Şi fragilitatea aceasta, poate nepotrivită cu timiditatea paşilor micuţi ai Graciei, care abia ating pardoseala strălucitoare şi dată cu ceară a cufărului de aur, creaţie exclusivă a lui Minardos, un *Onassis* în miniatură, pentru amanta sa Gracia Fontán, amantă exclusivă, creaţie a *celeilalte vieţi a lui* – *într-o bună zi o să mergem în Germania*, spunea pe atunci, mai demult, Minardos; *am poftă să las totul şi să plec cu tine, tu ai putea să-ţi laşi copiii, ai putea să faci asta pentru mine*? o întreba vanitos Minardos pe Gracia, ochi în ochi. Picioarele ei, graţia picioarelor ei păşind pe vârfuri pe scândurile duşumelei – singurul fâşâit alături de caloriferul electric în tăcerea care îi desparte pe cei doi – de parcă niciodată n-ar fi dat peste bibeloul ăsta de sticlă, pe care întâmplarea nu l-a spart încă şi uitându-se acum la pardoseala care îi reflectă şters trupul, observând mirată acest joc simbolic al propriei sale mirări, spărgându-se ca un ou, ce dă naştere unei vieţi noi, unei noi respiraţii, ca şi cum acest simbol de supuşenie ar fi o închisoare înălţată acum sau o simplă scuză ca să nu continue cu Minardos: să întoarcă spatele la toate şi să se mişte liber, să fie, în sfârşit, Gracia Fontân.

Piruetele verzi ale copacilor din jurul casei, urcându-şi mângâierile până la înălţimea etajului doi, se trezesc acum – odată cu ploaia măruntă care nu prevesteşte vreo schimbare de anotimp – cu aceeaşi supunere solitară şi

jucăuşă, parcă ar colora abstract o lume ireală în care se mişcă fără greutate – doar ca nişte pânze de păianjen pe pupilele lipsite de vedere – imaginile din interiorul casei, ca un ecou întârziat confruntându-se cu tactul impus de Minardos fără să fi aşteptat ca ea să conjuge verbele, să expună timpii jocului, să marcheze ritmurile şi secvenţele, să caute figurativul, să se dăruiască evadărilor, să caute prilejurile favorabile într-un joc de ţintar care treptat a devenit insipid şi gratuit, care încet-încet a fost năpădit de ceţuri verzui, pentru că pe vremea aceea Minardos era un fort care se folosea doar de cuvinte pe un teren îngrăşat de propriul lui devotament, în vreme ce balele invidioşilor uneltеau încercând să-i dovedească incapacitatea să-i îngroape apogeul, solidul apogeu al autosuficienţei câştigate pe măsura investiţiilor nemţeşti în turismul insular, apogeu limitat chiar de el, de hotărârile sale, de cârdăşiile sale în cele patru zări, un univers cu totul al lui, cuprins de mâinile sale avide, încasând contractele şi protocoalele în dolari, un univers încadrat de aurul unor răsunătoare succese profesionale care marchează, acum, la o oarecare distanţă de nişte vremuri din când în când jinduite, dar rămase pentru totdeauna în urmă, tehnicizarea, „IBM-izarea” liniei drepte şi ascendente care a făcut posibil triumful, viaţa sa, profesia sa şi, înainte de toate, diversificarea conştiinţei sale, compartimentarea eticii în două, trei sau patru personalităţi diferite şi în orice moment – de ce nu? – contrarii, iar acum, în depărtarea reînnoită a acestei vremi jinduite pentru simplicitatea sa, pentru angajarea pură a adevăratei personalităţi – învinsă şi fărâmiţată apoi de el însuşi – căreia hazardul, printr-o transfuzie meschină i-a adăugat două sau trei sau patru faţete, care i-au pătruns deja în sânge, spărgând behema acestui apogeu pe care el l-a schiţat cu toată grija pe fondul policrom şi provocator al unei eleganţa păstoase, ce se depărtase treptat, voit şi imperceptibil de vulgaritatea seculară a mediului pentru a se transforma în *virtutea* ineluctabilă a personalităţii *sale* zdrobitoare, materie pe care Minardos o predă încă zi de zi

cu îndemânare, ca strălucirea paietelor de pe o rochie de gală, ca pe o aureolă iradiind satisfacţii pe scena plicticoasă de moarte a grosolanului teatru al lumii înconjurătoare, cu dalele pătate de frică, dispreţuite de corupţia şi de oportunismul marelui avocat Minardos, un apogeu al cărui complicat mecanism Iasă să se vadă

— Ca acum, pe neaşteptate, în vârful piramidei triumfului – scoarţe vineţii cu amintiri răcite, fire uitate printre copacii pădurii de vise copilăreşti care reînviu în mintea lui destul de des, în neîncetatul omagiu adus limbii germane, în neîncetatul omagiu adus fotografiilor păstrate cu grijă în rafturi preţioase, fotografii cu stadioane pline până la refuz cu oameni care-şi strigau dragostea faţă de „Führer”, ce au înregistrat discursurile aceluiaşi Hitler, dorul după o educaţie primită de Minardos în anii existenţei sale, fixaţii nebuloase şi rătăcite în continua strădanie a confuziei, deshidratând prestigii şi nimicind aureole, fabricând frenetic stratageme mai puţin perfecte decât interferenţele care acum se lipesc, ca o mătreaţă vie şi grasă, de vanitatea sa, de jocul legalizat al înşelătoriei, de pocherul elegantei duplicităţi personificate exact de acest fabulos galop de trăpaş învingător: avocatul Minardos.

Legătura aceea nu era – bineînţeles – un parfum curat, al cărui miros le cuprinsese trupurile pe dinăuntru şi pe dinafară, ajungând să se cuibărească în măruntaiele lor, ci mai degrabă seu rânced şi mocirlos care se combină acum cu bubuitul loviturilor de ciocan care cad ca sloiuri de gheaţă peste căpşorul – devenit pe neaşteptate un tobogan pustiu – de graur domesticit de trăsăturile ferme ale Graciei Fontân, lovituri care sfarmă odihna căutată cu nerăbdare după mahmureala din zori; legătură aceea dezgropa acum prăpastia unei discuţii pe care, în realitate, nu vor ajunge s-o aibă niciodată, pentru că niciunul dintre ei nu mai dădea nici doi bani pe saliva celuilalt iar bâlbâielile, încercările de a crea o nouă aparenţă care să împrăştie vechile amintiri şi să stabilească alte ritualuri renăscute din sângele trupurilor lor nu reuşeau să devină

decât un sos nereuşit, un experiment liturgic eşuat care spulbera, ca pe aişte bale lipicioase, orice explicaţii sau lunga înşiruire a salturilor *sule*, a săriturilor dincolo de cortina prohibiţiei; concernul acesta îşi pierduse sobrietatea spumoasă a mângâierii şi a înţelegerii care inocula în venele lor puternica morfină a plăcerii, ca o somnolenţă imperceptibilă, ce continua încălcând graniţele o letargie inexplicabilă încă de la început; Minardos a intuit acest lucru dintotdeauna iar Gracia îl confirma cu trăsăturile chipului ei.

Odată risipit tot timpul trecut, şi părăsită sau adormită obsesia primului său eşec profesional

— Nu o simplă eroare ci o fractură care nu mai permite sudarea oaselor, deşi el n-ar admite niciodată că a fost propria lui greşeală, ci dialectica lui s-ar umfla în clipele dorite ca un balon care caută şi găseşte scuze suficiente ca să arunce nereuşitele în spinarea altora, pe întâmplări trecute, vărsând asupra altora, printre valuri de băutură, *trauma sa* perversă, în amintirile inevitabile care se reînnoiesc zi de zi, pe măsură ce timpul anula combinaţiile binare (Gracia şi el, de exemplu, în pragul acestei fracturi), în imaginile cele mai clare, cele mai dureroase ale procesului, scenele din cimitir după execuţie, tensiunea procesului şi a ultimelor ceasuri ale lui Siaka García, pledoaria năclăită de sudoare, într-o togă care tremura din lipsă de maturitate sau din înflăcărare, eşecul definitiv al unor negocieri tenace care n-au reuşit nimic, doar să-l transforme pe el, pe tânărul avocat Minardos în balonul acesta bolnav care până la urmă o să explodeze şi o să dea în vileag dubla sa personalitate, cu toate prejudecăţile educaţiei sale nemţeşti enervat uneori, entuziasmat alteori, Minardos a căpătat tonul definiţiilor diferite, gesticulaţiile şi mâna stângă tăind, în marmura roză, piedestalul piramidei răsturnate şi turnante pe care el însuşi, fără teamă, învârtind marionetele, regizează din mâini teatrul de păpuşi, departe de naivitatea aceea de început, descompunând dinamica greoaie şi anchilozată a vechilor concepte, prezentă în galopul său irezistibil de

trăpaş victorios: un piedestal excepţional, pe atunci, învârtindu-se ca un titirez extrem de eficace, ca un mac apărat, într-un joc de desene colorate, de soluţii de compromis, strategii, stratageme, conspiraţii – teme ale liturghiei sale secrete, sacramente care ocupaseră, de la moartea lui Siaka García, imbecilitatea de altă dată, compartimentul rezervat scrupulelor şi eticii, umori subterane care sugrumau la jumătatea drumului intenţia împrumutului şi a plagiatului prefigurat ca un triumf personal; odată lepădate pielea onestităţii şi sarcasmul cadaveric al eticii procesionale, triumful a apărut în ochii lui Minardos cu cei patru călăreţi ai Apocalipsului. Pe fond, muzica excitantă, ca o mâncărime cinică şi uzurpatoare, a scamatorului care îşi face trucul exact în momentul în care ştie că ochii spectatorilor

— Care vor aplauda mai târziu uimiţi de înalta profesionalitate a magului de circ – sunt aţintiţi asupra unui fleac, azvârlit pe scenă pentru a distrage atenţia, pentru ca niciodată să nu se înţeleagă care-i litania înşelăciunii, care-i taumaturgia triumfului şi apoteoza scenei finale, ieşirea din cocină, manevra perfectă a tânărului care a făcut alegerea triumfală, saltul către glorie şi fornăitul fără seamăn al roibului învingător.

TREI

Frica-i un *puzzle*, un şarpe care-ţi aleargă pe şira spinării, ca o puncţie obligatorie pentru organismul tău; atunci, şi acum şi pururea, însoţindu-ţi gesturile, felul tău de a fi, frica-i un *puzzle* care s-a împrăştiat în mii de bucăţele, fără nicio noimă; fără aer care să pătrundă printre perdelele neprimitoare şi să cureţe noroiul strecurat în mucegăiţii pereţi cerebrali, pe faţa interioară a pereţilor verticali, labirint întunecat (populat de frica în persoană) pe unde tu n-ai îndrăznit niciodată să alergi; un rebus monoton şi inutil, dar şi o sârmă de echilibrist, un truc spânzurat odată cu primele acorduri ale orchestrei de gală a circului, cu primele aplauze ale spectatorilor, piruete înjghebate fără sens, fără echilibru, făcute doar ca să umple melodia amorfă care sare călare înepoi spre un

trecut deconcertant care n-a legat niciodată capetele problemei, a lăsat spaţii libere (ocupate acum de mucegaiul definitiv al fricii), pentru a nega o dată pentru totdeauna – fără şovăieli de data aceasta, fără uşi care se deschid la fiecare mişcare – existenţa acestor năluciri anchilozate, lipite de fiecare faţetă a vieţii sale.

Năluciri care nu-ţi vor da voie ca acum, în faţa lui Guerreiro, să ştergi urmele, să negi faptele, să dispui ele dosar şi să le pui tu însuţi (aşa cum ai făcut-o nestingherit până azi) diagnosticul, cadrul terapeutic al fierbinţelilor incurabile care s-au cuibărit în măruntaiele tale, răvăşind toată flora intestinală, strecurându-ţi boala în vene, îngheţându-ţi respiraţia, paralizându-ţi măduva şi sclerozându-ţi ficatul: aşadar, frica.

Năluciri care au configurat treptat dimensiunea asta a ta, închisă într-un trup tremurător, năluciri care au creat, fără voie, cu răbdare, exerciţiul acesta de rozătoare şi acum în faţa lui, în faţa doctorului Díaz, totul este o cartografie pergamentoasă din care evadează, în spasme, amintirile unei copilării care-şi amestecă bocetele puerile cu celălalt pergament vechi, o căinţă lipicioasă şi siguranţa de a fi pierdut – mai demult, când nu-ţi puseseră încă sula în coaste şi nu stăteai pe marginea balconului de la care niciodată n-ai să te arunci – momentul salvator al sinuciderii, o masă care se mişcă acum ca ceva abstract, imposibil de apucat. dar care ar trebui – totuşi – să fie examinată cu toată atenţia, cu multă şi adevărată sârguinţă pentru a nu permite asemenea imagini

— Acum – când stai în faţa lui Guerreiro, ca o insectă care încearcă să scape din labirint, din pânza de păianjen, obiect de cercetare, cobai de distracţie, cotată de bursele experimentelor mortale, cravată sfâşiată şi sfârtecată, viţel bolnav de stenocardie, sacrificat pentru a smulge din rădăcini bolile lui mei – se mişcă în faţa ochilor tăi ca un spectacol, diluindu-ţi sângele rece, schemele da politeţe; pentru a nu permite ca aceste imagini trunchiate – mutilare pe care propriul tău subconştient refuză să o îndrepte – să se confunde, să se învălmăşească fără să-şi

găsească locul lor definitiv, topite de dorinţa năvalnică a lui Díaz de a găsi o explicaţie rezonabilă la toată încurcătura, o evadare din încurcătura aceasta, o evadare demnă de poziţia sa, de persoana sa.

Sunt aceleaşi figuri ce-aleargă haotic şi ocupă capricios şi aproape întotdeauna poziţiile ridicole ale pieselor dintr-un *puzzle* nesfârşit – frica –, mdepărtându-se, împrăştiindu-se, oscilând în aer, clipind, bătând din aripi, atunci când sunt insecte care irită auzul doctorului Díaz, zâmbind când sunt trupuri dezgolite, fără capete cunoscute, simple mişcări lente care devin tot mai convulsive, mai senzuale, ajungând să irite fibrele cele mai sensibile ale doctorului Díaz, îndoindu-şi scheletele ireale când sunt doar umbre pierdute în bezna memoriei, imagini care-şi pierd până la urmă conturul, modificând o formă care, în ciuda aparenţelor, niciodată n-a fost reală, contribuind la săparea propriului lor mormânt ca şi la groapa stăpânului lor. mărinimosul şi milostivul doctor Díaz; totul ca o peliculă înceţoşată, incoruptibilă, pe fondul cenuşiu al apelor tulburi – zgomotul enervant al unui robinet prost închis care lasă să cadă picături mari în vasul de metal; zgomotul impersonal şi disproporţionat al unei porţi sau ferestre de negăsit, legănându-se în ritmul capricios al vântului; zgomotul sau murmurul vocilor care n-ajung niciodată să-şi definească tonurile, care nu reuşesc niciodată să se diferenţieze după pereţii ăştia groşi şi groaznici ai copilăriei tale, privind doar la spectacolul vieţii tale ca nişte martori muţi şi greu de confundat ai acestui *puzzle* devenit frică, lichid palpabil, rece şi obtuz – pendulând frivol în amintirea tremurândă a doctorului Díaz, aşezat acum în faţa lui Guerreiro, într-o aşteptare care-i înceţoşează ochii, acoperind aproape complet aceste imagini, devenind o expectativă fără rost, de la un capăt la altul, care are să-l strivească, fără putinţă de salvare.

Un peisaj nedefinit, ceţuri şi întunericuri poate, şi frica drept principal oficiant al unei ceremonii fără legătură (doar perspective, secvenţe momentane care se îmbulzesc în oglinda mincinoasă şi tulbure a amintirilor),

copilul Díaz păşind îngândurat, cu pantalonii aceia scurţi, cu dungi negre şi groase pe fondul *bej* al stofei, cămaşa tot *bej*, un *bej* ridicol de fiu de bani gata, absent la orice situaţie fără legătură cu *nirvāṇa* lui artificială; nimeni nu-i acordă încă atenţie şi copilul Díaz observă atunci haosul dramatic şi prăfuit din jurul lui, ecoul tulbure pe care mitraliile împrăştiate cu ranchiună – fără reticenţe crepusculare sau romantisme războinice – le-au lăsat pe strada aceea enormă şi largă pe care cândva – în vremuri de pace – o străbătuse vesel şi mulţumit cu un balon albastru în mână; priveşte îngrozit cum obuzele au căzut pe pământul până atunci cultivat, cu grădini îngrijite şi frumoase, de o parte şi de alta a străzii; cum mortierele au spintecat cu focul lor nimicitor zidurile care despărţeau grădinile, pe trotuarele pe care toţi mergeau cu însufleţire în serile călduţe ale zilelor de sărbătoare; cum au smuls rădăcinile groase şi păroase ale eucalipţilor care zac doborâţi, cu crengile neînsufleţite ca nişte statui de piatră gata să fie duse la muzeu, printre zidurile doborâte de amintirea unui război nedesluşit, ascuns incredibil în adâncul fiinţei sale; cum se răsucesc grilajele şi fiarele vopsite argintiu prin fumul cald încă, plutind printre mitraliile care scârmă şi îngroapă totul, învăluie şi strică totul; cum pietrele de pe strada lui şi teama de zgomotul neclar – doar o intuiţie şi un fluierat persistent care se apropie peste capul lui, o clipă mai înainte de a se produce în faţa lui micul cutremur inversat, ridicând casele şi pământul dimprejur – al obuzului care se pare că va trece la câţiva metri de cap, suflând ca o balenă rănită în spinare şi împroşcând spuma albă pe care însăşi marea o împrăştie cu o prudenţă olimpiană; obuzul acela care va distruge, va dărâma dintr-o lovitură vechiul turn al bisericii, din cărămizi roşii suprapuse; Iar copilul Díaz, împietrit, vrea să devină invizibil, teama strecurându-se ca un coşmar în întunericul vârstei sale care încă nu deosebeşte bine realitatea de visare, imaginile se confundă şi se împrăştie întocmai ca boabele de mercur dintr-un termometru spart de curând, bile care se risipesc – ca şi amintirile – de

îndată ce cad, iar lui îi e teribil de greu să înţeleagă de ce pasta aceasta argintie se topeşte pe jos; şi atunci, fără să fie clar încă, se ivesc murmure şi alergături care cresc şi descresc în acelaşi timp, se pierd şi se apropie de urechile sale iar imaginea, ca într-un film, punând stăpânire pe celelalte simţuri. Camionete negre, ca pe vremea lui Capone, rablagite, sosesc şi parchează la confluenţa celor patru străzi, şi piaţeta se umple cu oameni necunoscuţi care strigă şi încearcă să se înţeleagă într-un argou care lui – observator singuratic şi ascuns – îi scapă; coboară iute oamenii aceia fără faţă, cu fulare negre la gât

— Toate la fel – nişte fulare înfăşurate în jurul gâtului, cu un capăt fluturând în bătaia vântului proaspăt al dimineţii neîncepute; şi copilul Díaz intuieşte acum frica mulţimii, în el se înfig cleşti puternici care sfarmă imaginile şi dau senzaţia *aceasta de puzzle* îngrozitor; oamenii aleargă ca să se ascundă, închizând porţile care scârţâie şi ele de groază, sunt vremuri de panică care de atunci se cuibăresc în sufletul oamenilor de pe aceste pământuri (în faţa lui Guerreiro, doctorul Díaz stă ca atunci, 3 a colţul străzii, în plin război, descoperit de oameni a căror faţă el *nu şi-o* mai aminteşte...):

să le spună ce făcea el acolo, un copil, la orele acelea;

să le spună unde locuia;

să le spună cine-i erau părinţii;

să le spună cum ajunsese acolo, cu tot pericolul care pândea, şi să le spună cine l-a lăsat să iasă din casă;

Iar el îşi face de lucru, de altfel frica îi paralizase orice răspuns, uitându-se la frumoasele insigne purtate de bărbaţi în piept, *„câştigate pe linia întâi o. frontului, flăcările”*, şi tocmai când el e gaia să ridice din umeri şi să spună că lui, copilului Díaz, puţin îi pasă, că s-a rătăcit, că nu poate explica câtuşi de puţin prezenţa lui acolo, atunci toţi încep să se uite îngroziţi spre cerul care tocmai se lumina: *„au să ne bombardeze dobitocii ăştia”*, spune cel cu barbă (o faţă serioasă, dar fără cicatrice, un fel de corsar călit în lupte şi în furtunile de pe mare, dar cu

gesturi care inspiră o linişte atât de căutată de copilul Díaz, cuprins de tremur); *„a Aăpostiţi-vă de dobitocii ăştia”*, spune mai departe; începuse de-a cum dimineaţa pentru că soarele se năştea ca un semicerc pe linia curbă a munţilor depărtaţi de la orizont, soarele face să se vadă nişte puncte argintate de reflexele razelor sale pe car lingele gri, puncte uneori argintate care acum se apropiau de ei fără cruţare dinspre cerul fără nori, iar copilul Díaz împietrit de frică, transformat într-o piatră de pavaj care nu poate să fugă, să se ascundă de dobitocii ăia, simte că tălpile picioarelor nu mai răspund dorinţei de a fugi, parcă-i bătut în cuie, scufundându-se în noroiul de smoală topită de pe stradă, uitându-se hipnotizat pe jos şi văzând cum se face tot mai mic când a început serios bombardamentul şi a auzit cum îi strigau din nou, „la adăpost, repede 1”. Bombardau cu cadavre putrezite, dobitocii; chipuri pe care el le cunoscuse în prima copilărie, prieteni care-l întovărăşiseră în primele jocuri, părinţii acestor prieteni, trupuri însângerate care miroseau deja a putregai, care-i mânjeau cu scârboşenii visele şi teama; şi zvonul că strângeau trupurile care cădeau pe front, le acopereau cu cearşafuri din pânză de cort gri, şi ea putrezită şi sfâşiată, fără să le şteargă de sânge ori să acopere cu o garoafă gaura proiectilului care le luase viaţa sau să scoată schijele din rănile de unde sângele ieşea şuvoi; şi copilul Díaz simţea o teribilă sfârşeală văzând sângele şi oamenii care alergau îngroziţi, recunoscând trupurile fărâmiţate ale rudelor, în vreme ce el, copilul Díaz, se ascundea, nu voia să ia parte, cuprins de un chinuitor leşin; cădeau trupurile în poziţiile acelea ciudate, triste, cu ultimul gest cu care îi surprinsese moartea, şi oasele bufneau, se izbeau de pavaj spart, şi aveau gâturile legate cu sfoară ca şi trupurile şi picioarele, încât trebuia să rupi cearşaful ferfeniţă ca să poţi vedea nenorocitul spectacol al unei rude sau al unui prieten sfărâmat şi sângele scârbos care pătrundea în toate; iar el, copilul Díaz, vrea să strige, vrea să scape de coşmar, dar picioarele îi sunt ca de plumb, imposibil de topit, împotrivindu-se obsesiei; cadavrele se

izbesc mai departe de pavaj, catranul topit se amestecă cu sângele putrezit iar pereţii dimprejur se mânjesc în roşu şi devin pânze tremurânde pe care alunecă pârâiaşe roşii, lipicioase, obsesive; iar copilul Díaz simte teribil nevoia să vomite totul sau să rămână acolo nemişcat pentru totdeauna, dar nu poate să scape şi să nu mai audă vuietul neîncetat al cadavrelor care se izbesc de acel *puzzle* al fricii sale când ajung pe pământ şi împroaşcă tot universul cu sânge; sau teama, şi mai concretă, tot mai clară amintirea chipului acela întunecat, serios, care-şi ascundea întotdeauna gândurile faţă de ceilalţi; o senzaţie de nestăpânire pe chipul tatălui care strigă ca un bezmetic: *„aşa nu se mai poate, este ruşinea familiei”*; şi copilul Díaz simte aceeaşi groază a războiului, în gât i se învălmăşesc silabe, cuvinte, aceleaşi gâfâieli de groază, poate nu-i groază ci doar aceeaşi dorinţă de a părăsi scenariul unor fapte care nu ajung să se pună de acord cu ceea ce el aştepta de la realitate; între timp, tatăl lui ia puşca de vânătoare, face nişte paşi mari, coboară câte trei trepte pe scara de lemn care răsună ca o *tobă de tinichea* iar ecoul se urcă pe pereţi şi ricoşează în acoperişul casei, făcând să tremure lămpile cu ciucuri de cristal (un clinchet ca de lacrimi); tata ajunge în grădină iar el urmăreşte toată scena fără să înţeleagă ce anume se va întâmpla, dar bănuind ceva groaznic pentru că tăcerea celorlalţi se simte în absenţa tuturor, şi ecoul paşilor tatălui său este singurul lucru care apare în faţa ochilor lui în grădină; aleargă după tatăl lui, care a înconjurat sera, vrea să vadă cum o să omoare cele două statui albe ca laptele care se îmbrăţişează în colţul acela, unde a fost de atâtea ori ca să-i ridice fustiţa verişoarei sale Albă-ca-zăpada; o îmbrăţişare a perechii albe, sublime, şi răsună primul foc, imediat al doilea, amândouă nimerind din plin trunchiul îmbrăţişat, care se sfarmă ca acest *puzzle* pe care doctorul Díaz vrea să-l compună în faţa lui Guerreiro, ca pe un simbol ai fricii sale, în vreme ce în amintire cad. una după alta, în grădină, bucăţile albe, moarte, ale îmbrăţişării şi copilul Díaz va jura, se vede obligat să jure că n-o va

îmbrăţişa niciodată aşa pe verişoara sa Albă-ca-zăpada; tatăl lui se întoarce şi îl vede, iar copilul Díaz, împietrit, nici măcar nu izbucneşte în plâns, nici nu încearcă să-l întrebe de ce a făcut-o, „tăticule, spune-mi de ce ai făcut asta”, pentru că frica i-a încleştat muşchii, i-a paralizat mandibula într-un spasm neîntrerupt şi dinţii îi clănţăne fără ca el să poată să scoată un cuvânt.

Frica, un *puzzis* inutil, zdrobind tot în amintirea îndepărtată a unui război pe care niciodată nu l-a înţeles, în prezenţa tatălui său care a sfărâmat cu *două* focuri de *armă* statuia din fundul grădinii (ultima dată când îşi aminteşte să-şi fi văzut tatăl, înainte de a i se spune că s-a sinucis; şi doctorul Díaz a înţeles, după mulţi ani, că tatăl lui era nebun: că averea era intactă, că tatăl lui nu fusese ruinat, că fusese doar o simplă greşeală de calcul a unui nebun); frica, atunci şi acum, când stă în faţa lui Guerreiro, gata de interogatoriu, un *puzzle* înfipt în măduva oaselor.

PATRU

DAU TOTUL o să se reducă la minim, o să se micşoreze grotesc, în jocul acesta de linii asemănătoare dungilor trasate cu răbdare de insomnie, de insomnia ta care nu face altceva decât să-şi lipească urechea de peretele rece al dormitorului, ca să asculte duduitul stupid ca de motor stricat – un fel de repetiţie generală a comediei care-ţi revine s-o joci cu succes dacă vrei să-ţi scapi pielea şi oasele de închisoare – care scoate mereu acelaşi sunet, rugând să te scape de povară, încercând să-i faci pe ceilalţi să înţeleagă că tu încă mai eşti un copil, că asta vrei să fii şi de-acum înainte, că vârsta ta s-a oprit într-un moment al dezvoltării tale biologice, o uzurpare patologică şi congenitală, o crustă de erori care atrage alte erori, un balast care-ţi atârnă ca o coadă şi de care niciodată n-ai să poţi scăpa; că prima etapă nu se va încheia, aşadar, niciodată pentru tine, Minardito, pentru că – deşi te schimbi, deşi ţi-ai schimbat felul de viaţă, deşi îţi fixezi altfel orarul, ca să devii un omuleţ... – copilăria te va însoţi întotdeauna oriunde vei merge; totul a fost o prostie

solemnă, tăticule, îţi vine să-i spui, nu merită să cauţi motivele, tăticule, îţi vine să-i spui, el este primul care trebuie să se preocupe, să rezolve încurcătura, că doar n-o să ajung la puşcărie, tăticule, ca un simplu borfaş, dintr-o simplă neatenţie, pentru un fleac care se mai poate rezolva dacă tu te pui în mişcare, tăticule, aşa o să-i spună, să pună în joc măcar o dată toată influenţa lui; gândindu-te cum să fie regizată comedia; prins în mrejele panicii, văzând cum se apropie de tine ca să te scruteze cu lupa inchizitorii, când se va încinge bine scandalul, o adunătură de broscoi râioşi şi cu cravate la gât sărind în jurul tău, reproşându-ţi, arătându-ţi cu degetul greşeala pe care o vei purta întotdeauna pe frunte, Minardito, dornici să miroasă şi să înghită sângele cald şi tânăr ai trupului tău, tu, victimă prin ricoşeu, manevrând într-un conciliabul meschin cea mai bună soluţie pentru problema în care te-ai băgat, ritualizând şarlatania pe care ei înşişi ţi-au pus-o premeditat în mână ca să comiţi greşeala devenită de-acum o realitate, ca să se preschimbe toţi în scribi paternali care în viaţa lor n-au lapidat pe nimeni; dimpotrivă, ei alcătuiesc nucleul cel drept ai „onsiliilor supreme şi pot judeca în voie pe toată lumea pentru că niciodată n-au făcut rău nimănui şi întrebând atunci, cu neliniştea aceea bolnăvicioasă care se prelinge ca nişte bale de pe buzele lor de iepure, că de ce, dragul meu, de ce, fiule, dacă n-aveai nevoie de aşa ceva, fiule, să te omori după maşini de parcă n-ar mai fi altceva la care să te gândeşti, cine o să-ţi mai rezolve acum problema asta când lucrurile s-au complicat într-atâta, hârtiile s-au mânjit aşa de tare cu rahat încât o să fie teribil de greu să-l „ungi” pe cel cu destinul ca să le mai cureţe, cine şi-ar fi închipuit? cine? îţi place să încurci mereu lucrurile, ia te uită, măcar dacă dosarul nu s-ar fi pus în mişcare; nici nu-ţi vine să crezi; totul, dar chiar totul s-ar putea rezolva ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic, n-ar fi fost noaptea aceea, iar tu, fiule, ai fi mai departe un tânăr neprihănit, având viitorul în faţa ta, şi pe deasupra băiatul cui eşti, păşind spre o poziţie ca a mea, la care am ajuns cu atâtea sacrificii,

pentru dumneavoastră, pentru tine, te gândeşti cum o să ţi se spună.

Şi probabil totul se reduce la un plâns stupid, de nestăpânit, o dezlănţuire nervoasă care te face să tremuri, care dă peste cap toate mecanismele reci ale artei teatrale, care face ca durerea să pătrundă ca un ac ascuţit la rădăcina măselelor, şi-apoi să ajungă până la măduva oaselor, la vertebrele care simt deja răceala care pune stăpânire pe toate senzaţiile tale şi te apasă, în vreme ce membrele îţi amorţesc, se insensibilizează, nici nu le mai simţi tremurul, e doar o furnicătură, o durere foarte ascuţită care te râcâie ca o obsesie insuportabilă, care-ţi topeşte creierii, zăpăcindu-ţi toate formulele închipuite de tine ca să scapi din groapa greşelilor; sau dinţii care clănţăne nebuneşte iar organismul tău, pradă unei relaxări inutile, e condus doar de reflexe; zorile de zi, nedormite, îţi sfâşie gingiile şi eşti îngheţat tot aşteptând să ţi se aducă primele ştiri ale accidentului, iar tu aici, întins, fără să poţi reacţiona, incapabil să mai schimbi ceva, să-i explici totul tatălui tău, ca să te scoată din încurcătură, ca să muşamalizeze totul, toată porcăria, îţi zici, de-ţi vine să te gândeşti la orice numai să scapi de griji – ai da orice ca să-ţi schimbi numele şi prenumele, să fii o fiinţă anonimă, o anoplură scăpată de lumină până ce treci de primejdie, ascunsă în oricare crăpătură dezgustătoare, uitată, dacă e posibil, dacă ar fi posibil, care se cuibăreşte în bezna unei pivniţe izolate sau într-un pod prăpădit unde se află depuse ouăle putregaiului care-şi va duce la capăt onesta sa misiune distrugătoare, de transformare a tot ce întâlneşte în cale – deşi tu acum nu izbuteşti să fii sigur dacă au aflat sau nu ceva despre accident sau dacă într-adevăr ei au murit râs turnându-se de pe şosea.

E mai bine să treci totul sub tăcere, să combini ermetismul cel mai grosolan cu ignorarea ipocrită a faptelor şi să alungi din minte scenele care plutesc ca nişte năluci în imaginaţia ta năpădită, să te înfăşori în pături în dimineaţa febrilă care sparge liniştea umbrelor nopţii şi îţi dă nenorocitul ăsta de sughiţ, acru şi nepotolit, care-ţi

urcă înapoi alcoolul până la buzele crăpate de răcoarea duşmănoasă a dimineţii care începe, pentru că n-a fost decât întâmplarea, mama mă-sii, ghinionul; era un joc care niciodată nu se terminase prost, o distracţie, cum ai juca cărţi sau tenis sau ai înota într-un bazin cu apă limpede, curată, cu raze de soare care şerpuiesc în apa cristalină, un joc început fără rea intenţie, fără proclamaţii apoteotice, în cursul ultimelor dansuri ale balului, al ultimelor cadenţe ale orgiilor copilăreşti de la trei dimineaţa, ştii, ştii, tinereţeee, tinereţeee, ghitară şi hohote de râs abia răzbătând fumul gros din *boate*, da, *boate*, ce mama dracului, şi suntem roooze, suntem roooze, suntem nişte fluuuturi frumoşi şi alte hohote şi îmbrăţişări fetelor cărora le cade cu tronc şi e dat dracului, drăguţe fetele, toţi reţinând întrebarea ca să nu pară o lipsă de politeţe, pentru că unii vor trebui să ia plasă, ei, cine vine cu mine în maşină? cine mă însoţeşte? ei, hai să vedem, cine vine cu mine în Mercedes? pentru că tu presupui bine că amândouă au să răspundă imediat; ele, bineînţeles, strigă „nooi”, pentru că ele îţi vor clădi castelul alibiului tău, devenind din complice martore ale nevinovăţiei tale, nu-i aşa, fetelor? pentru că într-adevăr complicitatea îţi dă bătaie de cap în asemenea cazuri şi e preferabil ca nimeni să nu cunoască cu exactitate faptele, nimic grav, nu s-a întâmplat nimic, înţelegeţi? şi ele privindu-se învineţite, plâng eţi? parcă plângeţi, aş, să nu vă faceţi griji, totul s-a datorat la început fricii, până a apărut strălucirea asta în ochii tăi, că n-o să se întâmple nimic dacă o să-şi păstreze calmul, ar fi mai bine să anunţăm, zice una; iar cealaltă se uită la tine cu coada ochiului, jucându-se nervos cu medalionul, crucifixul, pe care-l poartă la gât, nu vorbeşte dar te priveşte, parcă spunând că ar fi mai bine să anunţi; e insuportabilă pretenţia asta de a convinge două proaste ca cele pe care le ai acum în maşină, iar pulpa stingă a fetei cu medalion frecându-se mereu de pulpa ta nu-ţi zice nimic acum; ni se putea întâmpla nouă şi atunci ei ar fi anunţat, sunt sigură, zice una; tu încercând să afişezi calmul acela ascuns după minunaţii ochi albaştri, zâmbetul

acela încercat de atâtea ori în faţa oglinzii de *la toaletă* spaţioasă de-acasă; tu, nu s-a întâmplat nimic; tu, mai bine ar fi să uităm complet; o agitaţie care îmbâcseşte aerul respirat în maşină, aburind din când în când parbrizul; nu, cel mai bine este să dai telefon cum ajungem, spun ele; tu, nu, sec: tu, asta-i o prostie nemaipomenită: toţi suntem vârâţi în asta şi va trebui să ne păstrăm calmul, luând mâna de pe volan şi punând-o pe genunchiul stâng al zburdalnicei cu medalionul, care freacă mereu, isterică, argintul crucifixului; dar de data aceasta gestul tău nu-şi propune decât s-o liniştească; insişti că e mai bine să uite totul, să-şi bage în cap că nu s-a întâmplat nimic şi lor le curg câteva lacrimi, care alunecă caraghios pe gâtul sugrumat de plâns, pierzându-se pe drumeagul dintre sânişorii voinici, mângâiaţi de atâtea ori în întunericul cabaretului, iar ea complice tăcut te ruga, fără să scoată o vorbă, să continui, să continui mai departe, pentru că se simţea aşa de bine cu ochii întredeschişi iar tu lac de sudoare tremurând lipit de ea, dar acum priveşti sânii aceia fără nicio satisfacţie; ne-am înţeles? i-am lăsat în urmă pe şosea, dar şi asta nu trebuie s-o spunem decât dacă ne întreabă, nu-i aşa?; ba da, zic ele; o continuă privire reciprocă, căutând să le linişteşti pe proastele astea; insistând asupra acestui lucru; mare încurcătură, îţi zici, fără să-ţi dai seama de câte se pot întâmpla, şi-ţi vezi mai departe de drum, îndepărtându-te de locul accidentului.

Iar când totul a fost încercat şi argumentele tale s-au prins bine de proaste, când ai reuşit să le convingi, deşi intuieşti că este ceva epidermic, când ai preluat iniţiativa şi le-ai inoculat o anumită linişte aparentă, conduci plimbându-ţi groaza, desenând umbre care-şi arată de îndată limitele (dacă până la urmă vor vorbi), bănuiala biciuindu-ţi nevralgia, insomnia ta; sau se află totul: mai bine să declarăm, zic iarăşi ele, ca nişte ciocane care-ţi izbesc tâmplele, tocmai acum când totul parcă rămăsese în urmă, pe când zorile se strecoară printre jaluzelele ferestrei care dă spre răsărit; ele promit că vor tăcea

pentru că nu vor să fie amestecate într-un bucluc aşa de mare la două zile de la intrarea în societate, în *high society*; bineînţeles că nu, iar mâna se duce spre maneta de viteze, dând un nou impuls maşinii; trebuie trasat – un plan pe care să-l învăţăm mai înainte de a ajunge; un alibi care să ne garanteze siguranţa; n-am vrut aşa ceva, totul a fost întâmplător, n-aveam practic nicio vină, nu-i aşa? comentezi tu, era un joc care niciodată nu s-a terminat prost, un ghinion, fir-ar să fie; un accident care i se întâmplă oricui în viaţă, ne-a lovit pe noi acum; va trebui să scăpăm de hârţoage, adeverinţe, dosare mizerabile care încurcă rezolvarea firească a lucrurilor şi care te vor urmări până la moarte, dacă nu vom şti să cumpărăm poliţele minciunii, dacă nu vom şti să umblăm prin bezna care dintr-odată ţi-a apărut uimitor de limpede şi tremuri. Şovăi dacă să alergi spre dormitorul tatălui tău, plin de aburul respiraţiei unei nopţi dormite de tatăl tău, avocatul Minardos, care o să te scoată din încurcătură, numai să-şi pună în minte, oare ce nu face bătrânul pentru băiatul lui? nu-i aşa? ce nu face?: să-l scoli, să-i torni totul în faţă, de-a fir-a-păr; hai, îmbracă-te repede, trebuie s-o rezolvăm, ai să-i spui; să nu ceară explicaţii acum, ai să-i răspunzi văzându-l sceptic; droguri, ai spus? tu şi tata, faţă-n faţă; scapă-mă, bătrâne, că altfel o încurci şi tu, îţi spui în gând; mreaja somnului cade de pe ochi, în mii de bucăţele strălucitoare care se rostogolesc pe jos ca nişte biluţe de gheaţă care se ascund, se pierd; ochii tatălui s-au deschis mari; că o să-i explici pe drum cum a fost totul, că nu-i vreme de pierdut.

Dar nu; nu îndrăzneşti să-i vorbeşti, preferi ca ecoul alibiului să-ţi lovească şi zdrobească creierii, febra te arde, mai e un pas până la vomă şi va trebui să te scoli şi să te duci; e mai bine să stai liniştit, *în cearşafurile călduţe şi* moi, ca o rimă, până când au să vină să lămurească accidentul, să întrebe de ei, dar tu n-ai să ştii nimic, şi n-ai să vrei să înţelegi că ei au murit din cauza ta şi că o să înceapă o anchetă pe care tatăl tău, avocatul Minardos, n-o va putea soluţiona dacă nu alergi chiar acum să-i

poveşteşti şi să-l scoli din pat; o anchetă care o să-i trimită pe toţi la naiba; îţi aminteşti?: maşina cu motorul încălzit la ieşirea din *boite*, te urci şi. Întrebi: „Pe ce şosea o luăm?”, iar ei clătinându-se: „O clipă, o chiipăăă, ce mama dracului. O clipă”, luminile clipesc, la trei dimineaţa, teutonii blonzi cu ţâţoasele blonde se duc să se odihnească în apartamentele turistice iar voi în centrul distracţiei, tineretul, dat naibii tineretul ăsta care o să vă expedieze în mormânt pe voi toţi, babalâci hodorogiţi, şi turiştii râd, *oh yes*, *oh yes*, şi voi râdeţi de turişti, nu înţeleg o boacă blonzii ăştia, iar cineva spune: „să tragem la sorţi ce maşină iei tu şi ce maşină noi”, şi ele aplaudă iar ţie îţi cade rău la stomac toată gluma asta: „Să tragem la sorţi cine ia Mercedesul şi cine Land Roverul”; toţi strigă că da, că trebuie să se tragă la sorţi; „De acord, de acord”, strigi tu, îmbrăţişându-le pe amândouă, şi le tragi deoparte, şuşoteşti, le strângi tare şi apoi spui: „dar ele merg cu mine, fie ce-o fi, indiferent cine ce maşină ia, e bine?”; şi-i tare figura: i-ai lăsat cu buza umflată, se poate vedea pe feţele lor palide, în gesturile lor comice: „De acord, de acord”, spun ei spăsiţi, făcând o mutră acră; pe scară se strecoară vocea Dianei Ross, odată cu mirosul fetid din cabaret; haide, să zboare moneda în întuneric, apoi toţi trec strada: „Aşa nu, aşa nu, nu-i cinstit, ce dracu’, aici nu se vede mai nimic. Haideţi dincolo, sub felinarul ăla, u.nde-i mai multă lumină”.

Lumea iese din cabaret şi se uită distrată la fericirea tinereţii noastre, sus moneda, ce mama dracului; în bezna nopţii strălucesc multe lumini iar moneda argintie, zburând prin aer, traversează lumina felinarului.

Când îţi aduci aminte îţi clănţăne dinţii.

Mirosul mării din apropiere, plaja; capul, zici tu.

— Ai luat plasă, ai luat plasă. Ai rămas cu Land Roverul, bătrâne, strigă ei, bucurându-se mai mult de formă, preferându-le pe ele.

— Mişto, mişto, răspunzi tu. Să vedem cine merge mai tare, mucoşilor voi cu Mercedesul sau eu cu jeepul. Hai să vedem, pe ce şosea o luăm? vă las să alegeţi.

Haideţi, ziceţi odată, ce, vă e frică?

CINCI

AIJ SĂ-L OMOARE”, se aude ca un zvon caru creşte pe pământul crăpat, se împrăştie iute ca mirosul respingător şi greu al combustibilului ars sau cum se întinde pulberea care arde sclipind la cotiturile unui drum bolovănos şi desfundat; „au să-l omoare”, repetă zvonul mulţimii, o litanie care aleargă peste pământurile semideşertice ridicând cenuşile moarte ale pizmei care se ascunde pe feţele îmbătrânite şicrăpate ale femeilor, chipuri tăcute, amuţite de letargia pământului însuşi, chipuri care n-au pierdut atavica putere de-a acuza cu pupilele ochilor aproape ascunşi sub basmalele negre, decolorate de praful pe care-l ridică ţarina neagră.

Pe pământul acesta uitat – doar colibe de lut şi paie, construcţii rahitice ridicate pe un sol vulcanic – seara începe să capete mirosul focului de pe vatră, foc care stabileşte legături trainice între vechii locuitori ai cătunului, ca şi cum fumul ar face nişte mâzgăleli închipuite în văzduhul leneş al amurgului, înălţând hieroglife şi cifre care dau cheia zvonului – „au să-l omoare” – şi şuşotelile – scoase din aceste mesaje cifrate – se înfig în pereţii cojiţi ai colibelor împuţite; feţe bătrâne de femei ca nişte amulete agăţate la colţuri pe uliţa cea mare – cu câţiva metri mai înainte ca cei nouă oameni să ajungă la locul unde vor trebui să cotească la stânga şi să adulmece ca nişte copoi urmele tuturor drumurilor care duc la Siaka García –, chipuri îmbătrânite care apar şi dispar la trecerea lor, feţe de năluci, călite în sabaturi, niciodată împlinite, în nunţi sterile cu focuri mitice şi zadarnice, care n-au ars vreodată cu flăcări, obraji brăzdaţi şi ciupiţi de vărsat, desfiguraţi, învineţiţi, urme anemice ale unei singurătăţi masochiste, dezvăluite de fiecare gest trist şi saşiu pe care-l fac la trecerea celor nouă oameni, ca un blestem care trebuie să-i însoţească în căutarea „mistreţului” singuratic, ca o rugăciune paralelă cu căutarea aceasta pe care vremea complice a făcut-o interminabilă şi plină de teamă, ca o rugă ce-alungă şi

împrăştie toate presimţirile rele de pe buzele bătrâne şi crăpate ascunzând guri ştirbe şi uscate; nasul, două gropiţe purulente, unde se amestecă culori gălbui şi verzui, gropiţe îngemănate cu capricioasele cute care brăzdează feţele bătrânelor; sunt gropiţele pe unde pătrunde aerul cald şi puturos, de ogor negru şi părăsit, care vâră neliniştea în pereţii unor plămâni bolnavi de la naştere şi adaptaţi acestei respiraţii ciudate, şuierătoare, ca de sirenă; ochii ca nişte pierdute puncte negre cu pupilele străduindu-se să strălucească pe crusta crăpată a feţelor întunecate şi înrăite de sămânţa canceroasă a singurătăţii şi disperării, puncte negre ale dispreţului care acuză spintecând ea nişte săbii ce se înfig în piepturile pe care niciodată nu le vor atinge, iar chipurile acestea înnegrite încearcă să vorbească, să blesteme prin aceste puncte negre, aproape ieşite din găvanele lor, deşi ştiu prea bine că zadarnic.

— Nu vii jos? – o întrebă Minardos pe Gracia. Să te aştept? Şi întrebarea se transformă iarăşi într-o rugăciune pioasă, un imn care mai încearcă să salveze ceea ce este pe punctul de a se prăbuşi, o proptea care încearcă în zadar să sprijine un zid care se distruge fără salvare, măcinat de puterea evenimentelor pe care inginerii nu le-au putut prevedea vreodată, de răcirea straturilor adânci ale pasiunii; ca o rugăminte fierbinte întrebarea lui Alejandro Minardos, o *rugăminte care îşi* pierde vertiginos culoarea în cercurile concentrice ale ridicolului în care cade şi se prăbuşeşte însuşi Minardos, un rictus rămas în anticamera neutră a bâiguielii, în vreme ce Gracia Fontân – sprâncene negre care se arcuiesc în fiecare clipă, rigide de parcă o dorinţă puternică ar vrea să le înţepenească în poziţia cerută de însăşi răzbunarea – îşi închide bobocul de floare albă gata să adoarmă, străină la rugămintea lui Alejandro Minardos, care începe să fie o supunere băloasă, un pai de care niciodată n-ar fi trebuit să se agăţe marele avocat Minardos, care acum îşi freacă mâinile până i se înroşeşte pielea şi ajunge să vadă cum sângele se încheagă încet iar pielea capătă o pigmentaţie roşcată, până se

jupoaie –, cu o disperare care roade ca nişte molii sentimentele pe care Minardos încearcă să le reînnoiască, o respiraţie gură la gură care să spargă ermetismul femeii iubite şi să redea viaţă întrebărilor sale leşinate, întrebărilor lui Minardos care se nasc tuberculoase, lipsite de speranţă încă din clipa în care sunt rostite –, o fixitate ce devine poate o răzbunare pe chipul Graciei, în gesturile ei, în răspunsurile monosilabice rostite cu jumătate de gură, înălţându-se ca un personaj care nu poate fi atins, nu poate fi prins de Minardos care continuă să arunce la picioarele ei întrebări şi iar întrebări ca nişte monede pe care ea le dă de pomană aceluiaşi Minardos, devenit o umbră diformă, plângăreaţă, dezorientată, drept pedeapsă pentru situaţia încurcată care se prăbuşeşte în urma propriei sale duplicităţi, triplicităţi, un joc de noroc în care cartea, tot teancul de cărţi sunt pulverizate în mâinile lui Minardos – provocând situaţii excitante, semiîntunericuri unde el amestecă şi amalgamează ritmuri ce put fi dansate numai în propria lor ambianţă – iar plagiatul, îndeosebi senzaţia aceasta de plagiat care pluteşte deasupra capului său: pantofi perfect lustruiţi, o oglindă perfectă în care se reflectă chipul ei brunet, încă tânăr, păru] negru lins, dat cu briantină, unde apar, în ciuda intenţiei de a le ascunde, începuturile de chelie, descoperind o piele întinsă şi albă de tot, elemente care le-au distins de restul muritorilor, parfumul, cămaşa şi cravata riguros studiate, eleganţa gingaşă, de zi cu zi, a unui dormitor şi a unei căsătorii binecuvântate în trei rânduri şi aplaudate frenetic, salutate cu zâmbete şi cu orez la încheierea unei lungi logodne: Minardos e acum o umbră în pragul declinului, pe care el singur şi l-a urzit cu insistenţă şi inconştienţă.

Întins acum pe pat, cu piesele de joc împrăştiate pe jos, Minardos presimte, în cearşafurile reci ale dezgustului şi nehotărârii, senzaţii searbăde – pielea scofâlcită a trupului îmbătrânit, slăbită de resortul zilnic al triumfului, reflectând propria lui slăbiciune, şi nu mai poate nici măcar îngăima o întrebare cu care să poată tatona discret exasperarea care n-a răbufnit în ochii migdaiaţi ai Graciei,

absenţă, terminându-şi de făcut bagajul sub privirea înciudată a lui Minardos, amintindu-i de vremurile poemelor epice, ale suspinelor închinate unor senzaţii care înfiorau simţurile, extaziau privirile şi îmbrăţişările celor două trupuri înlănţuite într-unul.

Întins acum pe pat, cu aşii care-i fug din mină, supuşi Graciei Fontân, agresivă, cotropitoare. blândă, cu braşoavele care se sparg ca nişte baloane de peretele de beton al refuzului Graciei, el se mântuie de convingerea care-i îngheaţă sângele, îi zăpăceşte simţurile, îi răvăşeşte gesturile cele mai sigure lăsându-se purtate de aceeaşi senzaţie imponderabilă pe marginea unei prăpăstii, care e la început o simplă ameţeală, apoi o vomă iar ia urmă o lipsă de hotărâre, o paralizie.

— Doreşti cafea, doctore? – zice ursuz Chicho Guerreiro, după ce studiase faţa apoplectică, răvăşită, a doctorului Díaz, aflat înaintea lui; doctorul Díaz încearcă grimase, gesturi cât mai fireşti, dar se topeşte, tremură, îşi stăpâneşte zvârcoliri de panică.

— Nu, mulţumesc, domnule Guerreiro, vă mulţumesc mult. Nu insistaţi. Vă jur pe cinstea mea că n-am fost eu, vă jur, nici n-am atins-o, zice Díaz, înciudat că putuse cădea ca un prost în cursa întinsă la „Veneţia”, cu câteva zile în urmă, ajungând în faţa lui Cristóbal Guerreiro, speriat de cele spuse, de faptul că nu reuşeşte să-şi convingă interlocutorul neclintit, cu gesturi ascunse după ochelarii fumurii; chipul roz al doctorului Díaz devine vânăt, capătă tonul verzui pe care-l dă teroarea.

— Dar, doctore, ascultă-mă din nou – insistă Guerreiro încet şi tacticos, accentuând fiecare silabă, sigur de el, parcă ar cunoaşte toată povestea. Doctore, sunt unii care încearcă să dovedească contrariul – face un gest ridicând în sus palmele, iar sprâncenele se arcuiesc şi ies de după lentilele rotunde şi cenuşii ale ochelarilor, umerii urcă odată cu sprâncenele şi eu braţele – care încearcă şi reuşesc să dovedească contrariul. Eu am impresia – îşi mişcă ca un pendul degetul arătător de la mâna dreaptă pe dinaintea ochilor doctorului – că dumneata vrei să mă tragi

pe sfoară. Nu, nu protesta. Aşteaptă să termin. Avem declaraţia completă a fetei. În fine, a copilei. Într-adevăr, doctore, un om ca dumneata, eu reputaţia dumitale. Zău că nu te înţeleg.

Sarcastic acum, când insecta face piruete inutile ca să scape, să se mântuie de urzeala care o învăluie şi îi strecoară sub piele veninul „a-rede-cla-raţia-co-pi-lei”.

— E un *complot*, dumneavoastră ştiţi. Sunt oameni care vor să-mi strice reputaţia; toată lumea ştie cum sunt eu – o izbucnire spontană, o simbioză între teamă şi vină, tifos nevrotic care-şi pierde echilibrul şi alunecă până-n fundul gropii, al cursei pe care i-o întinde Guerreiro. Niciodată, continuă Díaz, nu m-am văzut amestecat într-o problemă de genul acesta, atât de scabroasă. Mi-au întins o cursă, domnule Guerreiro, vă rog să înţelegeţi – spune Díaz contractându-se ca un muşchi lipsit de control, insecta devenind acum cenuşie, pentru că Guerreiro, entomolog răbdător, profesionist călit, se apropie de doctorul Díaz şi îi înfige ace de gămălie în aripile care încearcă să fugă urgent; pentru că Guerreiro a asamblat mecanismele sigure ale acestei urzeli în jurul lui Díaz, micşorându-i până şi statura, spulberându-i alibiul, rupând în bucăţele, ca nişte hârtii de nimic, bune de aruncat la gunoi, fiecare argument pe care doctorul Díaz – mare pişicher, doctorul Díaz, se gândeşte Guerreiro – îl opune acuzaţiilor sale; ţi-o fi ruşine, doctoraşule? se gândeşte Guerreiro acum, trebuia s-o fi ştiut, dobitocule: gătată plăcerea, urmează neplăcerea.

— Vrei să-ţi arăt declaraţia copilei, doctore? – întreabă Guerreiro ca să-i scoată dintr-odată povestea asta pe care Díaz nu vrea s-o dea afară; o întrebare (gesturi, cuvinte lapidare, aşteptare răbdătoare) repetată, studiată în timp ce el însuşi, Guerreiro, întreabă şi răspunde mogâldeţei bâlbâite care-i doctorul Díaz, mai înainte ca ruina aceasta înspăimântată să-şi revină şi să apuce să scoată câteva cuvinte monosilabice, care se împleticesc de limba băloasă şi de buzele doctorului, pe jumătate închise din cauza panicii.

Bineînţeles nimic nu mai e ca înainte, se gândeşte el, ca pe vremea când erai un erou, acum totul e un joc de pitici, simple formalităţi ca să-ţi justifici salariul pe care ţi-l dau aproape pe degeaba, te gândeşti; nu mai sunt ca atunci munci măreţe, şi tu, Chicho Guerreiro, singurul şi adevăratul actor din piesă, singurul şi adevăratul autor te împotmoleşti până la gât în distracţia asta zilnică de a scormoni coclaurile; sunt prilejuri de aducere aminte, se gândeşte, cu timpul totul se confundă, se şterge iar funcţiile altă dată diferite se amestecă acum; ei, ce mama dracului se întâmplă, de ce a venit să-l deranjeze, strigă el la omul care intră vânăt la faţă în camera pe care ai ales-o ca să te refugiezi, ca să te îmbeţi, după ce ai ras cătunul de pe faţa pământului; omul e zdrenţăros, cu ultimele lui fire albe zbârlite, nişte smocuri care mai stau ca prin minune în jurul bogatei chelii, purtând pe faţa lui monstruoasă urmele descurajării, ale oboselii, ale vomei abia stăpânite, ale astmului cronic încât abia îşi târâie picioarele prin prăfăraia conacului ăsta prăpădit; fără nazuri, îi spui tu; tot cătunul a fost lichidat şi a devenit un morman de lut şi de pietre, doborâte de neglijenţă şi de virusul harababurii şi al răzbunării, fum şi noroi care mai dăinuie, după ce strigătele şi ecourile strigătelor s-au stins şi în noaptea blestemată s-a auzit iarăşi ţârâitul trist al greierilor, zgomotele tăcerii tulburate şi ea de virusul răzbunării; iar tu, ascuns sub pătura de campanie, în cel din urmă colţ al ultimei cuceriri, îl întrebi pe om ce vrea, doar ştii bine ce ordine ai primit, îi mai spui – bei acum ultimele înghiţituri din sticla de coniac acru şi prost, oţetit, încercând să-ţi alungi aşa durerea de ulcer; el intră îngrozit, abia putând să îngăimeze cuvintele, gesticulând fără scrupule, cu mâna dreaptă, arătând locul de execuţie, umflându-şi pieptul ca să poată să vorbească; nu e vreme de aşteptare, îi zici tu, luându-l la rost (da, locul de execuţie unde tu ai fost balerinul, primul actor, primul şi unicul judecător, iar acum îl linişteşti pe om); să tragă o duşcă şi să vorbească, şi bărbatul dă din cap, că lucrurile n-au să aibă mare importanţă, zici tu, zâmbind, pentru că triumful, puterea

hipnotică asupra oamenilor tăi, o ştiai, nu depinde numai de vorba tare şi răstită la un moment dat ci şi de familiaritatea asta falsă, să-l faci pe adversar să aibă încredere în tine, aşa cum faci cu fiecare insectă, cu fiecare broască râioasă, cum e doctorul Vicente Díaz; tu te amuzi văzând cum încearcă să scape în zadar doctorul Díaz, viitoarea victimă, o mo gâldeaţă în faţa ta, cu buzele încreţite de frică, cum încearcă ca un caraghios să sară în gol, în băltoaca mizerabilă unde s-a mişcat printre muşchi şi iederi putregăite şi gălbui, de unde tu l-ai scos ca să-i diseci păcatul, ca să-l fugăreşti ca pe o cloşcă care strigă şi strigă până dă drumul ouălor declaraţiei: îl ai acum în faţa ta luptându-se cu amintirile, iată-l aici, tremurând, ca să declare totul.

— E o infracţiune destul de neplăcută, doctore – îi spui, coruperea de minori. E un lucru pe care trebuie să-l combatem prin toate mijloacele. Dumneata ai să înţelegi. Avem toate mijloacele din lume ca să te convingem şi tot timpul pe care-l doreşti ca să ajungem la o înţelegere.

Vocea cleioasă a lui Guerreiro devine iarăşi o piatră aruncată în chelia abia începută, în ochii pe jumătate închişi, cufundaţi în propria lor vinovăţie, aflaţi dinaintea lui.

E o nouă dovadă de încredere, îşi zice Guerreiro, să-ţi trimită un broscoi bubos ca ăsta ca tu să-l faci să-şi lepede pielea, ca să-şi vomite, o dată pentru totdeauna, adevărata lui identitate, pentru ca, în chip pavlovian să dea la iveală toate slăbiciunile sale. Iar el, doctorul Vicente Díaz o să se scape pe el, chiar aici, în faţa ta, numai că pentru asta va trebui să sfarmi fără întârziere reputaţia asta solemnă şi falsă pe care o ai înaintea ta, o reputaţie cuprinsă de fiică, speriată de experienţa ta, de calmul tău, de siguranţa ta.

ŞASE

MERCEDESUL BENZ verde, decapotabil, zboară purtat ca de un orgasm în marea viteză imprimată de îndrăcită excitaţie tinerească a mâinilor experte care abia mângâie volanul ca să-l ducă unde vor ele; aleargă Mercedesul Benz pe cele patru roţi late, ca un hipnotizat

care scoate ochii din găvane în căutarea dorinţei irezistibile, pe punctul de a arde kilometrajul de-a lungul capricioaselor cotituri urmate de asfaltul negru şi violent al şoselei şerpuitoare, tăiată în urma strigătelor şi ordinelor date de meşteri pricepuţi, angajaţi după mari experienţe sub soare, veniţi la un *rendez-vous* subtropical – ceea ce implică multă reverenţă şi plecăciune din partea personalului hotelier – şi la *welcomes-ul* unor subdezvoltaţi care umple de emoţie avalanşa, puhoiul de muncitori teutoni în *vacances*, blondele ţâţoase care roşesc de plăcere înmagazinând acum soare în trupurile albe până ajung să simtă în vene o nouă senzualitate, intonaţia şi conformaţia unei limbi care posedă în ritmul ei, în constanţa ei, în sălbăticia pielii tuciurii, misterul dumnezeiesc al unui nou erotism, pe care l-au intuit printre vise, venind cu avionul de la mii de kilometri, în speranţa unei „*eternal spring*”[1], printre nisipurile aurii şi palmierii care se înalţă şi se mişcă ca nişte falusuri seculare pe o coastă liniştită şi strălucitoare în amurgul lent şi tihnit, în iluzia întâlnirii cu o lume pasională şi nouă care să alunge răceala monahală din vine.

Mercedesul Benz aleargă printre razele acestei „*eternal spring*”, lăsând în urma sa, pe pavajul inegal şi primitiv al şoselei mirajului, desenul cu linii frânte al roţilor sale late, şi ele made in *Germany*; o brazdă care-şi înscrie trecerea în trupul cenuşiu şi uscat al firmamentului pământurilor pietroase şi părăsite până în urmă cu câţiva ani, dezvirginate acum de neaşteptata năpustire a progresului şi a turistocraţiei; roţile imperturbabile ale acestui automobil formidabil din import care dezechilibrează în fiecare an orice balanţă de plăţi (fără vreo posibilitate de compensare), condus abil şi artistic de imprudenţa genială şi amuzată a mâinilor tinereşti care n-au fost încă necăjite de nimic – fără bătăturile nici cicatricele năduşelii – şi care cunosc mai bine – căutarea disperată a unor satisfacţii, de unde şi această angajare a muşchilor lor odată cu avântul progresului care mătură

1 Primăveri eterne (în engl. în orig).

totul, care dărâmă totul, până şi temeliile neatinse de secole; după cotitură, plante agăţătoare, înfăşurări eterate, învălmăşeala unei lumi străine de pământul acesta uscat, de pădurea golaşă şi aurie a nisipurilor fine, împrăştiate de-a lungul întregii coaste, de plajele insulei închise timp de secole, de pe vremea Cuceririi, pământuri care n-au cunoscut temelii şi nici măcar alte adieri de vânt decât cele născute aici, pământuri care se autodistrug îndeplinind ritualul primitiv şi tăcut al autofagiei, muma pământului devorându-şi saturnian copiii, cerând sacrificii şi mai mari trupurilor năpăstuite care se nasc ca să moară, ca să-şi pună ştreangul pe pământurile acestea urgisite de soartă.

Mercedesul Benz, simbol al simbolului progresului, al rupturii şi al violentei bătălii duse între civilizaţiile închistate în absurda păstrare a frontierelor duşmane, aleargă pe şosea distrugând ritmul mitic ai dreptului la prima noapte, al vrăjitoriei, al averii nemişcătoare, lipindu-s e cu burta de pavaj, de canalul prin care trec scursorile marelui oraş spre nisipurile mării, şi lansat pe şoseaua binecuvântată de neaşteptatul progres, apărut şi el după o cotitură, fără explicaţie, ca un miraj, care se întrupează în faţa spectatorilor, ca o himeră care se destramă în clipa naşterii sale, ca o fantasmagorie care dispare cu apariţia primelor elemente himerice, ca o nălucire care niciodată nu va sfârşi să se arate ci va călări peste voinţe şi dorinţe ce-şi ascund ambiţiile în piepturile destrămate de secole în scame putrezite, aruncate pe marginea şoselelor făcute pentru a-l primi „cu demnitate pe Mesia turismului”; duduitul motorului despică acum virajul dezechilibrat şi viclean al progresului care strică cadenţa luminoasă, strălucitoare, zdrobită cu totul de reflexele turnurilor falice şi babelice înălţate în clipe de aranjamente, construcţii eficace ivite pe malul mării, oblăduite de tehnicile rapide şi de naşterile fără dureri, iluminate de progresul artificial, de arta distilării şi răzvrătirea perpetuă; turnuri care îşi înalţă voluminoasele inele, împânzind peisajul celest şi pur al ochilor miraţi care ajung să vadă curba aceasta

inexplicabilă a progresului, turnuri care sfarmă dispreţuitor legile geometrice şi naturale, hoteluri-stupuri zgomotoase şi ferestruite, năpădite de pielea transparentă, unsuroasă şi promiscuă a nordicilor blonzi, turnuri care defeacă pe malul mării murdăriile gazului nesuferit şi hohotitor al isteriei, sudoarea orgasmului împuţit şi nesatisfăcut, importat în cutii de conserve rotunde şi închise ermetic, ca cele de bere sau de erenvurşti, pe care-i devorează ziua şi noaptea, într-o reacţie fără sfârşit, într-o râgâială continuă care le dă stupefacţie şi convingerea că sunt nişte noi conchistadori ai unui pământ blajin şi rob, măcinat iarăşi de idiomuri şi de gesturi de neînţeles, dar la care încearcă să-şi adapteze manierele primitive; turnuri mătăhăloase şi eficace geometrizând albăstrimea şi discul soarelui, poliedre, cercuri, forme ovale, baloane, dreptunghiuri îngrozitoare, pătrate monstruoase închiriate stemei imperiale a progresului, reflectând în vârfurile lor arhitectonice mirajul tot mai mare al acestui progres sosit cu iuţeala motorului Mercedesului Benz, ostile sale cântând şi înaintând vesele şi fără griji, cu imnul glorios al învingătorilor, surle înălţate în văzduh chiar de la această cotitură a mirajului jinduitor al şoselei şi până la pierduta linişte celestă şi la haoticul orizont artificial şi extins de aceiaşi arhitecţi care apoi vor plânge după ecologia frântă, care vor acoperi fărădelegile lor evidente cu strigăte şi manifestaţii de salon, fără ca prin asta să le mucegăiască conturile din bancă; un univers haotic care mărgineşte pădurile virgine de pe coastă, paznic fidel până acum câţiva ani al miturilor şi ritualurilor puse acum în pericol de trufia unor vremuri noi şi descătuşate – izolate de vertiginoasa imaginaţie a noilor generaţii vrăjite cu totul de sirena trândăviei şi care nu vor mai avea nevoie *să plece în America, peste ocean într-o coajă nenorocită de nucă ca să mănânce colaci*, pentru că au găsit – în chip neaşteptat şi misterios… – pe nisipurile aurite de pe plajă, unde strălucesc bikini, unde nudurile înăspresc pasiunile îngropate din generaţie în generaţie, unde dorinţele curg libere prin vinele dezmorţite, închise până acum de

supunerea oarbă, devenite un incendiu lacom care-şi împrăştie tăciunii pe pielea şi în ochii ţâţoaselor venite să-şi răzbune moartea în penumbră, tocmai din nordul universului.

Acum zeu a devenit trândăveala atotputernică, *on the rocks ai noon and forever*[2]. Trândăveala pândind totul, cu ochii săi sarcastici cele cinci chipuri tinere care ocupă Mercedesul Benz, verde şi încrezător, simbol orgolios al progresului; paradisul, bătrâne, ăsta-i adevăratul paradis, spui tu la volan, fără să-ţi scape linia neagră a şoselei, stăpânind cabrajul cailor pe drumul plin de hârtoape şi denivelări, evitâna maşinile care-ţi vin din faţă, dispreţuind celelalte claxoane care, surprinse de îndrăzneala ta, de viteza ta, de siguranţa ta, scot ţipete ascuţite în vreme ce ea, lângă tine, încă nedecisă, duce mâna stângă spre părul tău şi îţi scarpină cu degetele moi pielea capului, simţind cum îţi clocoteşte sângele, obligându-te să mişti ceafa, să te guduri de mulţumire, să ţi se vadă pe faţă tot rictusul plăcerii, închizând pentru o clipă ochii şi apărându-ţi un alt univers negru şi punctat de desenele pe care le trasează vag pe ceafă mângâierile ei, Minardito, îţi place şi ea ştie acest lucru, Minardito; partea proastă este că suntem *three for tvi-o*[3] Minardito, auzi vocea care vine de pe banca din spate, la dreapta ta, în vreme ce te simţi ca un pisoi alintat de jocul părului tău şi al mângâierilor degetelor ei minunat de abile pentru a cânta la harpa mătăsoasei pofte; să nu le stricăm cheful celorlalţi, ilustre, spui tu, o să găsim noi ceva pentru tine, iar de nu, ştii ce ai de făcut, „rab" şi „suf"; cum?; „rab" şi „suf", bătrâne, îi spui, apoi schimbi într-a treia şi depăşeşti blestematul de camion, *care mă calcă pe nervi de doi kilometri*; citeşti prin oglinda retrovizoare mirarea şi mai nestăpânită a celuilalt: nu te înţeleg; uite, îi spui: „rabzi" şi „suferi" acum ai priceput?; toţi cinci pufnesc într-un râs care asurzeşte totul; e tare, bătrâne, e tare, susţine altul, cel din spatele tău.

E tare, e într-adevăr tare vârtejul ăsta, luciditatea

---

2 Pe jantă, la amiază şi pe vecie (în engl. în orig.).

3 Trei la doi (în engl. în orig.).

vitezei zburând pe asfaltul strălucitor, iar pe bancheta din spate e un vacarm de nedescris, hohote care se amestecă cu plescăituri plângăreţe şi ridicole, cu pupături ieftine şi artificiale, *iar eu mă perpelesc aici* (te aud ceilalţi patru spu. nând), *voi vă sărutaţi, ca şi cum aş fi regizorul filmului, nu-i drept, bătrâne, asta nu-i drept, ce mama dracului*!

La doi metri pocneşte biciul de spumă pe stânci, marea vuieşte răcorind coasta crăpată şi crestată de miturile şi minciunile singurătăţii şi ale sărăciei, legate de poalele oamenilor ca o carapace cu care se nasc şi cu care se macină încet-încet; singurătatea şi sărăcia unite şi despărţite de numai câteva luni, de numai câţiva ani; amintirea acestor luni de carnaval trăite în jurul dansului aducător de valută, de steguleţe şi insigne ale teutonilor blonzi, în grupări aranjate şi provizorii, care vor rămâne apoi până vor scoate ultima picătură de vlagă a pământului sau a nordicelor ţâţoase care-şi etalează zâmbetele şi şoldurile peste bikinii obligatorii: *ăsta-i turnul lui Babei, bătrâne, nu altceva*.

— Babilonia, Minardito, Babilonia – spune celălalt, în timp ce evită privirea aparent absentă a vecinei şi mişcă, peste picioarele ei tremurânde, mâini avide, atavic de avide după drumurile acestea întortocheate*. Îmi plac soarele şi dimineaţa, cotineaţa iar fetele din automobil, ce mm chilipir, tra-la-la-la, tra-la-la-la*, ceilalţi aplaudând mucalit aria.

— Ori Sodoma, bătrâne. Ori Sodoma ori Gomora.

— Gomora nu, bătrâne, zice cel plictisit, cel fără pereche, gata să vomite, Gomora nu, că-mi vine…

— Nu se prinde – i-o taie Minardito –, nu se prinde. Azi ai luat plasă; asta e Gonora, nu Gomora, Gonora, de la gonoree, strigi tu, şi iar încep să râdă cu hohote, în vreme ce un alt claxon speriat urlă o clipă lângă Mercedesul tău, cu exact o sută patruzeci la oră, un echilibru excitant care le taie respiraţia.

— Dă-o dracului, bătrâne – zici tu mai departe, privindu-l pe cel plictisit prin oglindă, până ce dai de ochii

lui, băgaţi în fundul capului, iar el vârât în fotoliu, nu te grăbi, nu te mai necăji, o să vezi cum o să găsim noi o „gonora” pentru tine ca să nu te mai plângi; numai pentru tine o ciocârlie, un palmier sau un pat, cum o să preferi.

— Palmierul, ia te uită… Mai multă apă scoţi dintr-o piatră, Minardito, răspunde cel plictisit, uitându-se neatent la construcţiile mediocre care trec ca un abur prin faţa Mercedesului. Roşeaţa de pe chipul lui nu-i tocmai imaginea lenei ci mai degrabă a unei izolări forţate, ba chiar figura studiată a ratării, care se transformă până la urmă în plânsul încă reţinut.

— Eşti mai pesimist, bărbate, decât părintele Fornell, iar până la urmă tot cel care plânge o să sugă mai bine, fir-ar să fie.

— Copilul care nu plânge nu suge, Minardito.

— Fornell îşi ţinea ora luându-se de toată lumea, ce nebunie; ba că dacă trăgeai o linie până în insule, din Italia până în insule, treceai peste nu mai ştiu ce vulcani; ba că cutremurele de la Agadir erau o pedeapsă de la Dumnezeu pentru păcatele…

— Gonora… ştii tu – îl întrerupe altul.

— …ba că vulcanii aveau să erupă dacă nu ne ispăşeam păcatele. Dat dracului, bătrânul. Ca o cucuvea, ăsta-i cuvântul, ilustre, ca o cucuvea; slab şi chinuit, deprimant; că aici o să se întâmple la fel, tipul era teribil; îţi venea să faci pe *tine, nu alta*; *cică era* ştiinţific dovedită chestia asta cu cutremurele, şi că următorul o să aibă loc în insule; am lângă mine un cutremur şi jumătate, fir-ar să fie. De-ar şti Fornell. După aia tipul uită de profeţia lui, se lasă de călugărie şi se însoară cu o podoabă de-ţi stă ceasul…

— Cum ţi-e scris, bătrâne. Fiecare se naşte cu cartuşele numărate şi ce n-apuci să faci aici laşi celor care vin după tine. Mai bine să apuci…

— Cum ţi se pare povestea…?

— Dată dracului, e tare. Hai să vedem dacă toţi sunt de acord să organizăm un chef de pomină, cu *ierburi* şi tot dichisul, şi s-o terminăm odată cu lumea asta.

— Un chef de pomină, ilustre. Un pat rotund, zice plictisitul.

— ...ca să vezi dacă apuci şi tu ceva, ce zici? e o glumă, bătrâne, o glumă, nu te mai uita aşa, nu lua foc, ce naiba...

În timpul discuţiei dezlânate, ele două se uită satisfăcute; grozavă atmosferă, îţi zici, dulceaţa mea, spui, şi îţi închipui cum o să mai fie la primul cabaret care o să vă iasă în cale, o orgie dată naibii, de stă mâţa-n coadă, zici tu, şi ele zâmbesc complice. Atmosfera din Mercedesul Benz e ca un zbor sigur şi uşor în timp, fumul de marihuana, trecută din mână în mână ca s-o aspiraţi adânc, devine tot mai greu în aerul închis şi pătrunde în plămânii molatici ai celor cinci, toţi trag din marihuana şi sunt date dracului fetele astea, îţi zici, e mişto, zici, dă-mi şi mie, mai zici; ea îţi duce tăcut ţigara la buze în vreme ce ţie nu-ţi scapă niciun amănunt de pe şosea.

— Ne apucă noaptea pe şoseaua asta nenorocită, Minardito – comentează plictisitul.

— Ia nu mai cârti, ce naiba, nu mă sâcâi – îi răspunde el, e abia două după-amiaza. Dacă ar fi noapte, cu-atât mai bine: *noaptea toată mâţa-i neagră*.

— Pentru voi doi da, eu însă mă duc spre *colţul sufletului unde se usucă*...

— *Lacrimile din largul mării, jucării sunt ale vântului*...

— Te joci, ia spune...

— Să fie clar că nu mă plâng – zice plictisitul apărându-se de ironiile celorlalţi doi. Mă râcâie doar aşa, niţel, în piept, dragă Minardito.

Mirosul vaporos continua să producă euforie în interiorul Mercedesului Benz, frumos, \rerde şi plin de încredere pe larga şosea a progresului, cotitură şerpuitoare întreruptă numai de traficul nesfârşit de maşini şi de camioane, de zgomotul regulat al buldozerelor şi al macaralelor care-şi ridică fără oprire capetele spre albastrul auriu al cerului; *insulele astea-s un paradis, bătrâne, un paradis*, spui tu.

„Ce să faci cu câmpia asta mizerabilă?: *atâta uscăciune şi atâta dangăt te revoltă*: *mai lasă odată drumurile bătătorite*: *pute locul*…

JUAN GOYTISOLO

ŞAPTE

jj Au SĂ-L OMOARE”, de data asta au să dea de el şi au să-l omoare, şi zvonul se vânzoleşte pe buzele bătrânelor, se întinde ca un ecou prin fumul care aleargă peste prăfăraia din vale, unde aceiaşi ecou răsună ca un preludiu al neputinţei. Sunt nouă bărbaţi, toţi îmbrăcaţi la fel, păşesc cu capul în jos, tăcuţi, o proastă dispoziţie, o nesiguranţă se vede pe feţele lor pânditoare; mergând, ridică foarte puţin picioarele de pe pământul pietros, uscat, prăfuit, parcă încercând să se lipească de pământ, iar praful acesta african de pe pământul care nu ştie ce-i culoarea începe să devină negru vulcanic, se amestecă şi mai mult cu fumul alb al coşurilor; zvonul face simbioză cu paşii obosiţi ai vânătorilor, marcând ritmul susţinut şi îndărătnic al prevestirii care întunecă gesturile mâhnite ale feţelor zbârcite, pe jumătate ascunse, cu timiditatea lor primitivă – o pudoare care degajă ură şi teamă – sub basmalele legate deasupra capului, veghind intenţii, nelinişti momentane; broboade care acoperă capetele acestea micşorate de timpul oprit deasupra lor, pentru a le zădărî neliniştea sau sentimentul de singurătate care răzbate din trăsăturile neterminate, ascunse sub voalurile legate sub bărbiile fragile, parcă făcute din pământ ars, o arhitectură săracă şi vitregită în fiecare epocă, ca şi cum istoria ar fi arătat cu degetul locul în care boala letargiei şi uitarea aveau să se răspândească; voaluri ce ancorează cu plânsete în trecutul fără de istorie aspiraţiile unei rase inventate, ale unei rase prefigurate de către cuceritori, rasă care n-a fost niciodată ca atare, care doar s-a străduit să existe în spatele respiraţiei astmatice, inocu lându-şi singură virusul oboselii şi nostalgia vitejiilor care niciodată n-au avut loc; rasă care s-a închistat, ca şi miturile sale ştirbe, în pământurile negre, calcinate de vulcan, de văpaia soarelui insuportabil, pământuri cu aspect lunar,

singuratice, pământurile dimprejur unde rasa s-a ascuns şi s-a confundat cu ele, căpătând pigmentaţia închisă a pielii în deşarta încercare de a-l înşela pe cuceritorul scos din închisoare, venit să decapiteze o rasă inexistentă, paralizată ca să supravieţuiască în peisajul uniform şi tulbure supus degradării biologice, continue a tăcerii care face ravagii dintotdeauna – ca o sondă care scormoneşte neîncetat în adâncurile cele mai obscene ale ţesuturilor, curăţind umori fetide care au să producă suprafeţe ofilite, fără niciun ascendent asupra dovezii înrobitoare a unei biologii distruse pe de-a-ntregul – căscatul plictisit şi temător al unei geografii agăţate de trapezul ignoranţei, pătrunse de notele monotone, neîntrerupte şi aride ale imnului cântat în cinstea şi onoarea mizeriei, o sută, o mie, o sută de mii de voci care se cramponează, cu rădăcinile lor scorojite, de ura din pumnii încleştaţi, de febra faptelor nereuşite, o geografie care a fost imaginea strălucitoare a unui deşert, ca până la urmă să fie încorsetată din toate părţile de germinaţia definitivă a frustrării; un pământ care se infectează, se făleşte cu apatia lui viscerală, se împotmoleşte şi se spurcă – într-un amestec nereuşit de lucruri contrarii, într-o fuziune care acumulează greşeli şi opreşte istoria pe loc – în agonia unei nostalgii lipsite de măsură, ascunsă adânc ca o trichină veninoasă – fără niciun scop aparent – în geamurile opace şi himerice ale iluziei, o iluzie înşelată de oricare trecut care – cu toate acestea – n-a fost nici mai bun şi nici mai rău.

Dincolo de podeţ, drumurile necălcate de om sau de animale, create în vremuri de demult pentru ciclopi care n-au pus vreodată piciorul pe insule devin negre şi nisipoase; se învălmăşesc semnele puse fără nicio noimă în toată acţiunea fără rost de a te uita înapoi, în vreme ce se şterge imaginea, şi aşa tulbure a ultimului cătun înălţat fără speranţă, colibe ca nişte arătări cenuşii ce plutesc peste norii care se înfig în ochii vânătorilor, umbre întunecate care se topesc – acum când se uită înapoi, spre sărăcia cocioabelor – ca nişte siluete fantasmagorice, născocite de vrăjitoare de pe alte tărâmuri, moleşite, vlăguite, fosile

geologice care amorţesc cu sângele lor sterp pământul – călcat acum de vânători blestemata deşertăciune a vegetaţiei rare de grozame uscate, uriind cu rădăcinile în vânt peste deşertul ca un tăciune, alergând în urma paşilor obosiţi ai vânătorilor, întovărăşind singurătatea înfiorătoare, îndrumând paşii obosiţi şi uniformi ai celor nouă oameni trimişi să-l prindă şi să-l omoare.

Dar nu, n-au să-l omoare nici de data aceasta, îţi spun eu că n-au să-l omoare, pentru că pe el nu-l pot omorî; nici vorbă că-şi vor petrece zilele şi lunile răscolind ca nişte dihori vizuine în care nu vor găsi decât pustiu, putregaiul care o să-i macine, o să-i sece, de au să ajungă nişte mogâldeţe printre pereţii morţi ai deşertului; o să vezi că aşa o să fie: o să li se termine hrana şi răbdarea şi-o să auzim cu bucurie strigătele de ajutor de altă dată; sau se vor întoarce, spăsiţi şi înfometaţi, oprindu-se la fiecare colţ de uliţă, cu mâna întinsă, stingheri, tăcuţi, cu ochii holbaţi de parcă ar fi văzut fantoma mistreţului înfiorător. Totul o să fie doar o alarmă falsă, un strigăt de sirenă pe care timpul îl va ascunde în pământul negru şi-o să se întâmple aşa până când vor înţelege că nu există, că e o născocire pe care nu o vor putea distruge, până îl vor lăsa în pace, până vor pricepe că-i un strigoi care le-a scăpat definitiv; vezi că nu-l pot omorî?

Un brâu lat de lave răcite capricios, semne şi umbre pe pământurile negre care s-au transformat cu timpul în zei şi zeităţi care vorbesc şi reclamă moarte; lave întărite, înconjurând ţinutul înţepenit de dincolo de pod, de dincolo de hăul prăpastieiecou pietros al singurătăţii, făgaş uscat, înfometat, fără viaţă, peşteră fără urcuşuri sau coborâşuri, unde straturile de pământ încearcă zadarnice soluţii de fertilitate, după ce s-au străduit să-şi piardă culoarea lor originală, căpătând faţa aceasta înnegrită de acum; lave prefigurând împietrirea tăcerii şi a dezolării, singurele povârnişuri ale reliefului virgin şi neschimbat de la poalele munţilor, urcând acum uşor, parcă ar fugi de gravitatea care-ţi sufocă respiraţia, distruge mişcările naturale ale muşchilor, urcând uşor, încet, fără grabă, fără repezişuri

spre vârfurile verzi şi rahitice unde se încheie coama fără goluri sau prăpăstii care să spargă monotonia şi amintirea mirosului de mort; singurătatea aceasta se întinde însă mai departe, dincolo de vârfurile verzi, cuibărindu-se în reumatismul muşchilor paralitici şi insensibilizaţi ai pământului însuşi, în forme care încearcă să fie siluete înşelătoare ale unei geologii neînţelese de nimeni; de aici se poate observa spuma aurie aruncată de marea liniştită şi fără de ecou, îmblânzită de malul nisipos, o mare potolită, adormită de pe vremea edictelor şi a cuceririlor puse la cale de către imperiu spre ţinuturile neantului, cruci şi idoli învinşi şi aruncaţi în mare de pe faleze inventate de istoria însăşi, închisori, naufragii, evanghelizări măsluite de la bun început, născocite chiar de mitul cuceririlor neîmplinite pentru că rasa supusă n-a fost vreodată o rasă ci doar o încrengătură de muşchi în formare, respirând prin branhii, cărora li s-a tăiat tulpina în plină perioadă de germinare; marea şoptindu-i atunci vântului numeroasele şi stridentele cântece de sirenă, oferind trupuri aurite, amfibii, celor porniţi în cuceriri, îndrăzneţilor care au mânjit cu dispreţul lor patriarhal plajele gălbui; marea trădătoare trădând, ascunzându-se în spatele stâncilor, chemând la festinul evadării, vrăjindu-i în forfota ei pe nechibzuiţii care fug de deşertăciune ca să se arunce în vârtejurile apărute pe neaşteptate în faţa ochilor; marea devorează, sufocă strigătele de teamă, de laşitate josnică şi disperată, luându-şi tributul de victime, închizând gurile beţive ale jucătorilor de cărţi, sfârtecă trupurile umflate ale tinerilor care s-au înecat în aventură, printre liniile invizibile ale unei istorii ridicole şi false; marea ca o poartă deschisă spre apele murdare, verzui, care fac imposibilă o altă viaţă decât cea de puşcăriaş, ape provenite din dezgust, din efluviile de necrezut ale altor pământuri apropiate, miraj care frizează nebunia în strigătele celor care s-au lăsat dezrădăcinaţi, purtaţi nebuneşte de schimbările de structură pe care vrăjitorii le-au interzis dintotdeauna, ţipete ale mării care a sucit capete şi a înecat iluzii, pornind la bătălii pierdute de la

bun început, făcându-i să înoate de-a lungul coastei ca să fugă de ele, ca să scape de zădărnicia pământurilor uscate, de melancolia înălţată ca idol, adorată ca şira spinării a unei religii ticluite, drept o pedeapsă irevocabilă pentru cuceritori şi cuceriţi, pierind în văpăile pe care ei înşişi le-au aprins şi ştergând numele tuturor dintr-o realitate care ar fi trebuit scrisă cu litere mari, ca să devină un mit pe fondul întunecat al apelor, îndeplinind misiunea focurilor fulgerătoare îngropate în noaptea amară a trădătorilor, misiune pentru care fuseseră creaţi încă de la începutul secolelor, dar acum se umflaseră de sare, distraşi cu dispreţ de genealogii şi neamuri faimoase, aruncaţi pe ţărmul insulei de marea cea trădătoare care i-a înşelat tocmai pentru acest lucru, pentru a se răzbuna pe îndrăzneala lor tinerească, chiar dacă pielea le-a fost transfigurată în alb de soarele arzător şi apoi oasele lor au strălucit ca nişte stele vibrând uşor în amurg peste nisipurile negre şi otrăvite de pe plaja ofilită, într-o nesfârşită cursă de obstacole, fiecare reprezentând un eşec al existenţei lor, acţiuni şi dorinţi ratate care au configurat şi au comprimat felul lor de a fi; mare a cuceririi, brăzdată de valurile sale rebele, potolite de bărboşii cuceritori spanioli care au dezlănţuit atacurile şi au înfrânt curenţii, au pustiit vegetaţia seculară moştenită oral de la vrăjitori, înălţată de soare şi de apa dătătoare de viaţă, mit care a existat numai în mintea şi în trădarea celor care au răscolit fumul şi amintirea unei rase de negăsit, inexistente, fără baze reale; cuceritorii mării, răufăcători beţivani şi spăsiţi care au scăpat de închisoare urcând pe navele angajate de scribii coroanei şi pornind

Ia cucerirea pământurilor sterpe care să le servească de punte pentru aventuri şi mai mari, cucerire pe care nici n-au înfăptuit-o de altfel, fiind mai mult o implantaţie de nume fişate de multă vreme în analele delincvenţei aceleiaşi coroane care acum le cerea sângele vrăjitorilor impostori, năravuri – ale delincvenţei – pe care le întreţin fără încetare pe pământul negru şi îngrozit al acestor insule sărace; mare a cuceritorilor care au adus pe navele

lor germenii bolilor, profanând morminte şi mumii de vrăjitori care n-au pierit niciodată, sumbre cimitire unde se odihnesc slăviţii întemeietori de familii şi de neamuri băştinaşe, care aveau printre prinţii lor negri nedespărţiţi de sifilis şi de puroiul din ochi; mare care a împrăştiat cu lovituri de bici furia aceea aparent nestăpânită şi sălbatică a rasei şi a geografiei, lăsându-le o piele întinsă şi sfâşiată, cu cioturi gelatinoase, deschisă numai pe povârnişurile singuratice care mai poartă urma eternă şi ciuntită a cuceririi, pe chipurile femeilor, ca un strămoş etern care reapare lăsându-şi pecetea pe gesturile cele mai ascunse ale chipurilor lor, năpădite pentru totdeauna de osânza supunerii şi a mizeriei, sugrumate de cântul tremurător şi trist al uitării.

Ori poate nici n-a existat o asemenea rasă ci doar născocirea conştientă şi tacită a umbrei, a proiecţiei umane şi echivoce, a acţiunii ferme şi distrugătoare a vremurilor care sfredelesc ca botul unei cârtiţe pământurile acestea calcinate iar rasa n-a mai fost de atunci decât această proiecţie, sclavie a siluetei sale, iluzie adusă să populeze un pământ de sărmane victime ale malariei ignoranţei, pământ sculptat şi răvăşit de vânturile uscate africane care-şi leapădă aici murdăriile şi putorile parcă luptându-se să împiedice orice înrădăcinare a vieţii şi provocând respiraţia alergică şi sufocantă, şuierătoare, care marchează chipurile negre ale bătrânelor; marea, scrutată dintr-un capăt într-altul de castilienii care fugeau îngroziţi la apropierea piraţilor olandezi de ţărmurile lor, predând puterea sclavilor negri care, cu strigăte, pregăteau apărarea coastei care niciodată n-a fost a lor; bravi războinici castilieni care-şi ascundeau teama în pivniţele micilor castele construite de negri, de îndată ce apăreau la orizont punctele negre ale navelor engleze; marea cu insule fericite, încrezătoare şi binecuvântate doar în mintea beţivă a vechilor sofişti greci – care n-au trecut niciodată pragul falselor lor elucubraţii – sau în fanatismul temperamental al „savanţilor” arabi care au zămislit legende despre papirusuri şi hronici la ordinul

şeicului, inventate de tradiţia lăsată de piraţii care dădeau târcoale coastelor, fără să reuşească vreodată să pună stăpânire pe mirajul dorit în van; tuturor le-a fost frică de fumarole, de fumuri şi ecouri şi s-au dus mai departe până ce s-au reîntors pe pământurile mediteraneene, unde au povestit isprăvi pe care niciodată nu le-au săvârşit şi pe care nu le vor mai repeta vreodată.

Dincolo de podeţ, lăsând în urmă privirile mânioase ale bătrânelor, uitând de blestemele care apasă de secole peste pământurile negre şi uscate, blesteme care se strecoară ca nişte vrăjitoare în ascunzişurile legendei rasei, siluete care se zăresc acum în depărtarea cenuşie şi ştearsă, cei nouă bărbaţi privesc – cu puştile la umăr – indiferenţi la cerul violet din după amiaza aceea oarecare în care se declanşează vânarea mistreţului, vânătoare înflorată de închipuirea lor drept cel mai mare eroism după nesfârşita şi zilnica succesiune de ore şi minute pierdute, ca nişte umbre împinse de vântul ce şuieră în jurul lor, umbre scăpate din mână ca inexistente – dincolo de podeţ –, deşertăciune capricioasă şi năzuroasă a alizeelor care dau loc, la această oră, unui amurg imperturbabil în faţa faptelor săvârşite de vânători, în faţa groazei vrăjitoarelor care plâng pe la colţul uliţelor lăsate în urma lor de vânători, în faţa micimii petecului de pământ măturat de geografia respiraţiilor maselor de aer cald şi uscat care zămislesc – ascund sau pândesc într-o nouă îmbinare a contrariilor care adoarme voinţa în pliurile putrezite ale nehotărârii, ale şovăielii – himerelor – plăsmuite de imaginaţie – vârfurile verzi, iar deasupra cerul albastru se tulbură de grămada de nori negri, iar praful adus din Sahara, într-o suspensie condensată îngreunează respiraţia, suprapune figuri şi planuri geometrice, concentrează mirosul de sudoare lipicioasă şi grosolană, adoarme, înşală, împrăştie şi frânge calmul, epuizează; în alte zone tropicale, ora aceasta-i liniştită iar clorofila învingătoare deschide cu cromatizările sale ciclul normai al aerului şi al metabolismului.

Oamenii merg încă fără teamă, la adăpostul

întunericului care se lasă peste ei mai devreme, strecurându-le nesiguranţă în izbânda vânătorii, întuneric care devine şi mai intens pe măsură ce pătrund în munţi; la fel ca şi întunericul, ei se caţără nervoşi şi încet, la întâmplare, pe stâncăria ce-şi arată culoarea de piele de elefant pe sub nisipul negru care acoperă pietrele, ca un strat spongios care împiedică – de altfel şi ei evită – zgomotul cizmelor pe stâncărie; acum terenul a devenit mai compact, mai tare, iar oamenii sar peste puţinele obstacole care le apar în cale.

În orice caz, pentru el, pentru Guerreiro, misiunea aceasta reprezintă o nouă dovadă de încredere, pentru că încă mai sunt un stâlp, fir-ar să fie, se gândeşte, deşi de multe ori îţi dai seama că ei cred despre tine că eşti bătrân, un om sfârşit, cariera ta nu-i interesează, pentru că metodele tale nu s-au înnoit pentru vremurile noi care vin, metodele tale încurcă complexul de măsuri necesare azi pentru oricare misiune, dai, de unde, mama mă-sii, te gândeşti tu, încă mai eşti bun, nu te-ai terminat odată cu sfârşitul războiului, indiferent ce-ar spune căpuşele astea, nişte scârţa-scârţa pe hârtie, se gândeşte înciudat Chicho Guerreiro, în fruntea vânătorilor.

Vânăt la faţă, cu ochelari fumurii, un maro greu de definit în lentilele după care se ascund ochii lui de animal hăitaş, prepelicar care şi-a găsit forma definitivă – vinişoarele care se întretaie pe albul ochilor, dându-le culoarea fierii, parcă desenate cu peniţa pe aripile secrete ale trecutului care a vopsit treptat albul ochiului în tonalităţi gri, maro deschis, fără contraste – căutând urmele vânatului a cărui valoare depăşeşte obişnuitul, emblemă care apoi va figura în saloanele biografiei sale de vânător victorios, piese neîntâlnite până când el, Cristóbal Guerreiro, şi-a început operaţiile pe teren, distrugând imagine după imagine, mit după mit, secvenţă după secvenţă, minciunile care se ascundeau în goliciunea de nesuportat a acelor oameni bolnăvicioşi, temători, inferiori, striviţi de clima umedă şi capricioasă, cu gurile amuţite din lipsă de limbaj propriu, adaptare forţată a unei

alte limbi, superioare ca istorie şi ca tradiţie – limba lor –, doar monosilabe şi neîncrederea în gesturi şi în răspunsuri, în interogatorii, doar monosilabe care ascund piste, doar monosilabe care maschează date şi obiectele unui calendar inutil în faţa căruia se crucesc, tot cu gesturi împrumutate, pentru a evita deochiul, gesturi în aparenţă simple, care se complică cu altele, schiţate imperceptibil, ajungând să codifice această religie de ură şi speranţă răzbunătoare, o spirală de ritualuri care se sprijină pe rictusul de durere *al* rasei care n-a existat niciodată, pe strâmbăturile unde groaza ocupă culmile unei hărţi distruse de conchistă, sincretisme de gesturi, abecedar, hieroglifă indescifrabilă alcătuind închinarea universală a spiritelor rele, a sufletelor chinuite, superstiţia şi ignoranţa.

OPT

Adevărul e ca tu nu eşti altceva decât o târfă ieftină (mai auzi ţipetele soţului tău şi cele patru perechi de ochi ieşiţi din orbite ai copiilor care vă văd certându-vă; îi vezi îngroziţi, mâhniţi de scena la care asistă: *nu-i nimic, copii, nu se întâmplă nimic, doar tăticu' e obosit, e prost dispus şi ţipă, e nervos şi de aceea ţipă*);

dar tu ştii că nu eşti încă o târfă ieftină, că n-ai trecut dincolo de limita unde totul e pierdut şi lupţi pe moment ca un simplu scorpion, devorându-ţi iubiţii, încercând să-l linişteşti şi gândindu-te unde oare s-o afla acum Alejandro;

Îţi priveşti corpul, unsuros, alunecos, pe care au rămas definitiv urmele încreţite ale sarcinilor repetate; trupul tău, o întreagă zonă pregătită drept centrul desfrâului tău şi al lui Alejandro Minardos, întinzându-se leneş, în amintire silueta lui vânoasă, „*te iubesc*, le *iubesc*"; îţi aminteşti de întunericul nopţii, de luminile care clipesc în jurul vostru, încolăciţi ca un singur trup care se răsuceşte şi se zbate căutând soluţii care să înlăture realitatea cu totul diferită de care sunteţi legaţi; şi K 70 aproape că vibrează de îmbrăţişarea voastră, iar degetele îşi înfig urmele-n spinare, alergând peste pielea care începe să se înroşească de plăcere;

„S-ar putea să vină el, Alex, lasă-mă să plec, te rog”;

el, întotdeauna el, pentru că ştii că el, soţul tău, te pândeşte şi până la urmă o să descopere aventura iar tu n-ai să poţi să-i explici liniştit ce simţi pentru Alex Minardos şi nu pentru el, iar totul se va încheia printre lacrimile stăpânite şi horcăiturile împreunării la care soţul are să te oblige din nou; oricât de puţin s-ar gândi, el tot o să descopere adevărul;

„E un beţiv, Graţia; *eu te iubesc cu-adevărat”*;

şi tot ca o ameţeală nedesluşită – un iureş care sfarmă gravitatea care vă ţine legaţi, o realitate aflată exact la antipodul răbdării de zi cu zi, lipsiţi de pasiune, plictis consumat în legături triviale şi deznădăjduite; totul e ca o ameţeală roşie care înconjoară maşina K 70, argintie, parcată pe marginea şoselei – *„să nu ne vo Aă cineva, Alex, vezi ce faci”*, dar te agăţi de el ca şi cum n-ai să mai simţi vreodată căldura pielii lui Alex plăcile cu numerele de înmatriculare sunt acum, pe întuneric, de nerecunoscut pentru cei care la numai câţiva metri îşi văd de distracţia lor, în aceeaşi postură, în aceeaşi extravaganţă a clandestinităţii, sub faldurile unei evadări pe care

Alex şi cu tine o savuraţi de la buze până pe piept, de la coapsele aprinse şi tremurânde până la mâinile care umblă neobosite, de la anonimatul celor mai nevinovate mângâieri până la fortăreaţa care se predă necondiţionat; el, Alex, apucându-se cu mâinile de mijlocul tău, cu respiraţia întretăiată, cu buzele pline de salivă, transvazând lichide care ung şi mai bine imaginaţia iar simţurile se dedublează, căutând cealaltă personalitate ascunsă în smârcurile măruntaielor, trăind fiorul ciudat şi, în acelaşi timp, nestingherit când ochii se trezesc la altă viaţă care le este refuzată, interzisă, existenţa clandestină care se dezvăluie acum în ochii întredeschişi ai lui Alex Minardos, vârtejul acesta care se transformă îndată în teamă şi orgasm, senzaţie izgonită de personalitatea care face searbădă existenţa lor separată; aşa, topindu-se, sunt duşi de pe lumea aceasta, imaginile se înceţoşează,

bancheta din faţă se lasă pe spate iar peste bord este aruncată şi bruma de reţinere;

scorpion neruşinat, Gracia, scorpion, zici, privindu-te goală, cu abdomenul ridat de cele patru naşteri – copiii tăi – şi îndoiala flutură pe la tâmplele tale de aproape treizeci de ani;

„Te iubesc, Gracia, te iubesc”, ca un ecou care-ţi răsună în timpane, deşi tu intuieşti înţelesul spuselor lui Alex Minardos (*nu, nu putem rupe legăturile*; *nici pe ale tale nici pe ale mele, Gracia*; *ar fi o gravă greşeală*; *te rog să mă înţelegi, înţelege-mă, le-am da dreptate lor*);

lor, mereu lor, iar dragostea – contopire ce nu cunoaşte stăpânire, trecând dincolo de culori şi de stelele care se confundă cu senzaţiile ce răscolesc porii trupului gol al Graciei, ca şi trupul fremătând de plăcere al lui Alex – suportă, în tăcere, scuipăturile solemne ale tuturor, mereu ale lor;

la paisprezece ani, doar briza răcoroasă a mării pe pielea ta, iar tu, pe nisip, privind pe aleea care duce spre plajă, pentru că Alejandro va trece pe-acolo, poate tot ca să te vadă, ca să-ţi cunoască ochii şi cum ţi se încreţea pielea când îi simţeai privirea pe sânii tăi în formare; tot trupul tău începea să se trezească la lumea îndepărtată a avocatului Minardos, pe atunci apărătorul lui Siaka Garda; o adevărată personalitate Alex Minardos; poate ca să te privească şi să trezească în tine plăcerea spumoasă a îmbrăţişării, să-i ceri de la paisprezece ani să-ţi arate trupul lui brunet de învingător pe care îl vei mângâia mai târziu, în clipele dulcege ale dragostei şi clandestinităţii; dar după aceea, când în viaţa şi în trupul tău va pătrunde cealaltă piele, nesuferită, a soţului, a celor patru copii cu soţul tău, când îţi vei vedea răvăşită *grădina aeliciilor* de către alt bărbat care te pătrunde cu neruşinare, în vreme ce tu îţi concentrezi atenţia asupra lui Alex şi eşti gata să izbucneşti în ţipete şi să-i rosteşti numele (*„nu, nenorocito, nu te-am dezamăgit eu*; *ce eşti tu e foarte clar*: *o stricată, înţelegi*? *o stricată”*, îl auzi strigând), şi acum simţi, în apartamentul lui Alex Minardos, pe trupul tău, desfrâul

goliciunii; când Alex va apărea pe uşa aceasta, va sparge crusta de complicitate care înconjoară întregul culoar pe care vine spre tine, te va îmbrăţişa şi te va strânge în tumultul conspirativităţii şi al adulterului, leoaico, pentru că amândoi vreţi să vă răzbunaţi pe tot timpul în care n-aţi fost împreună, pe toată perioada în care v-aţi cedat trupurile altor adâncuri şi altor armăsari, uitând de toate astea în îmbrăţişarea voastră, pradă legăturilor voastre interzise, compunând figuri care vă contorsionează când închideţi ochii, adormiţi în cearşafurile calde şi mototolite, iar el îţi spune că te iubeşte mai mult ca oricând, că te iubeşte mai mult decât orice;

de la paisprezece ani intuiai, întinsă pe nisipul de pe plajă, atentă la privirea lui Alex Minardos, prevedeai toate zvârcolelile de acum, toate îmbrăţişările din care te hrăneşti ca un vierme care s-ar asfixia fără acest aliment unic, ca să eviţi sinuciderea, gândul de a-i părăsi pe toţi, pe mama ta, pe copiii tăi, şi să dai totul uitării, să fugi cu Alex, departe, pentru că viaţa ta a fost doar o notă rătăcită dornică de o fugă în doi, să alergi în braţele lui Alex, de la paisprezece ani, fără nicio jenă, să tremuri şi apoi să te prăbuşeşti, pentru că de la vârsta aceea simţeai ocrotire în privirea lui Alex, când se oprea pe aleea care duce spre plajă iar tu te grăbeai să-ţi etalezi primele legănări de femeie care pofteşte un bărbat, de-atunci, Alex, dar parfumul acelui trup s-a veştejit de atâtea naşteri şi regreţi acum greşeala voastră, pentru că tu însăţi te-ai întrebat de nenumărate ori de ce n-ai evitat copiii şi-l învinovăţeşti pe el, *„cea mai stricată dintre stricate”*, îl învinovăţeşti şi-l auzi cum îşi strigă disperarea, când Alex îţi zice „te iubesc, Gracia, te iubesc mai mult ca oricând”, ca o melodie mereu prezentă îl auzi cum strigă şi atunci când parfumul plăcerii îşi apropie de porii tăi ar monia-i secretă, zvârcolirea tăcută, un amalgam de exclamaţii monosilabice care iuţesc în acelaşi timp ecourile neplăcute şi îndepărtate ale glasului bărbatului tău, care s-a apucat ca un caraghios să convingă pe toată lumea că tu eşti o stricată care se culcă cu avocatul care i-a divorţat, Alejandro Minardos, iar tu

încerci să convingi pe toată lumea că el e un nebun şi un beţiv, până când toată lumea o să creadă, cu ajutorul vostru, că sunteţi ceea ce sunteţi, stricată şi beţiv, beţiv şi stricată, fiecare cu rolul lui, îndeplinindu-şi misiunea cu întreaga pasiune de pe lumea asta, Gracia, leoaico, fiecare mergând pe drumul lui spre autodistrugere, ca şi cum ar pune la punct amănuntele unei despărţiri care se prelungeşte şi se întinde toată viaţa, zgâriind cu spinul geloziei culmile îngheţate ale singurătăţii lor, un triunghi care n-ar fi trebuit să existe vreodată, dar amintirile sunt întrerupte acum de Alex cu gânguritul lui de copil mic, iar luminile de la celelalte maşini care trec pe şosea luminează pentru o clipă chipurile lor, dar nu-i timp de aduceri aminte pentru că Alex zburdă acum peste sânii tăi, strivindu-te de fotoliul transformat într-un pat;

„*Dar copiii*? *ce vom face cu copiii* ţi-a spus el, soţul, în clipa în care i-ai pus problema, în clipa în care ai hotărât să termini definitiv, iar tu i-ai strigat: „şantajistule, eşti un şantalist”, fără să fie nevoie să exersezi plânsul acesta care îţi va înroşi multă vreme după aceea ochii tăi clari, pe care Alex – în liniştea vaporoasă a apartamentului – îi sărută cu pasiune neînfrânată, îi mângâie cu vârful limbii, spărgând secretul, plăcerea şi dorinţa mult timp stăpânite, pentru că nu puteţi folosi în public cheia exactă a legăturii voastre, în vreme ce Alex lucrează în biroul lui de avocat iar tu îţi frământi creierii cu îndoieli şi remuşcări ciudate, care ţi s-au strecurat treptat, întrerupte acum de ecourile acelui te iubesc, Gracia, te iubesc pe tine, îţi iubesc parfumul şi ochii, pielea şi pântecele răscolit de alt bărbat pe care amândoi îl urâm şi-l vom urî întotdeauna, fără ca el să-şi dea seama că şi tu urăşti cealaltă viaţă a lui, cea care-ţi este interzisă, cea dăruită de el altei femei, care nu ştii cum stăpâneşte impulsurile lui Alex al tău; acum, senzaţiile se confundă şi din nou trupurile se încolăcesc şi se răsucesc în amintirile atâtor ani pierduţi pe drumuri diferite, fără a sparge tăcerea aceasta complice pe care Minardos a câştigat-o, ca un învingător, faţă de ceilalţi, faţă de mediocritatea şi incapacitatea care înconjoară

pământul de care hai să fugim, i-ai spus atunci, chiar acum, fără geamantane, fără nimic, acum, gata, i-ai strigat ridicându-te de pe fotoliul de piele din maşina K 70, să fugim doar cu trupurile noastre, iar el, tăcut, serios, cu faţa întunecată, cu ochii holbaţi, cu trupul împuţinat, cu gesturi îmbătrânite, refuzând fără să ştii dacă refuza cu resemnare sau cu tristeţe, dând din cap, ţinându-şi respiraţia şi lenevindu-şi gesturile şi aşa leneşe, dezechilibrate, lăsându-te pradă miilor de îndoieli ascunse de-atâta vreme şi care ies acum la suprafaţă, pe cearşafurile albe şi mototolite; şi de ce nu? ai întrebat tu în plină înfierbântare, când el venea peste tine iar tu te afundai în fotoliu de parcă o saltea din puf susţinea corpul tău aprins ca jarul;

pentru că ar însemna să le dăm dreptate, Gracia, tu o ştii bine şi îţi dai seama că nu pot să fac aşa ceva, răspunde el, fără să deschidă ochii, amestecând totul cu tristeţea pe care tu i-o strecori cu întrebările; nu, asta nu pot s-o fac;

tu n-ai curajul, Alex, asta-i totul, îi răspunzi; ăsta-i adevărul, tu n-ai curajul să-ţi părăseşti bunăstarea pe care ai atins-o ca apoi să mă ai pe mine, să ai totul, femeie, bunăstare, eu; provocat de atacul tău, el uită de plăcerea trupului tău, se uită în ochii tăi deveni felini, întrerupe pentru o clipă mângâierile, se unesc respiraţiile feţelor care se înfruntă, iar trupurile calde mai sunt încă înlănţuite; abia atunci ai observat că e bătrân, decăzut, incapabil de aventură, neputincios să-şi mai impună voinţa, l-ai observat atât de uluit că ai regretat imediat, leoaico; parcă o lumină, până atunci strălucitoare, se stingea încet-încet sub privirea ta, prefăcându-se în fum un trup puternic peste al tău, împotmolindu-se în smârcurile complexului de vinovăţie, ca o statuie veche şi învechită, ramolită, iar tu, fără să-ţi iei privirea de pe chipul lui împietrit, tânără cariatidă, îndrăzneaţă, agresivă, femelă plină de viaţă aţâţându-l pe scorpionul mascul în timp ce încerci să devorezi capul amantului chiar în momentul suprem;

„O stricată fără pereche, mai bine ai face trotuarul, că doar asta-ţi place, nu-i aşa?*”*, ţi-a strigat împingându-te spre perete, copiii, te rog, ai spus, auzind cum strigătul soţului sfarmă în bucăţi liniştea, vecinii, te rog, ai spus, şi zgomotele, silabele şi cuvintele se împrăştiau în văzduh prin ferestrele deschise ale casei, răzbătând prin liniştea străzii în penumbră; te rog, nu striga, să nu te audă, ba să mă audă, naiba să-i ia, să audă că eşti o stricată fără pereche;

„Vrei să mă laşi ca să te duci cu altul, nici vorbă; *tu nu eşti în stare să rămâi singură pe lume, trebuie să fie cineva la mijloc, am să-l caut, am să-l caut*; *copiii însă, nu, copiii n-ai să-i iei*; *vor fi primii care vor afla cine a fost mama lor, ţi-o jur, mămicuţa lor adorată”*, strigă el mai departe, alergând ca un nebun pe culoar, iar tu fugi înaintea lui spre dormitor şi te încui auzind cum loveşte furios în uşă, deschide, nenorocite, deschide odată, curva dracii lui, iar tu nu îndrăzneşti, n-ai curajul să laşi uşa închisă, ci o deschizi şi plângi pe patul vostru, care n-a fost decât locul unui şantaj neîncetat, al unei ameninţări meschine; acum ai să aştepţi ca el să se liniştească; lângă tine; pe spate; ca să plângă şi el, iar dormitorul o să aibă mirosul lui de alcoolic; apoi totul o să se sfârşească în patul în care el câştigă toate bătăliile, unde el ţi-a făcut patru copii, unul după altul; şantajul lui, nenorocirea ta, leoaico, îţi place, spune-mi, îţi place? da, mişcă-te, mişcă-te; greşeala ta capitală, leoaico, greşeala ta principală, pisicuţo.

NOUĂ

GuERREIRO DI SĂ se ridice; parcă-i un buştean doborât de somn şi de moliciunea jilavă a primelor ceasuri ale unei după-amiezi subtropicale; capul îi alunecă mereu pe pernă, ca o pendulă, în ciuda eforturilor zadarnice ale lui Guerreiro de a şi-l ţine sus; o moleşeală ciudată îi paralizează încheieturile şi-l doboară în pat; în vremea aceasta, ochii încearcă în van să încropească o privire – prima piedică mai serioasă în calea echilibrului care refuză să revină într-un trup buhăit de căldura lipicioasă şi de

aburii alcoolului înghiţit cu lăcomie la prânz, damf care i se urcă pe gât şi îi readuce nedefinita senzaţie de greaţă; greaţă, îşi spune în gând; obsedat de lâncezeala care îi moleşeşte muşchii, aude paşii cadenţaţi, ecoul monoton şi obositor până la refuz – apropiindu-se şi îndepărtându-se de urechile sale –, întocmai ca o pendulă, nepăsătoare la orice schimbare şi mişcându-se pe articulaţiile acestei moleşeli băloase datorate somnului neizgonit încă de pe cutele feţei; la neîndemânarea mişcărilor se adaugă acum apatia, Guerreiro lăsându-se purtat de vraja greţei până la graniţa vomatului; caută să se împotrivească vârtejului; cutele îi brăzdează faţa, parcă ar fi un tigru mohorât, trist şi închis între gratiile unei oboseli nemotivate; se aud paşii soţiei care se tot foieşte de colo până colo pe culoarul îngust sau după uşa închisă a dormitorului şi acest ecou alungă damful plictisului şi al urâtului, în vreme ce Chicho Guerreiro – cu aceeaşi privire deşartă, parcă ar fi un viţel închis într-un muzeu uitat de lume – încearcă să-şi alunge de pe faţă sila şi proasta dispoziţie a sculatului brusc şi acru; braţele i se frâng din coate ori de câte ori încearcă să se ridice, înăbuşind pe loc senzaţia de echilibru care evadează o dată mai mult din creier; încearcă în joacă – urzind o distracţie fără rost – să ghicească vreo cauză ascunsă în înlănţuirea acestor paşi de femeie, vreo obscură dorinţă de sinucidere în repetarea acestor mişcări care involuntar se freacă de pereţi şi ajung până la el ca nişte mângâieri nimănui cerute, devenite de-acum serbede după amăgeala şi rutina acestei familiarităţi ordinare şi de zi cu zi; şi din nou greaţa, în vreme ce în cap i se învălmăşesc imagini din dormitor, într-un vârtej tulbure şi dezordonat care aduc în trupul său primele senzaţii ale febrei.

Întins pe pat, adormit încă de damful care niciodată nu dispare de tot de pe faţa sa unsuroasă, se uită acum, tot mai fix dar şi tot mai năucit, la culoarea vâscoasă şi ştearsă a tapetului de pe pereţii dormitorului unde plictisul, care a pus stăpânire pe el încât îl adoarme, a căpătat iarăşi nuanţa sa cenuşie, cutele sale scofâlcite, proasta dispoziţie, însoţită de gaze şi de emanaţiile de

zahăr ars; simte cum în trup sângele i se urcă la cap, gazele îi răvăşesc stomacul deranjat; greaţa îi încleştează maxilarele, îi închide gura şi îi sfredeleşte gâtul, ciupindu-i pe îndelete papilele, parcă i-ar smulge cu cleştele bucăţi din esofag; poate nu-i încă durerea aceea sfâşietoare ci doar o simplă zvâcnire a ficatului care-ţi ridică tensiunea, îţi balonează stomacul şi spulberă liniştea acestui damf devenit insuportabil; umorile gonind spre coclaurile intestinelor iar Guerreiro răsucindu-se puţin câte puţin; umorile ţâşnesc şi îi dau acreala aceasta înţepătoare care-i mută măruntaiele din loc pe măsură ce-o pornesc în sus pe şira spinării ca să intre apoi, ca un ţiuit care-i răsună în creieri, în măduva obosită a lui Cristóbal Guerreiro; poate-i gălbejeala cirozei, se gândeşte el uitându-se în oglinda ruginită care îi arată un chip sfârşit; poate că măruntaiele sunt deja o hârtie putrezită iar acum, stârnite de zvâcnirea ce-agită lichidele în neîncetata lor prefacere, nu mai sunt decât un simplu accesoriu, da, chiar în clipa aceasta când spasmul a venit pe neaşteptate şi a pus stăpânire pe trupul lui scăpat oricărui control, încât începe să se legene şi să se aplece moale pe pat; Guerreiro îşi ţine respiraţia care parcă nu vrea să se mai termine, ba chiar îngheaţă dând de gazele condensate din dormitor, care alunecă peste Guen-eiro ca pe un tobogan; în patru labe, Guerreiro se mişcă în pat fără vlagă, fugind de greaţa care îi înhaţă acum degetele tremurânde; geme abia auzit Guerreiro; zemurile pline de puroi care se izbesc de pereţii trupului său se năpustesc acum asupra nervilor căutând să destrame, cu viclenie şi pe nesimţite, puţinul echilibru pe care-l întrezărise Chicho Guerreiro; un firicel de salivă gălbuie iese victorios strecurându-se pe la colţul buzelor vineţii şi crăpate, mesager al linţoliului, dovadă de netăgăduit a durerii care devenise o prezenţă permanentă, de zi cu zi; ar putea fi o nostalgie a fiinţei sale care se cuibăreşte sub umbrele acestui spasm, luându-şi răsplata din această înlănţuire de secvenţe care îi apar drept o realitate definitivă, alergând precum apele dezlănţuite şi oarbe ale unui râu gata să-şi iasă din albie; îndură încă o

dată senzaţia de vomă înfrânată în hăul gurii, încolţit de tot felul de amintiri care încearcă să ţâşnească prin toate deschiderile trupului său, o evocare veşnică a trupurilor pe care el le arunca în gol ca şi strigătele celor condamnaţi pătrunzând pe sub uşa dormitorului, alăturându-se acum vârtejului plin de fiori care-l face să scoată capul din pat şi să se arunce pe jos, de parcă, la un semn, spre creierii lui ar fi fost chemate toate văgăunile locuite de năluci, luându-i vederea, sfâşiindu-i imaginile ca un ciliciu ce-şi lasă urmele sângerânde; imagini pline de venin, în vreme ce pe chipul său livid colcăie balele iar sângele ce-i izbeşte venele s-a învineţit iar fierea e acum groasă şi negricioasă, în această inconştienţă – poate de moment – pe care o simţi când te trezeşti după oricare siestă; poate acolo, rob al dorului după vremurile de atunci – vremurile sale de erou şi de actor principal – nu ca acum, un învins, care-şi pipăie pielea zbârcită, de şobolan puhav, frecându-se iute, nervos, ca să alunge năluca morţilor, cu fierea strânsă toată în gât, umplându-i cu putregai plămânii încât cine ştie când se vor mai curăţa; spasmul amintirii, spasmul greţei încrucişându-se cu cel al şobolanului rătăcit acum prin hăţişul hârţoagelor ruginite, lustruite de rugină şi de mărturisirile scuipate cu grămada peste ele – însemnări, acuzaţii scrise pe spate – popas prelungit de frigul pătrunzător şi uscat din pivniţă, unde umezeala se cuibăreşte pe neaşteptate în arhivării de hârţoage, acolo unde pătrunde

— Ca şi în Guerreiro – un miros acru, de sodă, care se împrăştie, din primele ore ale fiecărei zile, prin sala atât de îngustă şi de tăcută din acest spital al zbuciumurilor de puşcăriaşi, cu dosare duhnind a citaţii, cu pulberea albicioasă care se strecoară prin acoperişuri, zdruncinând până şi celulele vânzătorilor de viaţă, e drept mereu victorioşi, spurcându-le trupurile mucegăite de virusul meschinăriei, altoindu-le, ca pe un butaş fixat pe vertebre, netrebnica silicoză a greţurilor care îi târăşte, zi de zi, până în pivniţele unde descurcă iţele, unde trasează schemele noilor cuşti, unde agaţă pe pereţi planurile care

apoi, prin cercuri concentrice, devin tot mai mici până ajung spânzurători pentru fluturi sau viermi; entomologi care condamnă şi se lasă cu frenezie pradă zvâcniturilor ulcerului şi moţăielii întocmai ca un ritual care îi transportă, îi preface în fiinţe dintr-o altă lume, pregătite să îngroape şi să dezgroape vieţi; cât de departe au rămas aceste timpuri atât de glorioase, când trebuia să te crezi, fără să ţi se facă rău, un erou, fir-ar să fie, un erou ales de soartă ca să mântuie lumea de jigodii, să defrişeze ţarina, s-o izbăvească de superstiţii şi de vedenii în carne şi oase şi să scoată iepurii sălbatici din vizuinile lor, iar cu un glonte să le sfarme ţeasta lor plină de năluciri, ca să plângă după ei muierile ofilite de vreme şi de disperare; atunci când trebuia să bea pe nerăsuflate coniacul care se revărsa pe gâturile sticlelor, împărţit din belşug ca să poţi sări peste baricade, peste tranşee, peste teama de mituri, ca să poţi sări peste scrupulele aşezate pe sufletele din stâncă neagră şi-apoi s-o dai celorlalţi în semn de camaraderie beţivană, de prietenie mahmură şi dezinteresată; atunci, când apăreai ca un vraci al ritualului îndrăznelii ca să smulgi din rădăcini – fără nicio urmă de şovăială – teama de a trece peste năpârca căutata sau peste bârlogui mistreţului ascuns în adâncurile mitului şi ale fabulei sau de pământurile mişcătoare şi înceţoşate, atât de duşmane, făcându-te să-ţi închipui – cu mintea ameţită – că eşti un erou nemaipomenit lângă ruinele pe care le lăsai în urma ta şi să dai impresia că ceea ce se întâmplă în jurul tău nu e urmarea unei întâmplări groteşti ci adevăratul principiu al salvării, în care tu, tânărul Guerreiro, salvatorul, ai crezut acum şi pururea, ca o vocaţie, astfel încât tot avântul acela tineresc şi imnurile de victorie să continue mai departe, umflând piepturile cu aureola înflăcărată a triumfului, de-acum fără pică dar nici pe degeaba, aducându-ţi cucernicie, dându-ţi vigoarea asta de piele tăbăcită sub care se ascundea el, tânărul Guerreiro triumfător, întocmai ca o sperietoare de doi bani înfiptă cu putere pe vârful şubred al fricii, un cârâit mizerabil care se înalţă peste duhoarea acră a morţilor

lăsaţi în urmă sau cealaltă teamă – devenită spasm – care-i sfâşie azi măruntaiele fleşcăite de scârbă, sfârtecate de firele infectate ale amintirii; atunci, când doar tu hotărai modul cei mai potrivit cu putinţă de a înfrunta geografia ostilă, fără ca să te cuprindă pesimismul, fără ca răspunderea ta să sară în aer la primul pas greşit pe care l-ai face ieşindu-ţi din fire sub impulsul aceluiaşi croncănit ulceros – de-acum un spasm – aceeaşi groază îngropată în măruntaiele tale care face ea acum să apară prin deschizătura trupului tău doborât lichidul acesta gălbui şi plin de venin care se încheagă chiar sub bărbie, aducând aminte de morţi, de cleiul care se lipeşte cu greu de bibeloul spart, din porţelan de mâna a doua, abia perceput de acele simţuri care nu mişcă firele acestei memorii, dispreţuind întotdeauna respectul faţă de existenţa unui alt drum, motiv care să te facă să întorci ochii lăcrimoşi – chiar în toiul acestui spasm – spre realitatea atât de lugubră a faptelor tale, cea de atunci şi cea de acum; rigiditatea cadaverică care ţi s-a întipărit pe faţă pe când îţi joci rolul de învingător, de pe vremea cinci iâmirul Guerreiro se simţea, fără putinţă de tăgadă, un adevărat stâlp de care ei întotdeauna vor trebui să ţină seamă, pentru a duce înainte lucrurile, pentru a duce la bun sfârşit planurile lor de curăţire şi de viaţă nouă, unul din marii protagonişti de atunci şi de a cura: cât despre acum. lucrurile nu mai sunt aşa de clare; tu singur te întrebi, Guerreiro, încercuid să alungi îndoielile care te încolţesc în adâncul gropii cu nisipuri mişcătoare, în mohorâta monotonie a acestor paşi care tot repetându-se te fac să simţi cura plictiseala încearcă să-ţi biciu iască amintirile, să nu-ţi dea odihnă şi pace; greaţa pătrunde în trupurile şi în bufniturile morţilor daţi întunericului şi neantului în vremurile de beţie: beţie care s-a instalat definitiv în capul, în stomacul, în membrele nesigure ale lui Guerreiro, respingând în felul acesta – cu un coniac pul red dat direct pe gât până-n măruntaiele învineţite de spaimă – cu aceeaşi ispită tentaculară şi neacceptând, negândindu-te să întorci spatele, să laşi totul baltă, să strigi în faţă

nedreptatea, să rămâi singur, să dezertezi, să arunci armele în plină luptă, fără de regret, fără glorie, fără nume, fără trecut, fără chip, fără mâini, fără semnătură, fără membre care să te poată face din nou o fiinţă uşor de localizat, trecând într-un anonimat care s-a îndepărtat treptat de tine, pentru a te preface într-o odioasă amintire, ca şi cum în tine n-ar fi existat alte valori luate în calcule: să-ţi ascunzi imaginaţia în hăţişurile minţii tale răvăşite pe de-a-ntregul – însă acum redusă la unica dimensiune a trecutului, a războiului – în aşa fel încât să-ţi ciopleşti pe măsură ce creşte, invers faţă de flagranta-ţi fugă, motivarea abandonării; să nu te simţi, de pildă, gata să mai susţii istoricul simulacru al istoriei, să separi – de pildă – aburii lipicioşi ai paharului de încrederea în fiecare din desenele aliniate în vignetele istoriilor inventate după chipul şi asemănarea ta – a ta, Guerreiro –, licheni găunoşi căutând să te convingă –, şi convingându-te, Guerreiro – să-ţi joci mai departe rolul tău indiscutabil de judecător şi părtaş, misiunea de netăgăduit de procuror în acest ritual nesuferit de plicticos al onoarei; bucăţică aurită şi smulsă pe care o va primi tânărul Guerreiro drept merit moştenire, ca o înţelegere între gentlemeni, semnată de la începutul afacerii.

Şi nu ca acum, copleşit de marele paradox care te-a osândit să stai în beciuri şi arhive, în această veşnică stare de comă, în spasmul care îţi fură de-acum minţile, lipsindu-te de puţina voinţă care-ţi mai rămăsese în trup, năvălind asupră-ţi ca să te facă să-i dai tu *însuţi consimţământul* să termine cu tine, acolo unde tihna seminţiilor e alungată de obsesia care te urmăreşte în visurile tale searbăde: o închisoare personală, care nu mai e de tine, patru pereţi pământii, gălbejiţi, precum dinţii tăi găunoşi de-atâta fumat, o umezeală care înlănţuie fără osteneală iluzia ta deşartă şi pricăjită de învingător fără tron, mai degrabă un fotoliu desfundat şi vechi ale cărui arcuri s-au rupt de mult, încât – atunci când te aşezi – încep să scârţâie de parcă ar hohoti, sângele îţi curge altfel în vene iar respiraţia ţi se împleteşte cu şuieratul astmei de pe urma

nesfârşitelor amintiri.

ZECE

BARUL „LA MAUR”, gol la ceasul acesta al după-amiezii, pe când coborâţi scara îi faci semn cu mâna barmanului şi de departe îi spui „cinci”, iar el pricepe imediat şi se duce drept la sticla cu *100 pipers*, ia cinci pahare subţiri şi toarnă în ele picături din lichidul opalescent; zgomotul se aude până la voi; puse în ordine, în barul cu marmură neagră, sticlele par să aştepte comanda începerii parăzii carnavalului;

barmanul se apropie cu tava plină cu pahare şi cu vasul în care sunt cubuleţe de gheaţă cu forme geometrice perfecte, parcă ar fi fost tăiate cu bisturiul de un mare specialist; prindeţi cubuleţele cu cleştele şi le puneţi în pahare unde gheaţa începe să se topească pe loc – cleştele seamănă cu macaralele care afară ajung la gropile unde se toarnă fundaţiile unui alt stup-hotel; verdele închis al mochetei de pe jos şi de pe pereţii barului „La maur”, aceeaşi culoare ca şi uniforma barmanului care tocmai a adus cupele, în timp ce pisica tristă şi albăstruie vine dinspre tonomat, singurul care cântă la orele acestea de după-amiază pentru cei care vor să danseze, iar tu o apuci de mână şi simţi cum ţi se pune un nod groaznic, mai jos de stomac, aşa, ca o sfârşeală care-ţi umflă venele; în afară de pahare, pe mesele negre, se mai află o vază goală, imitaţie de artă africană, şi o scrumieră din lut ars, pe care sunt scrijelite cuvintele „La maur”; după sticle, după ultimul rând cu sticle puse în ordine, ca un ecran pe un fond galben se văd nişte imagini diafane şi numai pe jumătate: un bazin cu plăci galbene în care se mişcă la întâmplare picioare de bărbaţi şi de femei frângând şi mai mult razele soarelui de după-amiază care pătrund în apa piscinei şi se împrăştie în snopuri asemănătoare unor şerpi ce mişună pe plăcile pe care se desfac dârele de apă; picioarele ba se agită alungind razele de soare, ba obosesc şi se zbat fără vlagă, ba se văd liniştite lângă unul din pereţii galbeni.

Tu, cu mâinile pe şoldurile ei, mângâind-o absent,

ajungând. la talia ei atât de îngustă, ea, cu ochii întredeschişi lângă bărbia ta, pisica, tristă şi albăstruie, toate repetându-se în ritmul muzicii, într-o atmosferă romantică filtrată de semiîntunericul barului singuratic, spunând din nou că niciodată nu pot uita. că ai fost a mea, lipiţi şi mai strâns unul de altul, aproape încolăciţi în acest colţ pe care l-aţi cucerit treptat-treptat datorită muzicii, aşa, aşa, stai cuminte, cuminte, îi spui tu, iar ea se lasă dusă de mâinile tale de expert conducător de maşini şi de femei, Minardito, iar la zece metri barmanul veghează ca un satir, dar fără să dea multă atenţie scenei interpretate de voi, vârâţi unul într-altul, învârtindu-vă încet, în ritmul muzicii, în colţul barului; în dreapta ta, albastrul oceanului întinzându-se până înspre orizontul îndepărtat, punctat, ici-colo, în gri, poate nişte nouraşi sau poate păienjenişul care ţi se aşterne pe ochi ca un început al somnolenţei pe care ţi-o dă *160 pipers*; simţi dogoarea, ca un curent electric care-ţi pătrunde în corp venind dinspre sânii ei umflaţi; îmbătându-te şi mai mult decât alcoolul, sfârşeala de până acum devenind durere şi o dorinţă irezistibilă, ele a nu-ţi păsa de nimic, acum când simţi cum se leagănă uşor trupul ei, lipindu-se de al tău, când respiraţia e tot mai iute; duci mâna spre ţâţele ei, treci de nişte curele care ţi se pun în cale, ea te ajută să eviţi lianele şi vezi acum sânii ăştia fără sutien, liberi la numai câţiva centimetri de gura ta; pătimaşă, legănându-se, fără să piardă ritmul muzicii, ea te atinge, zâmbeşte cu ochii întredeschişi, tu veghindu-i acum pe ceilalţi, pe barman, gândindu-te că nu vă priveşte nimeni.

Celelalte două dăţi când i s-au încredinţat asemenea misiuni, Guerreiro a avut teribila senzaţie profetică, un tremur care i-a răscolit cele mai ascunse fibre ale mândriei sale; în memorie i s-au înscris imaginile seci ale celor două eşecuri consecutive, iar gândul la noua evadare a lui Siaka Garda îi alungă, îi biciuieşte liniştea recăpătată, încrederea recâştigată acum când i-au dat din nou conducerea unei asemenea operaţiuni; în vis – odihnă care nu i se pare îndeajuns, fiindu-i parcă teamă să nu dea nas

în nas cu mitul „Mistreţului" – imaginile nu dau pace creierului – după atâta muncă şi coniac – ci capătă viaţă de sine-stătătoare în subconştientul răvăşit al lui Chicho Guerreiro, întocmai ca o culoare roşie, ca focul, care se lăţeşte şi se lungeşte, într-o perspectivă pe care el – tot inconştient – o evită, umbre care totuşi se apropie repede în ciuda strigătelor care-i ţâşnesc din gât; umbre care se leagănă şi-l înlănţuie pe Guerreiro pe un teren necunoscut; umbre care ordonă tuturor să nu se mai mişte, să se oprească pe locul acesta viran, singuratic şi fără viaţă, care apare mereu în coşmarurile lui Guerreiro, coşmaruri nesfârşite pe care nu le poate nici mitui nici constrânge; umbre care se încolăcesc, care poartă făclii roşii şi galbene cu mâinile lor lipsite de piele, cu carnea şi venele dezvelite – parcă ar fi fost martirizate pe altă lume –, umbre care mistuie chipul neluminat ai lui Guerreiro, lăsându-i urmele acestui sabat, căutând cu disperare un ţipăt de durere, care e doar un geamăt mut de frică, de teamă faţă de convulsiile pe care i le dă contactul cu aerul; o întreagă procesiune de chipuri lipsite de gesturi dar care atunci când trec pe lângă el îi trimit un salut obscen – în vreme ce se află legat fedeleş pe jos, pe maidanul ăsta o memorie persecutoare care şi-a înfipt ghearele în adâncul plin de putregai al trupului său şi care înaintează prin gelatina măduvei distrugându-i fiinţa, „transformându-i carnea de erou învingător într-o beţie anacronică şi rătăcitoare; greşelile acestea, cele două dăţi când Siaka Garda a scăpat de la moarte, în „Văgăună", şi în toiul împuşcăturilor de pe plajă, sunt vinovate de bolovanul care îi macină stomacul şi care se destramă în gaze şi vânturi puturoase, nelipsite din digestia sa alandala, parcă vrăjitoarele acelea pe care el le-a condamnat de atâtea ori n-ar fi dispărut de tot, s-ar afla chiar aici, la pândă, vărsându-şi întreaga lor ură asupra lui Cristóbal Guerreiro, dându-i suferinţa asta de stomac care îi doboară trupul şi mintea, un ulcer care-şi începe horcăiturile trezindu-i vechile ranchiune, după atâţia ani de aşteptare, după atâţia ani de osteneală ca să vâneze mituri care-i scapă printre degete ca o apă stătută.

De două ori i s-a acordat încredere şi el a fost pe punctul de a-şi pierde viaţa; mai simte şi acum jarul de pe obraz, acolo unde „Mistreţul” l-a scuipat, înainte de a se prăbuşi în „Văgăună”; de la această „isprâvă” i-a rămas dacă nu urma atunci doar mania de a-şi duce mâna la obraz, parcă l-ar arde încă scuipătura fierbinte a condamnatului. Ca un paradox, el, Chicho Guerreiro e primul mitoman legat de Siaka García; urmărirea aceasta nereuşită l-a făcut pe Guerreiro să depindă de mit şi, în loc ca mitul să dispară, tot ce reuşeşte el e să-l facă şi mai mare. De data asta, îşi zice, am să-l omor, sunt sigur că pun mâna pe el şi am să-l omor, îşi zice.

Acum, în după-amiaza bântuită de năluciri şi de uragane, zicala obişnuită a lui Guerreiro, care îi redă vlaga, e: „ce n-ai reuşit în două dăţi capeţi sigur într-a treia”, la naiba, îşi zice, şi îşi conduce cei nouă oameni prin locurile deschise şi uscate care fuseseră, până nu demult, terenul lui obişnuit de vânătoare, şi închipuirea se adaptează geografiei obsedante şi în descompunere, văgăunilor şi povârnişurilor; se cutremură la gândul că ar putea fi supravegheat de Siaka García sau (îi trece prin cap) n-o fi cumva o altă cacealma a leprelor care ar vrea să mă îngroape în deşertul ăsta de rahat…?

În după-amiaza bântuită de năluciri şi de uragane, care alungă orice asociaţie de idei şi-ţi spulberă strategia – diluând totodată siguranţa lui Chicho Guerreiro –, chiar în mijlocul acestor pământuri arse de soare care pe întuneric capătă reflexe argintii, marea – pe marginea căreia pământurile negre îşi îndură dureroasa şi nesfârşita lor metamorfoză, reîntoarcerea la stearpa sămânţă a deşertului – inundă pe nesimţite cu sare câmpia adormiră, pământul pără ginit, născut întru nimicnicie şi moarte, pentru ritualurile distrugerii şi mizeriei, ale iluziei de a avea o viaţă care niciodată nu va fi o realitate – ceea ce băştinaşii amestecaţi din mii şi mii de rase şi pe care poveştile nedesluşite le-au făcut şi mai tulbure prin tradiţia, ştirbă şi neputincioasă a vremurilor; ceea ce băştinaşii, ridicând braţele în sus, în căutarea unei

frumuseţi pe care niciodată n-au întâlnit-o (veşnic refuzată unor nefiinţe), cereau zeului lor, preamilostivul Acorăn, prin rugăciuni şi ritualuri, fără să fi ajuns vreodată să fie cu adevărat aşa ceva ci doar o simplă şi vagă îmbinare de mituri şi religii ce s-au ridicat sprijinindu-se reciproc, precum şi graţie superstiţiei habotnice a prozeliţilor lor, în vreme ce dimineaţa îi găsea epuizaţi, întinşi pe acelaşi ogor de azi, aşteptând (cu braţele ridicate, în semn de rugăciune) miracolul vieţii care niciodată nu avea să vină, goi şi plângăreţi, nevoiaşi şi plângăreţi pentru că credinţa lor nu fusese îndeajuns de puternică încât profeţiile să se împlinească după chipul şi asemănarea lor; şi după ce şi-au schilodit rasa, alcoolizând generaţii întregi din ordine îndeplinite fără crâcnire, fiind date de vrăjitori care găsesc întotdeauna o scuză ca să-şi spele păcatele şi să-şi poată duce mai departe menirea privilegiată în vecii vecilor; până într-acolo încât nu şi-au mai ascultat preoţii ba au pus la îndoială măruntaiele ca şi riturile cu miere şi smochine, cu lapte de capră împrăştiat din belşug peste altarul idolului şi au început să scruteze orizontul, să adore în dimineţile reci picăturile de rouă care prevesteau zorile la orizont, silueta sau iluzia altor pământuri apropiate cât trupul unei femei posedate lasă marea din pământul acesta aspru şi sterp, care tremură printre serpentine de carnaval folcloric, singuratic şi, în acelaşi timp, plin de speranţă într-o nouă împreunare, renăscut de pe urma acestei imagini nocturne care se transformă într-o vizită de curenţi de ape gata să se reverse, să spargă diguri şi să năvălească, deschizând canale, largi şi iuţi, prin care să curgă sămânţa sării, adâncind rănile pământului larg deschis, crăpat, devenind argintiu graţie mării şi sării sale care pătrunde până în străfunduri şi acoperă ogorul negru cu ciudate, nemaiîntâlnite proiecţii geometrice, reflexe inedite ale unei lumi care n-a apucat nicicând să se închege pe lava golaşă, pentru că această dimineaţă – cu linia orizontului pe unde soarele explodează şi deşiră pânzele moi ale ritualului de curând inventat de oameni în dorinţa de a justifica eşecul fugii inevitabile –, palidă şi

deprimantă, sfarmă putreda vrajă a ceremoniei, striveşte castelele săpate în pământ, în pietrişul gri de pe plajă, cu oasele albe ale morţilor, iar marea se retrage tăcută la primele apariţii ale zorilor, tremurătoare, chiar stângace, nedorind să fie găsită adulteră şi sub încleştarea braţelor albe ale fosforului în pământul negru şi sub neîncetata zvârcolire a pământului, nesăţioasă după arşiţa atâtor secole, nesatisfăcută noapte de noapte de o legătură niciodată împlinită; dar odată dispărut întunericul pătimaş al nopţii se năruie şi mitul, sămânţa o porneşte iarăşi spre mare, mirajul reînvierii se risipeşte treptat iar pământurile îşi reiau sub alte forme sclavia lor, şi mizeria lor se reflectă în urmele pline de sare pe care marea le lasă cu stângăcie în fuga ei grăbită.

Stângăcia aceasta o poţi găsi acum şi tu, pe chipul tău de epavă, numai să-ţi treacă prin cap să te priveşti în oglindă, să ai curajul să te dai jos din pat şi să te vezi gol în faţa oglinzii, numai să mai poţi scăpa de umbra şi de refuzurile Graciei; stângăcia asta pe care ai ascuns-o toată viaţa şi care acum, în pragul amurgului, când lumina zilei a atins deja culmile sale şi începe să coboare vijelios, îţi încleştează beregata, te ţine lipit de cearşafurile reci, Minardos, iar ea, înfruntându-te, spulberând în mii de fărâme întregul parfum, luându-l pentru totdeauna pe nu în braţe, nu face altceva decât să se răzbune şi asta pentru că poate, bineînţeles, pentru că poate; iar tu nu poţi să-i faci scene, să urli ca să sfarmi până la urmă carapacea refuzului Graciei Fontân. Nu poţi pentru ca ea, deşi tu nu ţi-ai dat seama până azi, a pus stăpânire pe tine, atunci când corpurile voastre se contopeau, ţi-a spulberat ambiţia şi senzaţia ta greşită că ai poseda-o, că ai fi stăpânul amândurora, învălmăşind totul şi făcându-te să fii ceea ce eşti acum, un isteric care nici nu îndrăzneşte să strige în faţa amantei, ci doar priveşte îngrozit cum ea a secerat fulgerător toată legătura atâtor ani, toată această perioadă pe care o credeai veşnică şi pe care acum o vezi rostogolindu-se pe jos, tocmai acum când totul părea cucerit. Răzbunarea, aşadar, şi nimic altceva, cuibărită în

trupul Graciei Fontân, spulberând orice altă amintire. Şi o face, Alex, ţine minte, pentru că te domină, pentru că tu i-ai permis să te domine.

UNSPREZECE

Medicului i se pune un nod – strâns tare –, parcă ar avea clopoţei în gât, clincănind fiecare în felul lui, pocind sunete şi încropind o melodie hârâită şi râncedă; prima dată, spune el, aproape nici nu-mi amintesc, dar sunt sigur că ea s-a vârât, domnule Guerreiro, cum o să vă închipuiţi dumneavoastră că eu aş putea să m-apuc să am legături cu o fetişcană de cincisprezece ani dacă ea nu-mi face apropouri, vă rog să mă credeţi, să mă înţelegeţi, şi Guerreiro – cu o mutră de om mirat, îşi duce mâna la obrazul înroşit de-atâta frecat – de-atâţia ani, de când Siaka García i-a marcat locul cu cea mai umilitoare scuipătură pe care Guerreiro a primit-o vreodată relatarea l-a aprins în vreme ce medicul se deshidratează treptat pe scaun, la numai o jumătate de metru de interlocutor, transpiraţi amândoi, iar până în pivniţă străbate zgomotul nedesluşit al străzii, zgomote de afară care intervin în povestirea întretăiată a medicului, Guerreiro făcând acum semn cu mâna, continuaţi, doctore, continuaţi; pereţii parcă se cojesc şi mai mult, căzând peste ei praful acela alb care uneori îl face pe medic să strănute, e doar o senzaţie, senzaţia fricii care se lipeşte de pielea doctorului Díaz, strivit de ruşine pe scaun, Guerreiro supraveghind toate trăsăturile medicului – deşi. gândurile îl mai fură ducându-l către bunele timpuri de odinioară –, scoţând, în aerul închis şi otrăvitor din pivniţă, rotocoale de fum din ţigara care nu se mai termină; la urma urmelor a fost aşa, ca un nărav, mă înţelegeţi? iar Guerreiro dă din cap, dar ochii abia i se mai văd, reapărând pentru o clipă în faţa ochilor holbaţi ai medicului; ea venea în cabinet după ce plecau toţi şi-mi spunea pune-mi nişte filme, bătrâne, am chef de tăvăleală, iar dumneata te duceai şi îi puneai filme, da, e clar, vă rog să înţelegeţi, domnule Guerreiro, dar ce filme, doctore? dar doctorului Díaz îi vine teribil de greu să apară aici, pe faţă, cu secretele pe care le-a păstrat în

sipetul fără de lacăt al legăturilor sale cu sora medicală, o perlă, Vicente, o perlă dată dracului, îi spusese Alejandro Minardos când a văzut-o prima oară, nu cumva o călăreşti, parşivule? i-a mai zis, ce eşti nebun, Alex, o copilă, nu-ţi dai seama, o copilă, zicea Minardos, cu nişte şolduri că te ţine pe tine şi încă trei, haide, haide, zicea doctorul, nici să nu-ţi treacă aşa ceva prin cap, nu mă mai sâcâi; orice lucru putea să i se întâmple medicului Díaz, orice, numai să nu stea faţă în faţă cu ploşniţa asta, cu Guerreiro, care îl tot întreabă şi-l zgândăreşte; uite, de pildă, un zăpăcit de douăzeci de ani, când venea spre biroul lui Guerreiro, după ce citaţia îi provocase o diaree nemaipomenită, urmată de frisoane şi de febră abia stăpânită cu calmante, după ce gazele îşi începuseră opera de măcinare a organismului, după ce încercase să-şi ordoneze în cap toate alibiurile posibile, căutând pricini şi circumstanţe atenuante, după ce încercase să se convingă că n-avea de ce să-şi facă griji prea mari şi că toată hărţuiala asta n-o să pună capăt carierei sale, o simplă încurcătură, n-avea de ce să-i fie frică de citaţie, aşadar, un zăpăcit de douăzeci de ani cum sunt cei de azi, meşterind gumă şi neinteresându-se de nimic în afară de viteza lui de bolid, simţind între picioare plăcerea vitezei, pe care el niciodată n-a trăit-o, poate ascultând-o zăpăcitul pe Aretha şi casa pe care a construit-o Jack, sau *jorever*, *forever*, un zăpăcit dezlănţuit, mânându-şi bolidul eu o sută cincizeci pe oră pe străzile oraşului şi chiar pe mijlocul străzii, pe când trecea el pe zebră, cât e el de mărunţel traversând dungile galbene desenate pe asfalt, cu gândul la groaznicele întrebări care îl aşteptau şi dacă atunci ar fi zburat pe sus micuţa sa fiinţă, aruncată fără nicio ţintă, ar fi fost mai decent, mult mai bine decât toată umilirea de acum, mai puţin ruşinos decât să stai în faţa lui Guerreiro, tremurând pe scaunul pe care abia îţi intră fundul, perpeiindu-te, în vreme ce Guerreiro ăsta îşi trece limba moale şi însetată, pe care medicul o urăşte, pe la colţul buzelor, ca o şopârlă care alipeşte sub soarele arzător al primelor ore ale după-amiezii, şi el neagă şi neagă iar Guerreiro dezminte şi

destramă orice alibi făurit de medic, este absolut sigur că n-ar fi simţit lovitura pentru că totul ar fi fost chestiune de o secundă, corpul ar fi zburat pe sus, chestiune de o secundă, în pragul unui colorit mult mai nuanţat, mult mai clar, cu corpul ciopârţit, sfărâmat, desfiinţat, şters de pe harta întrebărilor şi a răspunsurilor care vor veni mai târziu, salvat de un accident, cu o teribilă senzaţie de plăcere şi de imponderabilitate, simţind pe cerul gurii gustul de sare, cu hainele fluturând prin aer, şi apoi buşitura ca de colet aruncat şi strigătele abia stăpânite ale celor care ar fi observat îngroziţi scena accidentului pe care Díaz şi-o închipuie acum stând în faţa lui Guerreiro, săracul, zic ei, un accident mortal al sărmanului doctor care în felul acesta trece sub tăcere, dizolvă şi destramă „falsele” acuzaţii aduse la adresa onorabilei sale reputaţii, o izbitură uşoară ca o batistă de mătase care se aşterne pe gazonul din grădina publică, nimeni n-a putut s-o evite iar trupul acesta mărunţel se lipeşte acum de asfaltul care începe să se înroşească de lichidul morţii ce se prelinge din corpul sfărâmat, în vreme ce pantoful, ieşit din picior, mai zboară încă prin aer, până când rămâne ţeapăn pe bordura trotuarului din apropiere, încă pe zebră, în poziţia asta stranie după saltul atât de ciudat şi de spectaculos, parcă ar fi fost la circ, fără şiret, parcă cineva l-ar fi smuls plin de ură, parcă cineva l-ar fi răsucit, fără stăpân, ca şi cum pantoful n-ar fi fost purtat niciodată şi imaginile o iau razna mai departe prin mintea doctorului, cum a pus prima dată mâna pe infirmieră, cum s-a cuplat cu ea, cum de douăzeci de ani nu mai făcuse aşa ceva, cu trupul lui peste carnea tuciurie şi feciorelnică, tremurătoare a infirmierei, un adevărat vârtej, ea închizând ochii şi cerând uimitor mai mult, ar fi fost mai bine decât toată umilirea asta, ar fi avut imaginea clară a eliberării decât atunci când el cu carnea lui fleşcăită de cincizeci şi cinci de ani distrusese fecioria Infirmierei, la naiba, libertatea palpitând lângă strigătele absurde ale martorilor accidentului care aleargă ca nişte proşti să-i dea un ajutor de care el nu are nevoie, ar fi preferat orice decât să simtă cum neliniştea i se

strecoară în sânge, cum muşchii îşi pierd vigoarea, deshidratându-se, cum respiraţia îi scapă prin pori, de pe urma nesfârşitului interogatoriu fără răspunsuri fericite şi definitive în vreme ce stau de vorbă el şi Guerreiro, în vreme ce Guerreiro îi inoculează pe nesimţite virusul purgativ al declaraţiilor care pun stăpânire şi denaturează viaţa oamenilor iar medicul observă cum aerul se consumă şi se consumă tot mai mult încât aproape că-l striveşte de scaun şi să răspunzi tot, doctoraşule, şi să nu mai rămână nimic înăuntru; ar fi fost mai bine să-l fi spânzurat ca sodomit, îşi zice el.

Amintirile pun stăpânire şi pe Guerreiro, pornindu-l după ele: era mai bine pe când era încă un erou renumit iar bărbatul acela încărunţit intră şi spune, aproape bâlbâindu-se, că e o chestiune mult mai afurisită, domnule, şi să-şi capete belea cu zece – doisprezece dintr-un ciripit, şi foindu-se nervos spune că se jură, în vreme ce întunericul alungă lumina şi aduce umbre prin toate colţurile casei pe care ai închiriat-o pentru odihnă; că se jură, zice mereu, că nu îndrăzneşte s-o facă, înghiţind o gură de coniac, ştefgându-se pe buze cu mâneca hainei roase.

— Duceţi-vă să vedeţi chiar dumneavoastră – spune omul. Mi-e milă de copil, domnule. Credeţi-mă că-mi pare rău – zice jucându-se nervos cu şapca care o clipă mai înainte îi acoperise capul pleşuv; mâinile lungi şi ciolănoase jucându-se cu şapca şi încercând să-l convingă pe Guerreiro.

— Spune mai departe, doctore, mai departe – zice atunci Guerreiro doctorului Díaz.

— Filmele? Păi, domnule Guerreiro, era un fel de a ne apropia, un mod de a crea ambianţa pentru după aceea, înţelegeţi, nu-i aşa?

— Nu înţeleg, haide, explică-te odată – îi zice Guerreiro omului încărunţit; încă nu are o privire feroce; doar serioasă, prevestind asprimea trăsăturilor.

— De data asta n-am să îndeplinesc ordinul de a-i îngropa pe cei împuşcaţi, domnule – spune temător

căruntul. Mergeţi şi vedeţi şi dumneavoastră ce se întâmplă. Aţi putea îngropa un copil care n-are nici măcar un ceas de când s-a născut?

— Dacă nu mă lămureşti cu vorbe, doctore, eu n-am să te pot ajuta. Este vorba de o declaraţie şi nu pot să-ţi spun că am înţeles când dumneata n-ai declarat clar la ce anume serveau acele filme…

— V-am mai spus, vă rog să mă înţelegeţi: de data asta nu-i mai pot îngropa – zice groparul.

Nici măcar după coniac, cu stomacul zbătându-se după atâta osteneală, după clipitul pleoapelor obosite ale lui Guerreiro, dar cu ochii strălucind sub excitaţia lucrului încă necunoscut şi care te îndeamnă să-i smulgi vălul.

— Asta se rezolvă uşor – îi zice Guerreiro groparului.

Parcă o lespede grea i-a căzut în cap doctorului Díaz, coborându-i ca un sloi pe spinare, paralizându-l pe moment iar durerea revărsându-se asupra intestinelor gata să explodeze. Guerreiro nu este însă atât de sigur deşi spune că o să le arate ei la toţi ce înseamnă un bărbat care pune totul la bătaie, fără să-i pese de cheltuială sau de sentimentalisme, nişte rahaturi, zice el.

— Da, domnule Guerreiro; filmele – zice Díaz –, sunt pur şi simplu pornografice, le-am adus când am fost în străinătate.

— Premeditat? întreabă fără să ridice glasul Guerreiro.

— Nu, nu, domnule, vă rog să nu faceţi aşa ceva. Mai gândiţi-vă – îl roagă groparul pe Guerreiro.

În timp ce vorbeşte, Guerreiro nici nu încearcă să mascheze mirosul greu de băutură care a pătruns în toată pivniţa, în fiecare silabă stâlcită de el, în mâinile care se joacă nervos cu pixul; Guerreiro ia coala albă de hârtie, pune coatele pe masă şi începe să mâzgălească ceva fără noimă, prefăcându-se că ar urmări teribil de atent tot ceea ce face, liniile pe care le înşiră pe hârtie.

Pe masă e deschisă mapa *afacerii încă* secrete, e deschis biblioraftul uzat de timp şi de folosinţă, cu toate interogatoriile, dosarele cu denunţuri şi declaraţii, câteva

paşapoarte care n-au nicio legătură cu cazul Díaz. Guerreiro îşi freacă ochiul stâng.

Îşi scoate ochelarii fumurii Guerreiro, încet, *tacticos*. *Se îndreaptă spre uşă*; *în urma* lui, posomorât şi temător, ca un om înfrânt, groparul. Fumul se mai vede pe acoperişuri, se aud plânsete sau poate miaună pisicile, ecouri de paşi, ochii oamenilor lui privindu-şi şeful care se îndreaptă unde i-arată acum groparul; Guerreiro rămâne rece în faţa scenei, simţind o înţepătură pe dinăuntru, o înţepătură care pătrunde în colon, înceţoşându-i vederea; maţele îi îngheaţă din cauza acrelii care-i scoate năduşeala prin porii pielii zbârlite. Bărbatul cărunt a pornit-o înainte, parcă i-ar fi fost teamă să nu rămână cumva singur.

— Ai făcut pe tine, nu-i aşa? – îi zice Guerreiro groparului, în timp ce vântul cald de la tropice le pătrunde până la oase şi îi subjugă, lui Guerreiro i-aprinde sudoarea aspră şi uscată, crăpându-i iute pielea şi izbindu-l dogoritor în faţă. Groparul se opreşte, se uită la Chicho Guerreiro şi îi arată: acolo, zice. Stau amândoi la doi metri de gropile comune, văgăuni săpate cu lopata, unde cadavre şiroiesc de sânge pe pământul negru, mânjina iarba săracă cu o pastă roşie purulentă, iar lichidul roşu se încheagă de îndată ce ia contact cu aerul uscat şi vântul are grijă să înteţească respiraţia întretăiată a celor care execută ordinele lui Chicho Guerreiro.

— Ştiţi de-acum. Doisprezece aleşi ca întotdeauna – spune Guerreiro, ordonând operaţia de pedepsire exemplară, pe când intrau în satul acela nenorocit.

Douăsprezece trupuri cu mâinile legate la spate cu câteva minute mai înainte. Fiecare căutând să se bucure cu sufletul neprihănit de clipele pe care le mai are de stat în picioare, înghiţind înfrângerea, mirosind praful de puşcă care li se lipeşte de corp, în vreme ce Guerreiro citeşte nepăsător acuzaţii născocite, pedepse cu moartea inventate şi puse în spinarea celor douăsprezece nume alese la întâmplare, simţind o mâncărime plăcută, motivând în felul său fapte şi probleme mai înainte ca fiecare condamnat să încerce cumva, repede şi

neîndemânatic, să se căiască, încercare fără sorţi de izbândă pe care el, Cristóbal Guerreiro nu o va accepta; o mâncărime plăcută care îl răcoreşte pe gât, îi gâdilă stomacul şi îi mângâie pielea în vreme ce el scoate în evidenţă scopurile celor nedrepţi; pedeapsa cu moartea, justificată în sine, pedeapsa cu moartea, iar peste un minut ordinul monoton dat oamenilor săi, executanţilor programului, pedeapsa cu moartea, să se tragă asupra celor aleşi, asupra celor trecuţi prin „procedura sumară”, pedeapsa cu moartea – vântul care şuieră, pedeapsa cu moartea care împrăştie dulceaţa aerului de după-amiază, pedeapsa cu moartea – zgomotul, pedeapsa cu moartea –, împuşcăturile seci, pedeapsa cu moartea – ecoul împuşcăturilor care se stinge, pedeapsa cu moartea aşternându-se peste tăcerea macabră care se strecoară în toate, pedeapsa cu moartea seceră paşii şi suspinele reţinute şi acum eliberate, toţi uşuraţi, şi cei care au primit pedeapsa cu moartea şi cei care au executat pedeapsa cu moartea.

Groparul continuă să arate. Chiar şi femeia gravidă, îşi aminteşte Guerreiro că dăduse ordinul cu câteva minute înainte de execuţie; dar e gata să nască, domnule, zice groparul înainte de execuţie; dar el, că îi doare în fund, că e vreme de război şi că în rest îl doare în fund. Aşa că fă-ţi datoria sau te împuşc şi pe tine. (O femeie gravidă, mândria citindu-i-se pe faţă, cu sânii umflaţi iar inflamaţia sânilor urcându-i-se până la ochi, ancorându-se de privirea ei integră; burta umflată în care palpită mogâldeaţa aceea care acum, pe bulgării de negreală ai pământului devine verzuie, lichidă, diformă, poate încă mişcătoare, mucegăită, zbătându-se greoi printre cheaguri şi pământ bătătorit şi înroşit.)

Cel puţin, se gândeşte acum Guerreiro, nu mai neagă că a făcut-o; şi pe când Guerreiro se gândeşte, Díaz îşi continuă declaraţia oprin du-se după fiecare secundă, cât pe-aci să plângă; *mai întâi face pe nebunul iar apoi face pe el*, îşi zice Guerreiro, laşul de curajos, îşi zice în sinea lui.

Laşul de curajos mai putea să se gândească la

accidentul nereuşit, fără să mai aştepte ca zevzecul zburând cu o sută douăzeci – o sută cincizeci pe oră cu bolidul lui să-l facă pe el, doctorul Díaz, o victimă a imprudenţei, în fond aşa ieşea din anonimat şi apărea pe prima pagină din „Prensa”, mort într-un accident unul din cei mai eminenţi doctori, să fi avut mai mult sânge rece, ochii îi tremură lui Díaz, în vreme ce declară jucându-i în orbite, scăpându-se pe el de frică, merge încet, parcă ar fi un condamnat la moarte, spre baie, în penumbra asfinţitului, nori joşi, uşoară scădere a temperaturii iar oamenii în vremea asta se grăbesc spre casă iar mai încolo barurile, când se uită el pe fereastra salonului de acasă, barurile se umplu cu noctambuli, cu voci de noapte, Díaz se simte complet răspunzător de istoria sa personală, din cap până-n picioare, uitând de prejudecăţi, istoria personală a laşităţii, se gândeşte să deschidă între timp dulăpiorul alb unde îşi păstrează obiectele de uz personal. Benjamin s-a sinucis şi el dar cu morfină, să ia Iama care tremură deasupra mâinii, care refuză, se blochează şi împietreşte tăişul de oţel inoxidabil pe care Díaz îl vede lucind ca o ghilotină, să deschidă robinetul cu apă caldă, foarte caldă, şi să aştepte ca chiuveta să se umple cu lichidul transparent, arzător, eroul Bentejui s-a aruncat de pe stânci, povestea asta e o braşoavă iar tu Díaz eşti mai curajos decât Bentejui care nu s-a aruncat nicăieri şi nici asupra nimănui, să vezi cum propria-ţi imagine se deformează în oglindă pentru că aburul care se ridică din apa clocotită acoperă spaţiul dreptunghiular şi argintat al oglinzii, să îndure, să îndure şi să holbeze ochii în vreme ce puncţia salvatoare pătrunde în ţesuturi şi taie jugulara, Hemingway s-a sinucis cu un foc de armă de vânătoare, i-a intrat prin gură şi i-a sfărâmat ţeasta, să strângi din dinţi aşteptând durerea, cu conştiinţa sfărâmată în bucăţi ca şi gura lui Hemingway, dar tu eşti fără doar şi poate un medic de duzină care încearcă să-şi taie venele ca să scape de scandalul public când se va afla că s-a culcat cu o soră medicală de cincisprezece ani şi totul o să se termine la tribunal, să-ţi tai atunci venele în vreme ce inima îşi pierde

treptat pulsul iar el, doctoraşul Díaz, îşi topeşte în roşu şi argintiu personalitatea sa de zgură elegant mascată, simţind o stare de imponderabilitate, imagine clară a libertăţii câştigate fără teamă, dar nu, totul e doar o idee difuză care rătăceşte amuzându-se de diareea şi de spaima doctorului Díaz.

Pentru că spaima, ca acum când se află în faţa lui Guerreiro, este adevăratul element transcendental al vieţii sale, spaima care vieţuieşte şi se zbate în fiecare mutaţie a trupului său, în fiecare nerozie, în fiecare gest inutil, în fiecare clipire şi de aceea a fost şi este cu totul imposibil ca doctorul Díaz să îndrăznească să meargă încet spre baie şi să deschidă dulăpiorul sau să păşească încet pe zebră, aşteptând răpăitul tobelor ca semnal al sorţii, ca semnal al morţii, sau să facă ochii mari în vreme ce apa clocotindă se înroşeşte, iar şuviţe roşii ies din venele deschise de tăietura salvatoare a lamei de ras şi durerea se strecoară uşor, îl face să uite de conştiinţa cea dreaptă care era el în ultimele clipe, dar acum în el – ca întotdeauna, ca şi acum în faţa lui Guerreiro – se află doar bolovănoasa amintire a fricii care contagiază toate pistoanele şi roţile de transmisie ale mecanismului rănit de moarte de însăşi spaima care ajunge să-l surzească pe medic, surd de-a binelea domnul medic, înspăimântat de moarte în faţa lui Guerreiro.

— Suntem aici ca să îndeplinim ordine care ne vin de sus. Trebuie să înţelegeţi asta. Nu-i a joacă. Tot ceea ce facem, tot ce ni se ordonă reprezintă un sacrificiu – strigă Guerreiro către gropar. Groparul lasă capul în jos şi Guerreiro îi dă mai departe. Ce o să se întâmple după aceea pe lumea asta sau pe cealaltă nu e treaba noastră. După cum nu e treaba noastră îndurarea asta idioată care ni se cere pentru orice fleac – chipul lui Guerreiro devenea tot mai aspru şi, îndemnându-şi oamenii, el se simţea tot mai impunător – nu face altceva decât să ne enerveze tocmai când avem mai multă nevoie de calm şi de sânge rece…

Grămăjoara verde era acolo, pe pământ, la doi paşi

de cuvintele lui Guerreiro, şi mişcările ei lente devin o realitate care poate fi văzută de toţi.

— Daţi-vă seama – strigă Guerreiro, că nu facem o muncă de binefacere, asta-i treaba Crucii Roşii. Noi nu facem decât să îndeplinim ordine şi trebuie să mergem înainte ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat.

— ...scene scabroase, Guerreiro, care pregătesc – declară Díaz, ambianţa necesară. Bineînţeles, în cabinetul meu. Adusesem un proiector...

— În mod premeditat... – i-o reteză Guerreiro, întrerupând declaraţia medicului.

— Premeditat, confirmă Díaz. Da, puneam filmul şi ea venea atunci spre mine şi mă mângâia...

— Ea pe dumneata sau dumneata pe ea? îl întrerupe iarăşi Guerreiro.

— Iniţiativa era comună – zice Díaz, uneori ea, alteori *eu*, *arevreo* importanţă...?

Nu i s-a pus nimic în gât lui Guerreiro, o simplă iritaţie: dacă ţi-ai propus cu adevărat să o ţii înainte cu argumentele tale atunci o înduioşare idioată NU trebuie să-ţi zdruncine devotamentul faţă de muncă şi nici hotărârea; prima dată e mai greu, restul merge mecanic, prin repetare; de aceea trebuie să eLIMINI tot ce ţi s-ar impune, tot ce ar încerca să ţi se impună din afară.

Groparul iscodeşte chipul lui Guerreiro dar trăsăturile acestuia sunt de acum strâmbături nesfârşite şi neînfrânate, tâmplele îi zvâcnesc iar înţepătura pătrunde definitiv în colon, sfâşiind măruntaiele, spintecându-le, îngheţându-le, paralizându-le, transformându-le pentru multă vreme într-o ruină sleioasă care se prăbuşeşte şi duhneşte, anulând orice analiză, făcându-l pe Guerreiro să-şi arunce privirea în toate părţile: o zvârcolire nepotolită a maţelor care pune stăpânire pe nervi sub imperiul acestei dureri care nu-l va mai părăsi niciodată; o ţeapă de oţel rece care străbate toate fibrele şi taie respiraţia cu o secundă mai înainte de a scoate cu un gest brusc, pe neaşteptate, pistolul cu ţeava scurtă (aceasta-i înfrigurarea pe care TU ai vrut-o întotdeauna în jurul tău, cu răceala

faptului împlinit); o împuşcătură seacă, rece, care dezumflă şi paralizează ghemotocul verde.

— Acum îngroapă-l, mama lui. Să îndeplinim ordinele, asta-i datoria noastră. Pune-i în aceeaşi groapă cu mă-sa – zice Guerreiro uitându-se la gropar.

DOISPREZECE

Mai ÎNTÂI A FOST senzaţia aceea de acreală care creştea pe cerul gurii, ca un nod, ca un ştreang: să cazi dintr-odată în gol, împins de ura beţivă a „Galoşului”; ţesuturile i se distrugeau cu o rapiditate pe care Siaka nu o cunoştea dar îşi dădea seama că trebuia, cu orice preţ, să se agăţe de viaţă; nodul acesta care îl sufoca începu să coboare prinzând cu putere pielea încreţită şi moale a testiculelor; ceva ca un vâjâit confuz în jurul lui, se simte din ce în ce mai mic pe măsură ce corpul continuă să alunece spre bezna, tot mai apropiată, a „Văgăunii”; apoi haosul acela de sentimente, aberaţia ciudat de voluptuoasă a senzaţiilor care exagerau sau micşorau realitatea imediată la care se vedea osândit pentru totdeauna în groapa adâncă a peşterii; după ce simţise cu câteva clipe în urmă o mare scârbă, trupul i se aduna şi i se chircea în învălmăşeala de imagini convulsive şi bizare datorate pierderii echilibrului, acceptând imponderabilitatea ca pe un rău de care nu poţi scăpa, ca pe un destin nefast, ca un ghemotoc ce aleargă prin văzduh zdrobit şi rebegit ca să dea de noroiul sângeriu al peşterii; puternicul instinct blochează dorinţele şi amintirile înainte de a atinge, dintr-odată, bezna adâncului; observă cum pielea i se crapă în bucăţi amestecate cu pulberea pământului, cum trupul prăvălindu-se îşi pierde din vitalitate, împreună cu ciopârţeli din primele sale cuvântări publice, încercând din instinct să se agăţe de nisipurile mişcătoare care se deschid sub picioarele sale pe măsură ce se izbeşte de pereţii peşterei asemănătoare unui stomac uriaş care emană scurson negre şi gaze stricate dintr-o altă lume, mult mai adâncă, mult mai putrezită; Siaka observă cum corpul i se rostogoleşte neîncetat, cum bucăţile de piele se ghemuiesc şi dispar de îndată în nisip, cum amintirile se

contopesc în imagini aparent de moment, învălmăşite într-o sumbră şi posomorâtă înlănţuire de vibraţii permeabile, neîntrerupte, lichide, şi cum corpul său se diluează la fiecare rostogolire, iar vederea îşi pierde agerimea ei naturală, în vreme ce mâinile tot caută cu disperare să se prindă de rădăcinile care, smulse din pământul negru, rămân lipite de palmele lui însângerate; cum mirosul sufocant de gaze se suprapune peste spasmul plămânilor şi nu-i permite să-şi fixeze unele amintiri care dispar de îndată ce îi apar pe nesimţite în minte; şi-acum izbitura şi oasele care nu mai stau drepte iar vertebrele rupte alungă orice speranţă, frângându-i şira spinării; buşitura care-l face să se oprească din cădere auzind cum trupurile condamnaţilor plescăie cu mulţi metri mai jos de bucata de pământ sau de stânca de care el s-a izbit pe neaşteptate; cu faţa în jos aude cum picăturile de sânge înroşesc piatra şi susurul unui izvor (poate chiar capiii lui spart), pe unde scapă amintirile întregii aventuri tinereşti eşuate, năpădindu-l, ca o conştiinţă trează, toate imaginile pe care el, nemişcat, e în stare să le adune în aceste ultime clipe ale vieţii ce pare că-l părăseşte; senzaţia că se topeşte contrastează cu greutatea respiraţiei în liniştea spartă de izbiturile celorlalte trupuri ricoşând pe pereţii de deasupra stâncii pe care el crede că s-a oprit; să strigi atunci neîncetat NU, un NU puternic, să spargă încet şi treptat toate misterele eşecului său reluându-şi în starea aceasta de topire toate amintirile, în vreme ce simte cum pe nări mucozităţile sângerii curg spre a se întâlni cu sângele care îi iese pe gură; e ÎNCĂ timp suficient; îl aude pe unul din oamenii săi spunându-i NU, Siaka, coloana trebuia să fi trecut pe aici de câteva ore, înţelege odată; strănută şi vomită sânge şi fiere şi nu vrea să se gândească că ar putea fi în mijlocul văgăunii care se umple treptat cu trupurile celor condamnaţi, cu strigătele celor care vin îmbrânciţi de sus, lovindu-se şi izbindu-se din perete în perete, în peştera abruptă care îi va sufoca până la urmă, atunci când vor ajunge în fundul, Văgăunii”; e ÎNCĂ timp suficient, îi răspunde iarăşi omului şi-l priveşte ţintă, cu

încăpăţânate, ducându-şi mâna stângă la faţă, trăgând de barba-i deasă, nerasă de câteva zile, cât au durat preparativele atentatului care după toate aparenţele şi toate părerile nu putea să eşueze; Siaka evită rictusul nervos, pândind mereu din ascunzătoarea sa trecerea rebelilor pentru a le tăia calea şi a termina dintr-odată cu căpeteniile răzmeriţei;

pare pe puţin un miraj pânda, aceasta aşteptând parcă să dispară toată natura moai tă a pământului şi toate drumurile deşarte, *aşteptând* să sosească coloana, în timp ce umbrele liniştite şi străvezii ale nopţii coboară peste singurătatea acestor locuri uitate, apăsătoare, sufocantă; pare pe puţin o minune să mai apară vreo maşină pe care s-o oprească şi să ceară pasagerilor actele la control, să justifice cu câţiva morţi greşeala care duce totul de râpă; o adevărată himeră să mai spere, să aibă încă convingerea, să mai creadă că ceilalţi vor trebui să treacă neapărat pe aici, PE AICI, mizând pe o carte pe care el însuşi o joacă de acum în disperare; într-o clipă înţelege că a rămas la mijlocul drumului către moarte şi că trupul său, trântit cu faţa în jos, se ţine legănându-se pe o stâncă care ar putea şi ea ceda dacă cumva s-ar mişca; hoit împuţit, îl mai aude strigând de sus pe „Galoşul" Guerreiro, dar cuvintele ajung stâlcite iar Siaka e de acum carne de tun şi carne de mucava, de statuie aproape îngropată; să nu mă ridic, te gândeşti tu, să stau liniştit aşteptând ca tot aici să ajungă ca o exalaţie un alt trup care să greşească şi să nu mai ajungă până la fund, ci să se împiedice şi să cadă drept peste al meu, iar piatra să cedeze şi să o ia la vale;

Şi totuşi certitudinea se infiltrează pe sub aparenta siguranţă a lui Siaka Garda, punând stăpânire pe chipul acesta aspru şi călit în rândurile tineretului luptător, ajungând la adevărata imagine a eşecului, pentru că PE ACOLO nu vor trece, pe acolo nu va trece nimeni din cei pe care-i aştepţi tu, Siaka, ţi-au făcut-o şi tu ai continuat, fără să-ţi dai seama de jocul eşecului tău, încăpăţânându-te să crezi că PE AICI E SINGURUL DRUM PE CARE EL SCĂPA, el sau ei? cine-o fi, nu există un alt drum pe unde o

maşină să poată ajunge la aeroport; perspectiva căpătată acuma, senzaţia aceasta de greaţă abia stăpânită alungă respiraţia liniştită şi aruncă o bănuială asupra terenului drept şi singuratic, alunecos, până la limita de neşters a eşecului, iar siguranţa de mai înainte, limpede precum amiaza luminoasă şi strălucitoare, a devenit acum o grozăvie nemaiîntâlnită pe care o trădează broboanele de sudoare rece care îi scaldă pielea arsă, în vreme ce eroarea începe să i se scrie pe frunte, cuvânt cu cuvânt, acoperindu-i capul, tâmplele, fruntea; ochii se ascund de realitatea moartă care îl înconjoară, de drumul pe care nimeni nu vine să se întâlnească cu O MOARTE SIGURĂ PE ACEST DRUM, lăsându-se dus de cele mai caraghioase supoziţii, fără să se oprească să studieze posibilităţile altor formule mai evidente, mai puţin dogmatice decât greşeala lui, de acum clară; acum sângele se încheagă repede pe stâncă şi lângă el simte o duhoare de vărsături cu fiere, strânge tare din dinţi ca să nu vomite din nou, dar căluşul e zadarnic, maţele încep să se zbată, să dilate stomacul de parcă o piatră de cuarţ ar spinteca burta unui animal – iar maţele şi putorile s-ar împrăştia chiar pe colţul de stâncă pe care el şi trupul lui zdrelit aşteaptă umbrele înaripate ale liliecilor care vor înăbuşi pentru totdeauna strigătele, ecourile, murmurul, durerile şi vor acoperi zvâcniturile încete şi slabe ale trupului „Mistreţului”, prins în propria sa plasă, în hăţişul încâlcit al beznei „Văgăunii”;

MAREA, ca o eroare de calcul, cu luna care se oglindeşte în calmitatea ei, izbindu-l în cap pe Siaka García, biciuindu-l cu claritatea greşelii sale, luna care se reflectă în oglinda mării, ca ceva neîndoielnic fără ca lui să-i fi trecut prin cap o asemenea cacealma, dar acum, alungind bănuielile, ascultă mişcările înceţi ale oamenilor lui, trecând dintr-o parte într-alta, aşteptând ceea ce nu va veni niciodată, pentru că EL sau El au fugit pe MARE, pe unde de asemenea se poate ajunge la aeroport; oamenii lui îl privesc fără să scoată un cuvânt, fără niciun reproş în privire, dăruiţi cum sunt siguranţei lui de om neînvins:

— Pe mare, Siaka.

— Nu ştiu, tu eşti atât de sigur că-ncep să-mi pierd calmul. Nu mi-a trecut prin cap aşa ceva...

— Sunt sigur, Siaka, că a fugit pe mare – îi spune aghiotantul. Strânge din pumni şi în penumbră se văd şi mai bine oasele degetelor pe care timpul şi-a pus prin bătături pecetea sa distrugătoare.

— Dacă a fugit pe mare, nu ştiu dacă-l mai putem prinde – zice Siaka.

— Cred că nu. O fi şi ajuns la aeroport.

— Crezi?

— Ca şi tine – confirmă sec interlocutorul.

— Holt împuţit, cât m-am chinuit ca să dau de tine – strigă Guerreiro de departe; Siaka nu-l poate vedea, aude numai strigătele dezertate ale hăituitorului său, „Galoşul". Ieşi cu mâinile sus şi nu te lăsa rugat prea mult. Ţi-am înconjurat cocina şi am să te scot de-acolo chiar de-ar fi să fie ultimul lucru din viaţa mea. Se mai uită o dată pe drumul pustiu, căutând măcar o iluzie care să-i alunge intuiţia aceasta care i s-a înfipt în frunte; în urmă cu câteva zile, când aveau loc pregătirile atentatului care acum miroase a eşec, părerile s-au încrucişat precum spadele şi au fost discuţii care s-au terminat cu ceartă: *trebuie să acoperim tot terenul, tu crezi că EL o să vină cu maşina dar s-ar putea să vină şi pe cal sau pe orice alt animal*; să acoperi tot terenul înseamnă mulţi oameni, dar s-ar putea întâmpla şi aşa, iar oamenii au acoperit tot terenul, mai puţin marea asta întunecată care înconjoară insula şi care se vede acuma luminată de razele lunii la care García, „Mistreţul", se uită temător, ca şi cum intuiţia n-ar fi fost de-acum o realitate ca şi aşteptarea aceasta, ca şi şuieratul astmatic care se desfată în timpul care trece degeaba, în aşteptarea aceasta vâscoasă, topindu-se şi deshidratându-se sub scapularul eşecului pe care Siaka García şi-l va pune pe umeri ca o amuletă care-l va însoţi în fuga lui fără glorie, simţind (ca acum când e trântit cu faţa în jos şi nu se poate mişca pe stânca salvatoare, la jumătatea drumului care duce spre moarte), pe cerul gurii, pe limbă prevestirea limfatică a eşecului, pe care refuză

să-l accepte, dar care capătă totuşi o amărăciune bine definită:

— În orice caz, am să răspund alături de tine pentru eşec, dacă asta te ajută cu ceva – îi spune aghiotantul. Siaka tace.

şi marea? Marea? o sinucidere, ar avea nevoie de un timp de două ori mai mare, ai spus atunci, dezvăluind pe hartă umbra eşecului.

— N-am încredere în tine, Guerreiro – răspunde Siaka García, ascuns după oblonul colibei. Arată-te tu mai întâi şi apoi o să stăm de vorbă, faţă în faţă.

vânătorul vânat, necăjit şi morcovit, hăitaşul hăituit de atunci încoace, obişnuindu-se să inverseze imaginile, lupul vânător transformat în mistreţ fugărit, chiar greşelile îţi dau tremurul acesta când în fond ai avea nevoie de reflexe iar cutele de pe faţă, bărbia ţeapănă, chipul crispat confirmă sărăcia argumentelor lui Siaka García, amestecându-se acuma şuieratul eşecului cu foşnetul celălalt nedesluşit şi slab al puţinei vegetaţii legănate de vini, arbuştii uscaţi, fără viaţă, văitându-se de-o parte şi de alta a drumului pustiu pe care niciodată nu va mai apare chipul LUI, pentru că EL, cu tot ceea ce asta o să implice, o să fugă pe MARE, şi *tu trebuiai să fi prevăzut aceasta*: VOR TRECE, *bătrâne*, VOR TRECE, pentru că idealismul tău analfabet nu ştie să privească mai departe de primitiva siguranţă a geologiei cunoscute, de geografia pustie şi străbătută de tine cu picioarele, înnegrită şi posomorâtă, îţi asigură şi o să-ţi asigure un adăpost fals pe care niciodată nu te vei simţi obligat să-l urăşti, Siaka, geografia asta care se pierde acum în imaginea nedesluşită a neantului care vine pe drumul pe care îl aşteptai pe EL, neant întocmai unui miraj prezent în fiecare soluţie şi care din întâmplare, numai din întâmplare, o ştii prea bine, ascultă cu luare-aminte, te-a ridicat la rangul acesta de june eliberator al sărmanilor tăi, care vor fi tot mai sărmani, atâta timp cât mistreţul se va ascunde în singurătate şi amărăciune, sărmanii care de acum înainte vor trebui să se obişnuiască cu lipsa chipului tău de paznic

salvator iar feţele bătrânelor se vor întuneca şi mai mult, suferind tăcute şi pe ascuns de nereuşita ta, fiule, iar „ielele” vor pune la vot dacă te vor salva sau nu, ele vor fi cele care te vor duce în anonimat şi te vor da uitării, derutând copoii, precum „Galoşul” care se va ţine după urma ta până ce o să-ţi zvârle ciolanele în ştreang:

— Eu nu-s sigur că a fugit pe mare – zice Siaka văzând cât e de sigur aghiotantul lui. Ar fi o prostie, ţi-am mai spus că asta le-ar lua un timp de două ori mai mare.

— Dar e mult mai sigur pentru ei, Siaka. Au trebuit să ţină seama de toate. Ei ştiu că marea nu e supravegheată, de aceea s-au dus pe acolo…

— …dar dacă plecăm acum spre aeroport şi lăsăm totul baltă…

— Ar fi trebuit să ne ducem de mult – răspunde sec aghiotantul.

— N-am să vin să vorbesc cu tine, „Mistreţ” puturos – strigă ca un descreierat Guerreiro. Îţi dau cinci minute ca să ieşi de acolo şi să te predai fără nicio condiţie. De multă vreme te aşteaptă „Văgăuna”.

OBSERVĂ din nou întinderea de pământ, singurătatea rece şi vineţie care devine un cadru neutru, care nici nu refuză dar nici nu-i dă ajutor lui García, „Mistreţul”; pământul se fereşte de el fără să-l ajute, să-l sprijine pe şesul acesta plin de ipoteze lipsite de importanţă care *i* se îngrămădesc în minte, ipoteze bizare care n-ar rezista nici celei mai simple analize logice pentru că, începând de azi, ele sunt o dovadă evidentă de vrăjitorie, paznică a mitului, sau pur şi simplu această eroare reprezintă pentru Siaka García singurul adevăr palpabil, pentru că el ştie pe de rost codul şi mai ştie că e pe punctul de a cădea în picaj în bălegarul în care *ar fi trebuit să cadă EL, împreună cu CEILALŢI*: *caută şi nu te scuza, a ta e greşeala şi gloria, mitul şi martiriul, a ta este greşeala, şi înfrânaerea, acum ai tăi îţi vor cere ultima colaborare*: *să* TE *DUCI DRACULUI SINGUR, iar ei vor păstra tăcerea câţi ani o să fie nevoie până se va uita de tine, au să te ţină chiar în inima tăcerii tribului, dar*

NUMAI cu condiţia ca blestematul tău de schelet să caute soluţia, exilul singuratic pe întinderea nelocuită.

Minutele, cele cinci minute s-au dus şi în văzduh se aude strigătul „Galoşului”: dacă nu ieşi singur, intrăm după tine, ţap împuţit. Siaka García, paralizat, se sprijină de peretele de chirpici, întrebându-se cum o fi ajuns celălalt până aici; trebuia să iasă. Dilema care pluteşte în aer îi blochează capacitatea de a reacţiona: trebuia să iasă fugind în zigzag şi să se arunce în prăpastie, să fugă de ei, de cei care-l aşteptau să-l ţintuiască pe pământul negru de îndată ce l-ar fi văzut traversând umbra colibei. Primul foc răsună neobişnuit de sec şi i se înfige în piciorul stâng imobilizându-l; Siaka ridică braţele după ce se prăbuşeşte pe jos. Mai poate să vadă cum „Galoşul”, de la mai puţin de trei metri, trage un loc de pistol care-i străpunge coapsa dreaptă. O ceaţă i se pune pe ochi şi rămâne în nesimţire.

Stând aşa, pe stânca salvatoare, memoria îi împinge corpul spre prăpastie, spre fundul întunecat al „Văgăunii”, în timp ce Siaka García îşi dă seama că trebuie să fi trecut multe minute în tăcere, ca şi cum supliciul ar fi luat sfârşit, nu se mai aud nici trupurile izbindu-se de celelalte trupuri, nici ecoul ţipetelor, se simte doar un miros greţos, amestec bizar de sânge, urină, excremente, hoituri, zemuiala fără pereche a masacrelor se împrăştie împreună cu gazele putregăite ale morţii prin crăpătura neagră ca noaptea a „Văgăunii”.

— Toţi la aeroport – strigă Siaka, şi oamenii săi înţelegând greşeala fără de soluţie ascultă ordinele şefului de celulă, iau armele şi ies din ascunzişuri pentru că această eroare devenise pentru toţi o realitate: toată cunoaşterea terenului – gropi, cotituri, movile, coclauri, ascunzişuri, scurtături... – chiar şi spiritul practic care îi face să se gândească că Siaka García a greşit coordonatele atentatului, totul e de acum inutil; să cauţi o altă strategie, să supui celula la noi încercări pentru a nu cunoaşte chipul nereuşitei şi canoanele ei, totul e de acum inutil. Siaka García o ştie, ca şi oamenii lui, şi convingerea că a dat greş

pătrunde în toată gama caldă de modulaţii limpezi; mai întâi, falsa luciditate a conducătorului distrusă de şoc, iar mai târziu urmele dezechilibrului, chiar fizic, care i se citesc pe faţă îmbătrânindu-l, sfărâmându-l, măcinându-i angrenajele fibrelor puse sub tensiune, aducându-l în situaţia de a lua o hotărâre definitivă: trebuie să fie singura victimă a greşelii, deşi toţi ştiu că nu va fi aşa pentru o bună perioadă de vreme. Între timp, „Mistreţul” García ascunde ţigara printre degete, acoperă cu palma strălucirea focului; chipul său aprins de o strâmbătură trădează un mare gol, proiectându-se ca o umbră învălmăşită pe pământul cenuşiu; trupul i se încovoaie, căzând pe nesimţite pradă oboselii, renunţării, admiţând fără să vrea deşertăciunea unei aşteptări care de mult şi-a pierdut propria sa existenţă, în mâna lui Siaka García se consumă o flăcăruie fără de speranţă. ESTE aproape ora unsprezece, sunând acum peste spinarea zdrobită a lui Siaka, prăbuşit pe stânca salvatoare, iar duhoarea eşecului i se strecoară în memorie şi în toate simţurile, pătrunde în întreaga ambianţă, ferecă toate senzaţiile care umblau până atunci libere pe povârnişurile golaşe ale munţilor de pământ negru sau pe drumul pustiu pentru totdeauna pe care nimeni n-a venit şi nici n-a apărut de atâta vreme; emanaţiile din peşteră ies afară în vreme ce Siaka García, „Mistreţul”, scapă încet-încet de grămezile de cadavre ale condamnaţilor, îşi obişnuieşte respiraţia cu putoarea gazelor clocite în peşteră şi începe aventura de a-şi mişca puţin câte puţin oasele sfărâmate.

TREISPREZECE

să i ACUM, la sfârşit, când totul este pe punctul de a se termina, când totul e în curs de a fi refăcut, cârpit fără să lase urme, când totul e gata să fie soluţionat fără să lase urme pe nisip, fără să te copleşească cu importanţa sa riguroasă, lucrul care te-a impresionat cel mai mult, Minardito, din tot acest montaj, din tot acest obscurantism, din risipa aceasta de seninătate biblică, de inteligenţă prudentă şi patriarhală, cu care se repară lucrurile defectate, jucăriile care s-au stricat fără voie şi care n-ar fi

trebuit niciodată să se strice, problemele scabroase, pentru oamenii care posedă talismanul aurit şi strălucitor al influenţei legat la încheietura mâinii drepte, pipăindu-l ca pe o amuletă care te scapă de ghinioane, ca un paratrăsnet gata oricând să împrăştie încurcăturile pe care le-ar aduce ceasul rău...?

Poate spasmul acesta ascuns, capricios şi năzuros care se întinde vâscos străpungându-ţi maţele epuizate, bolnave, atinse de virusul corupţiei care a pus stăpânire pe tot trupul tău, reuşind să schimbe ritmul normal al pulsului iar bătăile inimii dilatându-se au devenit o slabă zvâcnire care seduce arterele; senzaţia aceasta metabolică, gelatinoasă creşte treptat şi devine un tremur meschin, sălbatic care apucă cu lăcomia unui cămătar ţesuturile secătuite ale muşchilor, lăsând în urma sa fibrele sângerânde ale cărnii putrezite, muşchii aceştia obosiţi de insuportabila tensiune a atâtor ore mişcându-se cu greu în vâscozitatea şi în corupţia care te înconjoară şi care vrea să te facă să înţelegi cum anume se rezolvă problemele pe lumea asta, Minardito, ca să devii şi tu un om, ce mama dracului, şi să fii şi tu de acord că singura posibilitate să supravieţuieşti în mijlocul corupţiei este să dai uitării demnitatea; să laşi deoparte odoarele cinstei şi să urci pe scena teatrului, ca să înţelegi o dată că ceasurile acestea, când asupra mişcărilor şi senzaţiilor tale de ameţeală s-a instaurat o lipsă de control imperceptibilă, până într-acolo încât în trupul tău s-a cuibărit neliniştea, devenind atât de puternică încât oboseala şi deziluzia se văd pe faţa ta zdrobită de teamă şi de o re muşcare primitivă, inconştientă, care se zvârcoleşte în tine ca o larvă muribundă care face piruete lipsite de gratie, NU REPREZINTĂ ALTCEVA DECÂT O SIMPLĂ UCENICIE, O LECŢIE PE CARE TU NEAPĂRAT TREBUIE S-O ÎNVEŢI.

Poate tocmai umbra aceea neaşteptată care s-a aşternut pe faţa tatălui tău te-a impresionat cel mai mult, chipul acela care se ofilea pe negândite iar zbârciturile alcătuiau în joacă desene indescifrabile, hieroglife cărora nu trebuie să le cauţi un sens în carnea moleşită, chipul

acela pe care zbârciturile se joacă de-a sculptura – chiar în clipa când a aflat vestea din gura ta –, gestul acela de mirare, ciudat pentru un armăsar victorios, obişnuit să necheze la capătul fiecărui program, al fiecărei curse în care este unicul învingător, chipul acela pe care se luptă, zbârcindu-se, gesturi până atunci sigure ce nu formează decât o figură somnoroasă şi stingheră, în vreme ce crisparea paralitică îi alungă cu desăvârşire seninătatea rece iar pielea, rămasă fără sânge, devine străvezie, parcă o umoare sărată, seacă, îndepărtată ar fi aprins pe neaşteptate torţa uscăciunii şi ar desfereca în clipa primirii ştirii uşa de cristal care păzeşte labirintul – cunoscut numai de el – al profesiunii sale triumfale; e livid deja chipul tatălui tău, o paloare care îi învineţeşte trăsăturile, un sloi care îi îmbătrâneşte înainte de vreme sprâncenele mândre şi obrajii proeminenţi şi plini de trufia succesului nesfârşit al raidurilor şi stratagemelor tale, Alejandro Minardos, omul de neatins, cu mutra aceea neaşteptat de speriată, căutând să îndure reflexele întârziate ale crispării paralitice, atât de clare cum niciodată n-ai mai văzut-o la el, cum nu reuşeai să-ţi închipui că s-ar putea cuibări într-o minte atât de bogată în intuiţii în orice împrejurare grea; fără să ştie la ce se poate aştepta, împins de o nestăvilită dorinţă ca să scape de tot ce i-ai spus tu, lepădându-şi toate zdrenţele ei mincinoase, realitatea peste care nu se poate trece, care-i sparge timpanele propriei sale maturităţi, răsucindu-se provocator, zdrenţuind ultimele desuuri şi dezgolindu-şi cutezanţa albă şi vlăguită, tăbărând asupra lui ca o fiară multă vreme închisă în cuşcă, aruncându-i în spinarea ostenită adevărul de *netăgăduit al* existenţei sale ireale, anodine, parcă toată viaţa n-ar fi fost decât un drum străbătut cu paşi mari, cu toată iuţeala, de o mască încăpăţânată să atingă gloria, să spargă definitiv anonimatul, o existenţă măcinată acum de cealaltă realitate diametral opusă surâsului său, ascensiunii sale glorioase, cealaltă realitate care îi va zdrobi, unul după altul, nervii şi oasele, gesturile şi siguranţa unei profesionalizări desăvârşite şi fictive, ca să

se arunce apoi asupra ta ca o felină, să sfâşie tăcerea prost mascată, să explodeze asupra ta ca o bombă, să reverse asupra ta întreaga greutate a enormului volum de violenţă, după ce căutase să evite întotdeauna situaţiile limită care acum năvălesc peste el ca o maree înfuriată care-şi descarcă spuma valurilor cu mânia oarbă a resentimentului peste digurile de coastă, să-ţi strige deodată dobitocule, să-ţi strige dobitocule, de mii de ori acelaşi lucru, de ce ai zăbovit până să te hotărăşti să mi-o spui, nenorocitule? la ce cotitură a fost? în ce văgăună? cum naiba au putut să cadă acolo? fiecare întrebare pusă înainte de a o termina pe cealaltă, pe nerăsuflate, explică-mi, strigă el căutând parcă fisurile procedeului, parcă l-ar fi interesat numai reconstituirea faptelor în ideea de a te scoate din gioapă cu penseta galbenă şi strălucitoare a influenţei sale, fără ca nimeni să-şi dea seama de răspunderea care-ţi revine în toată această afacere; nu-i nimic, nu-ţi face griji, îi spune el mamei tale în penumbra dormitorului la această oră matinală, când obiectele încep să prindă contur iar fantasticul visului îşi topeşte chipul de falsă statuie iar mama ta trezindu-se speriată de ţipetele lui, fără să se dea însă jos din pat, nu-i nimic, nu-ţi face griji, dormi mai departe, ea doar întrebând ce se întâmplă, ce s-a întâmplat, năucită de somnul sufocant al dimineţii de la tropice şi de ţipetele necontrolate ale lui Alejandro Minardos care încearcă să o calmeze, nu-i nimic, nu-i nimic, femeie, dormi mai departe, apoi cu mişcări repezi îşi schimbă pijamaua, cu o iuţeală de nedescris, tremurând tot, fără să-şi recapete luciditatea care credeai tu că-l caracterizează, privindu-te deodată în ochi, du-te de te îmbracă, repede, dobitocule, du-te de te îmbracă, nu mai pierde nicio clipă.

Poate zgomotul acesta fugar care demasca faptele, turnându-ţi neîncetat în ureche vina ta pentru accident te-a impresionat cel mai mult din clipa în care le-ai lăsat pe cele două smiorcăite bocind la uşa casei lor, Minardito, două perechi de ochi cuprinşi de spaimă care se roagă să rezolvi totul, Minardito, că ele vor păstra tăcerea cât o să

rămână totul ascuns, ca ele să nu fie amestecate în acest scandal, cum să nu înţeleg, ziceai tu, încercând să le convingi să se liniştească, pentru că tăcerea asta să fie într-adevăr stavila care să oprească toată procedura din lipsă de probe, ca să nu existe nicio acuzaţie care i-ar putea târî pe toţi, începând cu tine, Minardito, să nu-şi mai facă griji, că tu ai să te ocupi de toate, ziceai tu, să lase totul pe mâna ta de om înţelept, da, ele aşa vor face, au deplină încredere că tu ai să rezolvi totul, dar ele, cele două smiorcăite nu pot să nu fie nervoase, te sărută fără nicio convingere încercând să zâmbească şters, buzele reci şi tremurătoare aşezându-se pe obrazul drept, pe care l-ai întins, punând totodată părinteşte mâinile pe umerii lor, îmbrăţişându-le pe amândouă, liniştindu-le, căutând gestul acela sigur pe care de atâtea ori l-ai *văzut* pe chipul neclintit al lui Alejandro Minardos, tatăl tău, pe care acum va trebui să-l scoli ca să vadă drept în faţă vina ta, ca să te scape cu talismanul şi inteligenţa sa de dezastrul acesta care se prăbuşeşte peste tine, dar zâmbetul îţi rămâne rece, pentru că nu reuşeşti să scoţi la suprafaţă gestul pe care îi vrei, rămânând totul ca o simplă încercare nereuşită pentru că tu, Minardito, n-ai acest dar al convingerii în sâng e, apanaj ai triumfului lui Alex Minardos, iar ţie nu ţi-a rămas nici măcar vreo urmă de uzurpare; poate că acest zgomot fugar de fiare vechi care se scrijelesc, se distrug, se sfarmă, se răsucesc şi se macină la fiecare săritură nebună pe care Mercedesul Benz, deja fără control, o face prin aer, izbindu-se o dată şi încă o dată de pământ, târând după el, odată cu gălăgia pe care o face, ecoul fugar care-ţi intră în urechi, care se învârte în creierul tău, roci care zăceau acolo nemişcate de atâtea secole, prinse în pământ deasupra prăpastiei aride şi întunecoase, însoţind acum Mercedesul Benz al progresului în nemaipomenita sa cădere de pe şosea, salt care iasă în urma sa vopseaua verde a caroseriei în încercarea de a se prinde de pământul pe care îl atinge pentru câteva secunde, ca să sară din nou şi să împrăştie tăcerea acestei dimineţi tropicale, zgomotul acesta fugar şi metalic al accidentului,

care atrage şi respinge în acelaşi timp, înăbuşind alte zgomote, inferioare, care nu-s obişnuite cu un asemenea spectacol, cu vâlvătaia asta care se porneşte şi se stinge pe măsură ce Mercedesul Benz se prăbuşeşte, micşorându-se, chircindu-se, zgomotul amestecându-se cu exclamaţiile rămase nerostite pe deplin, cu interjecţiile care ar putea să facă referire la ajutor, o cerere înfăşurată în fiare vechi, strigăte înăbuşite, scoase din gâtlejuri asfixiate, scăpate de sub control, de parcă o agonie cosmică ar ţâşni din piepturile lor ce se prăvălesc în prăpastie, prăbuşindu-se pe verticală pentru a se strivi de întunericul de pe fundul văgăunii, unde l-ai condamnat tu fără drept de apel; poate că fiorul acela care-ţi trece pe spinare şi te face să simţi pe piele toată neliniştea care-ţi stăpâneşte creierul, Minardito, şi care nu-ţi dă voie să te gândeşti cu capul tău la cele întâmplate, de parcă nu tu ai fi vinovatul, de parcă nu tu ai fi fost autorul, căutând să păstrezi cu orice chip luciditatea în vreme ce ecoul de fier vechi distrus reprezintă o dovadă care te chinuie şi ţi se înfige fără milă şi tu fugi de acolo mai departe pe şosea. micşorând repede viteza ca să dai mai multă forţă motorului Land Roverului şi ambreiezi din nou, bagi direct din a doua într-a patra şi încercând să uiţi accidentul de acum câteva clipe, ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic, parcă într-adevăr Mercedesul Benz i-ar mai urmări încă, ar mai lumina cu farurile spatele Land Roverului pe care îl conduci tu, parcă nu i-ar urmări ecoul caroseriei care se transformă în fier vechi, acolo jos, în fundul văgăunii, pe măsură ce scapi de realitatea care rămâne în urmă şi simţi deodată ispita care ţi se lipeşte de suflet ca muşchiul de stâncă, să opreşti, să opreşti Land Reverul şi să te convingi că trebuie să-i aştepţi pe ceilalţi să sosească, că într-adevăr Mercedesul Benz vine în urma voastră; să opreşti Land Roverul pe marginea şoselei şi să respiri liniştit dându-ţi seama că totul a fost o iluzie, un simplu foc de paie în zorii zilei care ţi-a luat ochii, o halucinaţie pe care ţi-au vârât-o în imaginaţie *buruienile*, năvălind acum în mintea ta toate imaginile pe care oglinda retrovizoare ţi le dădea pe

măsură ce mergeai pe şosea, că totul a fost doar o festă a alcoolului care se amuză alergând în sus şi în jos prin ascunzişurile trupului tău îmbuibat cu distracţii, sătul de patimi şi de jocuri, ameţit însă de tremurul pe care îl ai în suflet, de convingerea că te afli într-o înfundătură fără ieşire, dându-ţi seama că n-a fost într-adevăr o iluzie acustică, că toată liniştea aceasta făcută ţăndări de fierăria găunoasă a Mercedesului Benz în goana sa nebună spre fundul văgăunii nu-i altceva decât opera ta, un efect drăgălaş al alcoolului, al *buruienilor* şi al fumului care se mai mişcă încă în interiorul Land Roverului, în timp ce ele două se privesc lângă tine şi îşi strâng mâinile, căcăcioasele, te gândeşti tu acum, n-au păţit nimic, înţelegeţi? n-au păţit nimic, o să iasă din Mercedes, când o să ajungă la fund, cu nişte vânătăi, vii şi pe picioarele lor, şi n-o să aibă nicio problemă ca să se urce, o să vedeţi, le zici tu, ridicând capul în sus ca să te convingi iarăşi de minciună, nervos, luând totul în joacă, fără să-ţi mişti ochii de la drumul galben pe care ţi-l deschid farurile puternice ale Land Roverului, de acord? de acord, zic ele, nu li s-a întâmplat nimic, cauţi tu să le convingi, nu s-a întâmplat nimic, spui tu, ele tremurând şi luând ultimele prize din *dinamită*, vin după noi, zici tu, încercând să aplici de pe acum stratagema, în vreme ce străbaţi şoseaua care se întinde înaintea ta ca o serpentină încolăcită des; nervii tăi sunt pe punctul de a plesni de atâta încordare, cu gândul la ceea ce va urma după tot accidentul, auzind din nou cum scârţâie caroseria, poate nu, poate sunt bătăile inimilor lor gata să iasă din pepţii strălucitori care cu numai câteva ore în urmă erau un joc plăcut şi de plăcere pentru tine şi pentru trupurile lor acum poate carbonizate; acum sunt ca un foc dezlănţuind panică, cuprinse de tremur sunt sfârcurile astea cu care tu – şi cei carbonizaţi – vă jucaţi cu numai câteva ore înainte, Minardito, privindu-te acum drept singurul om care le poate ascunde, le poate scăpa de scandal, Minardito, şi ele s-au distrat cu tine, cu ei, nu era nimic rău în asta, nimic nu fusese prevăzut mai înainte, totul se datorează ghinionului,

înţelegi, Minardito? afurisitul şi împuţitul de ghinion, care acum se amestecă cu *buruienile*, cu cearcănele lor fără ca *voiajul* să fi ajuns la capăt, Minardito, toţi aţi luat *buruienile* fără jenă; n-a fost aşa, n-a fost aşa, n-a fost aşa, izbucneşte în lacrimi una din ele şi se agaţă de braţul tău dezechilibrându-te puţin, tu uitându-te mereu înainte, ei, lasă-mă, femeie, nu vezi că conduc, şi iarăşi ispita de a opri maşina, tu că da, ele că nu, să *plecăm* de-aici, te roagă mai departe, Minardito, îţi spun ele, ajutându-te tocmai în ceea ce vrei tu, să fugi pe şosea ca să ajungi acasă, să le laşi vii şi nevătămate în faţa căsuţei lor, Minardito, să uiţi de Mercedesul Benz măcar o clipă, să te linişteşti, să deschizi măcar gemuleţul din stânga şi să vezi, să auzi, de este posibil, dacă mai vin în spate sau nu cumva s-au zdrobit deja de fundul prăpastiei, dacă se aud glasuri sau continuă cursa cu scrâşnituri, nu ştii, mintea ţi-e înceţoşată, simţurile-s paralizate, totul e un amestec vâscos şi tulbure al imaginii Mercedesului care se pierde în depărtare, părăseşte şoseaua, frânele încearcă în zadar să stăpânească maşina pornită în jos, spre văgăună, atrasă de ameţeala prăpastiei, lăsâncă smoala neagră în urma roţilor, pentru a simţi starea de imponderabilitate şi prima izbitură care sfarmă trupurile celor doi ocupanţi ai Mercedesului şi zgomotul acela fugar, cosmic, mineral, înspăimântător, care ţâşneşte din gurile lor îngrozite, mulţimea de zgomote şi de tăceri care ajunge, făi a întrerupere şi nedesluşită, asupra simţurilor tale, sfâşiindu-ţi luciditatea, alungându-ţi tot calmul.

Poate tocmai această clarviziune pe care o revezi pe faţa tatălui tău, conducând repede, stăpân pe reflexe, rece ca marmura unui mausoleu, fără să-ţi spună niciun cuvânt, parcă tu n-ai mai exista pentru el, înălţând eşafodajul, urmărind procesul, dând la o parte prejudecăţile, dovedindu-şi o dată mai mult ştiinţa lui de scamator, toate mişcările pline de un parfum elegant şi ieftin, ascunzându-şi toate gândurile sub această mască rigidă, din nou invulnerabilă, chipul acesta care se răvăşise cu câteva clipe în urmă, în penumbră, iar acum, strălucitor, pentru

că tu crezi că a găsit deja soluţia, că pe nimeni n-o să-l ia mama dracului, pentru că Alejandro Minardos e dat naibii şi poate rezolva o combinaţie de genul acesta, o problemă care nu admite nicio şovăire, care nu prezintă nicio greutate pentru el, pentru tatăl său, pentru că el are talismanul aurit, el a luptat toată viaţa pentru ca să posede talismanul aurit al influenţei, vezi toate astea în ochii lui, în felul de a conduce. Poate toate astea împreună te impresionează cel mai mult.

PAISPREZECE

— Aplaudă, măi omule, aplaudă şi tu ca ceilalţi – îi spune soţia făcându-i discret semn cu cotul.

— A câştigat? – întreabă Minardos ridicându-se încet de pe scaun, lăsând pe masă paharul cu whisky, renunţând la masca distanţării.

Te vreau aşa cum eşti, nu altfel; exact cum eşti acum, i-a spus; fără alte preocupări decât să-ţi îngrijeşti trupul, zâmbeşte el în timp ce vorbeşte desenând cu degetul arătător conturul trupului Graciei Fontân care se mişcă uşor pe nisipul galben, legănându-se de la coapse până în tălpi, îndoind piciorul stâng şi sprijinindu-l cu dreptul; ca o mângâiere, pe nisipul care se desface la trecerea lui, degetul arătător marchează conturul Graeiei Fontân care, dezbrăcată, se dă înapoi şi îl evită pe nesimţite, fără să dispară însă atracţia conturului ud al trupului *Graeiei Fontân*, *care* se uită *acum spre discul* înroşit al soarelui, iar ziua îşi pierde din claritate, ascunzându-se în singurătatea asfinţitului pe insulă, comprimându-şi, înteţindu-şi pentru câteva clipe arşiţa, pentru ea apoi să se prăbuşească renunţând la puterea razelor sale şi lăsând pe suprafaţa mării un luciu argintiu-portocaliu în urma căruia coboară şi mai repede discul răcit.

— Sigur că a câştigat, Alex. A câştigat alt set. Unde erai? La ce te gândeai? Nu poţi să stai şi tu odată cu noi? Îţi aparţinem dar tu nu ne aparţii – zise soţia aplaudând mai departe, fără să se uite la el, fără să lase să-i apară două perle de lacrimi în amintirea nunţii de argint; el a rămas pe gânduri, cu paharul de whisky la jumătatea

drumului spre buze, lângă măsuţa rotundă pe care se odihnesc celelalte pahare; priveşte încet cum se topeşte gheaţa din scotch, lăsând o dâră cu un colorit ciudat, un lichid caleidoscopic care se răsuceşte pe whiskyul opaiin creionând imagini capricioase, dăinuind doar frânturi de secunde; ricoşeul mingii pe care nailonul împletit al rachetelor de tenis dă acelaşi sunet grav şi liniştitor, acelaşi ecou al vuietului mării apropiindu-se şi îndepărtându-se, lăsându-i pe amândoi – pe Gracia şi pe el – să se lupte fără patimă cu amintirile.

— Iartă-mă, femeie – zice Minardos, aplaudând în picioare, zâmbind ca un trăpaş câştigător; Minardito ridică acum racheta închinând victoria părinţilor săi, la douăzeci şi cinci de ani de splendidă căsnicie.

N-ai fi însă capabil să laşi totul pentru mine, să părăseşti totul, să uiţi totul, să fugi cu mine, să ne ducem în altă parte, unde nimeni să nu ne poată arăta cu degetul şi să ne critice căutând motivele pentru care ne ascundem, să fugim amândoi din insula aceasta, de pe pământul acesta care e gata să ne înghită, Alex, îi spune Gracia, fără să-şi schimbe glasul, lăsând doar să cadă asupra lui Minardos cuvintele ei ca nişte bolovani; soarele devenea acum portocaliu pe suprafaţa calmă şi liniştită a mării, la asfinţitul solitar, iar ei, legănaţi de plajă, legaţi de soare, cu trupurile udate de dulcele du-te-vino al spumei calde, neapucând să se usuce pe nisipul moale posedat de spuma albă a valurilor care se apropie ca să întrerupă o clipă ritul, să le mângâie pielea, apropiindu-i şi mai mult în singurătatea nisipului, freamătul monoton al mării ricoşând cu gingăşie ca o minge de tenis pe rachetele jucătorilor; gesturile voluptuos înfrânate de până acum sunt urmate de cele cerute instinctiv de urgenţa ceremoniei, firele groase de nisip cedând sub greutatea trupurilor lui Alejandro şi Gracia, risipindu-se ca plumbul topit strălucind sub ultimele raze *ale* soarelui, trupul lui Alex şi cel al Graciei, înroşite şi încinse, în vreme ce soarele şterge ultimele şovăieli şi ei trec împreună pragul ritului, îngropându-se amândoi în nisip, tăvălindu-se în

acelaşi loc, hârjonindu-se ca să-şi păstreze puterile intacte, alunecând uşor picăturile de sudoare şi de apă pe pielea părtaşă, cu eleganţa pescăruşului care îşi ia zborul de pe mare, dând din aripi la unison, scăpând liber spre discul aurit al soarelui care fuge să se ascundă şi el în trupurile lor ce se caută pentru a îmbina noi serii de mişcări, noi poziţii de echilibru, adâncuri doar bănuite până acum, reflectate, pitite până acum, până în clipa exactă în care soarele începe să se ascundă.

— E cel mai bun. Alejandro, ai observat?

— Continuă soţia lui. Sunt mândră că am un băiat ca el. Seamănă cu taică-său, nu-i aşa?

— Privindu-l acum pe Minardos, încercând să-l prindă, încercând să-l atragă printr-o uşoară mângâiere cu mâna ei osoasă, uscată, cu pielea încreţită pe oasele degetelor, aşa cum o vede Minardos; un alt ghiont cu cotul, nu-i aşa, Alex? ca să-l facă atent, o nouă acţiune care încearcă un aranjament diplomatic al căsniciei după douăzeci şi cinci de ani de convieţuire fericită, lansând apoi la atac ochii, în vreme ce vede cum Alejandro Minardos aplaudă fără convingere: pe tine nu te interesează nimic din ce se întâmplă aici, Alex, în casa ta – îi spune ea, izbucnind pe neaşteptate.

— Te rog, Luisa, lasă azi scenele astea. Fii şi tu cumsecade, măcar azi – îi răspunde Alejandro.

— Ştiu că te gândeai la ea, Alex, să nu spui că nu, te rog, să nu spui că nu. Te gândeai la ea.

Trupul ei atingând senzual pielea lui Alex, palmele ei întinzându-se pe spinarea lui Alejandro Minardos, frământat, supus ritului şi subjugat de ea, de vibraţiile ei dezordonate, de geamătul care îi scapă din gura dăruită, îndepărtându-se amândoi de lumină pentru a face loc unui orizont care se închide în îmbrăţişarea mângâietoare, cu trupurile care se freacă cu furie printre cuvintele nerostite până la capăt, ca o rugăciune care se pierde înainte de a ajunge la altar, pentru că sacrificiul a început să-şi ofere binefacerile mai înainte să se termine invocarea acestor plăceri, soarele se strecoară în mare, de-acum ca un bănuţ

roşu care deflorează linia depărtării sufocante a insulelor, distrându-se acuma ei doi cu răcoarea plăcută a apei de mare care ajunge până la ei, al aaa! se urcă pe picioare, le cuprinde coapsele şi se opreşte obraznică ca să ude abdomenul Graciei, cutat, brăzdat de încreţituri şi de dungi rămase ca nişte urme, ca nişte pernuţe drept martore şi amintiri ale naşterii copiilor.

— Nu există niciuna, Luisa, crede-mă, n-a existat niciodată, vrei să mă jur? uite, mă jur pe cei douăzeci şi cinci de ani de căsnicie, crede-mă – şi Minardos se simte privit de ceilalţi invitaţi la cina intimă, înaintea căreia are loc partida de tenis a lui Minardito; numai zâm bete pe feţele celorlalte rude aşezate pe marginea terenului, gata să aplaude la cea mai mică ispravă a puiului de armăsar victorios.

— Ba da, există, Alex, ştiu chiar şi cine e – răspunde de îndată Luisa, n-are rost să mă minţi mai departe. Îmi dau şi eu seama…

— …Luisa… – o întrerupe Minardos, avem invitaţi, se uită lumea la noi, Luisa, te rog. nu-mi face scene.

Soarele târziu din ziua aceea înlătură ultimele piedici din calea trupurilor alunecoase, ude, bălăcindu-se pe ţărmul singuratic al mării, împletite, dezmorţite, ţepene, cu buzele pline de sare, cu ochii înceţoşaţi de câte ori sugeau cu putere din izvorul fibrelor încordate ale gâtului, din care nu-ţi rămâne niciodată o amintire precisă, nici măcar amintirea unei arome într-un anumit moment, ci doar nemărginita dorinţă de a o repeta în acelaşi loc, în acelaşi fel, cu aceleaşi urmări, cu aceleaşi mângâieri, cu aceleaşi gesturi şi maniere care nu se vor mai întâmpla în acelaşi chip, fiind doar o poartă care se închide trecutului şi care lasă peste trupurile încolăcite zbuciumul presimţirii că se va termina această clipă măreaţă, această evlavie pe care o urmăresc pe nisip, căutându-se într-o împrejurare care nu se va mai repeta niciodată, pentru că toate aceste amintiri se vor duce ca furnicile care fug spre ascunzişuri printre firele groase ale nisipului galben, cele două trupuri arzând şi topindu-se în memoria acestor amintiri, fără să

ajungă să fie nici flacără, nici ape, numai presimţirea unor senzaţii care străpung simţurile şi se înfundă în lumea necunoscută a encefalului, se opresc acolo, zămislesc noi gesturi ascunse până ajung să plutească pe valurile îndepărtate ale amintirii de neatins, de neprins dar de nepreţuit în clipa de singurătate care va veni după linişte, după setea pe care ţi-o dă limba care a mângâiat pielea plină de sare; pentru aşa ceva nu, Alex, ştiu bine că nu trebuie să plecăm, zice Gracia, iar el îi acoperă cuvintele cu buzele, Grac-ia, încearcă să te pierzi, să uiţi, Gracia, altceva nu poate fi mai important acum, nici învinuirea, nici reproşul furtiv în plină ceremonie, celebrată de amândoi, în egală măsură, pe care amândoi aţi pornit-o în acelaşi timp, ca un salt uşor, un nechezat limpede de trăpaş victorios peste trupul tău de iapă dăruită nisipului, Gracia, temperament topit sub luna care e gata să fotografieze ritul omenesc, spărgând de acum bariera rezistenţei neasemuita mare cenuşie cu spuma ei argintie strălucind pe pielea de abanos pătrunsă de sare, iar marea îi ajută să devină zeităţi maritime care îşi împlinesc ritualul pe nisip, purtate de albastre curente submarine spre adâncurile timpului pierdut până acum, ale timpului azvârlit între privirea arzătoare a ochi lor mânioşi ai insulei şi orbirea îngăduită care acum îl târăşte pe nisipul scrâşnitor; dar n-ai fi capabil să laşi totul, şopteşte ca un murmur Gracia, iar ei, dăruit întru totul jocului, Gracia, Gracia, taci, Gracia, încercând să nu se mânie la gândul cum arătai la paisprezece ani, fugindu-i mintea la un alt nisip, cu mult mai tânăr; şi el fără să-şi dea seama sau dându-şi, cu toate inconvenientele de a pierde totul, Alex, cu toate inconvenientele dacă n-ai triumfa şi ai rămâne o simplă otravă în lumea devoratoare a insulei frenetice şi absorbitoare, îndobitocite după atâtea veacuri de lipsă de logică, de mituri puse pe altar şi adorate, idolatrizate de oamenii aceştia obscuri şi bănuitori; Gracia, nu-i ăsta lucrul cel mai important acum, ci iubirea noastră, în timp ce el te doreşte din nou, uitându-se pe furiş la abdomenul tău desfundat de atâtea naşteri pe care le-ai avut ca ploaia

mănoasă însoţind ritul împreunării; nu, Gracia, nu merită să discutăm acum despre asta, n-are rost să discutăm acum, doar câteva fraze care nu apucă să aibă o formă de înţeles, ci doar resping o situaţie nedorită, silabe care se izbesc de dinţi, unindu-se şi topindu-se în deschizătura gurilor lipite.

A rămas din nou pe gânduri Minardos, privind hipnotizat drumul repetat al mingii care aleargă de-a lungul terenului negazonat; din când în când aplauzele îl trezesc, îi alungă amorţeala sărbătoririi victorioasei sale nunţi de argint; îşi apasă părul negru acolo unde fixativul îi ascunde chelia care creşte ca o tumoare albă, intrându-i în piele şi stricându-i pieptănătura; Minardos se uită nemişcat, parcă ar fi pe marginea unei prăpăstii, cum se leagănă cei trei brazi, potriviţi ca înălţime, acoperindu-i imaginea mării albastre care se întinde dincolo de ridicăturile insulei; o capcană a memoriei îl poartă până spre nisipul aventurii care-l ţine în viaţă; îşi pipăie pielea bronzată, întinsă, fără cute; e un trăpaş victorios, faimos pentru sprintul lui final, cel de pe ultimii metri ai cursei; răsuflă plin de satisfacţie.

— Nu vreau să-ţi fac nicio scenă, Alex – reia atacul soţia, dar află că ştiu totul. Ştiu unde şi cum. Am dovezi…

— N-ai nicio dovadă, Luisa. Sunt isteriile tale, numai isteriile tale; o să vezi cum ai să te linişteşti. Încearcă chiar de acum, se uită lumea la noi…

Gracia Fontân intră în holul aeroportului internaţional, o sală foarte lungă pe unde se zbenguie în voie aerul condiţionat al progresului; merge posacă, puţin aplecată sub greutatea geamantănaşului, spre ghişeul de îmbarcare. Alex Minardos o observă de după bară şi ascuns în spatele ochelarilor fumurii schiţează un gest reconfortant; la fel de discret ea primeşte semnul de prietenie; pâcla anonimatului îi învăluie în enorma groapă cu lei a aeroportului; un aer uscat, artificial, programat de minune spre eleganţa şi odihna confortabilă a turiştilor, a vizitatorilor de pe insulă care cu numai câţiva ani în urmă era ca o vacă stearpă iar acum îşi înalţă turnurile lumii

moderne, ale lumii programate şi învelite în hârtie colorată, spunând „bine aţi venit” blonzilor şi bruneţilor care vor lăsa pe plajă toate murdăriile, toate excrementele dezvoltării; Gracia Fontân primeşte biletul.

— Mulţumesc – zice ea.

Se aşază apoi pe unul din scaunele goale şi skaiul bej se întinde uşor sub greutatea corpului.

Alejandro Minardos se îndreaptă spre acelaşi ghişeu şi îndeplineşte ultimele formalităţi de zbor.

CINCISPREZECE

ÎŞI TÂRÂIE PICIOARELE lungi şi obosite pe suprafaţa mucegăită a desenului vegetal, murdar şi neîngrijit (buruieni vopsite în negru, imprimate haotic pe cărămizile cenuşii), de pe plăcile care pavează cu prost gust bezna ca de ceară a interiorului, jegul sinistru şi agresiv care pângăreşte umbrele infecte ale mirosului greu de bătrâneţe, de grăsime împuţită care duhneşte, se poate pipăi în aerul clocit al încăperilor prin care a trebuit să treacă ca să se stabilească fiecare punct şi să i se ia declaraţii; de cum o să ajungă la uşa acestei haznale, de cum o să scape de latrina asta năpădită de negreala umedă a pişaturilor şi a ruginii, de mormanele de vome, de pe jos, de pete cu mucozităţi greu de definit, de cum o să scape de furnicăturile tot mai dese ale groazei care i s-a oprit în gât, uscându-i gâtlejul, încingând aerul stătut şi puturos, o să meargă drept la Alejandro Minardos, avocatul, se gândeşte Díaz, doar de ast; i există prieteni, nu-i aşa? îndreptându-se spre ieşire, devenit de-acum un vierme, spăsit, hipnotizat şi sfărâmat de arta „Galoşului”, care a stat răbdător toată noaptea până l-a i sunt, până i-a spulberat toate stratagemele, toate alibiurile, toate scuzele pe care Vicente Díaz le meşterise la nevoie; de-a lungul culoarelor, înguste ale beciului îl urmărea blestemata asta de culoare galbenă – parcă s-ar dezlănţui un nou coşmar, în ochii săi cuibărindu-se luciul ruginii; dalele galbene îi striveau chipul de propria lui persoană, restituindu-i ca într-o oglindă neaşteptată şi îndepărtată zeama narcotică a persoanei sale ciopârţite, eşuate, chircindu-se în mersul

fără vlagă, mişcându-se cu gesturile dezordonate şi mecanice ale marionetelor de salon, cu ţopăieli ridicole care-i schimonoseşte mersul încet; duhoarea grotei aşterne peste vederea lui o ceaţă vremelnică făcându-l să se simtă aruncat, de aceeaşi culoare galbenă, ameţitoare, dintr-un perete într-altul; nu şi-a riscat el cariera pentru ca băiatul prietenului său Minardos să n-ajungă la închisoare? câţi ani nu i s-ar fi aruncat în spinare dacă el, doctorul Díaz, n-ar fi intervenit repede? fără îndoială că Minardos o să-l ajute, fiindu-i dator recunoştinţă, venind momentul să-i plătească favoarea aceea, la urma urmelor o să fie foarte uşor de dovedit că totul era un complot, că în jurul lui s-au tras sforile şantajului ca să-l discrediteze pe el, că totul era doar plăsmuirea unor minţi *meschine* care vor să mă vadă în ghearele acestor năpârci, se gândea Díaz, nu-i aşa? căutând să se convingă sub torentul de amintiri care se abăteau asupra lui, ale unei nopţi de coşmar, pline de grosolănii, expresii care mai răsunau, îndepărtate dar îndărătnice, în urechile lui, da, da, cu siguranţă că mă va ajuta, pentru că i-au scos totul prin constrângere, pentru că lui, doctorului Díaz, nu i-au putut scoate un cuvânt de bunăvoie, tot ce a spus s-a datorat fricii, obligat de sfârşeală şi de vicleşugurile lui Chicho Guerreiro, l-au constrâns, acesta e cuvântul, tot repetându-l în timp ce Guerreiro îl urmează pe culoar la jumătate de metru; cum l-am mai făcut chiseliţă pe craiul ăsta bătrân, fir-ar el să fie! – îşi freacă mâinile de satisfacţie Guerreiro – cu câtă inteligenţă i-am năruit minciunile tâlharului ăsta de duzină! zâmbeşte cinic Guerreiro; nu, bineînţeles că nu; n-o să rămână pe a lui câinele ăsta bătrân, nenorocitul ăsta care se dă este cap ca să umple un dosar întreg cu gogoriţe, cu mărturisiri scoase cu ajutorul promisiunilor şi ameninţărilor cu legea care o să mă strivească, Alejandro Minardos ştie el bine cum, cu siguranţă că ştie, se gândeşte Díaz; în urma lui, dur, acru, obişnuit cu acest protocol cenuşiu, cu aceste despărţiri în zori de zi, învăluite în tăcere, după ce storsese ultima picătură de teamă şi singurătate, Guerreiro, învăluit în aureola

obscură a victoriei obţinute prin vicleşuguri, prin insistenţe şi resentimente datorate propriei sale frustrări, purtat de gloria deşartă şi fadă de a-l fi făcut pe doctorul Díaz să declare, îşi repetă în minte fiecare din frazele dialogului purtat cu medicul până l-a făcut să dea afară totul, până i-a sfărâmat toate piedicile pe care boşorogul ăsta le punea; trecând pe culoare simte prin corp o furnicătură fierbinte, de plăcere; totul e să procedezi ca de obicei: să-i zdruncini rezistenţa şi cu asta nu dai greş, bătrâne, se gândeşte Guerreiro.

„*Încet, încet, am făcut-o să înţeleagă că nu era urât nimic din toate acestea, că ceea ce făceam noi era un lucru firesc între un bărbat şi o femeie, că nu se putea irosi o tinereţe aşa de minunată ca a ei, că eu eram gata s-o învăţ şi că trebuia să lase respectul faţă de mine deoparte, să se simtă în voia ei, că n-avea de ce să se teamă pentru* cât *niciodată nimeni nu va afla nimic*...”

— Şi ea cum se purta, doctore? vreau să spun, cum aţi putut să învingeţi rezistenţa pe care presupun că ea v-a opus-o la început? presupun asta bineînţeles din ceea ce declaraţi dumneavoastră – Guerreiro tot sfătuindu-l pe doctor să declare, încolţindu-l fără să-i dea răgaz, pornit ca un tigru cu ghearele scoase la vedere, pe masa răvăşită din biroul lui coşcovit, ultimul birou, cel din fund, cel cu arhivele care domnesc paralitice printre mucegaiul care creşte în jurul lor, prin toate colţurile cocinii lui Chicho Guerreiro; pereţii roşi par zgâriaţi de mii de dungi care îi împânzesc; un fişet imens lipit într-un colţ, o lumină palidă, gălbuie, opacă de la singurul bec care atârnă din mijlocul tavanului cenuşiu, unsuros, decolorat, haina lui Guerreiro pusă la întâmplare, pe o bancă furişată ia stingă; pe faţa lui Chicho

Guerreiro curg broboane de sudoare de pe urma viciului său preferat de a face pe copoiul.

Dar el, Alejandro Minardos, o să te ajute, să n-ai nicio îndoială, se gândeşte Díaz, păşind pe culoarul întunecat: tu l-ai urmat peste tot în dimineaţa aceea când a venit disperat să te caute; te-ai sculat din pat fără să crâcneşti,

intuind gravitatea problemei, fără să-i pui multe întrebări, numai cât e nevoie, încercând să-l calmezi, aşa, să nu-şi facă griji, că totul se va rezolva, că n-o să iasă niciun scandal, că băiatul n-o să aibă nicio problemă, măi, omule, linişteşte-te, şi i-ai pus mâna pe umăr.

— Ceasul rău, Vicente – spunea Minardos; surescitarea îl sufoca iar cuvintele ţâşneau parcă biciuite de nelinişte, de nevoia stringentă de a rezolva iute problema. Apăsase pe sonerie de mai multe ori, aşa cum el nu obişnuia şi zorile călduroase te-au prins dormind dus, transpirat ca la tropice; că un accident – spunea Minardos, că te ruga să-l ajuţi, că trebuia riscat, că era în joc băiatul lui, Vicente – spunea el.

— Nu-mi amintesc bine, domnule Guerreiro. Eu vedeam însă rezistenţa ei; ca o reţinere. Nu că n-ar fi vrut, parcă se jena şi se arăta sfioasă, răspunde Díaz, încercând să oprească atacul lui Guerreiro; tigrul astmatic se azvârlea asupra lui şi el nu mai putea continua, era epuizat, nu se putea apăra, se preda necondiţionat, ca gheaţa la căldură se topea în această negură stăpânirea de sine a lui Díaz în faţa „Galoşului”. Acum, pe chipul lui Chicho Guerreiro, pe pielea lui verzuie se îngroaşă sudoarea gelatinoasă, unsoarea îi acoperă faţa, curgânau-i din părul răvăşit şi îmbâcsit de briantină ieftină; ochii i se fac mai mici ca să poată fi mai atenţi, ca să poată să se arunce, să izbească, să tabere asupra insectei care se zbate în pânza ţesută pentru a o prinde.

Te-ai îmbrăcat fără să spui nimic, ce naiba, pentru asta există prieteni, după aceea va vedea tot ce putea face pentru această chestiune despre care încă nu ştia nimic: azi pentru tine şi mâine pentru mine; nu ţi-a trecut niciodată prin cap, niciodată nu ţi-ai închipuit că pentru aşa ceva trebuia să-l anunţi pe Alejandro Mi nardos. Târşâitul picioarelor lui Guerreiro şi Díaz răsună strident pe culoar înaintând istoviţi spre sfârşitul spectacolului: acum s-a schimbat toată perspectiva pentru că tu n-ai mai avut altă ieşire decât să dai drumul la toată povestea, la toată aventura ta cu sora medicală minoră, tot ceea ce el,

Chircho Guerreiro, a urzit cu calmul şi convingerea celui care ştie ce stofă are în mină şi unde anume trebuie să deschidă breşa ca să te surprindă, să-ţi sfarme oasele şi să te dea pe faţă; chiar ai plâns, nenorocitule, se gândeşte Guerreiro, uitându-se la grumazul muiat pe care Díaz îl are acum deasupra spinării îndoite după o noapte de încleştare, *„… după aceea, întâlnirile au început să se repete şi mai des dar de data aceasta ea le cerea. După terminarea lucrului, ea rămânea pe ascuns la mine în cabinet, pretextând faţă de colege că ar mai avea ceva de terminat. Eu mă închideam în cabinet, aşteptam ca toţi să plece, pentru că ştiam că ea are să vină imediat. Venea şi îmi spunea*: «*pune-mi filmele, că vreau să levăd*» – *mi-o spunea de-a dreptul…”*

— Cum s-a întâmplat, aveţi vreo idee?

— L-ai întrebat pe Minardos. Ai luat trusa, căutând să pari calm, să-l faci să se liniştească văzându-te calm: i-ai făcut semn s-o pornească spre uşă, să se grăbească puţin.

— Cred că jucându-se, Vicente. Ştii tu cum e tineretul. Nici n-a apucat să-mi explice cum s-a întâmplat. Land Roverul duhneşte a marihuana sau a ceva asemănător. N-au minte copiii ăştia, n-au niciun pic de răspundere – a zis Minardos, ducându-şi mâinile la tâmple; fără să-şi dea seama, fără să-i pese, înainta lovindu-se de pereţi şi graba de a vedea totul aranjat îl împiedica să vadă ca de obicei lucrurile la rece, îi lăbărţa mişcările, îl făcea să-şi piardă controlul asupra gesturilor iar nervii puneau stăpânire pe întreg organismul împiedicându-i să-şi exercite egolatria; nu-ţi face griji, Alex – ai spus, o să aranjăm noi totul, dar tu erai sigur că răceala de pe chipul lui, gesticulaţia ciudată şi tremurul uşor care se observa pe buzele lui erau mai puternice decât sfatul tău; Alejandro Minardos era un fel de serpentină otrăvitoare, emanând o duhoare de fiere. îmbătrânindu-l, prin pori ţâşneau firişoare de fiere şi chiar el se încăpăţâna să pară bătrân iar toată chelie apărea ca o dovadă mizerabilă a unei bătrâneţi care se apropia prea devreme, o bătrâneţe care i se înfigea treptat în măruntaie ca o trichină

incurabilă, umplându-i de cearcăne, zbârcindu-i pielea; Minardos se gândeşte acum la hăul care i se cască în faţă – prăbuşirea hotarelor posesiunii sale, Gracia care se îndepărtează de el, Minardito care i-a pus în spate problema asta; trebuia să accepte totuşi că simţea cum îmbătrâneşte: nu mai respira la fel, nu mai avea aceleaşi mişcări, nici aceeaşi vioiciune, nici acelaşi fel de a vedea lucrurile; trebuia să accepte că nu era pregătit să facă faţă unui eşec după cincizeci de ani de triumf neîntrerupt; trebuia să accepte, să-şi dea seama că lucrurile s-au schimbat de când l-a apărat pe Siaka García, la începutul carierei sale, cu tot prestigiul social pe care i-l dăduse curajul de a-l fi apărat pe Siaka García, care-l urmăreşte acum ca o nălucă prin toate coclaurile prăbuşi rii sale definitive şi fără de scăpare; Minardos visa să aibă iarăşi douăzeci şi şapte de ani, să renunţe la toate, strângând tare pleoapele ca să-şi înăbuşe plânsul, ca să evite ca şiroiul cald şi neputincios al lacrimilor să se amestece cu sudoarea rece care îi apăruse prin porii feţei; Minardos visa să mai posede frenetic pasiunea Graciei Fontân, să mai fie vlăstarul acela tânăr cu propria lui personalitate. Tu te îndrepţi după el, spre maşina K 70 argintie, parcată în faţa casei tale; el ţi-a deschis portiera din faţă, din dreapta, treci, treci, Vicente; a pornit motorul de la K 70, care acum sparge liniştea.

— Haide, zi unde trebuie să merg, dobitocuie – îi spune băiatului, aproape ţipând.

Sunt gesturi care se aprind treptat, urâţind chipul idolului care triumfa zi de zi, pustietatea sebacee care îi schimonoseşte faţa, încât hieratismul se sfarmă în mutre, în sclifosiri bătrâneşti, *în mofturi care probabil că au aşteptat un* asemenea prilej, închise în întunecimea maţelor, prinse ca un cancer, ca un mucilagiu care lasă acum în urma sa puroiul cleios ieşind prin porii trupului în putrefacţie; Minardos vrea să conducă calm, urmând indicaţiile băiatului, aerul său de siguranţă s-a risipit, simte nevoia să fie neapărat sigur, pe tâmplă venele se zbat gata să iasă din piele, fruntea i se învineţeşte,

amintirile i se învârtesc în cap ca într-o ruletă, timpanele par a fi o cutie de rezonanţă iar în creier îi răsună ecourile unor ani îndepărtaţi: *nu, nimeni nu va afla vreodată cum am scăpat din „*Văgăună*”*, îi striga Siaka în celulă; *nu-mi fac nicio iluzie că am să rămân în viaţă, domnule Minardos, totul e o chestiune de timp, condamnarea nimeni nu o poate opri*; amintirile vin ca o avalanşă care mai întâi se încarcă de electricitate şi apoi o depozitează în trupul lui Alejandro Minardos; nimeni n-o să afle niciodată, se gândeşte el, nimeni n-o să ştie vreodată cum s-a întâmplat cu Siaka, nimeni n-a putut afla cum a scăpat din „Văgăună”, am să caut să ascund, să îngrop totul în tăcere, cum voi putea mai bine, Vicente, nu vreau să te vâr într-o încurcătură de calibrul ăsta; Siaka se tot învârte în capul lui Minardos, la fel cum acesta se învârtea în celulă, cu mulţi ani în urmă, când îl tot întreba, cu disperare, cum anume, doar e de necrezut, pentru că nimeni n-a scăpat de-acolo.

— Te rog – îi spunea Siaka ridicându-se în picioare, sculându-se de pe banca de lemn ruptă, singurul ioc unde puteai sta jos în celulă, nu mă mai întreba, e singurul lucru pe care nu ţi-l pot spune; e un jurământ şi nu-l pot călca – îl ruga Siaka García, strângând mâinile bătătorite.

— După aceea n-a trebuit să-i mai explic nimic, Guerreiro – a continuat desfigurat Díaz, vă rog să mă credeţi. Ea se dezbrăca, îşi scotea halatul alb şi rămânea în desuuri…

— Ce desuuri…? – îl întrerupea „Galoşul”, sprijinindu-se de spătarul fotoliului.

Pentru el, avocatul lui, singurul care a îndrăznit să-l apere pe Siaka García, „Mistreţul”, totul se complica ori de câte ori discuţia ajungea la punctul acela: cum a scăpat „Mistreţul” din „*Văgăună*”? Spune-mi mie, zicea Alejandro Minardos, insistând, dacă te-a ajutat cineva, te rog, Siaka; trebuie să ţii seama că eu trebuie să lămuresc toate punctele ca să pot stabili coordonatele cele mai potrivite pentru a te apăra, dumneata trebuie să mă ajuţi; sunt momente, se frământa Minardos, când mă simt legat de

mâini şi de picioare, când mă apucă disperarea, ai doar încredere în mine, nu-i aşa, Siaka?

— În chiloţi şi sutien, domnule Guerreiro – răspunde Díaz cam iritat, căutând să vorbească încet, parcă i-ar *fi* greu să vorbească.

— Da, da, chiloţi şi sutien – spune Guerreiro; fluieratul care se auzise pe măsură ce spunea „chiloţi şi sutien” lăsa să se simtă sarcasmul lasciv pe care Guerreiro abia îl stăpânea.

— Am toată încrederea, domnule Minardos, nici vorbă. Vă bucuraţi de toată încrederea

— Se mira Siaka García de întrebarea lui Minardos –, dar trebuie să mă înţelegeţi: vă jur, nu pot să vă spun nimic despre asta. Nici măcar nu vreau să mă gândesc la aşa ceva, vă jur – insista el.

— Mă muşca aici – spune Díaz arătând sfârcul drept. Un tremur tineresc, uitat de multă vreme, parcă îi readuce în vene tumultul policrom al tinereţii, rupând vălul încremenit de pe pielea, nervii şi muşchii săi, un tremur care îi trecea din vârful picioarelor până în vârful părului lăsându-i un gust de iarbă proaspătă, iar suflarea gurii încă nedeprinse a infirmierei era un dangăt reîntineritor, gesturile stângace, neîndemânatice ale infirmierei ascunzând dorinţi. mai voluptuoase, şoapte care se înlănţuiau, până când ajungea să-i spună doctorului Díaz: „eşti visul meu, Vicente”, de acum goală, cu corpul ei aproape feciorelnic.

Nimeni nu va şti vreodată, Minardos, nimeni nu va şti secretul lui Siaka García, nici cum l-a scuipat afară „*Văgăuna*”, cum a reuşit să învie în vreme ce trupurile celelalte se înecau în gazele care bolboroseau şi urcau din prăpastia abruptă, prin gura neagră a „*Văgăunii*”; toate astea au devenit singura ta răspundere, Minardos, atunci ai pus bazele extraordinarei tale izbânzi pe plan social, ale carierei tale fără niciun obstacol, începând cu Siaka García şi până azi.

când te afli pe marginea altei prăpăstii, lipsit de entuziasmul care zburdase în voie pe trupul fremătând şi

gemând de plăcere al Graciei Fontân, divorţul ei fiind, îţi aminteşti acum, la volan, o altă izbândă a ta.

— Ia-o la dreapta, papa, şi mergi pe şoseaua principală – ţi-a spus Minardito.

— …şi filmele – îl întrerupe iar „Galoşul”, erau în culori sau alb-negru?

— Are vreo importanţă, domnule Guerreiro? – întreabă la rândul lui Díaz.

— Tot ce întreb eu are importanţă – îi reproşează Guerreiro, aproape ridicându-se de pe scaun, şi dumneata ar trebui să ştii acest lucru, domnule doctor…

— Unele în culori, altele alb-negru, răspunde Díaz cu o bizară intonaţie de ruşine, cu un tremur uşor al buzelor, simţind o greutate în stomac.

Bineînţeles că Minardos te va ajuta, se gândeşte Díaz: zorii înghiţeau, ca o gură de lup, întunericul, deschizând canalele lenei sub scrâşnetul tropicelor; jos în fundul prăpastiei zace culoarea verde şi neagră a Mercedesului Benz, făcut zob, înfipt în pământ, strivit de fundul văgăunii, a cărei adâncime le dă ameţeli tuturor – lui Minardos, Minardito, Díaz. Încep să coboare fără să se privească, numai Díaz spune: trebuie să fie mortal.

Fireşte, el o să te ajute, tu ştii că el te va ajuta şi te va scoate din acest complot, mai curge curaj prin venele lui Minardos; iar de nu, o s-o facă din recunoştinţă, fii totuşi sigur, îşi spune Vicente Díaz, de-acum pe lumină, mergând clătinându-se pe strada singuratică a casei sale…

ŞAISPREZECE

Soarele încă ASCUNS blestemă pământul, nedând pace oamenilor, viermi care mişună în groapa de gunoi a imensei iluzii deşarte, dezertori frustraţi de o realitate care le taie respiraţia, lâncezindu-le mişcările, dându-le în vileag încetineala funcţiilor lor vitale, destrămând în fâşii de prisos iluziile şi speranţele; o noapte arzătoare, grea, vâscoasă: întuneric cald, curenţi de aer nebun care aleargă de colo până colo printre cocioabele hăituite ca un lup singuratic care urlă prin desişuri desfrunzite şi ca o încăierare de licurici se văd lumini strălucind pe

firmamentul adorat şi necuprins. Va coborî drept ca un foc de archebuză veche şi pergamentoasă, de pe povârnişurile ascunse căutând usturimea pulberii răzbunării, ca să abată asupra lui jocul definitiv al altei condamnări, cea a morţii care-l va urmări de atunci prin toate colţurile putregăite ale geografiei leproase şi calcinate; coboară să vadă de aproape moartea, uitându-se prin închizătura propriei sale singurătăţi, lăsând pradă mâniei tembele toată amploarea faptei care-l va preface în mit. În urmă a rămas cealaltă noapte fierbinte, când „Galoşul" a bătut la poarta văduvei lui García; pentru că nimeni nu va îndrăzni să-ţi smulgă secretul cicatricelor tale, în jurul tău ceaţa va dospi un abur liniştit care va cristaliza lespedea mitului tău, aureola nemuririi pe care ţi-o vor pune pe tâmple ca unui rege nebun condamnat să stea într-un castel prăfuit şi solitar, fără să se ţină seama de noroaiele prin care EL (TU) va trebui să-ţi târâi picioarele zdrobite de ascuţişurile treptelor, în văgăunile cai e coboară pieptiş, zgâriindu-te cu spinii, cu buruienile mandragorei corupte;

„— *Deschide, mama dracului, ori îţi dobor uşa*", a strigat atunci „Galoşul", caricatură de uragan făcând să răsune ecoul glasului său de hienă hăituită; în jurul lui, alte trei umbre, cu feţele ascunse, îi ţin isonul, întru fărădelege, rezemate de peretele mucegăit şi cojit al cocioabei văduvei lui García, şi vântul încinge aerul care urlă muribund, răsucindu-se, împingând cele patru imagini oprite în întunericul din faţa casei; „*Deschide od. aţă, fir-ai tu să fii, ori începem să tragem*", mai strigă Guerreiro; aerul acesta încins, magnetizat, împrăştie foame şi deznădejde peste buboaiele negre care se ridică, sub forma unor cocioabe, din pământul străin şi chinuit; încep să se mişte broboade imposibil de identificat, apar umbre cu priviri duşmănoase care sporovăiesc pe la colţurile colbuite; din cioburi de singurătate şi de scârbă se înfiripă acum cuvinte spurcate, mişcate uşor de legănatul, ca de lilieci, al vântului venind de la miazăzi; umbrele negre conspirând, observând de departe ce se întâmplă, dospind duşmănie, dezvelind ura unei rase care luptă ca să dăinuie

în miturile născocite *cu secole în urmă pentru a* justifica propriul său defect de respiraţie, spre a găsi o explicaţie la plămada sa neobişnuită, care se descompune la fiecare pas şi se transformă în verdeaţa moartă, în hrana care nu te satură, în fitilul care aprins nu ajunge să ardă pe puzzolana fărâmiţată care acoperă pământul negru şi steril, în puroiul care curge prin venele inflamate ale umbrelor sălbatice; un nor de praf înăbuşă ecourile pierdute în labirintul bălăriilor care au năpădit câmpurile mohorâte; pupila bolnavă a umbrelor se fixează asupra celor patru oameni mascaţi, în timp ce „Galoşul" continuă să bată insistent, strigătele şi înjurăturile alternând cu o tăcere desăvârşită, pe care vântul o împrăştie peste întreg ţinutul uitat de soartă; vânătoarea „Mistreţului", o vânătoare plătită cu vieţi, după atâţia ani de înjosire pentru Cristóbal Guerreiro, iar tu – singurul tu, mitul tău, tu, „Mistreţul" Siaka – ai încărunţit de atâta singurătate, ca o pradă jinduită, ca un cerşetor împroşcat cu noroaiele născocite de alţii, măcinat, sufocat, încercând să scurmi hotarele oarbe ale propriului tău mit (unde? te întrebai, unde s-a născut melodia codoaşă a memoriei ca să te condamne să fii purtat din gură în gură, fără măcar să ieşi din găoacea anonimatului, fiind totuşi pe buzele mizerabile ale unora şi altora, toţi laolaltă creatori, născocitori ai mitului lui Siaka García, pentru că pe toţi îi interesează să aibă un mântuitor condamnat dinainte, unii pentru a-l adora şi a-i adresa rugăciuni cât timp va răsufla iar alţii pentru a-şi vărsa năduhul vânând, fără cruţare, animalul care se ascunde în viziunea mitului?); dinăuntru, zgomote care se confundă cu vântul se mişcă, se aud, ajungând până afară ecoul paşilor bătrâneşti târându-se pe ciment, apropiindu-se de uşa care acum se deschide spre întunericul deplin al nopţii de miazăzi; „Ce *doriţi*?", întreabă femeia îmbătrânită de părul răvăşit care îi acoperă faţa boţită de lipsuri şi de întuneric, în mâna dreaptă cu o lampă veche în care tremură o lumină chioară, fără nicio tresărire în întrebare, parcă ar fi fost rostită de gura unui mort, pe acelaşi ton de la început şi

până la sfârşit, parcă ar fi venit din depărtare ecoul uniform al vocii bătrânei; în faţa ei, „Galoşul”: „Să *mâncăm, babo, să mâncăm şi să vorbim o clipă cu tine şi cu fetele tale, nu te superi, nu-i aşa*?”, răspunzând şi întrebând în acelaşi timp: stă ţeapăn înfruntând privirea stingheră a bătrânei, cu pletele răscolite de vânt, la lumina chioară a lămpii cu gaz; ea nu scoate o vorbă; desculţă îşi priveşte picioarele, ca şi cum o plecăciune de scârbă venind din moşi-strămoşi s-ar impune în consimţământul ei, dându-se la o parte rece, absentă, ca să-i lase să intre pe cei patru bărbaţi, îndeplinind ca un robot ordine *care nu i-au* fost date ci numai sugerate, fiind de la sine subînţelese ca o parte a pedepsei de singurătate a oamenilor pământului; chipul ei se întunecă de îndată ce Guerreiro şi ceilalţi trei bărbaţi trec pragul cu cizmele răsunând pe pământul bătătorit, roşcat, pe care se frânge iarba uscată din curte, rămânând urmele ţintelor de pe tălpile cizmelor, vî câte şi înfipte în pământul moale; „E *o căldură aici ca de clismă, mama dracului*”, spune unul şi vocea îi răsună sarcastic în cocioabă; „Să *vedem şi noi, babă puturoasă, ce ne-ai pregătit azi la masă, haide şi spune-le odată*; *fetelor tale să-şi arate fundul pe aici, ce mama dracului, că suntem atâţia bărbaţi*”, zbiară altul, luând un scaun şi aşezându-se pe el într-un colţ mai întunecat;

pentru că toţi, fiecare în felul lui, trăgând fiecare de bucata de coardă care-i revine, au să-ţi fărâme oasele, muşchii, memoria, amintirile, rămăşiţele encefalului tău alburiu şi cenuşiu, toţi se vor repezi să-ţi sugă sângele din vine, să te împroaşte cu venin, să te facă bandit, părtaş la toate fărădelegile ale căror autori nu sunt cunoscuţi; leşie, da, da, leşie în venele tale danteşti încât de vei muşca, venin vei lăsa pe gâturile celor care te pândesc să-ţi smulgă răbdarea şi singurătatea; şi tu înotând disperat în mijlocul acestei *mare magnum* spumoasă şi plină de putregai iar ei ridicând degetele arătătoare care niciodată, până vei dispare şi te vor urca pe altar, nu vor înceta să te arate, să te acuze; dar bătrânele vrăjitoare vor plăsmui,

răscoli, perfora mai departe geografia tuberculoasă a insulei, ancorând-o în preludii de muzici leşioase, hrănind sământa desfrâului şi ura reţinută în gâtlejurile lor astmatice; orografia ştirbă (ca şi ele) a insulei, care te urmăreşte, fără să poţi fugi, fără ca nimeni să-ţi permită să scapi uşurat de mit, va rămâne încrustată în vecii vecilor în pielea ta de degetele zbârcite şi infectate ale vrăjitoarelor care născocesc acum legenda nemuritoare a noului Mesia, tu, eliberatorul farsor, tu, marele frustrat care străbaţi uliţele ferindu-te de toată lumea, în liniştea ameninţătoare a tuturor, divinizat de unii şi blestemat la nesfârşit de alţii; toţi, ei toţi îţi vor ciopli statuia tăcerii şi închisorii, îţi vor mula chipul şi te vor scoate întotdeauna ca ceva de preţ, în centrul legendei, chiar în măduva canceroasă a istoriei pe care o trăieşti, în oglinzile strâmbe ale laudelor, *o, tu, nemuritorule, o, neînvinsule, o, tu, cum altul nu-i*, pierdut printre laudele secrete ale unui rit care a început cu multe secole în urmă, în alte locuri îndepărtate ale insulei – cu sacrificarea nesângeroasă a celui mai de vază om al tribului;

altul se apropie de bucătăria sărăcăcioasă şi odată înăuntru trage un vânt cum nu s-a mai auzit *„Pââârţ, pââârţ, tot ce-i aici e mâncare pentru porci, Chicho. Apă fiartă cu oase de pisică bolnavă, cu siguranţă, doamnă, asta-i pisică sau iepure în sos piperat?”, o* întreabă pe bătrână luând cratiţa de tablă neagră, ruginită şi azvârlind-o de chirpiciul peretelui, împroşcând cu zeama grasă banca albă, ţărănească; o tăcere duşmănoasă, sub aceleaşi mişcări de robot (ca şi cum ritul injuriei ar fi ceva repetabil la nesfârşit între pereţii cocioabei), în vreme ce afară chipurile acoperite în negru se mişcă încet la lumina slabă a lunii înnorate de august, micşorată de ciclonul din sudul tropical; norii trec în grabă parcă *ameninţaţi* să părăsească *un loc* blestemat care nu le aparţine până mâine, când lumina soarelui va alunga iarăşi grija, norii se fac nevăzuţi, fugind ca să nu fie martori, uitând să cadă asupra locurilor, să cadă şi să măture totul ca să nu mai rămână nici urmă de vrăjitorie sau de şuşoteli născocite la

ferestrele dărăpănate ale caselor învecinate, şuşoteli luate de vânt şi amestecate cu pulbere, cu ecoul cuvintelor rătăcite în timpul zilei în sarea uscată a deşertului; ochii vrăjitoarelor pândind în întuneric, şuşotind în bătaia vântului şi a colbului care le înghit rugăciunile şi. litaniile, cu pupilele lucinde, ca de pisici sălbatice, străpungând întunericul, scrutând viitorul apropiat, trimiţând cu sabatul lor noi mesaje ca să hrănească mai departe, să îngraşe mitul ca o gărgăriţă umflată de grâul măcinat în burta ei înveninată, cu ochii ăştia vrăjitoarele descântă locul, un descântec neobişnuit, ciudat, în vreme ce liniştea care le înconjoară ascunde toată deşertăciunea iar ele, stane de piatră, aşteaptă, de departe, să se termine liturghia martiriului pus la cale chiar de ele, gătit în cratiţele mohorâte şi jegoase; râsetele celor patru bărbaţi în interiorul cocioabei le răscolesc pe bătrânele vrăjitoare care se strâng, se bagă una într-alta. *„Iepure cu sos de piper*, *ziceai*? *şi care fată ziceai*, întreabă altul, parlagiu, în timp ce surorile lui

Siaka García pun masa fără să ridice privirea, fără să deschidă gura, fără să scoată o vorbă, aranjând pe masă farfuriile cu desene simple, tacâmurile ieftine, străchinile albe. *„Tacâmurile astea sunt un rahat*, *babo*; *ar trebui să-ţi dai seama*, *femeie*, *suntem sau nu oaspeţi de cinste*?; *să ne pui veselă nouă şi nu ne mai aia ia cap*, *babo*”, se răsteşte „Galoşul”; timpul se va scurge în vremea asta în jurul visului tău de a scăpa se împletesc firele nebuloase ale mitului care eşti tu însuţi, iar vrăjitoarele îţi desenează conturul pe pământul nemişcat, sterp, pe vecie sterp, şi tu ca un zeu creat de ele, după chipul şi asemănarea lor, denaturând întâmplările, ascunzând fiecare ispravă de-a ta ca să rămână acolo, în atmosfera nemărturisită a faptelor neîmplinite şi totuşi comise, scârbindu-se ele pe când lumea, cu bunul ei plac, o să creadă mai departe toată biblia asta răstălmăcită întocmită de ele de când te-au redat vieţii din duhoarea ucigătoare a „*Văgăunii*”, deşi n-ai să afli cum anume te-au scos de-acolo, cum ţi-au dat înapoi respiraţia, pentru ca să te prefacă în acel zeu, găsind astfel

chipul zeului lor, vrăjitoarele astea adorându-te şi considerându-te „nemuritor” şi în jurul tău ritul se desfăşoară fără încetare: mai întâi îţi vor deschide obrajii pentru a-ţi desena cicatricele astea groaznice care îţi pocesc pielea ca două povârnişuri ale unei prăpăstii adânci închizându-se în jurul leşiei otrăvitoare pe care ţi-au vârât-o în vene; apoi te vor trage de urechi până ţi le vor lungi groaznic, le vor sfârteca, te vor muşca de lobi încât vei surzi, mintea ţi se va tulbura de durere şi de lipsă de înţelegere; apoi se vor năpusti asupra muşchilor gâtului, îţi vor reteza carotida şi-ţi vor schimba respiraţia, ca mai târziu să-ţi coasă cu un ac gros ţesuturile care-ţi atârnă de piele; n-are nicio importanţă dacă nu se potrivesc, după cum nici nu interesează că vor fi ca mai înainte, pentru că ceea ce caută fierea este tocmai această încâlcire, această înverşunare a ţesuturilor legate nefiresc unele cu altele, fără nicio noimă, ăsta-i şi chichirezul – să ajungi să te deosebeşti de ceilalţi: vor însemna cu bisturiul pe gâtul tău mare liniile osânditoare, îţi vor măcina oasele şi-ţi vor descumpăni mersul, pentru ca toţi să afle că ai vrut să devii eliberator fără să ţii seama de ele, fără să te supui voinţei lor; vor face toate astea înainte de a-ţi fărâma picioarele, de a te lăsa schilod pentru scurta viaţă care ţi-a mai rămas, până când te vei preda şi vei reuşi ca prin moartea ta, prin izbăvirea şi purificarea ta să devii cu adevărat un zeu noctambul; privirile femeilor stau mai departe ţintă în pardoseala curată, turnată de câţiva ani de Siaka, amestec de pământ negru cu piatră vulcanică, negricioasă şi sfărâmată; se mişcă ca nişte sclave care-şi cunosc robia lor de secole, îşi îndeplinesc menirea înlănţuite, pe când bărbaţii le pun piedici şi râd de clătinăturile femeilor care trec cu feţele înnegrite de scârbă, cu trupurile serbede, cu gurile ferecate de tristeţe, amuţite de apatie şi de teamă; „Galoşul” se ridică şi izbeşte cu piciorul în masă: un huruit de nedescris se amestecă cu hohotele de plâns stăpânite în piepturi de femei şi se izbeşte de pardoseală, vesela se face cioburi iar aluminiul de proastă calitate al tacâmurilor mai zăngăne

printre frânturile de porţelan ieftin care se împrăştie şi se îngrămădesc, printre hohote de râs: „Ce *păcat, fir-ar-să-fie, ce păcat*! exclamă Guerreiro, *cum mama dracului o să mâncăm acum, babo, sula şi prefectura lui fi-tu, „Mistreţul", cum dracu' o să putem mânca rahatul ăsta fură tacâmuri şi fără farfurii*!". Afară, hoardele de vrăjitoare schimbă priviri, luna se zbate printre norii iuţi, razele sale opace căzând pe pământul bolnav, un fel de litanie care condamnă dinainte viaţa celor patru bărbaţi; afară, umbrele negre ale vrăjitoarelor care se strâng una într-alta, aprinzând lumina trupurilor lor bătrâne şi diabolice, rugându-se la ureche, bodogănind cu şuşotelile lor răzbunarea lui Siaka García, ca un cor care va alerga pe pământul pustiu până la el şi îi va porunci să coboare şi atunci va trebui să coboare să se răzbune pe cei patru bărbaţi, chiar de-ar dura o viaţă şi litaniile în jurul numelui tău, Siaka, vor străbate suprafaţa golaşă şi pustie a pământurilor sterpe, vor şterge urmele drumurilor pe care ţi le vor deschide ele, drumuri aproape de netrecut, pe unde tu vei coborî ca să te întâlneşti eu condamnarea la moarte plutind asupra ta şi nimeni nu te va ierta până ce nu-ţi vei lăsa capul sub ştreang şi ai să rămâi acolo, scârbit de viaţă, învineţit, zbătându-te în ultimele horcăituri.

ŞAPTESPREZECE

Drive ÎNDRĂCIT, lansai cu furie ca o piedică fără scăpare pusă rivalului, *poignet* ca de piatră, Minardito e rapid, e teribil, o formidabilă lovitură de rachetă şi Minardito începe să alerge dezlănţuit ca să acopere terenul, să zădărnicească orice acţiune a adversarului, un fior de forţă în toţi muşchii corpului vlăstarului familiei Minardos, care tocmai îşi sărbătoreşte nunta de argint, nici nu se găsea un cadru mai potrivit decât vila familiei pentru aniversarea celei mai fericite căsnicii de pe insulă, ce mama dracului; lovită puternic, mingea se rostogoleşte prin aer, aproape invizibilă, se izbeşte zgomotos de firele groase ale plasei care îi interzice trecerea, care împiedică succesul loviturii lui Minardito, frângând traiectoria cu adevărat *ucigătoare* a mingii care cade uşor, cuminte lângă

fileu, spulberând iluzia jucătorului; Minardito se opreşte brusc din cursa începută, rămânând ţintuit în mijlocul terenului, chiar în centrul terenului, mâhnit; o exclamaţie de nelinişte şi descurajare izbucneşte neaşteptat din piepturile invitaţilor; ce *păcat, o lovitură formidabilă*; *băiatul ăsta o să ajungă un mare jucător dacă o ţine aşa*.

Tu, Alex, nu poţi şi nici nu vrei să dai trecutului amintirea; toate îţi apar însă în realitatea lor searbădă, ca o ameţeală care te trage înapoi, fără să te lase – pentru că nu poţi – să recurgi la plâns, la amintirea combinaţiilor contradictorii dintre ranchiună şi orgoliu care ţi-au clădit trupul, pentru că niciodată copilăria ta cuminte n-a cunoscut nici boala, nici vreo lipsă nici vreo aberaţie care să fi rămas spânzurată cu capul în jos pe canavaua amintirii, a memoriei, doar că vocea deşartă a trecutului este un ecou care răsună deasupra ta, impunându-se, amintindu-ţi că totul s-a terminat, că trebuie să pui capăt combinaţiilor, escapadelor, succeselor şi aplauzelor şi să faci loc celor care vin în urmă ca să procedeze şi ei exact ca şi tine şi să nu poată niciodată să ţi-o spună de la obraz: *să-i beleşti cum o fi pe ceilalţi, ca să nu te belească ei cum vor*, pentru că acuma ştii că drumul împodobit cu arginţii succesului reprezintă doar cadrul unei lumi ireale care se va clătina ca un castel din cărţi de joc când te vei aştepta cel mai puţin, când o să-ţi placă cel mai puţin; toate aceste încrustaţii, toate medaliile micilor succese care jalonează existenţa ta, care îţi potolesc frământările micilor insuccese, toată ortografia elegantă, gesturile fictive, îmbrăţişările prieteneşti sau strângerile de mână pe care tu le-ai brevetat sunt acum doar hârtie igienică, la apogeul carierei tale, în amurgul vârstei tale, fără nicio legătură între ele, apă de ploaie toate strădaniile tale pentru un studiu zadarnic pe care niciodată n-ai să-l înfăptuieşti în eprubeta ovală şi opalină a personalităţii tale fără transparenţă; te doare în fund, un rahat tot acest „eu întâi”, eul social din pricina căruia vomiţi ori de câte ori alcoolul te zdruncină iar spasmele îţi frământă fierea până o dai afară, până când arunci greaţa sub formă de bucăţi

de carne stricată, bucăţi de amintiri deşarte sau pline de praf şi rumeguş; te doare în fund rahatul ăsta de a fi mereu întâiul, pe care ţi l-au *băgat* alţii în cap, ca un foc care mistuie liniştit butucul uscat; ca un foc acest eu social, colectiv, acest eu care sparge anonimatul în care ai vrea să se cristalizeze dintr-odată chipul tău, devorându-ţi celălalt eu al tău, cealaltă personalitate ascunsă a ta, precum focul mistuie încet-încet butucul uscat, scoţând din el, prin fibrele desfăcute, resturile de răşină rămasă înăuntru; focul ca un agent care devorează statura trunchiurilor, făcându-le să răsucească şi să trosnească printre flăcări, pe când lichidul răşinos, fierbinte se prelinge ca o salivă pură, ca un gâlgâit care se lipeşte de coaja lemnului şi apoi, întocmai ca o lacrimă pe faţa care se fereşte, începe să se usuce până ce dispare de tot lăsând numai o urmă curbă, şerpuitoare, până ce acelaşi foc îi va trimite flacăra şi trunchiul va rămâne negru, chircit, răsucit cu toată geometria sa distrusă din colţurile şi unghiurile cele mai ascunse, rupându-i diagonalele, luând o formă ciudată şi neaşteptată, octogonală, ca un burete, precum butucul care devine treptat cenuşă sub îmbrăţişarea flăcărilor, înroşite de reflexul pereţilor de cărămidă ale căminului, ai îmbătrânit fără să-ţi dai seama, Alex, măcinând în fiinţa ta celălalt eu, pe măsură ce ţi se zbârcesc şi-ţi putrezesc muşchii gâtului iar părul ţi se aspreşte, nu mai acceptă pieptenul, îţi cade în smocuri, rupându-se în mii de bucăţele, lăsând pe cap goluri tot mai mari, albe, pe care pieptenul nu le mai poate acoperi, oricât l-ai plimba de la dreapta la stânga sau de la stânga la dreapta, din faţă pe spate şi din spate în faţă sau lăsându-l liniştit la mijloc, căutând vârtejul, desfăcându-l, despărţind părul într-o parte şi alta, nu, nu se mai poate face nimic; totul în faţa oglinzii care-ţi arată un chip care e doar amintirea frumuseţii tale, ca să fii primul care îşi dă seama cum îţi putrezeşte corpul pe dinăuntru şi pe dinafară, cum a apărut de necrezut cuta capricioasă şi instabilă la început, cuta asta care-ţi brăzdează faţa ca o cicatrice mulată pe pielea uscată, lipsită de grăsime, cicatricea aceasta care îţi

traversează faţa şi ajun de să se ascundă sub pielea gâtului, dinctu-ţi pigmentaţia albăstrui-cenuşie a coşmarului, cum buzele cărnoase ale vârstei pun stăpânire pe ale tale şi ţi le veştejesc, ţi le împart în bucăţi, ţi le muşcă făcându-te să pierzi iluzia că le-ar putea ţine întinse: care te face să te agăţi de amintirile purtate de torentul anilor pentru că pe tine te-a condus întotdeauna acest eu întâi al aplauzelor, al succeselor, persoana întâi împodobită cu cele mai frumoase podoabe pentru ca ceilalţi, pentru ca toţi să te aplaude, Alex, pentru ca tu să-ţi poţi etala zâmbetul acesta râncezit deja pe buzele tale crăpate.

Minardito, contrar aşteptărilor, fir-ar să fie, a lovit nedibaci mingea de fileu, un rever uşor de rezolvat şi care ar fi reprezentat egalarea cu băiatul de mingi care se lasă *bătut că* doar pentru asta l-au plătit, marna mă-sii, pentru ca vlăstarul să le dea lecţii de tenis celor prezenţi înainte de masă şi nu să-l facă de râs punându-i mingi moarte ca apoi Minardito să se înfierbânte şi să greşească, să se lase dus de patimă încât se duce dracului tot spectacolul, fără nicio salvare, *paştele lui, şi acum e gata să piardă* serviciul, Alex, un nod îi taie respiraţia mamei, Minardito o să piardă serviciul în faţa unui băiat de mingi plătit, un nimica căruia i s-a atras atenţia ce anume are de făcut şi el se ţine de cuvânt doar că Minardito e atât de neîndemânatic, ca un sinucigaş care nu vrea să se sinucidă, dar care încearcă în fiecare zi fără să apuce să moară, asta doar la optzeci de ani şi atunci de moarte naturală, tot aşa şi Minardito alergând ca un copil spre fileu, şi ce bine joacă, ce bine mergea partida, o să se ducă de râpă petrecerea, ei, Alex, Luisa dându-i cu cotul, spunându-i că aşa nu putea să mai continue.

Zero-treizeci, strigă din celălalt capăt arbitrul; servind iarăşi Minardito sub privirile tuturor; *aut*, strigă iar arbitrul; *serviciu nou*.

Poate ar fi fost mai bine să nu se întoarcă, să fi rămas ca atunci distrându-te, Alex, în cearşafurile murdare ale hotelului ascuns pe care l-aţi căutat amândoi, Alex, Gracia

şi cu tine, un hotel prăpădit, între două săli de dans sau cabarete ascunse, când aţi călătorit împreună şi aţi tras la „Riverside”, un apartament tare vechi, dar ce importanţă avea, era celălalt eu, al doilea, fratele mai mic al avocatului Alejandro Minardos învelit în aurul galben al succesului. Era tânărul, amantul, mlădiosul, sincerul bărbat pus să călărească trupul amantei sale secrete cinci zile şi cinci nopţi de-a rândul până ce cădea epuizat şi ea te întreba dacă mai poţi în timp ce tu reduceai ritmul lăsându-ţi trupul fără vlagă peste corpul ei, iar cearşafurile şifonate în semiîntuneric îşi vor fi început dansul lor de umbre chinezeşti, să se încreţească, să capete denivelări, cascade peste care voi doi, Gracia şi cu tine, vă prăvăleaţi în fiecare clipă a escapadei, râzând în hohote; un hotel dat dracului, Alex, hotelul nostru, hotelul unde într-adevăr suntem noi, cu adevărat lipsiţi de celălalt eu, de primul eu, fugind de o realitate lipsită de dorinţi, de o realitate transformată într-o închisoare, într-o lege, într-o obligaţie deprimantă; un hotel unde eram cu totul anonimi, noi înşine ne topeam unul peste celălalt, în îmbrăţişări şi speranţe care ne purtau spre ţinuturi noi, încă virgine, colţuri ale trupului pe care nimeni nu le atinsese şi care se înfăţişau curate, nepângărite sau începând să descopere dorinţa jinduită şi consimţeau să continue jocul; poate a fost doar un prilej de a nu reveni pe scenă decât după cinci zile, fiecare făcându-şi bagajele *lui*, diferite, fiecare făcând un ocol în avioane diferite, în zboruri în care nu se puteau întâlni pentru ca nimeni să nu bănuiască că au trăit marea escapadă de la „Riverside”, un colţişor secret pe care ei îl vor păstra fără ca nimeni să-l afle vreodată. Şi să nu se mai întoarcă niciodată aici, ca să se sucească şi să se răsucească, să se rupă şi să-şi iasă din încheieturi, îndeplinind ceremonia ciclică de a se epuiza, de a se stoarce, pentru ca mândria sa ţanţoşă, mândria primului eu, să-şi piardă treptat-treptat fumurile câştigate prin toate şiretlicurile din lume, cu toate minciunile şi hoţiile pe care le-ai învăţat pe scena pe care ţi-au pus-o sub picioarele astea pline de variee, care-ţi spurcă şi-ţi

răscolesc încet-încet, fără nicio grabă, sângele tău aproape coagulat, Alex, pentru ca fumurile mândriei tale să coboare şi să nu mai stai ţeapăn ca un uriaş, pe picioarele astea bolnave şi să începi să tejncovoi sub greutatea echilibrului tău fals, fiindu-ţi clară deşertăciunea faptelor tale; o să încerci să-ţi faci curaj, o să-ţi păstrezi în formă muşchii şi pielea prin masaje încete şi întăritoare care să pună la locul lor tot ce s-a deranjat după atâţia ani sterili, pentru ca muşchii să nu-şi piardă din elasticitate, vioiciune, mândrie; toate istoriile se termină în groapa comună a ceremoniilor pornite dintr-o simplă minciună, te gândeşti tu trecându-ţi mâna peste faţa ofilită de cicatrice mărunte care-ţi schilodesc gesturile, îţi crapă pielea înfigând în ea gheare de care nu vei mai scăpa, zbârcituri care devin tot mai mari, care-ţi arată zi de zi cât de secată e albia care te duce la pieire; orice contribuţie e un rahat, te gândeşti ducând paharul de whisky la gură şi înmuind buzele vineţii în băutura scoţiană; nu te miri, nu plângi, nu râzi, nici nu apuci să simţi în inimă ecoul t'oporiştei care curăţă amintirile de uscături, pentru că toate istoriile se află în această imagine a memoriei care ţi se vâră cârcotaş în suflet, pentru că tu întotdeauna ai căutat soluţii pt: jumătate, compromisuri de moment, petece and îţi crapă buza (*să-i beleşti cum o fi, prudent şi elegant, să-i beleşti pe ceilalţi, pentru ca ceilalţi să nu te poată beli pe tine*); toate istoriile ţi-au împodobit grotesc statuia ta cu pielea zbârcită, iar găvanele ochilor ţi s-au adâncit, pete negricioase pe care acum le pipăi pentru a linişti ticul care se înlănţuie cu amintirile trecutului niciodată stăpânit de tine, ca şi mitul lui Siaka, refăcut şi recompus de mii de ori chiar de tine, jeluitorul celuilalt eu al tău, nici succesul divorţului Graciei Fontân, avocat victorios de-acum, ca să ţi-o faci apoi amantă până când ea va veni într-o bună zi şi-o să-ţi pună piciorul în prag şi-o să te dea peste cap, şi asta din ziua în care focul a început să muşte din trunchiul tău uscat iar răşina a început să iasă din trupul tău viciat de meseria mincinoasă, de şiretlicul diplomatic, de influenţa obţinută luând-o înaintea timpului, de hoţiile catifelate

care nu suportă aerul pur; duci degetul arătător de la mâna stângă între sprâncene şi atingi uşor cele patru linii verticale pe care amintirile tale nenorocite ţi le-au lăsat întipărite; şi zâmbetul acesta ca de afiş de cinema, perfect reuşit este poate vinovat de suferinţele zbârciturilor apărute între maxilar şi colţul buzelor, dar zâmbetul acesta ţi-a atins şi muşchii zigomatici, ţi-a rămas ca o cută pe frunte, pe pometţi, în scobiturile ochilor cu o pupilă fără propria ei lumină, fixată doar de reflexele argintii ale amintirilor, făcute ferfeniţă ca pielea unui rechin vânat de mii de harpoane şi lăsată la uscat pe nisipul galben al insulei, pentru ca toţi să-l vadă şi nimănui să nu-i scape, pentru ca toţi să se teamă de rechinii care trăiesc în jurul insulei, marea ca o baltă înconjurând închisoarea; osul acesta hioid mai pronunţat în partea dreaptă a feţei

— Parcă ţi-ar face hieratic zâmbetul afabil şi afectat *îţi* dezechilibrează gesturile, începând cu dedesubtul bărbiei, distorsionând, sfâşiind muşchiul digastric şi intervenind în nepotrivirea dintre siernoclaidomastoidian şi trapez.

Teribilă, aproape de necrezut lovitura asta a lui Minardito, chiar pe linia de fund a adversarului, mingea atingând linia albă; magistrală forţă, magistral jocul încheieturii mâinii, magistral reverul lui Minardito peste fileu, aproape razant încât exclamaţia de bucurie a Luisei te trezeşte, te scoate din letargie – Alex, Alex, e un băiat minunat –, cu faţa zbârcită, ca nişte bale toate cutele de pe gât, de pe faţa ofilită de rahatul de douăzeci şi cinci de ani de dezmăţ frustrat; alte aplauze, aplauzele tuturor invitaţilor la nuntă după douăzeci şi cinci de ani de nespusă fericire. Tu te plictiseşti, semeni cu un strângător de amintiri într-un acvariu, observându-i pe cei care te observă, respirând prin branhiile tale, uitând de toţi, de toate, filtrând ecoul gol şi deşert al aplauzelor invitaţilor: o linie dreaptă trasată direct de la judecarea lui Siaka García până acum, până cu câteva zile în urmă, când a avut loc ruptura definitivă cu Gracia Fontân, care nu mai vrea un trup bătrân şi vlăguit ca al tău, trecând prin divorţul pe

care l-ai obţinut pentru amanta ta ca s-o faci a ta, până la terenul de joc, la smach-ul tău şi la jocul tău, Minardos triumfător salutându-i pe toţi muritorii, Minardos salutându-i pe cei care mai devreme sau mai târziu au să moară învăluiţi de miturile şi de eşafodajul pe care tu l-ai procurat ca să joace până le va sosi ceasul, tot eroismul tău stând acum în pulpele tale ofilite, devenind scrum în vreme ce încerci să scapi de fumul asfixiant al focului, să-l stingi, să-i distrugi odoarele cu filigran desenate în văzduh, în himerele nesfârşite ca într-un vârtej, într-un jeratic care nu se va mai stinge niciodată până ce nu se va termina cu tine, cu ascensiunea ta, cu tine şi cu istoriile tale aduse la lumina amintirii, împachetate în hârtie de celofan şi trimise cadou celor mai buni prieteni, cei care joacă la fel de *fair-play* ca şi matale, Minardos cel victorios.

OPTSPREZECE

COBORÂND PE SCARĂ, Gratia Fontân

— Semeaţă, aţâţată de ispita de a se întoarce înapoi şi de a continua alături de el drumul care a răsfăţat-o capricios – dezgroapă rămăşiţele amintirilor care, în graba de a scăpa de trecutul apropiat, mai strălucesc încă în închipuirea ei; lunga ei dorinţă de a fugi năpus tindu-se acum, pe scară în jos, parcă ar fi rupt zăgazuri care o reţineau de atâta vreme, cu ochii ei strălucitori, acum opaci, absenţi la ce o înconjoară, fără să se pună pe plâns *şi să* se înece în marea asta de scămoşeli îngrozitoare ca balele unui bătrân canceros, toate amintirile atâtor şi atâtor dăruiri îi înroşesc chipul care apare ca o umbră pe pavajul cu trepte al minţii sale, al gândirii sale care s-a înverşunat împotriva a tot ce-o înconjoară, împotriva amintirilor, împotriva lui Minardos, chiar împotriva ei, ca semn al unei rupturi ţinute multă vreme în stare larvară, ca o obsesie care creşte şi explodează într-un anumit moment al legăturii înşelătoare, menţinută doar ca o salvare, ca o scăpare pentru un trup care începe să se usuce şi să piară în plicticoasa formulă a aceleiaşi repetări; oglinda aceasta subterană care îi arată paşii în timp ce coboară îi înfăţişează în acelaşi timp şi filmul începutului,

de când a luat naştere toată această istorie de cavaler rătăcitor, toată speranţa care s-a sfărâmat treptat în mii de bucăţele scoţând la suprafaţă, pe negândite, trombe de lacrimi fierbinţi care s-au format în toată lumea lui confuză şi tulbure, toată lumea aceasta sulemenită ca un cadavru care trebuie expus în public şi a cărui îmbălsămare e frântă acum de voinţa ei; o adevărată prăpastie spre care a alergat ea, o vertiginoasă trecere în revistă a experienţei sale, de când a divorţat, chiar aşa? nu, chiar de mai înainte: de pe nisipul pe care se întinsese, vibrând de la paisprezece ani în labirintul nesfârşit al adolescenţei şi dorind să-l aibă în mâinile ei, în braţele ei pe Alex Minardos, acolo, pe nisipul galben şi singuratic unde mai târziu vor merge protejaţi de umbrele amurgului, şi apoi? ah, apoi totul s-a urzit încet-încet, totul s-a înfiripat cum nu se putea mai simplu: tu te-ai prezentat la ei la birou ca să soliciţi nu mai ştiu ce ajutor profesional, că voiai să divorţezi, că voiai să renunţi la viaţa de familie care devenise un infern, că el ar putea să te ajute, că sfatul lui era… dar uitându-te fix în ochii lui parcă ai fi descoperit în el un întreg viitor de speranţe, aţâţându-l cu privirea ta te gândeai că eşti puternică, chiar de la paisprezece ani, te gândeai şi i-ai dat mâna îngheţată în mâna lui tremurândă ca să înceapă aşa tot şuvoiul de senzaţii noi, toată această aventură pe care acum o strici, dintr-un condei, ferm hotărâtă să te întorci înapoi, la originea infernului, în sânul familiei tale, la zăpăceala searbădă a patului conjugal, a cearşafurilor fade, sărăcite din lipsă de imaginaţie, lenevite de binecuvântarea obştească şi de integritatea celui care te-a aşteptat de-atâta timp, fără să insiste, doar când o să vrei tu să te întorci; totul s-a transformat acum într-o iritaţie acră, gata să te atace, să deschidă în faţa picioarelor tale o prăpastie care să te facă să pierzi noţiunea timpului şi să pună pe roate întreaga speranţă în cealaltă existentă pierdută, ascunsă, umbrită de haosul vibraţiilor, ca o letargie invernală întreruptă de claustrofobia asta disperantă şi intermitentă, ca o tahicardie agasantă şi interminabilă; să fugi, da, să fugi în

neştire spre forfota asta zilnică, nedefinită, fără calificative, a străzii, cu capetele care trec aproape fără să se vadă, cu zgomotele care se ascund, se îndepărtează, se înteţesc, ameţindu-l şi zăpăcindu-l pe trecătorul pe care îl zăreşti neclar şi pe care poate n-ai să-l mai vezi niciodată, cu praful murdar şi fără stăpân care se urcă de pe caldarâm pe trotuar, punând stăpânire pe bordurile trotuarelor acestui oraş de nebuni care se sinucide zilnic în treburile propriei sale construcţii, oraş dominat de pustula umidităţii sufocante care leneveşte mişcările locuitorilor până le îneacă sufletul în meschinăria şi invidia drumurilor care nu-şi găsesc ieşire, umiditate care nu se volatilizează niciodată ci dă oraşului ambianţa prezenţei mătăsoase şi purulente a timpului, o apariţie cosmopolită cu toate defectele şi infamia bârfitoare a poporului tău; te repezi, Gracia, după primul taxi, sub soarele care biciuieşte cu raze de plumb graba ta, iar umiditatea se lipeşte încet de trupul tău, frângându-ţi voinţa, stăpânindu-ţi simţirea, încolţindu-te, zăpăcindu-te astfel încât cumpătarea să frângă iar cerbicia nesupunerii, ajungând să te resemnezi cu eşecul unei experienţe care se îndreaptă spre ruină şi nu-ţi permite să alegi, ah, umiditatea aceasta care-i condamnă pe toţi ca un blestem secular, să te răzvrăteşti, să strigi, să rupi legăturile, să-ţi sfâşii cămaşa într-o piaţă şi cu pieptul gol să strigi că s-a terminat, că acum ai rămas într-adevăr singură, că drumul acesta lung spre sfânta secularizare tu l-ai şi străbătut, ajungând de acum la ţintă; alergând cu convingerea că ai scăpat de amintirea primelor întâlniri pe ascuns, în K 70, ca şi de ispita de a te întoarce înapoi, la Alex, care acum se uită probabil în oglinda cea mare şi observă îngrozit cum umerii şi-au pierdut înfăţişarea tinerească, s-au lăsat în jos, s-au adus de când ai fugit tu, cum s-a încreţit, zbârcit, crăpat toată pielea pe care tu i-o păstrai sănătoasă, întinsă, întreagă, pentru că tu, Gracia, ai fost întotdeauna mai tare decât el, din clipa în care ai intrat în biroul lui şi i-ai spus că vrei să divorţezi şi că el ar putea, nu-i aşa? iar el paralizat de scena pe care o aştepta de-atâta vreme nu mai ştia ce să

răspundă, îngăimând: „bine, bine, bine, vom vedea ce se poate face”, Gracia, vom vedea, dar ştiind că putea spera să te aibă; totul era ca o înţelegere prealabilă, cu mulţi ani în urmă, ţinută îngropată, sub şapte lacăte până acum, până în clipa în care amândoi aţi dat frâu liber pasiunilor şi senzaţiilor; să fugi cu paşi mari de oglinda lui Alex Minardos, pe care tu poţi s-o întorci pe dos, fără ca agresivul avocat să dea vreun semn cât de mic de violenţă, de iritare, oglindă pe care tu poţi s-o faci zob de pământ, terminând cu tot peisajul schiţat, desenat, cristalin, suveran pe care Alex ţi l-a oferit, ţi l-a pregătit, ţi l-a dăruit în taina unui alcov furtiv, interzis, când misterul şi obsesia, când suflul puritan vă arunca pe amândoi în meschinăria înconjurătoare, puritanism pe care amândoi l-aţi moştenit ca păcat original sub forma unei limbi de foc deasupra capetelor voastre, puritanism ascuns numai de fardul pasiunii, al dorinţei care a slăbit încet-încet, pierzând din vigoare şi din sânge, rămânând fără conţinut, excluzându-se din toată încâlceala asta de şovăieli reciproce, de încurcături create ca o noutate în cele mai frumoase momente ale jocului, ale focului care vă otrăveşte, vă macină şi, în acelaşi timp, vă eliberează; să alergi pentru că eşti mai puternică decât el, încât l-ai făcut să acţioneze chiar împotriva lui, până când l-ai vârât în colivie şi l-ai zdrobit, parcă ai fi abătut asupra lui forţa răzbunării, ca şi cum l-ai fi devorat pe măsură ce te poseda, ca o *Mantis religiosa* nesăţioasă, în vreme ce el se extazia, încercând să fugă de puterea electrizată a pielii tale, de hipnoza pe care i-o produce vederea umerilor tăi, întregul tău trup prins ca un ciorchine pe al lui, de magnetul care vă leagă pe amândoi, de care fugiţi amândoi, înotând împotriva curentului, un curent care o tot ia razna până îşi găseşte noi făgaşuri încât să nu vă daţi seama că, în realitate, doar atingeţi năframele unei singurătăţi reciproce, o gingăşie aparentă care totuşi nu s-a sfărâmat sub greutatea unei simple aprinderi orbitoare, ba, din contră, a făcut să crească legătura voastră, încorsetând toate obiectele aflate la îndemână, până când în jurul vostru şi al jucăriei care vă

distrează totul va fi un zid de beton armat împotriva căruia nu poţi face nimic altceva decât să-ţi zdrobeşti ţesuturile interioare, amândoi hipnotizaţi – Gracia şi Alex – datorită lichidului comun, inoculat chiar de ei, fără ca Alex să poată căpăta masca pe care i-ar da-o odihna pe pajiştile dulci ale Graciei Fontăn, iar tu însăţi, Gracia, eşti ca o melodie amuţită pe neaşteptate, de parcă ţi-ai fi dat seama că misterul acestei legături, pradă vârtejului sentimentelor începute treptat dar părăsite totdeauna la jumătatea drumului printre cearşafurile albe, înseamnă o poartă închisă a unei enigme cu dublă personalitate, pe care n-ai s-o descifrezi niciodată, aşa e şi pace bună, fără nicio altă explicaţie; ci un refuz mai puternic decât succesele şi eşecurile tale legate de persoana lui, decât fiorul pe care ţi l-ar putea da suptul inutil al sfârcurilor rotunde al sânilor tăi sterpi, decât durerea produsă de ruperea de ligamente, muşchi, intestine, te sufocă dorinţa de a avea un loc tihnit, pe care acum îl cauţi în singurătatea mulţimii, amestecându-te la întâmplare printre miile de capete diferite, printre miile de culori diferite, o singură negaţie încăpăţânată drept un răspuns definitiv, o indiferenţă faţă de tot ceea ce se întâmplă, căpătând totul nuanţa unei plictiseli vopsite în gri mat, dacă te uiţi bine, care neagă prezenţa ta drept centru real, care reclamă singurătatea drept unică şi absurdă datorie: un trup, trupul tău care se desparte de voinţa ta ca să zboare spre văzduhul lui, să se alăture trecutului şi să fie doar o amintire, care-ţi va cere la început o distanţare iar mai târziu depărtarea cea din urmă; înfierbântată, pui tocurile pe fiecare treaptă care coboară spre libertatea singurătăţii; înfierbântat, trupul vibrează singur, prin propria lui putere, prin propria lui mândrie şi nu prin contactul, în ultima vreme rece, cu Alex, orb la mângâierile tale, ca şi cum dubla lui personalitate s-ar înfige în pântecul tău şi te-ar sfredeli, s-ar încolăci ca un şarpe pe burta ta, trupul lui Alex îngheţat din clipa în care silueta lui obosită îi trădează neputinţa răvăşită, incapacitatea de a te urma prin toate ascunzişurile pe care tu i le arăţi; un trup frigid, pe care-l

urăşti, şi-l părăseşti, pentru ca apoi să-l doreşti din nou şi să crească în tine ispititor germenele acestei contradicţii care va ajunge negreşit la metastază şi-ţi va (destrăma trupul printre vaiete, până vei rămâne extaziată, nemişcată, liniştită, stăpânită şi trufaşă în punctul maxim al plăcerii, sforţându-se ca un copil care nu ştie să se joace cu alt trup în afara trupului tău, magnet care atrage acum şi pururea şi care-i topeşte personalitatea puerilă, incapabil să mai lege între ele senzaţii precise care să rămână întipărite în minte, nuanţate cum se cuvine pe tapetul amintirilor, număr necesar, funcţie necesară distracţiei, pentru a sfărâma gheaţa în bucăţele, pentru a sfărâma – de-acum fără grijă – paginile de-abia începute din noua situaţie, de pildă: oricum, orice amintire, mânuită bine, inteligent, având un rol de evocare, ar putea să-ţi restituie culoarea pierdută în hăţişul trecutului apropiat, chiar culoarea aceasta care se duce acum de pe faţa ta lividă: un trup pe care-l îmbrăţişai patetic, drept preludiu la un refuz care puţin mai târziu va încolţi;

— Te-am avut vreodată cu adevărat, Gracia? – a întrebat uitându-se la buzele ofilite, la ochii lăcrămoşi, flori de iarnă care n-au fost niciodată culese la timp, nici măcar când tu' i-o permiteai, ci au suferit rigorile celei mai făţişe încetineli – chiaj? şi din partea ta –, exasperantă, complicată, până ce amândoi v-aţi dat seama cum se resping buzele metalice, reci, mecanice, care alungă orice mângâiere încropită repede şi disperat de celelalte buze care se lipesc nesincer, iar Alex întreţinând, înteţind ultimul foc, conştient poate de îndoielile tale tot mai mari, de îndoielile care ţi s-au cuibărit printre spinii încolţiţi în tine din clipa în care l-ai privit fără dispreţ pe nisipul galben: corpul tău se cocea la soare până ce el avea să te ajungă din urmă, ca după mulţi ani, tristă, absentă, să rămâi totuşi în urma lui:

— Te aştept – ţi-a spus el printre sughiţuri.

— Nu, dă-i drumul, nu-ţi face griji pentru mine, dă-i drumul, te rog – sprâncenele arcuindu-se pe faţa ta absentă la orice altceva ce n-are legătură cu corpul lui,

care te târa şi-ţi cutreiera venele gata să se topească de plăcere; el încerca prosteşte să-ţi înfierbânte limba rigidă cu vârful limbii lui, să înlănţuie neinspirat miile de papile care nu vor mai putea nicicând să meargă la unison, limba, buzele, gura lui, toate lipsite de căldură pentru tine, care zădărniceşti inconştient orice posibilitate de a te mai tăvăli cândva prin nisipurile îndepărtate, singuratice, galbene, ca un simbol al acestei speranţe pierdute de libertate – o plajă goală şi stăpânită de patima voastră dezlănţuită; umerii tăi de bazalt nu mai prefigurează acum altceva decât această rigiditate, această răceală conformă cu noul şi descumpănitul tău ceremonial, cu refuzul tău de a înţelege toate oscilaţiile dublei lui personalităţi, experienţă ciclotimică pe care niciodată n-ai s-o înţelegi, amintiri de hoteluri, băuturi, mirosuri de cearşafuri curate şi de transpiraţie, nisipul de pe plajă, scaunele de plastic ale maşinilor. K 70 pe marginea şoselei, gângurind atunci amândoi iar acum totul se pierde în hăţişul întunecat al depărtării, muncă sterilă, încercare zadarnică de a modela după chipul şi asemănarea fiecăruia o altă imagine comună, tot aşa de superfluă, o altă imagine care niciodată n-a fost, nu este şi nici măcar nu va fi a unuia dintre voi, ci exact figura groaznică şi prefăcută a dorinţei, o delicioasă senzaţie de a vă împlini frustrările voastre, lăsând deoparte, în urmă, minciunile, uitându-se în oglinda prezentului, te-am avut vreodată, Gracia? repetă el fără să-şi ia ochii de pe trupul tău, de pe tine, fără să-ţi părăsească o clipă trupul, agăţându-se de ultimele secunde din legătura voastră care îi scapă printre degete, în vreme ce tu eşti deja o statuie de marmură rece, moartă, corp bizar.

— Cred că nu… Poate doar ca o simplă nostalgie, poate numai aşa – răspunde Gracia Fontân, întinsă ca o statuie, parcă toate lichidele din trupul său s-au răcit într-atât încât s-au nichelat, au îngheţat iar muşchii i s-au încordat puternic, făcând imposibilă cuplarea cu toate încercările neîndemânatice ale lui Alex de a te pătrunde.

— Asta-i adevărat. Niciodată nu te-a interesat nimic din ce ţi-am propus – bolboroseşte Alex, stingherit de

atitudinea ta ciudată de apărare.

— Tu ai fost cel nepăsător, Alejandro – i-o taie Gracia. Tu eşti vinovat de faptul că totul a devenit o rutină, inclusiv tot misterul şi secretul în care am ţinut legătura noastră, fără să fi fost nevoie. Am aşteptat zadarnic ca tu să fii arhitectul, ca tu să mă scoţi din universul meu îngust şi nenorocit, uite aici am avut speranţa, în mâinile mele, ţinută strâns ca ceva sigur. Şi acum vezi şi tu…

Mâinile Graciei Fontân apucă bagajul în vreme ce Minardos îşi pierde cumpătul iar chipul lui roşcat se resemnează să fie un oval desenat cu galbenul lacrimilor reţinute, cu portocaliul care se combină cu albul şi cu griul care scapă vederii iar mai înapoi, în aceeaşi oglindă care până atunci servise de nenumărate ori pentru a-şi privi reciproc trupurile, se vede clar cât de nepotrivită e culoarea roşie a feţei de masă, pe care stă nerăbdătoare valiza de rămas bun, din piele verde, în vreme ce zumzetul convorbirii întretăiate se înteţeşte în jurul lor ca un bondar nemilos şi jucăuş care ar trage la sorţi cine e învingător şi cine e învins, pentru cine înţepătura veninoasă, ecoul repetând întrebările şi răspunsurile pe pereţii dormitorului, atmosfera rămânând la nivelul gheţii, neschimbată, în ciuda încercării lui Minardos de a păstra duplicitatea imaginii.

— Totul s-a născut cu tine, meteoric – spune Gratia, învăluind restul, Alejandro. Ceva meteoric, de care tu şi poate eu n-am ştiut să profităm, pentru că ceea ce a fost în jurul nostru a fost mai tare decât deşartele noastre încercări de evadare. Familia ta, copiii mei, nimic n-a umplut golul pe care amândoi l-am regăsit ori de câte ori ne-am îmbrăţişat. Şi profesia ta, Alex, situaţia ta socială, Alex. Eu eram o simplă evadare printre nişte cearşafuri albe, curate, înţelegi? Eu însămi victima încercării de a evada, eu însămi absorbită de dorinţa mea până la sinucidere. De aceea, totul îmi pare acum o experienţă îndepărtată, o speranţă pierdută.

Tremurai lui Minardos se *distinge* pe geografia de aur de pe masa din cameră, special desenată şi comandată

de capriciul lui Alex pentru capriciul Graciei; fumul ţigării de foi pe care Alejandro Minardos a stins-o cu câteva clipe în urmă pe fundul scrumierei de cristal se ridică până la tavan şi se împrăştie sub forma unor figuri capricioase, unduitoare, fragile; drept fundal, iarăşi aurul măsuţei de noapte, de lângă pat, iar pe aurul umbrei, pură umbră reflectată de ecoul rupturii, căpătând imaginea lacrimilor alungite ca nişte stalactite, albastre-s degetele în nălucirea tulbure a Graciei Fontân, hotărâte fiind să rupă totul, cu profilul clar reflectat pe pardoseală, iar pielea e singura senzaţie exactă a sfârşitului acelei legături.

— E timpul să plec – spune ea.

— Dă-mi voie să te însoţesc până la taxi, te rog.

NOUĂSPREZECE

Acum AI SA VEZI într-adevăr cum oraşul acesta umed şi neprimitor, murdar şi haotic există, chiar dacă tu ai trăit cu spatele la el, la duşmăniile lui tribale, la spasmele şi isteriile născute zi de zi în canalele salubrităţii, de fiecare dată când locuitorii săi

— Ursuzi, urâţi, prost îmbrăcaţi – simt nevoia să linşeze pe cineva, ca să aibă motiv să înalţe la cer clevetirile lor, să-şi smulgă hainele care sunt doar nişte zdrenţe murdare şi deşirate; poate tocmai de aceea, pentru că ai trăit cu fundul la ei şi fără să-i iei în seamă, cruzimea lor e mai fierbinte iar furia va ajunge la mal şi ei te vor sacrifica sau te vor alunga în pribegie, te vor smulge din „trupul social”, pentru că n-ai respectat legile sale, atunci când se părea că tu eşti cel mai respectabil dintre toţi cetăţenii care păşeau prin mlaştina asta peste care şi-au înălţat oraşul, clădiri decolorate, vopsite cu prost gust, cu faţade pur şi simplu schiloade, parcă arhitecţilor li s-ar fi plătit ca să le facă prost, ca să-şi proclame antiestetica lor peste fumul şi putoarea de la prăjeală şi uleiuri, de la haznalele înfundate şi de la mahalalele pline de mizerie care înconjoară oraşul îngust şi alungit, vizitat de mii de blonzi şi de blonde care îşi fac interesul călcându-se în picioare, printre dezmăţul ascuns şi avariţia publică; acolo, între cei doi bărbaţi care ţi-au spus fără niciun preambul

„vă rugăm să ne urmaţi”, pe când tu ai rămas năucit, pentru că nu ţi-ai dat seama până atunci că, în fond, ţi se întinsese o cursă; între cei doi bărbaţi serioşi, care refuzau să discute cu tine, uitându-se doar la evoluţiile perfecte, lucide, prudente ale şoferului care aştepta la uşa barului, idiotul de mine, cum de nu mi-am dat seama, te gândeai, dar prea târziu, văzând pentru prima dată iară dezgust toate cotiturile, toate întortocherile unui oraş construit fără măsură, fără viziunea viitorului, fără ca cineva să se gândească că acolo urmează să trăiască claie peste grmadă toţi aceşti cetăţeni urâţi care se cunosc între ei, care se observă zi de zi, ca să vadă cum s-a schimbat fiecare, pentru a începe acţiunea stupidă şi absurdă de catharsis, fărâmiţând între dinţi pe toţi cei care au scăpat de mediul de meschinătate şi de mediocritate care îi înconjoară, care îi modelează şi îi circumscrie unei lumi fără iluzii, unei lumi confuze, lipsite de curaj şi ambiţie, doar vegetând, veghindu-se unii pe alţii, pentru a stabili diferenţele pe care le urmăresc reciproc, pentru a critica şi iar a critica până la saturare şi epuizare, cum o mai duceţi sau, săracul, ce ghinion a avut în viaţă, la urma urmelor două forme identice de a-ţi fura căciula; aşa, între cei doi hăitaşi poţi să treci în revistă tot ce te aşteaptă, să observi şi să examinezi în minte, cu toată atenţia de care eşti capabil, că a fost o cursă perfectă, că şantajul e complet, că te vor face bucăţele ca apoi să te arunce în gura şi în colţii câinilor furioşi care te vor aştepta în stradă ca să fie de acord cu tine sau ca să te privească cu ochi fericiţi că te pot face ferfeniţă, Vicente, pentru că toţi, absolut toţi, ştiu că te-ai încurcat cu o minoră, de câte ori, banditule? te vor întreba prietenii punându-te să le povesteşti isprava, ca după aceea, în lipsa ta, să moară de râs şi să-şi împartă între ei ultimele zdrenţe care au mai rămas pe tine; a ajuns un rahat omul ăsta după reputaţia minunată pe care o avea, nu-i aşa? vorbind toţi în cor, voci anonime a căror unică menire nu este alta decât să pândească greşelile celorlalţi, tulburări hormonale seculare ale unor organisme în ruină, pradă invidiei şi frustrării, pentru că ei n-au fost

niciodată capabili să treacă peste legile impuse de însăşi ura lor, legi pe care ei înşişi, din ură, au grijă să fie respectate, cu ura searbădă şi de prisos a câinilor turbaţi; o trecere în revistă, într-adevăr, un răgaz, în sfârşit, pentru a-ţi pune în ordine, pe drum, toate ideile şi gândurile care ţi se învârt în minte ca nişte lilieci lipicioşi pe creier: cum de nu ţi-ai dat seama de şantajul în care te atrăgea? scrisoarea era cât se poate de clară: logodnicul infirmierei, un tip poate imberb şi pe care nu-l cunoşteai deloc, îţi arunca în faţă, ţie, Vicente Díaz, ultimatumul: ori duceai cu tine la „Veneţia", în seara asta, un milion pus într-un plic ori te lua mama dracului pentru că el avea toate datele şi era gata să te denunţe, abia rezista – spunea el – ispitei de a-ţi face un scandal, că pe el îl durea în fund că pierduse totul şi nu avea, în fond, de ce să se păzească, în schimb dumneata, medic reputat, om cu importantă ai îndrăznit să faci nebunia de-a te culca de atâtea ori cu logodnica mea, care-i minoră şi asta se pedepseşte de lege – îţi aminteşti cum citeai şi învăţai pe de rost avertismentul – aşa că tăcerea mea costă un milion, în bancnote şi azi, la şase, este ultima dată când vreau să-ţi văd mutra ta scârboasă de şobolan, vreau însă să-mi aduci la „Veneţia" un milion, de nu, mă duc glonţ şi te denunţ iar dumneata va trebui să suferi toate consecinţele, pentru că eu, îţi repet, n-am nimic de pierdut şi mă doare în fund de toate. Te aştept la masa a doua începând de la tejghea, voi fi singur. Instrucţiunile mele sunt tot în scrisoarea asta şi nu te vei putea abate de la niciuna nici nu vei anunţa pe nimeni pentru că cred că ţi-ai dat seama că totul e împotriva ta, că totul te va prejudicia numai pe dumneata, dacă ţii la cariera dumitale şi la toate celelalte lucruri de care voi, oamenii avuţi, vă îngrijiţi atâta. Dacă la şase şi cinci n-ai venit, am să plec şi înţelegerea va fi stricată de scandalul pe care promit că am să ţi-l fac.

În penumbra cabinetului, cu toate ferestrele închise, negru la faţă după prima lectură a neaşteptatei scrisori, doctorul Díaz tremură citind biletul, recapitulând punct cu punct, virgulă cu virgulă pretenţiile anonimului; nu se aud,

nu pătrund înăuntru nici zgomote nici voci care să-i tulbure atenţia, să distragă tremurul cuibărit în trupul doctorului Díaz, ca un şoarece care aleargă năuc între pereţii cuştii, aleargă fără să se oprească până când, paradoxal, dă de un perete care îi închide calea şi atunci nu mai are nici timp, nici reflexe ca să-l scape de lovitură şi rămâne prins între sârme, cu sângele şiroindu-i pe gură, la graniţa dintre viaţă şi moarte, până când apare tremurul acela rece din lipsă de aer. Numai lampa de pe masă îi permite doctorului să vadă sudoarea rece şi densă pe care o secretă frica prin pori şi paralizia îi cuprinde trupul năpădindu-l cu ticuri nervoase, cu tahicardii isterice, o nelinişte pe care el, individ care niciodată nu s-a gândit la colectivitate, niciodată, dar absolut niciodată n-a simţit-o; doar tremurul uşor al buzelor îi aminteau că trebuie să reacţioneze: să nu se ducă la „Veneţia"? ar fi o sinucidere, fireşte, dar ce dracu' îţi pasă c-o să se afle? ce motive ar fi ca lumea să creadă ce spune un ţânc? nu există dovezi palpabile, dar tu ştii perfect de bine că ea te poate denunţa, poate spune că într-adevăr ai fost tu iar toate argumentele pe care le-ai prezenta tu n-ar face doi bani în faţa acuzaţiei ei, pentru că, bineînţeles, n-are nicio importanţă că te vor achita, de asta eşti sigur, nu există dovezi dar există relaţii, au să te achite după un proces scurt şi lipsit de importanţă; dar nu uita că aici, în oraşul acesta (sau nu cunoşti oraşul în care trăieşti, Vicente?) te vor sfătui invers, sunt unii care nu vor şovăi o clipă să provoace scandalul de care ai început să te temi; mai bine dai banii şi gata, mai bine dai banii şi scapi de necazul ăsta care ameninţă să te distrugă pe tine şi cariera ta nepătată, aplaudată, recunoscută de toţi concetăţenii care văd în tine un model de muncă, de umanism, de perseverenţă, de respectare a legilor, omul care s-a ridicat prin mijloace curate, sacrificându-se, muncind fără preget ca să-şi câştige reputaţia asta, pe când alţii nu s-au temut să-şi piardă timpul cu toate fleacurile astea, cu beţii şi femei uşoare, iar tu, omul corect şi ferm care face lucruri, departe de oi ice conştiinţă murdară, ba din contră, un om

care s-a călit într-un exerciţiu continuu, care şi-a stăpânit poftele şi gusturile pentru a deveni un cetăţean model, nu-i aşa? mai bine să plăteşti ca să poţi rămâne *mai* departe un model perfect de cetăţean aplaudat şi recunoscut de toţi.

Vicente Díaz lasă biletul pe masa din cabinet şi păşeşte încet pe covorul pufos până la fereastră; trage perdeaua maro şi ridică puţin jaluzeaua; lumina dimineţii îi izbeşte ochii dilataţi de nelinişte, gânduri contradictorii îl împiedică să ia o hotărâre, neîndrăznind să le înfrunte, paralizat de convingerea şoarecelui care încet-încet se îndreaptă spre o sinucidere sigură, pentru că bani doar ai, dar drumul se frânge aici, imaginaţia, jocul caleidoscopic al posibilităţilor se frânge tocmai aici, în teama de a se duce el însuşi să predea banii, de parcă o sumbră presimţire a unui zbucium de mai târziu l-ar avertiza de un pericol care, oricum, nu-l vede, i se ascunde, îi fuge şi îi iese din minte fără urmă.

De aceea, ai să începi să-ţi cunoşti cu adevărat oraşul, concetăţenii, vei vedea de ce sprijin te vei bucura pentru că n-ai făcut nimănui niciun rău sau i-ai făcut cuiva rău, Vicente? te întrebi; sudoarea asta lipicioasă începe să miroasă, să umple încăperea pătrunzând în nas şi înfigându-se în plămâni, tăindu-ţi pentru o clipă respiraţia ta de broscoi; i-ai făcut cuiva vreun rău?; nu, îţi răspunzi, nu… din câte ştiu, fireşte, pentru că tu ai fost un om inteligent care niciodată n-ai avut de-a face cu vorba sau cu noţiunea *problemă* şi cu atât mai puţin cu semnificaţia lor, nu-i aşa? şi cu atât mai puţin cu toată tărăşenia asta blestemată de hârţoage şi de interogatorii pe care le înduri pentru problema ta; ai ajutat tu, vreodată, pe cineva, Vicente, când a avut o *problemă*? da, sigur că ţi-ai riscat cariera cândva pentru cineva: pentru nebunul tău de prieten, Alejandro Minardos, asta ţi-e foarte clar, dar trebuie să ţii seama că atunci totul s-a făcut inteligent, tot edificiul s-a înălţat prin ascetismul vostru comun: tăcerea asupra tuturor acestor lucruri care creează probleme, să îngropi bine rahatul, asta e, să cauţi să le rezolvi pe toate în tăcere; oraşul acesta ar păstra şi el o tăcere ca de

mormânt dacă n-ar afla nimic, dacă n-ar avea pe cine să-l facă victimă, cadavru pe care să-l sfâşie fără milă. Partea proastă e să ţii totul în tăcere, partea proastă e să faci lucrurile aşa de bine cum a fost atunci cu accidentul, îţi aminteşti? un mare succes „operaţia tăcere”, pe cât că-i aşa? un mare succes – îşi aminteşte doctorul Díaz convingându-se, aşezat în fotoliul din cabinet, cu bărbia în piept, cu ochji închişi alergând ca să se zdrobească de un trecut recent din care se pot scoate concluzii pe întuneric.

Oricum, câinii turbaţi ai oraşului sunt dezlegaţi, orice ştire despre povestea asta va fi un os de ros şi glandele lor salivare vor secreta lichidul meschin al acuzaţiei publice, iar tu, Vicente, eşti într-adevăr slab, toţi îşi dau seama, şi eşti prea înalt iar dulăilor verzi le place când căderea e mare, încât spectacolul sfâşierii să nu se încheie în câteva clipe ci să aibă valoare de antologie, să rămână în analele oraşului drept unul din cele mai interesante evenimente, ca unul din cele mai răsunătoare întâmplări, drept cauză a dezvoltării salivare a locuitorilor săi; dulăii verzi ai oraşului strâmt şi alungit ca un câine care aparent doarme, numai aparent, dar, în realitate, e un cerber neclintit al bunelor obiceiuri, cerber permanent al unui trecut devenit prezent graţie vigilenţei neobosite asupra tuturor şi a fiecărui cetăţean al oraşului strâmt şi alungit pe malul mării.

De aceea, oricum, chiar dacă în spatele întregii probleme s-ar ascunde începutul *problemei*, te-ai hotărât să duci banii tu însuţi, şi la orele şase fix, exact cu douăzeci de minute în urmă, nu mai mult de douăzeci, mai erai o fiinţă liberă care se putea arunca sub oricare maşină, să moară strivită cu un milion în braţe, lăsând enigma peste ştirile diverse de a doua zi, împănate imediat cu elogii necrologice pe care prietenii tăi ţi le vor dedica, lungindu-se înmormântarea kilometri întregi cu şirul de capete în urma coşciugului, mulţi prieteni plângând că s-a pierdut un om cumsecade în oraşul ăsta plin de oameni răi, aşa-i?; cu douăzeci de minute mai înainte ai fi putut alege, te-ai fi putut hotărî să toci banii pe care-i duceai sub braţ

să-i dai unui necunoscut, cuiva care în dimineaţa asta te-a şantajat la perfecţie; acum douăzeci de minute ai intrat la „Veneţia" şi fumul de ţigară al clienţilor te-a orbit pentru o clipă, dar hărmălaia te-a liniştit pentru că nu ştiai că la orele şase puteau fi în oraş atâţia oameni care nu fac nimic, sau nu cumva nenorocitul ăsta i-a anunţat pe toţi şomerii să vină aici ca să nu piardă începutul spectacolului? trebuie să fie tinerelul ăla care văzându-te a devenit cam nervos, deşi se uită ţintă la tine, poate…

— Ştii cine sunt? – spune Díaz, apropiindu-se de a doua masă de la tejghea.

Băiatul stătea acolo, liniştit, ca o statuie rece, topindu-se într-o linişte care parcă durează de-atâtea zile.

— Ştii cine sunt? – spune Díaz din nou, mai încet.

Băiatul face un gest afirmativ, fără să scoată un cuvânt. Deodată, spune: „luaţi loc şi începeţi să număraţi banii, mi-i daţi treptat pe sub masă, am aici o servietă în care să-i pun". De pe banda de magnetofon care acoperă discuţiile şi strigătele din „Veneţia" se înalţă vocea lascivă a lui Labelle, cu „*Lady Marmcilade*" ţâşnind din difuzoare graţie creaţiei lui Bob Crewe şi Kenny Noian, „*He met Marmalade dovon în old New Orleans*", şi doctorul Díaz se mişcă nervos pe scaunul din plastic bej.

— Aici nu se poate – şopteşte Díaz.

— Ba aici, doctore, şi fără întârziere – răspunde glasul ascuţit al tânărului încrezut, sigur de victorie. N-avem nimic de discutat. Banii şi cu asta gata.

Un gest al tânărului îl face pe Díaz să se uite cu coada ochiului sub masă: se grăbea să ia banii, dar, de ce dracului mai voia să-i numere? putea să-i ia pe toţi şi apoi să spună dacă lipseşte ceva, se întreba Díaz, iar „*And getcha getcha, ya, ya, da, da*" se rostogoleşte pe tejgheaua melaminată în bej de la „Veneţia" şi pătrunde în urechile lui Díaz, care scoate acum din plic bancnotele verzi şi le strecoară prudent pe sub masă în mâinile avide şi tremurânde ale tânărului, „*Mocha chocolata yaya*. *Creole Lady* Marmalade Diaz uitându-se la dreapta şi la stânga intuind un pericol întocmai ca o şopârlă care se răsfaţă la

soarele puternic de după-amiază şi care pare adormită, dar deodată sare spre ascunzătoare pentru că antenele sale, radarul său, îi spun că ceva nu e în regulă, ceva a început să meargă prost după cum intuieşte Díaz, uitându-se la faţa tremurândă a tânărului care-l priveşte fix în timp ce ia bancnotele şi le numără, „*She says – she says*: «*Voules-vous coucher avec moi ce soir*? *Voulez-vous coucher avec moi*?» „Şi în momentul acela intuit, o mână îl înhaţă pe Díaz şi îi cere actele; i se spune să-i urmeze chiar în clipa în care el, doctorul Díaz, se apuca să traducă din franceză ultima strofă a melodiei „cine vrea să se culce cu mine în seara asta, cine vrea să se culce cu mine”, şi Díaz se ridică fără să crâcnească, ce rost ar avea să le ceară legitimaţiile? altfel de ce ar mai fi făcut asta – dacă n-ar fi fost totul prevăzut?

DOUĂZECI

În ZIUA ACEEA, la data aceea stabilită, umbrele nu vor mai fi părtaşe şi Siaka García, „Mistreţul”, va alerga peste câmpii, peste văroage ca să scape de câinii de vânătoare al căror miros trece dincolo de penumbră, în vreme ce norii aleargă mai departe fără rost peste pământurile sterpe, crăpate, lăsând asupra lor dispreţul de secole al uitării, pentru că nu fac altceva decât să repete ciclul monoton pe care l-au incubat de secole; în ziua aceea întunecată, fiecare din paşii tăi va fi denunţat de lătratul câinilor răzbunători din apropiere care nu te-au uitat, tocmai pe tine, pentru că au simţit într-adevăr crunta nevoie de a te preface într-un mit, pe tine şi existenţa ta de pământ uscat şi singuratic şi poate că în ziua aceea zgomotul împuşcăturilor avea drept scop să-i alunge lui Siaka García încrederea în singurătatea lui, în pustietatea lui, pentru că lătratul câinilor porniţi după chipul lui zbârcit şi bătrân o să răspândească şi mai mult, în rasa care n-a existat niciodată, germenele unor isprăvi pe care nimeni nu le-a putut dovedi, chiar dacă în ziua aceea se va da jos vălul mucegăit al misterului iar pustiul îşi va scutura şalele prăfuite iar urmărirea va fi însoţită de răpăitul bocancilor şi de bătăile din palme ale vrăjitoarelor, ca un

descântec împotriva urmăritorilor, pentru că pe el nu-l vor putea omorî niciodată:

— A coborât de sus şi cât ai clipi l-a terminat pe măcelar.

— Eşti sigur că a fost el?

— Atunci cine?

— Mutra dobitocului *de* măcelar *când l-a* văzut intrând şi a priceput că are să-l omoare, ce crezi, cum o fi arătat mutra aia?

— Au pornit de îndată în căutgrea lui, cică s-ar fi oprit pentru că i-au rănit câinele că altfel nici nu i-ar fi luat urma.

— Bine i-a făcut măcelarului. Era un animal. Pe deasupra s-au purtat urât cu mama şi cu surorile lui Siaka.

— Altceva nu ştiu, dar cred şi eu că e dat dracului…

Tu ai luat-o la goană printre umbre, printre lătrăturile asurzitoare, se auzeau bocănitul vrăjitoarelor, cântece mohorâte cu versuri care nu se încheiau prea clar, „repede, repede!”, parcă arătându-ţi drumul, ogarul fugind pereche lângă tine, călcând amândoi miriştile uscate şi înnebunitoare ale unei vegetaţii fără rădăcini, fără sevă, fără organe care să le prindă de un pământ ce nu primeşte nicio sămânţă aruncată; te încercuiesc, „Mistreţule”, îţi spui, în vreme ce câinii te caută din poartă în poartă ca dihorii care nu se lasă păgubaşi iar pedepsele pe care „Galoşul” le presară pe unde trece produc lacrimi până când pielea crăpată începe să-şi arate urmele, să ciripească şi să dezvăluie pistele adevărate, drumurile care până azi te-au ascuns iar acum se deschid larg spre vizuina ta, fugind de tine liniştea prietenă; nu vei da mare atenţie începutului vânătorii, a fost o greşeală să cobori ca să-l omori, vei spune în timp ce urci şi iar urci pe stânci în sus, dar câinii sunt antrenaţi ca să-ţi taie jugulara de îndată ce te-ai opri să te odihneşti o clipă, de cum te-ai rătăci puţin câinii înfometaţi vor năvăli cu fălcile lor peste povârnişurile solitare ale istoriei tale secrete, peste profilurile ascunse ale unei legende zămislite de vorbele schimbătoare ale celor lipsiţi de speranţă, ale celor care se

vor mulţumi acum să comenteze, să critice, să aţâţe un joc fără drum. de întoarcere, câinii flămânzi vor fi observat şi ei cum glandele lor salivare distilează sucul morţii, se vor pune pe treabă până ce vor sfâşia şi pe dinăuntru şi pe dinafară tiparele mitului, fiecare pagină, fiecare pauză, fiecare uşă secretă va fi spartă şi vor pune cu răbdare ţarcuri şi garduri de sârmă sub tensiune în încercuirea pe care ei ţi-au pregătit-o din timp pentru apropiata ta eclipsă încât să ajungi să te convingi singur, ca acum, de zădărnicia fugii tale, de imposibilitatea acestei legende inacceptabile, inexplicabile, mistreţul-Mesia de acum doborât de oboseală, auzind în jurul lui zumzetul ţânţarilor care-l încolţeau, simţind între picioare aceraşi lucru groaznic ca atunci când fusese aruncat în „*Văgăună*”, ca o ejaculare sugrumată, o emoţie frântă în care sunt condensate teama şi paralizia, dorinţa de a fugi şi convingerea imposibilităţii, iar spaţiul liber împuţit se termină şi o mulţime de şuierături şi de vaiete se aud tot mai aproape pentru că au tot timpul de pe lumea asta ca să te spulbere şi să termine cu saga ta de erou şi de bandit singuratic; ei nu

Se grăbesc, iar vrăjitoarele, vrăjitoarele care-şi târâie picioarele goale, „iute, iute!”, dar ei, c-iini hămesiţi nu se grăbesc, merg siguri că până la urmă vor înşira, în cenuşa răvăşită a ascunzişului, oasele tale triste şi putrezite, ale unui simbol înspăimântat, învins, distrus, cu toate ascunzătorile răscolite iar evadarea ta, fuga ta, este doar o himeră pe care câinii experţi te vor lăsa s-o trăieşti ca o iluzie de câteva secunde, timp suficient ca să te înşeli, ca să renunţi pentru totdeauna la demonstraţia ta de forţă şi să te predai, ce mama dracuhu, te-am luat deja la ţintă, să nu faci niciun pas că te belim pe loc şi nimeni n-o să mai afle nimic de tine, zău că o fac, se aude din nou glasul „Galoşului”, vibrând de gloria de a-şi fi îndeplinit misiunea de hăitaş de-o viaţă, ogarul la picioarele tale sfârtecat de un foc de armă, urlând ca un muribund iar tu nemişcat, complet paralizat în vreme ce câinii hămesiţi se apropie încet, tacticos ca să savureze izbânda pe care nimeni, nici

măcar vrăjitoarele n-o vor putea tăgădui.

— Rănile sunt prea grave ca să mai poată scăpa cu viaţă, Alex – spune doctorul Díaz, fără să-şi ia ochii de pe fiarele printre care se zbat cei doi tineri; Minardito nu vrea să vadă, se dă la o parte; lanterna pe care o mânuieşte cu pricepere Alejandro Minaraos iluminează groaznicul amestec de sânge, soare şi ulei de pe fundul prăpastiei.

— Trebuie făcut ceva, Vicente, altfel îmi înhaţă băiatul, înţelege-mă. Ajută-mă să fac ceva – vaietele unuia dintre tineri se aud strident pe fundul gropii de unde e imposibil să-i mai scoţi – zice Díaz, este imposibil; îmi închipui că sunt sfărâmaţi pe dinăuntru, nu cred să aibă salvare şi dacă ar avea ar rămâne, în orice caz, nişte epave; ce păcat, un adevărat dezastru.

— Cum a fost posibil aşa ceva? – spune Díaz întrebându-l pe Minardito cai e nu răspunde, care-şi ascunde faţa cu ochii aprinşi, gata să plângă, abia abţinându-se, cum a fost posibil aşa ceva? – întreabă din nou, de data aceasta uitându-se la Alex Minardos.

— E posibil droguri – răspunde sec Minardos, privindu-şi băiatul.

— Doctore, îmi închipui că ăsta e singurul delict pe care ţi-l vom putea imputa, nu-i aşa?

— Insistă viclean Chicho Guerreiro. Presupun că n-ai mai comis nicio altă greşeală. Ştii bine că te bucuri de unele privilegii; drogurile, de pildă – insistă el şi mai mult.

— Nu ştiu cum vă puteţi gândi la aşa ceva, domnule Guerreiro, nu-mi risc eu profesia pe prostii – răspunde doctorul Díaz.

— Droguri, mama lor – subliniază Minardos. Memoria doctorului Díaz îşi aminteşte de altceva, de când Alejandro Minardos a început să-l înveţe inconştient tehnica maşinaţiilor subterane, arta de a ascunde *problemele*, de a nu răscoli rahatul, pentru că, cu cât îl răscoleşti, cu atât miroase mai urât, iar Alex spune să se găsească imediat o soluţie.

— N-avem mult timp la dispoziţie, Vicente, ce trebuie făcut? Să raportăm sau să ascundem toată povestea asta

într-un mod mai inteligent? Să tăcem chitic ca şi cum nu s-ar fi întâmplat, ca şi cum totul ar fi fost un accident ca multe altele pe şosea?

— Îmi risc cariera, Alex ştii bine. Îmi risc viaţa, pentru că o chestie ca asta mă poate băga oricând la închisoare.

— Ei, bine, zice Guerreiro, un dosar se clasează, măi omule, nu merită osteneala. Mă jur că nu înţeleg de ce te-ai încăpăţânat să negi atâta timp. Oricine poate greşi.

— Oricine poate greşi – afirmă Minardos, şi apoi un dosar ca ăsta se clasează imediat. Nici nu poate fi vorba de anchetă. Nu există dovezi, nu pot apărea probleme. Putem păstra tăcerea. Putem pleca chiar acum…

— Şi să-i lăsăm să sângereze, să sufere şi să piardă tot sângele – i-o taie Vicente Díaz.

— Nu-ţi mai pierde vremea, Vicente. Au murit; mai devreme sau mai târziu tot au să moară.

— O, nu, Minardos.

— Aveam toate dovezile împotriva ta, doctore Díaz – continuă sardonic Chicho Guerreiro. Díaz îi cercetează faţa: pielea e mâncată de alcool, înroşită de etilic, zâmbeşte pentru că e din nou victorios. Observă încet pereţii goi din coteţul în care lucrează Guerreiro, cocioaba în care a obţinut victoria; Guerreiro îşi dă seama:

— Ştiu că nu-ţi place – spune suspinând; dacă vrei să-ţi spun adevărul – zice mai departe, nici mie nu-mi piace, dar omul se obişnuieşte cu toate, viaţa îl răscoace pe fiecare, doctore; viaţa

— Repetă ridicând din umeri – îi aduce fiecăruia iadul lui pe pământ, nu-i aşa? Guerreiro îşi duce mai întâi la obrazul drept, apoi la cel stâng, o mână apoi alta, până îşi acoperă chipul puhav cu amândouă mâinile, aproape fără unghii, degete lungi şi neîndemânatice care îi amintesc lui Díaz de vremurile când era student entomolog: nişte mâini de păianjen păros. Guerreiro îşi dă seama că e observat, dar se complace în victorie: altul care nu-mi scapă, altul la turbincă şi să mai spună după aia că sunt bătrân, mama lor.

— Să căutăm totuşi o soluţie. Îţi vine să înnebuneşti, Vicente, înţelege-mă. Sunt în stare să pătimesc eu în locul băiatului; înţelege că n-am să las să se pornească un scandal care să ne târască pe toţi, trebuie să înţelegi asta – aproape că strigă Minardos. Nu puteau da greş puterea lui de convingere, calităţile lui de avocat veşnic învingător, nu puteau da greş în cazul acesta în care toţi o să fim amestecaţi, Vicente.

Un spectacol dezolant în care liniştea e spartă doar de gemetele târzii şi şterse ale unuia dintre răniţi, în care sângele se încheagă pe buza rănilor, ca o vopsea roşie, se gândeşte Minardito, parcă trupurile ar fi fost strivite sălbatic iar amestecul, din piele şi sânge, n-ar avea alt rost decât să facă spectacolul şi mai macabru.

— Am avut cazuri mai grele, doctore – spune Guerreiro lăsându-se în fotoliul desfundat care scârţâie la fiecare mişcare a urmăritorului. Luaţi o ţigară – îi spune întinzându-i lui Díaz pachetul, şi nu-ţi mai face probleme, omule; toate se pot aranja…

— Cu bani? – întreabă Díaz întrerupându-l pe Guerreiro, încercând să zărească prin ceaţa disperării soluţia întregii probleme, cu bani? – repetă el întrebarea devenită greoaie, înceată, târzie, timidă…

— Bănuiesc că ar fi un păcat să te cumpăr

— Zice Minardos, privindu-l drept în faţă. Bănuiesc că n-ai admite niciun sfanţ de la mine ca totul să fie dat tăcerii, înţelege însă că miza e mare, că oricine poate greşi.

Faţă în faţă, Guerreiro şi Díaz, şi fără să fi dispărut încordarea prin care au trecut, amintirile lor, în paralel, se şterg, apar şi dispar pe măsură ce discuţia porneşte pe un făgaş de speranţă pentru Díaz; n-o să primească banii, se gândeşte Díaz, tremurând din nou.

— Ai de ghid să mă cumperi, doctore? – întreabă cu un zâmbet ironic „Galoşul”. Crezi matale că eu fac carieră de atâţia ani, crezi matale că putrezesc pe dinăuntru şi pe dinafară toţi aceşti ani văzând cum mi se duce viaţa printre degete, văzând cum sunt osândit de fiecare dată la

un etaj mai jos, ca să ajung în pivniţa asta de rahat şi să anchetez tipi de rahat ca dumneata pentru infracţiuni de care nu-mi pasă, mă dor în fund, crezi matale că poţi să mă cumperi acum cu două parale, că situaţia matale înstărită o să-ţi permită să cumperi cu două parale o viaţă întreagă – strigă Guerreiro scoţând cu putere pieptul, jertfită pe altarul unei credinţe cum este viaţa mea? Chiar crezi aşa ceva, domnule doctor, crezi aşa ceva?

— Nu vorbi prostii, Alex, las-o încolo, nu-i vorba de bani; eu mă gândesc la altceva. O soluţie pentru toţi, o soluţie care să ne scape de cercetările care vor începe. O soluţie cu adevărat, nu cumva după aceea să ne trezim toţi într-o cameră întunecoasă, unde contradicţiile ne vor duce la dezastru – răspunde doctorul Díaz.

Să nu credeţi aşa ceva, domnule Guerreiro, nici vorbă de aşa ceva, şi din nou doctorul Díaz se face mic pe scaun, n-am vrut să spun asta. Eu am fost cel care l-a prins pe „Mistreţ”, îţi aminteşti, nu-i aşa că-ţi aminteşti? – strigă ca un isteric Guerreiro, eu mi-am rupt pielea căutându-l pe tot pământul ăsta blestemat, pe tot pământul ăsta plin de rahat, eu am venit aici să îndeplinesc o misiune, să sfărm un mit şi mi-am lăsat viaţa aici spetindu-mă, urât de toţi pentru că le-am luat ceea ce au dorit ei mai mult – strigă acum Guerreiro –, o zdreanţă, un analfabet încrezut din care au făcut un mit, un idol, îţi aminteşti, nu-i aşa? şi drept răsplată, pivniţa asta care mă bagă în pământ, îmi taie respiraţia în fiecare dimineaţă, îmi dă setea asta pe care o alung numai cu coniac, fără să-mi pese dacă lumea vorbeşte sau nu, mă înţelegi? iar apoi apar nişte inşi răpănoşi ca dumneata, făcuţi din puf, trecuţi prin multe mâini, să mă cumpere pe mine cu două parale de rahat. Crezi că-i just, haide, crezi că-i just?

O adevărată lecţie, domnule, o întreagă lecţie, se gândeşte Díaz căutând să scape încet încet de întreg şuvoiul de sudalme şi de urlete al „Galoşului” Chicho Guerreiro, o piftie ca dumneata ar fi meritat să stea de mult la răcoare, elemente ca dumneata prisosind zi de zi pe străzile astea şi nici nu poţi să pui laba pe ei pentru că

îţi scapă, au pielea unsă cu toate alifiile poziţiei lor sociale şi ale prietenilor lor, nimeni nu-i poate înşfăca, imposibil aşa ceva, îţi vine să înnebuneşti când îi vezi ce măgării fac, fără să păţească nimic, pricepi? liniştiţi-vă, domnule Guerreiro, liniştiţi-vă, vă rog, tremură Díaz iar Guerreiro îşi duce mâna la obrazul stâng, apoi la cel drept, un tic nervos care se repetă neîncetat, ticul amintirii, ticul pe care Siaka Garda i l-a împlântat de multă vreme şi care i-a lăsat mişcarea aceasta repetată, de atâtea ori repetată de atunci şi până acum, de câte ori îşi pierde calmul iar muşchii o iau razna şi se urcă pe pei-eţi.

— Cel mai bun lucru, Alex, e să le dăm apă chiar acum – găseşte soluţia doctorul Díaz, Vicente Díaz. Cel mai bun lucru e să bea cât de multă apă, câtă pot înghiţi. E posibil ca la autopsie să nu apară nimic. Asta e, să le dăm de băut. Minardito, du-te sus la maşină şi adu plosca cu apă din trusa mea, du-te repede, aleargă, să scăpăm de chestia asta.

— Îţi mulţumesc de mii de ori. Vicente – îi spune Alejandro Minardos doctorului Díaz.

— Lasă, lasă, stai liniştit. Apa le va scurta agonia. O să moară curând.

Jocul apărea ca o posibilitate de a dobândi cunoştinţe care, cine ştie, vor putea servi la accelerarea căderii. Dar, a cui cădere? Jocul va trebui să ducă, bineînţeles, la lămurirea semnificaţiei ultimei fişe rămase pe masă.

SĂI. VADOR ELIZONDO

DOUĂZECI ŞI UNU

Lungul şir de amintiri cu întortocheli şi cotituri îl face pe Alejandro Minardos, trăgând tare în piept, sau contagiindu-se cu acrul putred din jur, să rămână mai departe absent, să se mişte greoi, în contrast cu rapiditatea amintirilor, a reflexelor interioare, imediate care aleargă pe sub piele ca într-o peliculă de film; întrevăzând Minardos o analiză prea rapidă a faptelor, pentru că – de altfel – a ajuns să în (căcagă că *nimeni nu* îndrăzneşte să-şi facă jucării din cenuşa chiparoşilor doborâţi nici măcar baloane de săpun care pocnesc, se

sparg de îndată ce se înalţă în aerul înfierbântat; aplauzele celor prezenţi îl readuc pentru câteva clipe la realitate, beau toţi whisky, îşi zice, pe buzunarul meu; aş, şi ea alături de tine, Maria Luisa, soţia ta, protectoarea ta, o frână pentru trăpaşul dezlănţuit, învingător, încorsetat acum, n-are încotro, în haine de lux, retrăind amintirile care trec pe furiş, purtând ultimele tehnici ale construcţiei secrete la a cărei înălţare şi-a adus şi el contribuţia; ştiu şi cum o cheamă, spune acum Maria Luisa, schiţând un zâmbet care-i zbârceşte toţi muşchii feţei ofilite, care răvăşeşte trăsăturile artificiale şi transformă într-o mutră groaznică pielea asta care cu numai câteva clipe mai înainte era toată o rigiditate prefăcută; ştiu şi cum o cheamă, repetă ea; Minardos aplaudă şi ridică mâna de fiecare dată când Minardito reuşeşte o lovitură şi câştigă un nou ghem; din flăcăul ăsta o să iasă un as, îi spun de la masa de alături, într-adevăr un as, îi spun zâmbind când el întoarce capul ca să mulţumească pentru compliment; chipul lui e ca o mucava ce se îmbibă cu combustibilul amintirilor (o simplă scânteie şi totul ar arde de parcă ar avea douăzeci şi cinci de ani, într-adevăr de parcă ar fi un tânăr adolescent proaspăt înţărcat), iar când aplauzele sunt pe terminate, întoarce din nou capul spre Maria Luisa şi îi spune, ce zici, dragă? ce-ai mai născocit, cum o cheamă, pe cine să cheme?

Toată chestia asta, toată liota de şantajişti care l-au tras pe sfoară, care-l sapă şi-l umilesc o poate tranşa Minardos, o poate rezolva Minardos aflat la apogeul carierei sale; îţi spuneam eu, e un prieten, un prieten şi jumătate, îşi zice doctorul Díaz; l-au încolţit din toate părţile, au să-l jupoaie de viu, Alex, e o problemă urgentă pentru că dacă n-au să-l mănânce începând de la picioare îl vor lăsa oricum cu fundul în aer; nici vorbă că-şi dă seama, avea chiar un teanc de soluţii, da, un teanc de soluţii pentru cazuri asemănătoare şi care niciodată n-au dat greş, tehnică nu alta, râde acum Alejandro Minardos, parcă ar fi prevăzut totul dinainte ca şi cum providenţa sa profesională s-ar fi apucat să rezolve toată problema asta

nemaivăzută pe care i-au pus-o în cârcă; – Tu te-ai încurcat până la urmă cu ea, nu-i aşa, Vicente?; lasă-te de glume, ce importanţă mai are – răspunse Díaz, am declarat de-acum că da şi blestematul ăsta de Guerreiro nu vrea să cădem la o înţelegere, cu banii nu merge cu tipul ăsta, m-a zăpăcit, îţi jur că m-a zăpăcit; – Te-ai fleşcăit aşa de tare de parcă te-au lăsat fără ouă, bătrâne, cât pe-aci, nu mai lipsea mult – glumeşte iar Minardos; Am de pătimit de dobitoc ce-am fost, ce dovezi aveau?; m-am băgat în gura lupului ca un ţânc şi acum nu mai ştiu cum să ies.

O întreagă răspundere pentru tine, Minardos, să tragi o linie de la apărarea lui Siaka García, de când ochii ţi se înroşeau de emoţie pentru că se făcea, gândeai tu, o nedreptate şi trebuia să-i convingi pe toţi, trebuia să faci o manifestaţie paşnică pentru a-l salva pe omul acela care nu făcuse altceva decât să trăiască singur şi să se apere de urmăritorii lui; o întreagă răspundere să vezi în ce ai căzut, în picaj, din punctul acela culminant al unei profesii nepătate până la jocul combinaţiilor secrete, jocul de a umbla cu mâţa-n sac în tăcerea absurdă şi absolută a tribului care te adoră, care te stimează pentru că este un merit să faci pe scamatorul, să-ţi faci scamatoriile în faţa tuturor, fără ca nimeni să ştie unde se contopesc realitatea şi ficţiunea, unde se termină adevărul şi începe născocirea. Au rămas cu mult în urmă vremurile nevinovăţiei, ale diletantismului şi pasiunii, acum lucrurile nu mai pot fi scoase la lumina zilei ci totul trebuie născocit în cripta biroului tău, de la Siaka García, trecând pe la Graţia Fontân şi până la problema asta infantilă şi de necrezut a lui Vicente Díaz; – Oricum, cred că se poate rezolva cu bani – spune Minardos, nu cred să fie chiar aşa de greu să-l cumperi pe un oarecare aflat în amurgul carierei, un semialcoolic cu probleme în familie, cu siguranţă că le are; pe deasupra tu eşti sigur că cameleonismul a pus gheara pe toţi. fără excepţie, Minardos, tu crezi că toţi sunt de aceeaşi teapă, lachei, de vânzare, obiecte cu o valoare stabilită, cu un sistem de schimb câtuşi de puţin simbolic ci foarte real, categoric, cu o cifră definitivă, asta valorăm

cu toţii – zice Minardos în timp ce doctorul Díaz respinge ideea; n-a vrut, Alex, n-a vrut o para chioară, s-a încăpăţânat şi a zis că eu va trebui să le plătesc pe toate, că erau mii de inşi ca mine şi că el voia să termine cu noi toţi, aşa a spus;

— Un erou până la capăt Guerreiro ăsta – zice zâmbind Alejandro Minardos. Cameleonismul acesta, toată strălucirea corupţiei care pâlpâie ca un foc veşnic pe pielea oamenilor, dintr-un capăt în celălalt, pătând orice obiect, orice persoană care ar intra în contact cu alt obiect, cu altă persoană, cum dracu' să nu-i meargă cu Chicho Guerreiro? mai degrabă să-i spună bancul cu maimuţa fără coadă, că el nu poate crede că „Galoşul" nu-şi avea preţul lui; un lucru e tinereţea şi altul bătrâneţea, un lucru e pasiunea, se gândeşte Minardos, şi cu totul altceva jocul ieftin al minciunilor, pe care bineînţeles că nu-l născocise el; trebuia acum, după atâţia ani, să dea iar de „Galoş", un scârbos, o lepădătură, fără doar şi poate, pe eşafodajul corupţiei pe care ne mişcăm cu toţi – se gândeşte –, nu există un singur trup neprihănit, nici vorbă – reflectează – în vreme ce-i reapar pe negândite imaginile de la judecarea şi condamnarea la moarte a lui Siaka García, niciodată uitate de el, fraze răzleţe, frânturi de imagini care rămân neşterse în memorie, discuţii întretăiate, privite şi examinate prin prisma curată a trecutului şi gama de nuanţe produse de învârtitul caleidoscopului prezentului, gama completă de gusturi, culori şi mărimi pe care meseria matură de azi le produce fără greutate; uneori o imagine este suficientă pentru a te reîntoarce înapoi şi a te scufunda în adâncurile văgăunilor mitului la care şi-a adus şi *el* contribuţia: niciodată n-a spus nimănui nici măcar unde l-au îngropat; ca să prosperi nu-i nevoie decât de propriul tău eroism, chiar dacă tu n-o faci anume, se gândeşte Minardos; „Galoşul" îşi pipăie faţa spunând că o să-l arunce la groapa comună, iar tu lăsându-te purtat de înflăcărarea tinereţii, că n-ai să permiţi aşa ceva; mă doare în fund permisiunea sau părerea dumitale, domnule avocat, zicea el; pe întuneric, în asprimea

îndulcită numai de aburul primelor ceasuri de la tropice, patru sau cinci persoane în cimitir şi trupul strangulat, învineţit, al mitului care zace în pământu’. l rece, negru, în lutul care o să-l aibă veşnic, care o să-l macine, în lutul care aşteptase momentul acesta spectacular al capturării şi executării lui, lutul care jinduia să-l înghită, să-l ascundă, pentru a fi complicele tăcerii şi mitul legat de persoana sa, pentru ca întotdeauna să existe pe ţărâna secretului flori calde, speranţa într-un mesianism, în trezirea unei rase moarte, adormite de la începutul secolelor, reîncarnată în mitul unui „Mistreţ” ştirb, analfabet, rod al atâtor lucruri imposibile şi împrejurări negative, epopei fabuloase şi absurde, care se întorcea întotdeauna împotriva hăitaşilor săi.

— Ba da, ştiu şi cum o cheamă – spune Luisa pentru a treia oară. Ştiu că o cheamă Gracia Fontân. I-am urmărit toate mişcările. Şi pe tine te-am ţinut sub observaţie de câteva luni, aşa că ştiu tot…

— Nu ştii nimic, tu nu ştii nimic… – i-o taie Alex, fără să se schimbe la faţă; nimeni nu trebuia să-şi dea seama de discuţia dintre ei;

erau invitaţi la aniversarea căsătoriei lor şi nimeni nu trebuia să afle absolut nimic, se gândea isteric; ea a dispărut definitiv cu taxiul acela, în vreme ce tu te uitai de la fereastra etajului doi, în vreme ce tu vedeai cum se ducea într-o clipă doar, o falsă tinereţe, cum se strica, piesă cu piesă, tot jocul de dame după care te dădeai în vânt; întotdeauna tu mutai piesele, îţi dai seama? ea niciodată n-a vrut să se amestece în calea ta, doar o singură dată, numai o dată a atacat aria geloziei, în seara aceea ştearsă când a refuzat să mai continue cu tine: sau plecau împreună sau totul se făcea ţăndări, ori lăsau totul în urma lor ori ea te părăsea; să alegi; că nu era momentul, ziceai tu ca să câştigi timp, pentru că nu te aşteptai la aşa ceva:

— Nu, nu mai pot continua aşa – zice Gracia, toată fuga asta, toată legătura asta clădită pe taină, fără să pot să strig în cele patru zări că nu, că nu-i aşa cum crede

lumea, că nimeni nu ne poate despărţi în afară de noi.

— Nu trebuie să-ţi faci griji, Alejandro – spune Luisa, cu schimonoseala ei de babă, iradiind de fericire, la douăzeci şi cinci de ani de căsnicie, nunta de argint a plictiselii, Alex. Eu n-am să spun nimănui nimic. Am să păstrez secretul doar pentru mine, cât timp ai să stai lângă mine. Am să sacrific tot acest trecut dacă şi tu ai să termini cu el.

Îţi promit că am să plec cu tine, i-ai spus, Alex, numai dă-mi răgaz; nu, nu-i un termen de gândire, ci ca să pregătim totul, o perioadă ca să mă obişnuiesc cu noua viaţă; atunci, atunci s-a produs refuzul, începutul refuzului, nimic altceva decât refuzul de a continua jocul, de a fi mai departe un iepure pitit, de a mai fugi de dihori.

— Am putea aranja un certificat nostim, dacă crezi că-i bine. Ştii că nu-i nicio problemă – spune Minardos.

— Un certificat, răspunde mirat Vicente Díaz, o adeverinţă...? întreabă.

— Nu, Guerreiro, dumneata n-ai să-l arunci în groapa comună. Am să plătesc imediat o nişă. Am să aranjez totul ca să fie depus într-o nişă. Chiar aici, în cimitirul ăsta.

— Treaba dumitale, domnule avocat, treaba dumitale eu problemele astea. Într-un ceas, cum sosesc hârtiile, dacă dumneata n-ai rezolvat totul, am să-l îngrop conform ordinelor primite.

— Fii rezonabil, Guerreiro, pentru dumneata e totuna. Vino puţin cu mine.

O discuţie aparte cu Guerreiro, hăitaşul, cu dihorul care a înălţat şi el mitul când în fond voia să-l distrugă, un ins dat dracului, pe cale să devină alcoolic: – Putem rezolva chestiunea asta cu bani, Guerreiro, dumitale ţi-e totuna.

— Nu, nu mai insista, Alex – răspunde Gratia, n-am să mai stau nicio clipă lângă tine, nicio secundă. Te hotărăşti acum sau niciodată.

Greaţă, vomă, aceeaşi senzaţie ca de atâtea ori, în cimitir, în noaptea îngropării lui Siaka sau seara cinci le-a refuzat Graţia...? Greaţă pentru că soţia lui, Luisa, a pus

mâna pe aceleaşi piese ca şi el, dar iară ca el să-şi fi dat seama până acum? Greaţă sau senzaţia că îmbătrâneşte, că n-are chef de nimic, că nimic nu-l leagă de viaţă?

— Da, Vicente – îi răspunse Minardos lui Díaz, un certificat medical în care să apară nişte boli închipuite dar care să-ţi servească să scăpi de problema asta, ca să uite de tine şi să te lase în pace.

Mai era şi răzbunarea, dorinţa de a-l nenoroci, de a i-o face „Galoşului”, după atâţia ani de aşteptare, te gândeşti; câţi ani a aşteptat el ca să-l facă zob pe Siaka Garda? câţi ani l-a urmărit pe Siaka Garda prin ţinutul acesta lunar de linişte şi singurătate? câte interogatorii, câţi morţi, câte exiluri pentru ca mitul să poată să apară în bătaia puştii sale cu repetiţie, să-i strige că dacă se mişcă îl face ţăndări?

— Nu, domnule avocat. Dumneata n-ai să poţi să mă cumperi. Nici dumneata – răspunse hăitaşul, nici nimeni altul n-o să mă poată cumpăra. Ştii că în felul acesta comiţi infracţiunea de mituire? Nu-ţi dai seama că te pot denunţa? Totuşi, n-am s-o fac. Eu îmi fac datoria şi numai datoria. Dumneata ai pierdut şi eu am câştigat.

În ceea ce priveşte restul, în privinţa chestiunii nebuloase dacă cadavrul lui Siaka a ajuns în pământ sau în nişa *mai* confortabilă pe care tu ai reuşit s-o cumperi după cum ai proclamat mai târziu, s-a iscat o avalanşă de păreri care se pierd în trecut, se neurastenizează şi se filtrează în gura tuturor, pentru ca în felul acesta să se împlinească profeţia mitului, pentru ca florile acelea să fie mereu proaspete.

Alt *drive* înnebunitor, bravo lui Minardito, reuşeşte să câştige o partidă ce părea pierdută, un adevărat succes această *happy day* a căsătoriei, ce dracu’, ce mai vreţi, ce mai doriţi, domnilor?

— Ce altceva ai putea dori decât rezolvarea problemei, Vicente? – întrebă Minardos.

— Dar îmi ştirbeşte prestigiul – răspunse Díaz.

— Nu, nu cred c-o să afle careva, sincer vorbind, nu cred – spuse Minardos.

Un certificat, într-adevăr o adeverinţă pe care o s-o semneze un şobolan care are aceeaşi profesie cu tine, doctore Díaz, care ascultă de aceleaşi legi, ca şi voi, care păstrează aceleaşi taine, ca şi voi, care terfelesc şi bârfesc aceleaşi lucruri, ca şi voi, fără să ţină seama cine iese în pierdere: *un certificat*, un act pe care ai să-l obţii uşor, o hârtie aranjată care o să te ajute să scapi de legile pe care voi le păziţi cu străşnicie, cu excepţia cazurilor în care unul din voi ar cădea în plasa vreunui blestemat de hăitaş care s-ar încăpăţâna naiv şi prost să nu înţeleagă regulile unui joc în care nu sunt altceva decât simpli figuranţi, simpli traficanţi ai unei realităţi pe care niciodată n-o vor înţelege cu adevărat, oare pricep ei într-adevăr jocul la care sunt înhămaţi?; *un certificat* care să te scape din ghearele păianjenului ăsta veninos care nu ţi-a dat drumul până ce n-ai acceptat că ai comis un delict, un teribil păcat care are să te distrugă – corupţie de minori, corupţia de majori? – asta-i altă mâncare de peşte, corupţia de majori nu constituie un delict prevăzut expres de nicio lege, nu-i aşa?; *corupţia se minori*, asta da, te-ar nenoroci, Vicente; mai bine lasă-te în seama combinaţiilor secrete în care e un expert de mâna întâi marele avocat Alejandro Minardos, aşa că urmează-i sfaturile care-ţi vor servi de plapumă şi vor rupe toate hârtiile din dosarul tău, încât totul o să devină un simplu număr într-o arhivă plină de praf şi de gândaci, într-o pivniţă unde domnesc uitarea şi rugina, nu-ţi face griji, o adeverinţă o să aranjeze totul. O adeverinţă e un fleac, doctore Díaz, o adeverinţă, o hârtie complice cu tine, cu influenţa ta, cu aranjamentul dintre Minardos şi „Galoşul": s-a aflat vreodată dacă Minardos i-a plătit atunci ceva „Galoşului", ca să-l pună pe Siaka García în nişa 1.033, cum afirmă Minardos? sau, din contră, s-a lămurit dacă Siaka García e în groapa comună în care Guerreiro voia să-l bage sau a admis hăitaşul vreodată, în beţiile lui sumbre şi ulceroase, într-una din clipele acelea groaznice când alcoolul îi răscoleşte maţele gălbejite şi pielea verzuie, că ar fi luat bani din mina avocatului Minardos?; nu s-a aflat. Nu s-a aflat niciodată dacă stai să

te gândeşti, Vicente. S-a întâmplat oare ceva în problema lui Minardito, a aflat cineva că ai omorât doi inşi, doi copii ca să scapi viaţa faimosului tenisman care urmează să devină Alex Minardos jr? Nu, nimeni, nimic, absolut nimic. Cel care ar îndrăzni, o, Minardos ştie asta, cel care ar îndrăzni ar fi un pui de căţea plin de invidie, pe care trebuie să-l elimini, pentru că în fond nu vrea să admită izbânda noastră, ghiftuita şi definitiva noastră izbândă, Vicente, e atât de clar că nu merită să mai discutăm, aşa că nu-ţi face griji, n-o să afle nimic, totul se va da la arhivă, doar n-o să admitem noi vreodată să ne ia boii de la bicicletă, să ne tăvălească după ce ne-am cocoţat pe culme, nu-i aşa? şi cu atât mai puţin într-o *HAPPY DAY MARRIED TWENTYFIVE YEARS* \ tocmai azi, Luisa.

(de *aceea e aşa de frumos, năstruşnic de estetic, de aseptic, fără combinaţii şi fără aranjamente care să umbrească reuşita petrecerii, să vezi cum ne lăsăm în jos ca o pasăre fenix din zborul ei cu rotiri măiestre, nu interesează cum, în elipse sau parabole, cu pofta de jaf întipărită pe irisul ochilor ei, al ochilor noştri, răvăşind linia dreaptă şi îndoind cutele sculpturilor patricienilor în poziţii de odihnă eternă, cei care ne-au precedat în jocul buncărului secret, lăsându-ne să cădemi când soarele e încins la maxim, pe pardoseala cu plăci, zgândărind vuiala fumului, a căldurii insuportabile de pe pământul ăsta încins*; *cum ne lăsăm în jos în urma soarelui odihnei, când decadenţa, începe să se scrie pe pielea noastră cu D mare*.

1 Zi fericită, la 25 de ani de căsnicie (în engl. în orig.). 238 *canonic şi ireversibil, deşi nu mai rămâne altă soluţie serioasă decât să te obişnuieşti cu ideea*: *că ecoul semnificaţiei triumfului nostru o să ne buşească şi mai tare de pământ, chiar dacă avem senzaţia că puterea se mai află încă în mâinile noastre, în pulsul venelor noastre*; *cât de perfect zborul acesta de pasăre fenix renăscută, reîntoarsă, înălţată din adâncul cenuşii sale, gata să fie din nou învinsă*; *mustaţă tăiată* de *curând, aranjată cochet în faţa oglinzii de la baia personală, aburi calzi care se mai ridică din marmura gri, ca nişte împăraţi Caracalla*

satisfăcuţi, în miniatură, briantină care dă o nuanţă argintie părului alb, ochii căzuţi că ai lui Bogart, călit în micile şi marile eschive care alcătuiesc viaţa unui învingător, pe care apoi le va povesti altor învingători care cunosc prea bine tema şi vor aplauda la urmă, aşa că atunci când le va veni rândul să deşerte conţinutul bucolic să nu poată fi pusă la îndoială plăcuta lor uşurare sufletească; piciorul stâng uşor dus înainte, în timp ce mâna stângă se joacă, simulând o uşoară nervozitate, cu câteva monede puse, chiar ca să simuleze o uşoară nervozitate, în buzunar; zborul acesta trăsnet şi trăsnit al păsării fenix, strălucirea orbitoare a penelor ei se văd în cravatele şi gulerele lor impecabile, în insigna lui de universitar neîntrecut, naivă şi, în acelaşi timp, grandioasa insignă de universitar al victoriei oarecum departe de vremurile apuse când o asemenea insignă însemna ceva măreţ şi-ţi aducea renume, în jacheta cu şase nasturi model „Prince de Galles", la două rânduri, care rezistă tuturor modelor şi ră, mâne nouă, neînfricată, dându-ţi, o ştii (o ştim) hanii atotînvingătorului, strălucind în fiecare gest, al tău, al nostru, în fiecare schimbare a piciorului (acum dreptul o va lua încet înainte însoţit de zâmbetul deschis de pe buze, iar stângul, drept urmare, capătă iar poziţia de ariergardă, schimbul de mai târziu; acum duc cu nedescrisă eleganţă paharul cu whisky and soda and ice *în cuburi, cu* beer, gin and tonic, *cu campari, la buzele obişnuite să deguste şi să soarbă ambrozia pe care o datoresc fără doar şi poate păsării fenix, în vreme ce limba trebuie să-şi joace mai departe rolul de vameş gingaş, ajutor perfect al amestecului lichid);*

este frumoasă, foarte frumoasă ostentaţia triumfului secular, în zâmbetele lor reci, cu dinţii galbeni, în aur, cu sprâncenele ridicate pe fruntea fără de sudoare şi de sânge şi totul în jurul mesei ovale a barului (lemnul îşi trădează totuşi părţile tocite, vârsta coatelor frecate); lemnul e martorul sclaviei lor consimţite, al subjugării faţă de pasărea fenix care soarbe lichide industriale, nectar pregătit pentru triumful învingătorilor, fără îndoială,

nectarul roşietic al tăcerii pregătite în aventura deflorată a codrilor sociali, nectarul care potoleşte doar pe moment setea de nestins a uliilor, nectarul care îmbată, întreţine, pătrunde, înzeceşte puterea zeilor şi le conferă aerul acesta deosebit, de invidiat al ţinutei lor imperiale: *fâlfâitul aripilor pare mângâierea unei brize ciudate*; *din import*; *împachetată şi îmbuteliată în depărtate parcuri naţionale americane, pe coasta feniciană, special* for you, *învingători* de for chiefs *de întreprinderi constructoare care se lăfăiesc în milioane*; *pentru* chiefs *de moştenitori – balele ascund mica cicatrice a buzei de iepure* – for *moşieri, traşi mai aproape de capitală, de oraşul lăbărţat şi neîncrezător, sub burta măgarului, într-un somn letargic*; *e un mod de a te aşeza încet fără să strici lemnul bătrân al taburetelor, fără măcar o distorsiune care să strice melodia mişcărilor de lebădă, fără măcar să-i dea motiv bârfitorului şi păcătosului să critice sau să se îndoiască de formidabila aterizare, după atâţia ani de experienţă, o greşeală ar fi aşadar un spectacol puţin obişnuit pentru o pasăre fenix*; *la o pasăre fenix care are în firea ei spiritul perfecţiunii*; *ochelarii polaroid ascunzând sprâncenele, cutele mici de milionar sau de învingător, de evrei sedentari, nasul coroiat, aurul ochelarilor polaroid, aurul etuiului şi braţelor ochelarilor polaroid dau un aer maiestuos baletului în jurul convorbirii triviale purtate nepăsător pe buze*; *ah, pasărea fenix*;

suprafaţa mare a tejghelei suportă iureşul ghearelor noastre, ciugulitul orezului cu ardei; *ce imagine caraghioasă, stridentă şi artificială să vezi cum se leagănă lichidul în aşteptare, zăcând în interiorul pădurii de sticle transparente, verzi, negre, opaline, pretându-se jocului,* musicii *hipnotica şi ritualului potolirii setei acestei comunităţi, cea mai nesăţioasă din lume, ca un stol de păsări tăcute şi aristocratice, Ungă care stau, pe o creangă mai simplă, alte păsărele mai de rând, toate născute în cuiburi de vază având gloria, succesul şi triumful marcate cu fierul roşu sub bază şi pe frunte*; *în celelalte zile, nefestive, aerul lor, o respiraţie filtrată, efluvii etilice*

amestecate cu colonie englezească pe care o secretă şi mai mult glandele crescute dinadins, ale amabilităţii gata oricând pentru bătălia pe ascuns; *ambiţia, lentă de a păstra diferenţele într-o veşnică confuzie*; *subtilitatea uniformă a fiecărei figuri de ceremonial, ritualul Macedonia, imperial iau ochii celor străini de sectă sau ai simplilor catehumeni ai focului buncărului, ai celor care nici măcar nu sunt purtători ai speranţei, ai ingraţilor care nu se mulţumesc să fie invitaţi de onoare la resturi, ah, pasăre fenix, ducă-se dracului toţi, fii tare întotdeauna, pasăre fenix, fii tare, cei care vor muri să se ducă învârtindu-se, să moară fără să apuce să salute, aşa cum merită mesenii oribili la firimiturile ospeţelor*; *uneori, un singur zâmbet pe altarul visării, al gândului melancolic că vremurile trecute au fost* întotdeauna *mai bune, chiar de s-ar spune contrariul, vremuri de foamete, fără luciu, la nivelul pielii, o tro Aare a rectitudinii de marmură a triumf ului, a seriozităţii*; *ăsta-i spectacolul petrecerilor păsării fenix*, întotdeauna *la postul ei*: *un stol de păsări şi fiecare cu aureola nemuririi*; *veniri, plecări, salutări.*)

De aceea, petrecerea de la *happyday married* trebuie să continue fără ca nimeni să nu afle nimic, absolut nimic, fără ca Luisa să spună un singur cuvânt despre *fair-life*-ul tău pentru că ştie că în fond ea va avea cel mai mult de pierdut, ea va ieşi în pagubă; schimonoseala asta care îi boţeşte tot timpul faţa, care o îmbătrâneşte peste măsură este urma tăcerii tribului, personificată acum de Luisa, urmă moştenită, adânc încrustată, chiar în hipofiză, încât nimeni să nu fie judecat după fapte pe care aparenţele nu le indică, deşi dovezile există, palpabile, la lumina zilei, la lumina soarelui, deschise oricui ar dori să înceapă o scurtă investigaţie asupra amurgului; nu, nu trebuie să spui nimic, nu trebuie să dai pe nimeni jos de pe piedestalul pe care şi l-a câştigat prin el însuşi şi pentru el însuşi, se gândeşte Minardos; loviturile astea monotone îl duc şi-l aduc din trecut în prezent, şi din nou din prezent în trecut, totul se întunecă sau se luminează pe măsură ce partida lui Minardito capătă importanţa pe care trebuia s-o aibă în

faţa invitaţilor, ce dracu’, şi prudenţa unei femei ca Luisa, ce dracu’, se gândeşte, cum naiba se plăteşte asta?; nu eşti însă deloc liniştit; e doar un clipit care stinge din când în când culorile realităţii, fastuoasa sărbătorire a căsătoriei tale, o petrecere fastuoasă unde nu lipseşte nimeni; Luisa ar putea să te şantajeze, ar putea, e timpul să te arunci în arenă să tai şi să te laşi tăiat, căsăpit în faţa a mii de spectatori care mai mult ca sigur au venit tocmai pentru asta, să te vadă cum dai de bucluc, cum dai ortul popii, cu spinarea frântă, fără să îndrăzneşti să ridici ochii; acum aplauzele se repetă şi invitaţii s-au ridicat în picioare înfierbântaţi de jocul lui Minardos; o să ai oare curajul să te ridici încet-încet să aplauzi afişând un anumit entuziasm, să confirmi zâmbind când cineva de lângă tine îţi va spune, pe marginea terenului de tenis, că băiatul ăsta al tău este o bijuterie, Alex, o să ajungă un Guil lermo Vil as, ai să vezi ce *poignet* are, bătrâne, e mare lucru să ai un asemenea băiat, ce naiba, trebuie să fii tare mândru; o să te împaci cu toate astea şi cu schimonoseala paralizată a Luisei care caută să fie acum un zâmbet, sau o să înduri ca mâna ei să se apropie de trupul tău, de oricare parte a trupului tău şi o scârbă febrilă să-ţi încreţească pielea, să-ţi încordeze muşchii, să-ţi amintească întocmai momentul culminant al refuzului categoric al Graciei, te vor învălui imaginile care-ţi vor da puterea să te desparţi şi să spui: scuzaţi-mă o clipă, mă întorc imediat, mă duc la baie, nu-ţi face griji, vin imediat, o înşiruire de fraze fără sens care sunt doar un suport ca să duci la bun-sfârşit ceea ce îţi propui, şi de-acum înainte, odată cu drumul spre vilă, spre galeriile sale interioare, totul se va transforma în paşi mătăsoşi care te vor îmboldi tot mai mult să te închizi în baia asta minunată pe care i-ai dăruit-o soţiei tale azi, la aniversarea cununiei; vei închide uşa după tine şi o să-ţi priveşti încă o dată chipul sleit, cramponat de amintirea Graciei, legat de cele mai frumoase clipe lângă umerii aceia ca merele coapte la soare, lângă sânii care săltau la simpla ta mângâiere; o să ridici capacul closetului şi o să vezi lichidul albăstrui care parfumează întreaga ambianţă;

care dă un miros perfect liniştii aseptice care te înconjoară în vreme ce afară se aude zaiafetul noului învingător, al noului trăpaş de rasă care o să întreacă toate previziunile, pentru că, ce naiba, e clar că o să fie cel puţin un nou Guillermo Vilas…

DOUĂZECI ŞI DOI

Cu UMERII CĂZUŢI, trupul parcă s-ar târî în jos, clătinându-se, parcă i-ar fi teribil de greu să se ţină pe propriile sale picioare, „Galoşul" Chicho Guerreiro se strecoară pe străzile pustii ca o zeamă putredă, duhnind a băutură; durerea din intestine îi macină memoria ca un vierme care ar încerca să pătrundă în clopoţelul pisicii; coniacul îmi găureşte ficatul, se gândeşte el, ei şi? O urmă de înduioşare pe faţa lui vineţie, în noaptea asta, din nou în drum spre closet; acolo, la numai un pas de el un zgomot ca un murmur şters, înăbuşit, gutural, sordid, nisipul plajei umezindu-se, răcorindu-se, încercând să uite căldura de peste zi; nisipul se îmbrăţişează cu spuma care trece albă peste galbenul cenuşiu şi dezgoleşte corpul blond într-o infinitate de gropiţe care dispar pe loc, ochişori care clipesc în întuneric pentru scurtă vreme, după care se sting pe când spuma învinsă, după ce a îndeplinit partea de ritual care-i revine, se închide la culoare până dispare lăsând doar o pată umedă, care îi trădează trecerea, ca o mângâiere neîncetată pe plaja oraşului, cu foşnetul acesta care ajunge acum până la mintea obnubilată a lui Chicho Guerreiro, unde amintirile, ca şi marea pe nisipul lipicios, depun alge, muşchi, filamente albe, resturi de la balenele care-şi vomită excrementele la atâţia kilometri de coastă şi care ajung plutind până aici, unde amintirile se împotmolesc în noaptea beţivă a lui Guerreiro; cu faţa vineţie, cu pielea verzuie, cu paşii şovăitori, Guerreiro este o umbră învinsă, umbra unui rege detronat şi singuratic, rostogolindu-se într-un trecut care nu s-a stins încă, într-un jărăgai pe care-l simte aici, în intestine, şi-l chinuie fizic şi psihic: nu-l lasă să fie el însuşi, cel slăvit cu osanale cu ani în urmă, copoiul de neînvins.

Freamătul acesta ascuns, neîntrerupt, are, fără să

vrea, rolul unui drog, şoptind ca o sirenă în mintea lui Guerreiro: am să-l arunc în groapa comună pentru că aşa mi-a venit mie pe chelie, bombănind acum lângă peretele coşcovit, la colţul străzii, la încrucişarea de vânturi, unde se sprijină ca să nu cadă: sunt numai imagini tulburi ale închipuirii sale răvăşite de atâţia ani şi într-o lume atât de uscată; de când am terminat cu el, de când am sfârşit cu „Mistreţul”, a început să mă ia dracul, acum îmi dau seama; privirea asta fixă pe gura ştirbă de canal nu-i altceva decât umbra lui sticloasă care-i restituie toate senzaţiile astea ciudate, onirice, păienjenişul de pe ochii închişi ai lui Guerreiro, ca să vină acum un rahat de doctoraş şi să-mi spună să nu mai beau, că dacă nu mă îngrijesc o să dau ortul popii din cauza ulcerului ăsta; pleoapele îi ard de la alcoolul băut cât a umblat toată noaptea; un miros de mare unsuroasă prezent în toate colţurile acestui oraş care se trezeşte, iar în aerul putred şi umed pluteşte sarea; Guerreiro se îndreaptă greoi spre singura cârciumă din port care mai are uşile deschise; frigul, poate frigul, ca atunci, ca întotdeauna, poate frigul acesta dinăuntru care i se înfige în intestine, în maţele putrezite şi îi răvăşeşte metabolismul, îl poartă pe alte căi, neobişnuite, îi readuce vechile amintiri din gloria detronată, aruncat acum într-o cămăruţă dintr-o pivniţă oarecare; trebuia să-i laşi liber, îşi zice, sau să-l fi omorât şi nu-i mai făceai publicitate, poate aşa îi mai căutai încă, îşi zice, iar tu erai un om pe care toată lumea îl respectă; chiar aici, în port, ţi-a scăpat din gheare de data aceea, cu tot cheiul controlat de oamenii tăi, mama dracului, mai alunecos ca o piele de şarpe; un lichid tulbure îl încleştează cu putere, trezindu-l încet, treptat, îi dă acreala asta ca un preludiu de nestăpânit al atacului, în vreme ce înteţeşte paşii spre prelata iluminată a cârciumii.

Pe pământul murdar – oase şi resturi de peşte uscat, de peşte sărat, de scoici rămase de la masa de aseară, coji de pâine încă nestrânse, o pisică slabă şi neagră plimbându-se, muşte obraznice dând târcoale, o căldură înăbuşitoare – picioarele fără astâmpăr ale celor patru

pescari bătrâni, iar pe masă paharele, a căror simplitate nu poate să nu-i irite privirea, şi mâinile bătătorite ale celor patru oameni mozolind cărţile vechi de joc, aproape mucegăite, iar ochii urduroşi scrutează aţâţaţi semnele de pe cărţile morfolite de atâta folosinţă; chipurile uscate, venele de pe gât ieşite în afară, pielea arsă, barba ţeapănă, muşchii încordaţi ca de obicei, chiştocul

— De la o ţigară gălbejită, scoţând un fum subţire – la închizătura stingă a buzelor sau la cea dreaptă; priviri încete care scotocesc cărţile în ochii celorlalţi jucători, adversari de moment, pe aluminiul mat al mesei un patru de pică, un cinci de ghindă, un as de cupă şi sticla verzuie, pe jumătate plină cu rom, care-i ţine laolaltă.

Poate trebuia să iei banii oferiţi de domnişorul Minardos, zâmbeşte trist „Galoşul"; atunci şi deunăzi; cu siguranţă că aşa n-ai mai fi fost aici ca un dobitoc plimbându-te pe străzile astea care nu ţi-au aparţinut niciodată, pe străzile astea care te urăsc pentru că te-ai încăpăţânat să fii paznicul tuturor, să dezgropi jocurile şi vânzarea de marfă omenească, mama dracului, ce nepriceput ai fost toată viaţa; îl strânge la stomac parcă ar fi o curea, se zbate şi spasmele năruie trupul său legănat în uşa cârciumii; priveşte cum duc paharul la gură, strâmbându-se exact cât îi trebuie romului să încălzească stomacul, ajungând la urechile sale freamătul valurilor care se sparg de dig; verdele închis al rocilor şi ceva mai departe coasta cu burta scoasă afară, pierzându-şi strălucirea, totul se năruie în privirea sa paralizată, acolo, în uşa cârciumii, oare o să poţi îndura atacul? o să te poţi ţine?; o să trebuiască să te bagi repede în closet şi să dai afară rahatul de amintiri cu graba pe care ţi-o impune atacul intestinelor?; acum, procesul se înteţeşte şi Guerreiro duce mâna la obrazul stâng, apoi la cel drept şi după aceea se apucă cu amândouă mâinile de stomac, sunt mişcări care se repetă iute, odată cu sudorile reci care-l trec şi cu lichidele dinăuntru care se îndreaptă clar spre groapa deşertării; nu mai distinge freamătul valurilor de clinchetul paharelor, de apa de la robinetul deschis şi de

cârpa de vase care se apropie teribil de mult de ochii săi ca apoi să se îndepărteze brusc; bărbatul cu spatele la tejghea spălând vasele, el împingându-l pe Siaka García în „Văgăună”, nerăbdarea maţelor de a da afară sperma asta stearpă şi cafenie, Guerreiro se îndreaptă clătinându-se spre closet…

Cât pe-aci să n-aibă timp; o duhoare scârboasă, urină şi întuneric, rahat pur, se gândeşte el simţind cum uşurarea îl cuprinde pe măsură ce intră în pământ o putoare înjositoare, murdăria unui corp putregăit; un *certificat de insuficienţă encefalică* se gândeşte stând pe vine, sprijinindu-se de perete, cică. doctorul Díaz ar fi un insuficient encefalic, îşi aminteşte el, un ce? da, da, un insuficient encefalic, aşa era scris pe hârtie.

— E un pretext, domnule – protestează Guerreiro.

— Totuna. Dosarul ăsta trebuie clasat şi cu asta basta. E un om bolnav şi ordinele se execută, Guerreiro. Dumneata te-ai remarcat întotdeauna în acest sens. Nu mai insista. Clasează dosarul ăsta.

— Cu tot respectul pe care vi-l datorez, domnule, e totuşi un pretext, o scuză grosolană ca să-l scape pe şobolanul ăsta de necaz, nu vedeţi? Cum, dumneavoastră chiar nu vedeţi?

Sudoarea rece se duce şi o senzaţie de mulţumire îl cuprinde pentru o clipă pe Chicho Guerreiro, pătruns de putoarea asta insuportabilă care îi dă greaţă şi iarăşi simte cum i se zbrit intestinele, clin nou spasmele, din nou organismul e paralizat iar capul parcă-i plesneşte în bucăţi.

— N-are nicio importanţă. Ordinul e ordin şi dumneata ai să clasezi chiar acum acest dosar – îi spuse înmânându-i lui Guerreiro teancul complet al eşuării sale.

Insuficienţa encefalică e o cistită? un doctor care semnează, care dă reţete, care examinează, un insuficient encefalic? pereţii stomacului, ciuruiţi, scot acum gemete însoţite de picături uşoare care se rostogolesc pe pământ, cad în groapă şi fac, acolo jos, un zgomot nedesluşit;

acolo jos, unde curg puterile şi veninurile, duhoarea

lor intră în sudoarea şi în hainele lui Chicho Guerreiro, acum delirează Chicho Guerreiro. Siaka nu mai poate scăpa, Siaka nu-i un insuficient encefalic, trebuie făcut să vorbească

— Aproape că strigă în vreme ce excrementele lichide îşi pierd culoarea cafenie iar pulsul „Galoşului" se stinge; aşa, dobitocule, stai aici, cuminte, pe scaun: să vedem cum „Mistreţul" îşi pierde reflexele pe măsură ce subalternii, doi, îl lovesc – uşurel, zice „Galoşul" – în muşchii trapez, metodic; acum ridicaţi-l, mama dracului, să vedem cum cade Siaka pentru că nu mai e stăpân pe el, pentru că nu mai are reflexe, pentru că loviturile astea care nu lasă urme merg direct la centrii nervoşi, poc, poc, poc, poc, poc, poc, şi distrug reflexele motrice ale organismului, măi, să nu cazi, doctoraşule, nu mă bate la cap, Siaka, îngropaţi-o cu plodul ei, „Galoşul" delirează şi lichidul, picăturile de excrement devin acum roşii, trec de la culoarea maronie la cea roşie; acum tubul se lăţeşte şi sângele curge gâlgâind, Siaka, vorbeşte, Siaka, dobitocule.

— N-am nimic de declarat, domnule – zice Siaka, doar m-am apărat…

— Un sfânt – râde sarcastic „Galoşul", un adevărat sfânt „Mistreţul" ăsta. Dar banda pe care-o conduceai nu era oare ca să-l omoare pe El? Nu ştii că dacă nu ceri îndurare o să te trimită la mama dracului? Tu voiai să-i omori pe El şi acum El are să te trimită pe tine la moarte, ai înţeles?

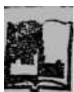
Sudoarea rece parcă-i macină muşchii trapez, parcă corpul şi-ar fi pierdut toate reflexele, o sfârşeală i se urcă de la degetele picioarelor, luându-l cu fiori, până la rădăcina părului, încreţindu-i pielea; e sânge, sânge toată ziua, zice Guerreiro ducându-şi mâna la fund, uitându-se la mâna înroşită de lichidul pe care-l dă afară din el, aşezat pe vine în closetul alunecos, murdar şi împuţit, amoniacul urcându-i până la ochi, răcorindu-l un pic; nu mă mai pot mişca, se gândeşte, mi se duce tot sângele, abia mai pot rosti un cuvânt, se gândeşte, să-l îngroape cu mă-sa, în aceeaşi groapă, se gândeşte, nu, domnule avocat, n-am să

primesc niciun rahat de ban, se gândeşte, picioarele, cum stă pe vine.

I se desfac iar corpul încet-încet cedează, dar, spune-mi, doctore, îs curios, ea mai întâi sau dumneata, eşti insuficient encefalic, Siaka? doctore, am să-l bag în groapa comună, se gândeşte; Guerreiro cade pe o parte cu faţa în urina de pe jos; encefalic; insuficient; golit de sânge, se gândeşte, rămân fără sânge, delirează, visez, se gândeşte, întuneric, întunericul din groapa comună a lui Siaka, doctore, Siaka într-o groapă comună? nu, Siaka, nu, Siaka a murit în *„Văgăună”*, se gândeşte, sângele lui Chicho Guerreiro iese acum pe sub uşa closetului împuţit; şi unul din oamenii cu chiştocul în colţul stâng al buzelor, fără să se mişte, ca ceva ce nu are legătură cu el, se gândeşte că omul acela îşi pierde sângele acolo înăuntru; şi toţi sunt de acord: îşi pierde sângele, se gândesc toţi; trenciul lui Guerreiro îi acoperă acum jumătate din trup şi „Galoşul” mai reuşeşte să deschidă ochii şi să găsească cuvântul potrivit al durerii: e o hemoragie de rahat, mama mă-sii, mă înec în sânge.

Las Palmas, ianuarie 1973 – noiembrie 1975

Lector: MIHAELA CIUNCAN Tehnoredactor: V.*K*. UNGUREANU

Bun de tipar: *11. QS.1982 Coli tipar*: *8*.

Coman da nr. *20 240* Combinatul poligrafic „Casa Scânteii” Piaţa Scânteii nr. 1, Bucureşti, Republica Socialistă România